

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

۱۷

بَنِي إِسْرَائِيلَ

ஸ்தோத்ரம் ၁၇

အာရပ်-မုဆိပ်မုဆိပ်

၁၇

ဗြာဟ္မီ မုဆိပ်မုဆိပ်

سُورَةُ الْإِسْرَاءِ

សូរ៉េ:ត្ដី ១៧ អាល់-អ៊ុសរ៉អ៊ី ឬ បាទី អ៊ុសរ៉អ៊ីល (بَنِي إِسْرَائِيلَ)

"អាល់-អ៊ុសរ៉អ៊ី ឬ បាទី អ៊ុសរ៉អ៊ីល" ប្រែថា "ដំណើរពេលយប់ ឬ កូនចៅអ៊ុសរ៉អ៊ីល" ។ មាន ១១១ អាយ៉ាត្ដូ ។

សូរ៉េ:ត្ដីទី ៥០ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដា ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដា បានដាក់ សូរ៉េ:ត្ដីនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ដូ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا مِنْ عَبْدٍ قَرَأَ سُورَةَ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ جُمُعَةٍ، لَمْ يَمُتْ حَتَّى يُدْرِكَ الْقَائِمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَكُونُ مِنْ أَصْحَابِهِ». (ثواب الأعمال: 107، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 471)***

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័ដាបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្គ័ដាស៊ែនី ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-អ៊ុឡាអ៊ីដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័ដា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "បាវណាសូត្រសូរ៉េ:ត្ដី បាទី អ៊ុសរ៉អ៊ីល រៀង រាល់ថ្ងៃសុក្រយប់ បាវនោះនឹងមិនស្លាប់មុនបានជួបអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ហើយនឹងបានទៅជាមិត្តព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (ثواب الأعمال: 107) ។

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): زُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ وَ رَقَّ قَلْبُهُ عِنْدَ ذِكْرِ الْوَالِدَيْنِ، كَانَ لَهُ فَنَطَارٌ فِي الْجَنَّةِ، وَ الْفَنَطَارُ أَلْفٌ وَ مِائَتَانِ أُوقِيَّةٌ، وَ الْأُوقِيَّةُ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا فِي خِرْفَةٍ حَرِيرٍ خَضْرَاءٍ وَ حَرَّرَ عَلَيْهَا وَ رَمَى بِالْيَبَالِ، أَصَابَ وَ لَمْ يُخْطِئْ، وَ إِنْ كَتَبَهَا فِي إِنَاءٍ وَ شَرِبَ مَاءَهَا لَمْ يَتَعَدَّرْ عَلَيْهِ كَلَامٌ، وَ أَنْطَقَ لِسَانُهُ بِالصَّوَابِ، وَ إِزْدَادَ فَهُمَا». (خواص القرآن: 3 «قطعة منه» و مجمع البيان 6:607 «قطعة منه»، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 471)***

ដកស្រង់ពីខ៊ីវ៉ាស្ត អាល់-គូរអាន ។ គេបានធ្វើសេចក្ដីវាយការណ៍មកពីព្រះសាស្ដា ^{صل الله عليه وآله} ដែលមានព្រះ វចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េ:ត្ដីនេះ អ្នកនោះនឹងមានសន្តានចិត្តអាណិតស្រឡាញ់ឪពុកម្តាយ ។ អ្នក នោះនឹងបានមួយ "គ្លិនតារ" ក្នុងឋានសួគ៌ មួយគ្លិនតារស្មើនឹង ១២០០ អោនស៍(ounce) មួយ អោនស៍ប្រសើរជាងលោកនេះនិងអ្វីដែលមាននៅក្នុងនេះ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េ:ត្ដីនេះដាក់ក្នុង ក្រណាត់សូត្របៃតង វាជាវត្ថុការពារខ្លួនអ្នកនោះ បើបាញ់ព្រួញៗនោះនឹងត្រូវគោលដៅមិនខុសទេ ។ បើសរសេរសូរ៉េ:ត្ដីនេះក្នុងធុងទឹកហើយផឹកទឹកធុងនោះ អ្នកនោះនឹងពូកែនិយាយ អណ្តាតអ្នកនោះ នឹងនិយាយត្រឹមត្រូវ ថែមទាំងយល់ទៀតផង ។" (خواص القرآن: 3 «قطعة منه» و مجمع البيان 6: 607 «قطعة منه»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

១. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលបានលើកបាវបម្រើព្រះអង្គ (ព្រះសាស្តាមូហ្ន៎ម៉ាដូ) ឡើងក្នុងយប់មួយពីបូជនីយវិហារឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះវិហារអាល់-អាគូស្ត៍ ដែលយើងបានប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីជុំវិញ ដើម្បីនឹងបង្ហាញគេនូវបណ្តាសញ្ញាដ៏មហាស្មារ្យរបស់យើង ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ទ្រង់ទស្សនាការ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១

الطَّبْرَسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، قَالَ: سَأَلَنِي أَبُو قُرَّةَ الْمُحَدِّثُ صَاحِبُ شُبْرُمَةَ أَنْ أُدْخِلَهُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - إِلَى أَنْ قَالَ - وَ سَأَلَهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى“ .

អាល់-ត្ត៍បារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ុ-ហ្ន៎ទីយ៉ាច្នៃតមកពីស្វហ្ន៎រ៉ាន ប៊ិន យ៉ាស្ត៍យ៉ាដែលបានតំណាលថា អាច្ន៍ ក្តីរ៉េត្ត អាល់-មូហ្ន៎ដូខ្ន៍ស្វ មិត្តរបស់ស្នាប់រ៉េម៉ាស្ត៍បានសូមឲ្យខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យចូលជួបអាច្ន៍ អាល់-ហ្ន៎សាន់ អាល់-រីដ្ន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [១៧:១] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលបានលើកបាវបម្រើព្រះអង្គឡើងក្នុងយប់មួយ ពីបូជនីយវិហារឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះវិហារអាល់-អាគូស្ត៍

فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَدْ أَخْبَرَ اللَّهُ تَعَالَى أَنَّهُ أَسْرَى بِهِ، ثُمَّ أَخْبَرَ أَنَّهُ لَمْ أَسْرَى بِهِ، فَقَالَ: ”لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا“،

អាច្ន៍ អាល់-ហ្ន៎សាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានប្រាប់ឲ្យដឹងថាហេតុអ្វីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើដំណើរ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:១] ដើម្បីនឹងបង្ហាញគេនូវបណ្តាសញ្ញារបស់យើង ។

فَآيَاتُ اللَّهِ غَيْرُ اللَّهِ، فَقَدْ أَعَدَرَ وَ بَيَّنَّ لَمْ فَعَلَ بِهِ ذَلِكَ، وَ مَا رَأَهُ وَ قَالَ: ”فَبَيَّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَ آيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ“، فَأَخْبَرَ أَنَّهُ غَيْرُ اللَّهِ. (الإحتجاج 2:405، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 5 صفحة : 33)***

ដូច្នេះសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់មូលហេតុដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើបែបនេះជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឃើញនោះថា៖ [៤៥:៦] តើពួកគេនឹងជឿសំណើក្រៅពី[ព្រះបន្ទូល]អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ ? ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ថា

សញ្ញាគឺអ្វីផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ (គឺសញ្ញាដែលព្រះសាស្តា បានឃើញនោះមិនមែនអល់ឡោះហ្ន៎
(الاحتجاج 2: 405) "1" (9)

فَتَلَا أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) هَذِهِ آيَةَ {سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ
لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا} فَكَانَ مِنَ الْآيَاتِ الَّتِي أَرَاهَا اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مُحَمَّدًا (صلى الله عليه و آله) حَيْثُ أَسْرَى بِهِ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ أَنْ
حَشَرَ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ ثُمَّ أَمَرَ جَبْرَائِيلَ (عليه السلام) فَأَدَّنَ شَفْعًا وَ أَقَامَ شَفْعًا

អាច្នី យ៉ាក្នុងហ្ន៎ បានសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះ [១៧:១] សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះដែលបាន
លើកបាវបម្រើព្រះអង្គឡើងក្នុងយប់មួយពីមូជនីយវិហារឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះវិហារ អាល់-អាគ្នូស្ត្រី ដែល
យើងបានប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីជុំវិញ ដើម្បីនឹងបង្ហាញគេនូវបណ្តាសញ្ញារបស់យើង ។ អល់ឡោះហ្ន៎
បានបង្ហាញមូហ្ន៎ម៉ាដូ ១ នូវព្រះសញ្ញាមួយចំនួន កាលអល់ឡោះហ្ន៎ បានឲ្យព្រះអង្គ ធ្វើដំណើរ
ទៅកាន់ បៃតី អាល់-ម៉ាក្នីឌីស ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានប្រោះអ្នកមុនៗនិងអ្នកក្រោយៗ ព្រះសាស្តា
ទាំងឡាយ និងវិស្វលទាំងឡាយ ឲ្យរស់ឡើង ហើយព្រះអង្គ បានបញ្ជាឲ្យយ៉ូស្វបរអ៊ុល
ប្រកាសអាស្ថាននិងអ៊ីក្នីម៉ាតូ ។

وَ قَالَ فِي آدَانِهِ حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ ثُمَّ تَقَدَّمَ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه و آله) فَصَلَّى بِالْقَوْمِ فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ هُمْ عَلَى مَا تَشْهَدُونَ وَ مَا
كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ قَالُوا نَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ أَخَذَ عَلَى ذَلِكَ عُهُودَنَا وَ مَوَائِقَنَا

យ៉ូស្វបរអ៊ុល បានសូត្រក្នុងអាស្ថាននេះថា "ចូរប្រញាប់ទៅរកទង្វើល្អប្រសើរ" ។
មូហ្ន៎ម៉ាដូ បានដឹកនាំស្នំឡាតុំជនទាំងនោះ ។ លុះចប់ព្រះអង្គ សួរជនទាំងនោះថា៖ "តើអស់
លោកបានសច្ចាអ្វី តើអស់លោកបានគោរពសក្តារៈអ្វី?" ជនទាំងនោះបានតបថា៖ "យើងបានសច្ចាថា
ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ថាព្រះអង្គមិនមានដៃគូទេ ថាព្រះអង្គ ជាវិស្វល របស់
អល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ធ្វើកិច្ចសន្យាព្រមព្រៀងយ៉ាងមាំមួនជាមួយយើងអាស្រ័យលើចំណុច
នេះឯង ។" (អាល់-កាហ្ន៎ ហ្ន៎ 14541 ឬ 93 /121 : 8 (الكافي))

مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّقْفَاؤُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرٍ، عَنْ مَنِيعٍ، عَنْ يُونُسَ،
عَنْ صَبَّاحِ الْمُزَنِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «عُرِجَ بِالنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِائَةٌ وَ عِشْرِينَ مَرَّةً، مَا مِنْ مَرَّةٍ إِلَّا وَ قَدْ
أَوْصَى اللَّهُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الْأَيْمَةَ مِنْ بَعْدِهِ، أَكْثَرَ مِمَّا أَوْصَاهُ بِالْفَرَاخِضِ». (بصائر الدرجات:
10 /99، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 481)***

មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្ន៎សាស អាល់-ស្នំហ្ន៎... ស្នំបាស្ត អាល់-ម៉ាស្តុនីបានតំណាលតមកពី អាច្នី
អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះសាស្តា បានឡើងទៅលើ ១២០ ដង ។ រៀងរាល់ដង
អល់ឡោះហ្ន៎ ជាសំគឿនព្រះសាស្តា អំពីវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អុលី និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ក្រោយ
ព្រះអង្គ ច្រើនជាងជាសំគឿនព្រះអង្គ អំពីរឿងកាតព្វកិច្ចទៅទៀត ។" (10 /99 (بصائر الدرجات))

و فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: عَنْ هِشَامٍ، عَنْهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا أُسْرِيَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَضَرَتِ الصَّلَاةُ، فَأَدَانَ جَبْرِئِيلُ وَ أَقَامَ لِلصَّلَاةِ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، تَقَدَّمَ. فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): تَقَدَّمَ يَا جَبْرِئِيلُ. فَقَالَ لَهُ: إِنَّا لَا نَتَقَدَّمُ إِلَّا دَائِبِينَ مُنْذُ أَمَرْنَا بِالسُّجُودِ لِأَدَمَ». (تفسير العياشي 2/5 : 277، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 491)***

ហ្វីស្វាបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាអាស់-ស្វ័ឌីកូ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈថា៖ "កាល រស្មីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} បានឡើងទៅលើ ពេលនោះដល់ពេលស្វ័ឌីកូ ។ យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រកាស ស្វ័ឌីកូ ហើយបានចាត់ចែងស្វ័ឌីកូថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដឹកនាំស្វ័ឌីកូ ។" រស្មីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} ក៏បានទូលយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "ដឹកនាំស្វ័ឌីកូ យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} !" យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "យើង (គឺទេវតា) មិនអាចដឹកនាំមនុស្សស្វ័ឌីកូបានទេ តាំងពីគេបានបញ្ជា ឲ្យយើងក្រាបប្រណិបត្តន៍អាដ្វា ^{صلوات الله عليه وآله} មក ។" (تفسير العياشي 2: 5/277)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا عُرِجَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) اِنْتَهَى بِهِ جَبْرِئِيلُ إِلَى مَكَانٍ فَحَلَّى عَنْهُ. فَقَالَ لَهُ: يَا جَبْرِئِيلُ، أ تُخَلِّبُنِي عَلَى هَذِهِ الْحَالِ؟! فَقَالَ: إِمضِهِ، فَوَ اللَّهُ، لَقَدْ وَطِئْتُ مَكَانًا مَا وَطِئَهُ بَشَرٌ وَ مَا مَشَى فِيهِ بَشَرٌ قَبْلَكَ». (الكافي 12/367 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 494)***

មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាកូប... អាឌី បាស្វៀរបានតំណាលតមកពី អាឌី អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា៖ "កាលរស្មីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} បានឡើងទៅលើ យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} បានឈប់ជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} នៅកន្លែងមួយ ហើយទុកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} នៅតែឯង ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលថា៖ "យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} អ៊ីយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ទៅចោលទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه وآله} ពីទីនេះឬ ?" យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} បន្តដំណើរចុះពីព្រោះ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} កំពុងតែដើរជាន់កន្លែងដែលពុំដែល មានអ្នកណាម្នាក់ដើរជាន់ឡើយ ពុំដែលមានអ្នកណាធ្លាប់ដើរជាន់កន្លែងនេះមុនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឡើយ ។" (الكافي 1: 12/442)

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدِ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، قَالَ سَأَلَ أَبُو بصيرٍ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَنَا حَاضِرٌ، فَقَالَ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، كَمْ عُرِجَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)؟ فَقَالَ: «مَرَّتَيْنِ، فَأَوْفَقَهُ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَوْفِقًا فَقَالَ لَهُ: مَكَانَكَ - يَا مُحَمَّدُ - فَلَقَدْ وَقَفْتُ مَوْفِقًا مَا وَقَفَهُ مَلَكٌ قَطُّ وَ لَا نَبِيٌّ، إِنَّ رَبَّكَ يُصَلِّي.

[...] អាលី ប៊ីន អាឌី ហ្វីស្វាស្វ័បានតំណាលថាអាឌី បាស្វៀរបានសួរ អាឌី អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលដែលខ្ញុំបាននៅទីនោះថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ រស្មីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله} បានឡើងទៅលើប៉ុន្មានដង ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពីរដង ។ យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{صلوات الله عليه وآله} បានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឈប់នៅកន្លែងឈប់មួយ បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} អ៊ីយ សូម ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} នៅកន្លែងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឈប់នៅកន្លែងមួយដែលអស់ទេវតានិងអស់ព្រះ សាស្តាពុំដែលបានឈប់នៅកន្លែងនោះសោះឡើយ ។ ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} កំពុងស្វ័ឌីកូ ។"

فَقَالَ: يَا جِبْرِيْلُ، وَكَيْفَ يُصَلِّي؟ قَالَ: يَقُولُ: سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ اَنَا رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ، سَبَقَتْ رَحْمَتِي غَضِي.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉ុអ៊ុល عليه السلام អើយ តើព្រះបរពិត្រ و ជាម្ចាស់ و ស្វ័យ្យាត្តដូចម្តេចទៅ?" យ៉ូបរ៉ុអ៊ុល عليه السلام បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ و មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញ و មហារ្យុជ្រាប មហាពិសិដ្ឋ ព្រះម្ចាស់ و របស់អស់ទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណ! អញ و មានមេត្តាធម៌មុនពិរោធ ។"

فَقَالَ: اَللّٰهُمَّ عَفْوِكَ عَفْوِكَ - قَالَ - وَ كَانَ كَمَا قَالَ اَللّٰهُ: "قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى".

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ و អើយ សូមព្រះអង្គ و ខមាទោស! សូមព្រះអង្គ و ខមាទោស!" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "ដូចអល់ឡោះហ្ន៎ و មានព្រះបន្ទូលនោះថា៖ "[៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយប្រវែងពីវត្តបូជិតជាងនោះ ។"

فَقَالَ لَهُ اَبُو بَصِيْرٍ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، وَ مَا قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى؟

អាហ៊ូ បាស្មៀរបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه តើ [៥៣:៩] ប្រវែងពីវត្តបូជិតជាងនោះ មានន័យថាអ្វី?"

قَالَ: «مَا بَيْنَ سَيِّئِهَا اِلَى رَاسِهَا، فَقَالَ: كَانَ بَيْنَهُمَا حِجَابٌ يَتَلَاؤُلُ - وَ لَا اَعْلَمُهُ اِلَّا وَ قَدْ قَالَ: رَبِّجَدُّ - فَتَطَّرَ فِي مِثْلِ سَمِّ الْاِبْرَةِ اِلَى مَا شَاءَ اَللّٰهُ مِنْ نُوْرِ الْعَظْمَةِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលនៅចន្លោះបាតវានិងកំពូលវា ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "នៅចន្លោះទាំងពីរនេះមាននូវរបាំងភ្លឺ ។" ខ្ញុំ (គឺលោកអ្នកអធិប្បាយ) មិនដឹងថានេះគឺអ្វីទេ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "ពណ៌បៃតង ។" [ព្រះអង្គ صلوات الله عليه] មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه ក៏បានមើលក្នុងនោះដូចគូទម្កុល ឃើញអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ و ចង់ឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه ឃើញ ក្នុងពន្លឺដ៏ប្រចះត្រចង់ ។"

فَقَالَ اَللّٰهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالٰى: يَا مُحَمَّدُ، قَالَ: لَبَّيْكَ رَبِّي. قَالَ: مَنْ لِأَمْتِكَ مِنْ بَعْدِكَ؟ قَالَ: اَللّٰهُ اَعْلَمُ. قَالَ: عَلِيٌّ بِنُ اَبِي طَالِبٍ اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ، وَ سَيِّدُ الْمُسْلِمِيْنَ، وَ قَائِدُ الْعُرِّ الْمُحَجَّلِيْنَ.

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្ន៎ و មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه អើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមមម្រើព្រះអង្គ و ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه អើយ ។" ព្រះអង្គ و មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អត់ពីអ្នក صلوات الله عليه ទៅ តើអ្នកណាគ្រប់គ្រងសហគមន៍អ្នក صلوات الله عليه ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ و ទ្រង់ញាណជាងគេ ។" ព្រះអង្គ و មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អាឡី ប៊ិន អាហ៊ូ គ្លីលីប صلوات الله عليه ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ជាចៅហ្វាយរបស់បណ្តាអ្នកចុះចូល ជាព្រះមគ្គទេសក៍របស់អស់បុគ្គលត្រចះត្រចង់ ។"

قَالَ: ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِأَبِي بصيرٍ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، وَ اللَّهُ مَا جَاءَتْ وَلَايَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ الْأَرْضِ، وَ لَكِنْ جَاءَتْ مِنَ السَّمَاءِ». (الكافي 13/367 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 494)***

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា បន្ទាប់មកអាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រាប់អាឡិ បាស្ទៀរថា៖ "អាឡិ មូហាំម៉ាដ្យូអ៊ីយ សូមស្យូចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} វីឡាយ៉ាស្កុរបស់អាល្លៃ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនមកពីផែនដីទេ វីឡាយ៉ាស្កុរបស់អាល្លៃ^{صلوات الله عليه والسلام}មកពីលើមេឃ ។" (الكافي 1: 13 / 442)

في (صَحِيْفَةِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)): قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى سَخَّرَ لِي الْبُرَاقَ، وَ هِيَ: دَابَّةٌ مِنْ دَوَابِّ الْجَنَّةِ، لَيْسَتْ بِالطَّوِيلِ وَ لَا بِالْقَصِيرِ، فَلَوْ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَذِنَ لَهَا لَجَالَتْ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةُ فِي حِزْبِي وَاحِدَةٍ، وَ هِيَ أَحْسَنُ الدَّوَابِّ لُونًا». (صحيفة الإمام الرضا (عليه السلام): 95 / 154، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 499)***

នៅក្នុងសាត្រា ស្ទ្រីហ្គ័រហ្គ័រ អាល់-វីដ្យៃ^{صلوات الله عليه والسلام} វីស្ទ្រីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះវិញ្ញាណអាល់-ប៊ូរីក្កុស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល់-ប៊ូរីក្កុស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បើ អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}អនុញ្ញាតឲ្យវាបោលពីលោកនោះទៅលោកមុខ វានឹងបោលតែមួយជំហានបោល ប៉ុណ្ណោះ ។ អាល់-ប៊ូរីក្កុស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានពណ៌ស្អាតជាងគេ ។" (صحيفة الإمام الرضا (عليه السلام): 95 / 154)

الْبُرْسِيُّ: عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا جَاءَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَيْلَةَ الْاِسْرَاءِ بِالْبُرَاقِ وَ أَمَرُهُ عَنْ أَمْرِ اللَّهِ بِالرُّكُوبِ قَالَ: «مَا هَذِهِ؟» فَقَالَ: دَابَّةٌ خُلِقَتْ لِالْجَلِّكَ وَ لَهَا فِي جَنَّةِ عَدْنٍ أَلْفُ سَنَةٍ. فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَ مَا سِيرُ هَذِهِ الدَّابَّةِ؟» فَقَالَ: إِنْ شِئْتَ أَنْ تَجُوزَ بِهَا السَّمَاوَاتِ السَّبْعَ وَ الْأَرْضِينَ السَّبْعَ فَتَقْطَعَ سَبْعِينَ أَلْفَ عَامٍ أَلْفَ مَرَّةٍ كَلِمَحِ الْبَصْرِ قَدَرَتْ. (مشارك أنوار اليقين: 218، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 500)***

អាល់-បាវស៊ីបានតំណាលតមកពីអ៊ុបនូ អាប់បាស់ដែលបានតំណាលថា កាលយ្យីបរីអ៊ុល^{صلوات الله عليه والسلام}បាន មកជាមួយអាល់-ប៊ូរីក្កុ នាំព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}មកប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام}ឲ្យជិះអាល់-ប៊ូរីក្កុ ព្រះសាស្តា បានថា៖ "នេះគឺអ្វី?" យ្យីបរីអ៊ុល^{صلوات الله عليه والسلام}បានថា៖ "នេះគឺសត្វដែលត្រូវបង្កើតមកដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វា បានរស់នៅក្នុងឋានសួគ៌មួយពាន់ឆ្នាំហើយ ។" ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام}បានទូលយ្យីបរីអ៊ុល^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "តើសត្វនេះ ធ្វើដំណើរទៅណា?" យ្យីបរីអ៊ុល^{صلوات الله عليه والسلام}បានថា៖ "ស្រេចតែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វាអាចនាំព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ធ្វើដំណើរ ហួសមេឃទាំងប្រាំពីរនិងផែនដីទាំងប្រាំពីរបាន ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}អាចបំប្លែងការធ្វើដំណើរដែលមានរយៈ ពេលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំមកនៅតែមួយព្រិចភ្នែកបាន ។" (مشارك أنوار اليقين: 218)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ جَبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَتَى بِالْبُرَاقِ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ كَانَ أَصْعَرَ مِنَ الْبُعْلِ وَ أَكْبَرَ مِنَ الْحِمَارِ، مُضْطَرَبٌ الْأُذُنَيْنِ، عَيْنَاهُ فِي حَوَافِرِهِ، حُطْوَتُهُ مَدَّ الْبَصْرِ». (تفسير العيَّاشي 276 / 3: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 491)***

អាល់-អ៊ុយ៉ាស្ទីបានតំណាលតមកពីអាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អុក្ក័អ៊ីដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "យ្យីបរីអ៊ុល^{صلوات الله عليه والسلام}បានមកជួបវីស្ទ្រីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាមួយអាល់-ប៊ូរីក្កុ

អាល់-ប៊ូរ៉ុក្កូតូជាងសេះទេស ឆាត់ជាងលា ។ ត្រចៀកវាទាំងពីរញ័រ ភ្នែកវាទាំងពីរនៅក្នុងក្រចកជើងវា ជំហានវាឆ្ងាយមើលដាច់កន្ទុយភ្នែក ។" (تفسير العياشي 2: 3 / 276)

وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكُتُبَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكَيْلًا ﴿٥﴾

២. យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសា ហើយយើងបានចាត់តាំងព្រះគម្ពីរនេះជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ សម្រាប់កូនចៅរបស់អ៊ុសរ៉ុអ៊ីល (យ៉ាក្កុប) [ដោយមានតម្រាស់ប្រាប់ពួកគេ] ថា៖ "ចូរពួកអ្នក កុំយកអ្នកណាផ្សេងក្រៅពីអញជាឧបត្ថម្ភ (អ្នកថែរក្សា) ឡើយ ។

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٦﴾

៣. បណ្តាកូនចៅរបស់ជនទាំងឡាយដែលយើងបានដឹក[លើនាវា]ជាមួយនុះហ្ន៎ គេ (នុះហ្ន៎) ជាបាវ បម្រើដែលប្រកបដោយកតញ្ញតាធម៌ ។"

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ២-៣

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَيْخٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كَانَ نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا أَصْبَحَ وَ أَمْسَى يَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ مَا أَمْسَى بِي مِنْ نِعْمَةٍ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا فَإِنِّي مِنَ اللَّهِ، وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْحَمْدُ عَلَيَّ بِهَا وَ الشُّكْرُ كَثِيرًا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا" فَهَذَا كَانَ شُكْرُهُ». (تفسير القمي 2: 14، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 501)***

អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថា... អាហ្ន៎ ប៊ិន ស្តីមរបានតំណាលតមកពី អាហ្ន៎ យ៉ាក្កុប^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច នុះហ្ន៎^{عليه السلام} តែងតែថា៖ "ខ្ញុំ^{عليه السلام} សូមប្តេជ្ញាថាសទ្ធាទានដែលកើតមានដល់ខ្ញុំ^{عليه السلام} សុទ្ធតែមកពីអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ព្រះដែលពុំមានដៃគូ ។ សូមថ្វាយថោមវាទង់ខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះព្រះអង្គ^{عليه السلام} សូមអរព្រះគុណព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជាអតិបរមា !" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១៧:៣] គេជាបាវបម្រើដែលដែលប្រកបដោយកតញ្ញតាធម៌ ។ នេះគឺការអរព្រះគុណរបស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។"

(تفسير القمي 2: 14)

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْمَكَارِيِّ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: فَمَا عَنِّي يَقُولُهُ فِي نُوحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا" ؟ قَالَ: «كَلِمَاتٍ بَالِغٍ فِيهِنَّ». قُلْتُ: وَ مَا هُنَّ؟ قَالَ: «كَانَ إِذَا أَصْبَحَ قَالَ: أَصْبَحْتُ أَشْهَدُكَ مَا أَصْبَحْتُ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ عَافِيَةٍ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا فَإِنِّي مِنْكَ، وَحَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى ذَلِكَ، وَ لَكَ الشُّكْرُ كَثِيرًا. كَانَ يَقُولُهَا إِذَا أَصْبَحَ ثَلَاثًا، وَ إِذَا أَمْسَى ثَلَاثًا». (الكافي 38 / 388 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 501)***

លោក (គឺយ៉ាក្កុប អាល់-គូឡែនី) បានថ្លែងថា... អាហ្ន៎ ហ្ន៎ស្តាស្តុបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាហ្ន៎ យ៉ាក្កុប^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ពាក់ព័ន្ធនឹងនុះហ្ន៎^{عليه السلام} [១៧:៣] គេជាបាវបម្រើដែលប្រកបដោយកតញ្ញតាធម៌ មានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលដែលសំដៅមកលើ

អាយ៉ាស់នេះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលព្រឹកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមប្តេជ្ញាថាសទ្ធាទានដែលកើតមាន ឬសុខភាពក្នុងព្រះសាសនា ឬក្នុងលោក សុទ្ធតែមកពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពុំមានដៃគូទេ ។ សូមគោរពសក្តារៈព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំពោះរឿងនេះ ។ សូមអរព្រះគុណព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអតិបរមា!" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែថាដូចនេះបីដងក្នុងពេលព្រឹក ។ ពេលល្ងាចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាបីដង ។" (الكافي 2: 38 / 534)

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾

៤. យើងបានចែងចំពោះកូនចៅអិសរ៉ៃលក្នុងព្រះគម្ពីរថា៖ "ពួកអ្នកនឹងបង្កវិនាសនៅលើផែនដីពីរដង ហើយពួកអ្នកនឹងទៅជាជនក្រអឺតក្រទម តាំងខ្លួនជាធំច្រឡោងខាម ។

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ﴿٥﴾

៥. លុះសន្យាទីមួយក្នុងចំណោមសន្យាទាំងពីរនោះមកដល់ យើងនឹងចាត់បញ្ជូនទៅប្រឈមនឹងពួកអ្នកនូវបណ្តាបារបម្រើយើងដែលមានឫទ្ធិខ្លាំងក្លា ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងទីលំនៅ [រកមុខពួកបដិសេធសទ្ធា] ។ នេះគឺសន្យាដែលនឹងបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾

៦. យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេ (ពួកទុច្ចរិត) វិញបន្ទាប់ពីនោះ ។ យើងនឹងឧបត្ថម្ភពួកអ្នកដោយទ្រព្យសម្បត្តិ និងកូនៗ ហើយយើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានចំនួនច្រើនជាងគេ (លើសពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកពហុទេពនិយម ។ ល ។) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤-៦

عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَصَمِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ الْبَطَلِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى { وَ قَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ } قَالَ قَتْلُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام) وَ طَعْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) وَ لَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا قَالَ قَتْلُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام)

កនយើងច្រើនអ្នកបានថ្លែងតពី សាស្ត្រស្តីយ៉ាងដូច្នោះ ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ស្តាំមុន ដែលបានថ្លែងតពី អាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន អាប់ខុល ពោះហ្គាម៉ាន អាល់-អ្នកស្តី ដែលបានថ្លែងតពី អាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ុម អាល់-បាតូល ដែលបានថ្លែងថា ទាក់ទងនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា [១៧:៤] យើងបានចែងចំពោះកូនចៅអិសរ៉ៃលក្នុងព្រះគម្ពីរថា៖ "ពួកអ្នកនឹងបង្កវិនាសនៅលើផែនដីពីរដង អាច អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[សំដៅទៅលើ]ការសម្លាប់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច ក្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} និង ការចាក់ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទាក់ទងនឹង [១៧:៤] ហើយពួកអ្នកនឹងទៅជាជនក្រអឺតក្រទម តាំងខ្លួនជាធំ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ [សំដៅទៅលើ]ការសម្លាប់អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

{ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا } فَإِذَا جَاءَ نَصْرُ دِمِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) { بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أَوْلَىٰ بِأَسِي شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ } قَوْمٌ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ قَبْلَ خُرُوجِ الْقَائِمِ (عليه السلام) فَلَا يَدْعُونَ وَتِرَآ لَآلَ مُحَمَّدٍ إِلَّا قَتَلُوهُ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا خُرُوجِ الْقَائِمِ (عليه السلام)

[១៧:៥] លុះសន្យាទីមួយក្នុងចំណោមសន្យាទាំងពីរនោះមកដល់ គឺពេលណាជំនួយមកដល់ដើម្បី [សងសឹកការបង្ហូរ]ឈាមអាស់-ហ្វ្រៃសែន^{صلوات الله عليه والسلام} យើងនឹងចាត់បញ្ជូនទៅប្រឈមនឹងពួកអ្នកនូវបណ្តាបាវ បម្រើយើងដែលមានប្រទ្ធិខ្លាំងក្លា ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងទីលំនៅ គឺពលករដែលអស់ឡោះហ្វ្រៃសែននឹងចាត់ បញ្ជូនមកមុនអាស់-ក្រីអ៊ុម^{صلوات الله عليه والسلام} ដើមឡើងវិញ (ពួកគេនឹងបម្រើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងនៅក្រោមបញ្ជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}) ។ ពួកគេនឹងមិនបណ្តោយឲ្យសត្រូវរបស់បណ្តាកូនចៅ^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រួចខ្លួនទេ ពួកគេ នឹងសម្លាប់ពួកសត្រូវនោះ ។ នេះគឺសន្យាដែលនឹងបានសម្រេចជាស្ថាពរ នេះគឺការមកដល់របស់អាស់- ក្រីអ៊ុម^{صلوات الله عليه والسلام} ។

{ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ } خُرُوجِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) فِي سَبْعِينَ مِنْ أَصْحَابِهِ عَلَيْهِمُ الْبَيْضُ الْمُدْمَبُّ لِكُلِّ بَيْضَةٍ وَجِهَانِ الْمُؤَدُّونَ إِلَى النَّاسِ أَنَّ هَذَا الْحُسَيْنَ قَدْ خَرَجَ حَتَّى لَا يَشَكَّ الْمُؤْمِنُونَ فِيهِ وَ أَنَّهُ لَيْسَ بِدَجَالٍ وَ لَا شَيْطَانٍ وَ الْحُجَّةُ الْقَائِمُ بَيْنَ أَطْرَهِمْ فَإِذَا اسْتَفْقَرَتِ الْمَعْرِفَةُ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّهُ الْحُسَيْنُ (عليه السلام) جَاءَ الْحُجَّةُ الْمَوْتُ فَيَكُونُ الَّذِي يُعْتَبَلُهُ وَ يُكْفَنُهُ وَ يُحْنَطُهُ وَ يَلْحَدُهُ فِي حُقْرِتِهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عليه السلام) وَ لَا يَلِي الْوَصِيَّ إِلَّا الْوَصِيُّ.

[១៧:៦] យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេវិញបន្ទាប់ពីនោះ ។ នេះគឺការមកដល់របស់អាស់- ហ្វ្រៃសែន^{صلوات الله عليه والسلام} និងកនរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចិតសិបនាក់ដែលនឹងពាក់មួកដែកការពារ ។ មួកដែកនីមួយៗ នឹងមានមុខពីរដើម្បីបង្ហាញប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា នេះគឺអាស់-ហ្វ្រៃសែន^{صلوات الله عليه والسلام} មែនពិតដែលមកដល់ហើយ លុះត្រាតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាលែងសង្ស័យអំពីរឿងនេះទៀត ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមែនអាស់- ដ្យាច្ន័យ៉ាស់ មិនមែនស្តេតន^{لين} ទេ ។ អាស់-ហ្វ្រៃសែន^{صلوات الله عليه والسلام} អាស់-ក្រីអ៊ុម^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏នឹងចេញមកគាំទ្រពួកគេដែរ ។ ដូច្នេះពេលណាបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជឿជាក់ក្នុងចិត្តថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺអាស់-ហ្វ្រៃសែនពិតមែន ពេលនោះ អាស់-ហ្វ្រៃសែន^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងជិតចូលទិវង្គតហើយ ។ បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងផ្ទុកទឹក(ម៉ាយិត)ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងរុក្រណាត់កាហ្វាន់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងអប់សពព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងបញ្ចុះសពព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅក្នុងផ្នូរគឺ អាស់-ហ្វ្រៃសែន ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ពុំមានអ្នកណាផ្សេងពីអ្នកស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែលអាចតាមជាប់អ្នកស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ។" (الكافي 8 : 250 / 206 ឬ 14698 ឬ 250 / 206 ឬ 14698)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ التَّنْفِيحِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ صَالِحِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْجَارُودِ زَيْدُ بْنُ الْمُنْذِرِ، عَمَّنْ سَمِعَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَقُولُ الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ بَيْنَ جُمَادَى وَ رَجَبٍ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាស់-អុបបាស់ បានថ្លែងតពី អុលី ប៊ិន អុបបាស់ ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ុបហ្វ្រៃសែន ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ អាស់-សាក្វីហ្វី ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស្វ័លិះហ្វ្រៃសែន ម៉ាស់អ៊ុដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី អាចិ អាស់-យ៉ារូដ្ឋ ស្វ័យ៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាស់-ម៉ាន់សុរ ដែលបានថ្លែងតពីម្នាក់ដែលបានឮ រឿងនេះគឺ: អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មានរឿងអស្ចារ្យមួយក្នុងចំណោមរឿងអស្ចារ្យកើតមានក្នុង ចន្លោះ (ខែ) យ៉ូម៉ាដ្ឋនិងខែវ័យ៉ាប ។"

فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، مَا هَذَا الْعَجَبُ الَّذِي لَا تَزَالُ تَعَجَبُ مِنْهُ؟ فَقَالَ: «تَكَلَّمْتُكَ أُمَّكَ، وَ أَيُّ الْعَجَبِ أَعْجَبُ مِنْ أَمْوَاتٍ يَضْرِبُونَ كُلَّ عُدُوِّ اللَّهِ وَ رُسُولِهِ وَ لِأَهْلِ بَيْتِهِ، وَ ذَلِكَ تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: ” يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَمَسُّوهُم مِّنَ الْأَجْرَةِ كَمَا يَمَسُّ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ “ فَإِذَا اسْتَنَّدَ الْقَتْلُ قُلْتُمْ: مَاتَ وَ هَلَكَ وَ أَيُّ وَادٍ سَلَكَ، وَ ذَلِكَ تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: ” ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمْ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَ أَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَيِّنٍ وَ جَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا “ . (تأويل الآيات 2/684 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 5 صفحة : 360)***

បុរសម្នាក់បានងើបឡើងហើយបានសួរថា: "អាមីរុល មុអ៊ីមីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ! អ្វីទៅរឿងអស្ចារ្យដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ភ្ញាក់ផ្អើលមិនឈប់ឈរនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូមឲ្យម្តាយលោកយំសោកស្តាយលោក! តើរឿងអស្ចារ្យមួយណាទៅដែលចម្លែកជាងអ្នកស្តាប់ ដែលធ្វើឲ្យមានការឈឺចាប់ទៅលើបណ្តាសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رجل عن} គ្រប់រូប របស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{رجل عن} និងរបស់រាជបុត្ររាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ? ហើយនោះគឺសេចក្តីបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស៊ុនេះគឺ [៦០:១៣] អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយអីយ ចូរពួកអ្នកកុំយកជាមិត្តឡើយ នូវជនទាំងឡាយណាដែលធ្វើឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ព្រះពិរោធ ។ ការពិត ពួកគេមិនសង្ឃឹមលើលោកខាងមុខទេ ដូចពួកបដិសេធសទ្ធាមិនសង្ឃឹមលើ[ការបានឃើញ]មនុស្សក្នុងផ្នូរនោះដែរ ។ លុះការកាប់សម្លាប់នឹងប្រព្រឹត្តទៅកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ លោកនឹងថា: "ពួកគេស្លាប់ហើយ ពួកគេសូន្យបង់ហើយ តើពួកគេបានឆ្លងកាត់ច្រកល្អណាទៅ?" នេះគឺសេចក្តីបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស៊ុនេះគឺ [១៧:៦] យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេវិញបន្ទាប់ពីនោះ ។ យើងនឹងឧបត្ថម្ភពួកអ្នកដោយទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនៗ ហើយយើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានចំនួនច្រើនជាងគេ ។" (2/625:2) (تأويل الآيات)

عَنْ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: كَانَ يَقْرَأُ: ”بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أَوْلَىٰ بِأَسِّ شَدِيدٍ“ ثُمَّ قَالَ: «هُوَ الْفَائِئِمُ وَ أَصْحَابُهُ أَوْلَىٰ بِأَسِّ شَدِيدٍ». (تفسير العياشي 2/281 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 505)***

ប្តាំវនបានថ្លែងតពី អាថ្នី យ៉ាកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាស៊ុន [១៧:៥] យើងនឹងចាត់បញ្ជូនទៅប្រឈមនឹងពួកអ្នកនូវបណ្តាបារបម្រើយើងដែលមានបូទ្រិខ្លាំងក្លាគួរឲ្យខ្លាច រួចហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺអាល់-ក្តីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកនរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានបូទ្រិខ្លាំងក្លាគួរឲ្យខ្លាច ។" (21/281:2) (تفسير العياشي)

عَنْ رِفَاعَةَ بْنِ مُوسَى، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَوَّلَ مَنْ يَكُرُّ إِلَى الدُّنْيَا الْحَسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَصْحَابُهُ، وَ يَزِيدُ بْنُ مُعَاوِيَةَ وَ أَصْحَابُهُ، فَيَقْتُلُهُمْ حَذُو الْفِدْوَةِ بِالْفِدْوَةِ». ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمْ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَ أَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَيِّنٍ وَ جَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا». (تفسير العياشي 2/282 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 506)***

វីហ្វាអុស៊ុន ប៊ិន មូសា បានឲ្យដឹងថា អាថ្នី អុប៊ុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលត្រឡប់មកឯលោកនេះវិញគឺ អាល់-ហ្វៃសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកនរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយនិង យ៉ាស៊ីដូ ប៊ិន មូអុរីយ៉ាស៊ុននិងបណ្តាកនរបស់គេ ។ អាល់-ហ្វៃសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់ពួកគេនោះសងវិញ ។" បន្ទាប់មក អាថ្នី អុប៊ុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា: "[១៧:៦] យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេវិញបន្ទាប់ពីនោះ ។ យើងនឹងឧបត្ថម្ភពួកអ្នកដោយទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនៗ ហើយយើងនឹងឲ្យ

ពួកអ្នកមានចំនួនច្រើនជាងគេ "1" (23/282:2) (تفسير العياشي)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ حَمِيلِ بْنِ ذَرَّاجٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ حُنَيْسٍ وَ زَيْدِ الشَّحَّامِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَمِعْنَاهُ يَقُولُ: «إِنَّ أَوَّلَ مَنْ يَكْفُرُ فِي الرَّجْعَةِ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، وَ يَمُوتُ فِي الْأَرْضِ أَرْبَعِينَ سَنَةً حَتَّى يَسْفُطَ حَاجِبَاهُ عَلَى عَيْنَيْهِ مِنْ كِبَرِهِ». (مختصر بصائر الدرجات: 18، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 506)***

សាក្តី ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្គាំ បានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសែនី ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-ខ្ចីតូប ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ីម៉ា ប៊ីន អាប់ខុល អុស្ស៊ីស្ស ដែលបានថ្លែងតពីបុរសម្នាក់ ដែលបានថ្លែងតពី យ៉ាមីល ប៊ីន ដារ៉ាដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-មូអុឡា ប៊ីន យូណែស៍ និង ស្វែដ្ឋ អាល់-ស្វាហ្គាំ ដែល លោកទាំងពីរបានថ្លែងតពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "យើងបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន:ថា: "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលត្រឡប់មកវិញក្នុងនិវត្តកាល (الرجعة) គឺ អាល់-ហ្វ្លៃសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងគង់នៅឯលោកនេះអស់សែសិបឆ្នាំ ទាល់តែចិញ្ចើមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងធ្លាក់ មកគ្របព្រះនេត្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រោះតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះជន្មវែង "1" (18) (مختصر بصائر الدرجات)

وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَمِعْتُ حُمْرَانَ بْنَ أَعْيَنَ وَ أَبَا الْخَطَّابِ يُحَدِّثَانِ جَمِيعاً - قَبْلَ أَنْ يُحَدِّثَ أَبُو الْخَطَّابِ مَا أَحَدَتْ - أَنَّهُمَا سَمِعَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «أَوَّلَ مَنْ تَنْشَقُّ الْأَرْضُ عَنْهُ وَ يَرْجِعُ إِلَى الدُّنْيَا، الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، وَ إِنَّ الرَّجْعَةَ لَيْسَتْ بِعَاقِبَةٍ وَ هِيَ خَاصَّةٌ، لَا يَرْجِعُ إِلَّا مَنْ مَحَضَ الْإِيمَانَ مَحْضاً أَوْ مَحَضَ الشِّرْكَ مَحْضاً». (مختصر بصائر الدرجات: 24، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 506)***

លោកដដែលបានថ្លែងតពី អាល់ម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អ៊ីសា និង មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាល់-ហ្វ្លៃសែនី ប៊ីន អាហ្វិ អាល់-ខ្ចីតូប ដែលបានថ្លែងតពី អាល់ម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាហ្វិ ណាស្ត្រូរ ដែលបានថ្លែងតពី ហ្គាម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អ៊ីស្ត្រម៉ាន ដែលបានថ្លែងតពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មុស្លីម ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ ហ្គាំរែន ប៊ីន អ៊ុនី និង អាហ្វិ អាល់-ខ្ចីតូប ទាំងពីរនាក់និយាយមុន អាហ្វិ អាល់-ខ្ចីតូបបានធ្វើអ្វីដែលលោកបានធ្វើ នោះថាលោកទាំងពីរបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន:ថា: "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលហែក ដីត្រឡប់មកកាន់លោកនេះវិញគឺ អាល់-ហ្វ្លៃសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ និវត្តនាការនេះ (الرجعة) មិន កើតមានឡើងជាទូទៅទេ តែនឹងកើតមានឡើងចំពោះតែជនពិសេសប៉ុណ្ណោះ ។ មានតែបុគ្គលដែល មានជំនឿស្របចិត្តយ៉ាងជ្រះថ្លា និងបុគ្គលពហុទេពនិយមដែលប្រទូសប្រនាំងពេញទីទេដែលនឹងនិវត្ត វិញ "1" (24) (مختصر بصائر الدرجات)

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوُوا وَجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ﴿١٧﴾

៧. បើពួកអ្នកធ្វើអំពើល្អ ពួកអ្នកធ្វើល្អដើម្បីខ្លួនពួកអ្នក ។ បើពួកអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ វានឹងបានមក លើខ្លួនពួកអ្នក ។ លុះសន្យាចុងក្រោយមកដល់ ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យមុខពួកអ្នកមានទុក្ខ ពួកគេនឹង

ចូលទៅក្នុងព្រះវិហារដូចកាលដែលពួកគេបានចូលនៅគ្រាដំបូង ហើយពួកគេកម្ទេចចោលនូវអ្វី
ដែលពួកគេដណ្តើមយកបាននោះដោយហាយនភាព ។

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

៨. ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកអាចនឹងអាណិតអាសូរពួកអ្នក ។ បើពួកអ្នកត្រឡប់ប្រព្រឹត្តល្មើសឡើងវិញ
យើងនឹងត្រឡប់[មកធ្វើទណ្ឌកម្ម]វិញ ។ យើងទុកនរកជាគុកសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។"

ទាក់ទងនឹងការបកស្រាយអាយ៉ាស្តនេះ អ៊ីម៉ា យ៉ាក្កហ្វា ស្ត្រីឌីក្រី صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា: "ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក
អាចនឹងអាណិតអាសូរពួកអ្នក មានន័យថា អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل នឹងជួយពួកអ្នកទល់នឹងសត្រូវពួកអ្នក ។
ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលដាក់ពួកបាទី-អ៊ីម៉ា យ៉ាស្តនេះថា: "បើពួកអ្នកត្រឡប់វិញ យើងនឹង
ត្រឡប់វិញ ។" នេះមានន័យថា ពេលណាពួកបាទី-អ៊ីម៉ា យ៉ាស្តនេះបែរទៅចូលជាមួយពួក បាទី-ស៊ីហ្វយ៉ានី
ពេលនោះ "យើង" នឹងបែរទៅចូលជាមួយអាល់-ម៉ាស្ត صلوات الله عليه والسلام ដែលចេញមកពីព្រះរាជវង្សរបស់
មូហាំម៉ាដ្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ។ "យើងទុកនរកជាគុកសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។" (តាហ្វ្សៀរ គូម្នី ក្បាលទី២
ទំព័រ១៤)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧-៨

ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرَانَ النَّعَّاشُ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّلَعَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ الْأَهْمَدِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قَالَ الرَّضَا
(عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ تَذَكَّرَ مُصَابِتَنَا فَبَكَى أَوْ أَبَكَى لَمْ تَبْكِ عَيْنُهُ يَوْمَ تَبْكِي الْعُيُونُ، وَ مَنْ جَلَسَ مَجْلِسًا يُحْيَا فِيهِ أَمْرًا لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ
مَوْتِ فِيهِ الْقُلُوبُ».

[...]អាល់-រីដ្ត صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្នកណាថ្លែងអំពីទុក្ខវេទនារបស់យើង عليه السلام ហើយយំអាណិត ហើយធ្វើ
ឲ្យ(អ្នកដទៃ)យំអាណិត ភ្នែកអ្នកនោះនឹងមិនយំទេនាថ្ងៃ(ដ៏សម្បើម) ពេលដែលភ្នែកឯទៀតនឹងយំ ។ ឯ
បុគ្គលណាដែលថ្លែងរឿងយើង عليه السلام នៅក្នុងអង្គប្រជុំ បេះដូងអ្នកនោះនឹងមិនស្លាប់ទេនាថ្ងៃ(ដ៏សម្បើម)
ពេលដែលបេះដូងទាំងឡាយនឹងស្លាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ ។"

قَالَ: وَ قَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا» قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَحْسَنْتُمْ
أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا رَبُّ يَعْفُرُ لَهَا». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/ 48 : 1 و 49، البرهان في تفسير
القرآن الجزء : 3 صفحة : 508)***

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថ្លែងថា អាល់-រីដ្ត صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ تعالى [១៧:៧] បើ
ពួកអ្នកធ្វើអំពើល្អ ពួកអ្នកធ្វើល្អដើម្បីខ្លួនឯង ។ បើពួកអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ វានឹងបានមកលើខ្លួនឯង បើ
អស់លោកធ្វើល្អ អស់លោកនឹងធ្វើល្អដើម្បីខ្លួនអស់លោក បើអស់លោកធ្វើអាក្រក់ វានឹងបានលើខ្លួន
អស់លោក ព្រះម្ចាស់ عز وجل នឹងអភ័យទោសឲ្យអស់លោក ។" (49 و 48 / 294 : 1 (عليه السلام) 1/ 48 : 1)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩٨﴾

៩. គួរអាននេះដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកសច្ចធម៌ទៀងត្រង់បំផុត ហើយឲ្យដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាដែលធ្វើអំពើល្អ[សម្រាប់ខ្លួនឯង សម្រាប់សង្គមមនុស្សនិងសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎] ថាពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ដ៏ធំមហិមា [នាលោកនេះនិងលោកមុខ] ។

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٩٩﴾

១០. រីឯជនទាំងឡាយណាដែលមិនជឿថាមានលោកមុខ យើងបានត្រៀមទុកនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់សម្រាប់ពួកគេ ។

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١٠٠﴾

១១. មនុស្ស[អវិជ្ជា]បូងស្លូងសូមអកុសល [ដោយសង្ឃឹមថានឹងទាញយកបាននូវផលប្រយោជន៍ពីអំពើសេចក្តីអាក្រក់នោះ] ដូចគេបូងស្លូងសូមកុសលដែរ ។ មនុស្ស[មាននិស្ស័យ]តក់ក្រហល់ណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩-១១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ مُوسَى بْنِ أَكْبِيلِ التَّمِيمِيِّ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ سَيَابَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: { إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ }. قَالَ: «يَهْدِي إِلَى الْإِمَامِ».

១. [...] អាល់-អ៊ុស្តាអ៊ី ប៊ីន សាយ៉ាបាស៊ុបបានតំណាលតមកពី អាឡី អ៊ុប៊ុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [១៧:៩] គួរអាននេះដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកសច្ចធម៌ទៀងត្រង់បំផុត ថា៖ "ដឹកនាំទៅរកអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}" (1: 2/216)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمُقْرِي، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرٍو مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْمُقْرِي الْجُرْجَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْسَنِ الْمُؤَصِّلِيُّ بَعْدَادًا، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَاصِمٍ الطَّرِيفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَحْسَنِ الْكَحَّالِ مَوْلَى زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَالَ: «الْإِمَامُ مَنْ لَا يَكُونُ إِلَّا مَعْصُومًا، وَ لَيْسَتْ الْعِصْمَةُ فِي ظَاهِرِ الْخَلْقَةِ فَيَعْرِفَ بِهَا، فَلِلذَلِكَ لَا يَكُونُ إِلَّا مَنْصُوصًا».

២. អ៊ីបន្ទ បាបាវ៉ៃហ្ន៎បានថ្លែងថា... អ៊ុប៊ុបាស់ ប៊ីន យ៉ាស៊ីដ្យូ ប៊ីន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-កាហ្វាល់ បម្រើរបស់ស្តេដ្យូ ប៊ីន អ៊ុលី ដែលបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពី មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហ្គាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់-ហ្វាសាន់ ដែលមានរចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីយើង^{عليهم} មិនមែនបុគ្គលណាក្រៅពីបុគ្គល

អរិទ្ធនោះទេ មិនមែនបុគ្គលដែលអរិទ្ធតែអាការក្រៅនោះទេ តែអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីយើង^{عليه السلام}នោះ ជាបុគ្គលដែលគេទទួលស្គាល់ថាអរិទ្ធមែន (ទាំងសម្តី ទាំងទង្វើ) ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានជាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីយើង^{عليه السلام}នោះមិនមែនអ្នកណាក្រៅពីបុគ្គលដែលអរិទ្ធនោះទេ ។"

فَقِيلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَمَا مَعِيَ الْمَعْصُوم؟ فَقَالَ: «هُوَ الْمُعْتَصِمُ بِحَبْلِ اللَّهِ، وَ حَبْلُ اللَّهِ هُوَ الْقُرْآنُ لَا يُعْتَرَفَانِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَأَلِمَامٌ يَهْدِي إِلَى الْقُرْآنِ، وَ الْقُرْآنُ يَهْدِي إِلَى الْإِمَامِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ"» . (معاني الأخبار: 1/132، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 509)***

គេបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} រិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អរិទ្ធភាពមានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} នោះគោងយ៉ាងជាប់នូវខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} គឺគួរអាន ។ ទាំងពីរនេះមិនបែកគ្នាទេរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រោះអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹកនាំទៅរកគួរអាន គួរអានដឹកនាំទៅរកអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [១៧:៩] គួរអាននេះដឹកនាំឆ្ពោះទៅរក សច្ចធម៌ទៀងត្រង់បំផុត ។" (1/132: 3) (معاني الأخبار)

3. عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ"، قَالَ: «يَهْدِي إِلَى الْوَلَايَةِ» . (بصائر الدرجات: 25 /283، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 510)***

៣. អាល់-ហ្វាដ្លីល ប៊ិន យ៉ាសារបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [១៧:៩] គួរអាននេះដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកសច្ចធម៌ទៀងត្រង់បំផុត ថា: "ដឹកនាំទៅរក អាល់-វីឡាយ៉ាស៊ូ ។" (25 /283 : 2) (بصائر الدرجات)

4. عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ، وَتَبَّ لِيُقَوْمَ قَبْلَ أَنْ يَتِمَّ خَلْقُهُ فَسَقَطَ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ كَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا"» . (تفسير العياشي 27 /283، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 510)***

៤. ហ្វីស្តាំ ប៊ិន សាលីមបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "កាល អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតអាដាំ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានផ្តុំព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅក្នុងខ្លួនអាដាំ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} អាដាំ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} ស្ទុះងើបឡើងមុនត្រូវបង្កើតរូបសព្វគ្រប់ (មុនមានរូបរាងពេញលេញ) ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូល ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏មានព្រះបន្ទូលថា: [១៧:១១] មនុស្ស[មាននិស្ស័យ]តក់ក្រហល់ណាស់ ។" (27 /283 : 2) (تفسير العياشي)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِيَتَّبِعُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصَلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾
១២. យើងបានចាត់ទុករាត្រីកាលនិងទិវាកាលជាសញ្ញាពីរ ។ យើងបានលុបសញ្ញារាត្រីកាល ហើយ យើងបានធ្វើឲ្យយើងសញ្ញាទិវាកាល ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកស្វែងរកនូវព្រះឧបការគុណពីព្រះ

ម្ចាស់ពួកអ្នក ហើយដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងចំនួនឆ្នាំនិងការរាប់[ពេលវេលា] ។ យើងបាន
អធិប្បាយរៀបរាប់ពិស្តារសព្វសារពើ[ដែលពួកអ្នកត្រូវដឹង] ។

អធិប្បាយអយ៉ាសុំ ១២

1. ابنُ بابويه، قال: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ يَحْيَى بْنِ ضُرَيْسِ الْبَجَلِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ [مُحَمَّدُ بْنُ] عُمَارَةَ السُّكْرِيُّ السُّرِّيَّيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِثْرَاهِيمُ بْنُ عَاصِمٍ بَقْرَوِيْنَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ هَارُونَ الْكَرْخِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ سَلَامٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَزِيدُ بْنُ سَلَامٍ: أَنَّهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ لَهُ: ... فَمَا بَالُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ لَا يَسْتَوِيَانِ فِي الضُّوْءِ وَالتُّورِ؟ قَالَ: «لَمَّا خَلَقَهُمَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَطَاعَا وَ لَمْ يَعْصِيَا شَيْئًا، فَأَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ جَبْرَائِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ يَمْخُوحَ [ضَوْءَهُ] الْقَمَرَ فَمَحَاهُ، فَأَثَرَ الْمَخُوحُ فِي الْقَمَرِ خُطُوطًا سَوْدَاءَ، وَ لَوْ أَنَّ الْقَمَرَ تَرَكَ عَلَى حَالِهِ بِمَنْزِلَةِ الشَّمْسِ لَمْ يَمُحْ، لَمَا عُرِفَ اللَّيْلُ مِنَ النَّهَارِ، وَ لَا النَّهَارُ مِنَ اللَّيْلِ، وَ لَا عَلِمَ الصَّائِمُ كَمْ يَصُومُ، وَ لَا عَرَفَ النَّاسُ عَدَدَ السِّنِينَ وَ الْحِسَابَ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ” وَ جَعَلْنَا اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَ جَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لَتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَ الْحِسَابَ“». (علل الشرائع: 33 / 470، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 511)***

១. អ៊ីស្រា បាបាវ៉ែហ្វបានថ្លែងថា... អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្វ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូបានតំណាលតមកពី យ៉ាស៊ីដូ ប៊ិន សាឡាមដែលបានសួររស្មីលុលឡោះហ្វ عليه السلام ថា: "ហេតុអ្វីខែនិងថ្ងៃមិនមានភាពត្រចះត្រចង់និងពន្លឺស្មើគ្នា?" រស្មីលុលឡោះហ្វ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា: "កាលអល់ឡោះហ្វ عليه السلام បានបង្កើតខែនិងថ្ងៃទាំងពីរនេះខែនិងថ្ងៃទាំងពីរនេះមិនបានប្រព្រឹត្តលើសបញ្ហាអល់ឡោះហ្វ عليه السلام មួយប្រការណាទេ ។ អល់ឡោះហ្វ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យយ៉ូបរស្មីល عليه السلام លុបពន្លឺរបស់ខែ យ៉ូបរស្មីល عليه السلام ក៏បានលុបពន្លឺរបស់ខែ ។ លទ្ធផលនៃការលុបបំបាត់នេះគឺខ្សែខ្មៅ ។ ប្រសិនបើគេបណ្តោយឲ្យខែស្មើនឹងថ្ងៃដោយមិនលុប(ពន្លឺវា)ទេ គេមិនអាចដឹងបានថាពេលណាយប់ពេលណាថ្ងៃទេ ពេលណាថ្ងៃពេលណាយប់ទេ មួយណាលឿនជាងមួយណាទេ តើបុគ្គលបានកាន់សីលត្រណាមអាហារបានប៉ុណ្ណាហើយទេ តើមនុស្សអាចដឹងចំនួនឆ្នាំនិងការរាប់បានយ៉ាងណា ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ عليه السلام [១៧:១២] យើងបានចាត់ទុកវាត្រីកាលនិងទិវាកាលជាសញ្ញាពីរ ។ យើងបានលុបសញ្ញាត្រីកាល ហើយយើងបានធ្វើឲ្យយើញនូវសញ្ញាទិវាកាល ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកស្វែងរកនូវព្រះឧបការគុណពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ហើយដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងចំនួនឆ្នាំនិងការរាប់ [ពេលវេលា] ។" (33 / 470) (علل الشرائع)

2. الْعِيَّاشِيُّ : عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ”فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ“، قَالَ: «هُوَ السَّوَادُ الَّذِي فِي جَوْفِ الْقَمَرِ». (تفسير العيَّاشي 283 / 28: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 513)***

២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីដូបានតំណាលតមកពី អាច្និ បាស្មៀវដែលបានតំណាលតមកពី អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្វ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ عليه السلام [១៧:១២] យើងបានលុបសញ្ញាត្រីកាល ថា: "នេះគឺភាពខ្មៅដែលនៅចំកណ្តាលដួងចន្រ្ទ ។" (28 / 283 : 2) (تفسير العيَّاشي)

3. عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، قَالَ: كُنْتُ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ، فَسَمِعْتُ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ، وَ نَادَاهُ ابْنُ الْكَوَّاءِ وَهُوَ فِي مُؤَخَّرِ الْمَسْجِدِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ هَذَا السَّوَادِ فِي الْقَمَرِ؟ فَقَالَ: «هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "فَمَحْوُنَا آيَةَ اللَّيْلِ"». (تفسير العياشي 2/30 : 283، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 513)***

៣. អាច្នី ទូហ្វែលបានតំណាលថា ខ្ញុំនៅក្នុងម៉ាស់ឃុំដូអាល់-គូហ្វាស៊ូ ។ ខ្ញុំបានឮអាឡី صلوات الله عليه والسلام ខណៈដែល ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅលើវេទិកា ។ អ៊ីបនូ កាវ៉ាអ៊ី នៅខាងក្រោយម៉ាស់ឃុំដូ បានស្រែកទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីភាពខ្មៅនៅលើខែ?" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ភាពខ្មៅនោះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ី وَحَلَّ عَلَ الْاِسْرَاءِ [១៧:១២] យើងបានលុបសញ្ញា រាត្រីកាល ។" (30 /283 : 2) (تفسير العياشي)

4. عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، قَالَ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سَلُونِي عَنْ كِتَابِ اللَّهِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ مِنْ آيَةٍ إِلَّا وَ قَدْ عَرَفْتُ بَلِيلَ نَزَلَتْ أَمْ بَنَاهَارٍ، فِي سَهْلٍ أَوْ فِي جَبَلٍ». فَقَالَ لَهُ ابْنُ الْكَوَّاءِ: فَمَا هَذَا السَّوَادُ فِي الْقَمَرِ؟ فَقَالَ: «أَعْمَى سَأَلَ عَنْ عَمِيَاءَ، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ: "وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحْوُنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَ جَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً فَذَلِكَ مَحْوُهَا"». (تفسير العياشي 2/31 : 283، البرهان في تفسير القرآن المؤلف : البحراني، السيد هاشم الجزء : 3 صفحة : 513)***

៤. អាច្នី ទូហ្វែលបានតំណាលថា អាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាច្នី ត្នីលីប عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ចូរសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្វ៊ី وَحَلَّ عَلَ الْاِسْرَاءِ ព្រោះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដឹងគ្រប់អាយ៉ាស៊ូថាតើអាយ៉ាស៊ូនោះត្រូវបើកឲ្យដឹងពេលយប់ឬពេល ថ្ងៃនៅលើគោកឬនៅលើភ្នំ ។" អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អ្វីទៅភាពខ្មៅនៅលើខែ នោះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុរសខ្វាក់ភ្នែកបានសួរអំពីការងារដ៏តភ្នែក ។ លោកមិនបានឮ អល់ឡោះហ្វ៊ី وَحَلَّ عَلَ الْاِسْرَاءِ មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [១៧:១២] យើងបានលុបសញ្ញារាត្រីកាល ហើយយើងបានធ្វើឲ្យ យើញនូវសញ្ញាទិវាកាល នេះគឺការលុបវា ។" (31 /283 : 2) (تفسير العياشي)

وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلَزَمْتَهُ طَيْرَهُ وَ فِي عُنُقِهِ وَ نُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾

១៣. យើងព្យួរលទ្ធផលនៃអំពើទាំងឡាយរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នានៅលើកិច្ច (យើងធ្វើឲ្យមនុស្សគ្រប់ រូបទទួលខុសត្រូវលើទង្វើរបស់ខ្លួន) ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះយើងនឹងនាំមកនូវបញ្ជីដែលកត់ត្រាទុក នូវបំណងនិងទង្វើទាំងឡាយរបស់គេ បើកឲ្យគេបានឃើញ ។

اِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ اَلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

១៤. [គេនឹងថ្លែងចំពោះអ្នកនោះថា៖] "ចូរអ្នកអានបញ្ជីរបស់អ្នកទៅ ។ ខ្លួនអ្នកជាគណនេយ្យករយ៉ាង គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ថ្ងៃនេះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៣-១៤

1. وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَ كُلَّ اِنْسَانٍ اَلَزَمْتَهُ طَيْرَهُ فِي عُنُقِهِ"، يَقُولُ: «حَيْرُهُ وَ شَرُّهُ مَعَهُ حَيْثُ كَانَ، لَا يَسْتَطِيعُ فِرَاقَهُ، حَتَّىٰ يُعْطَىٰ كِتَابُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِمَا عَمِلَ». (تفسير القمّي 2:17، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3

១. អាចិ អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាចិ យ៉ាក្កូហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَد} [១៧:១៣] យើងព្យួរលទ្ធផលនៃអំពើទាំងឡាយរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នានៅលើកេថា៖ "ទង្វើល្អនិងទង្វើអាក្រក់របស់បុគ្គលនឹងនៅជាប់ជាមួយបុគ្គល ទោះជាបុគ្គលនោះនៅទីណាក៏ដោយ ។ បុគ្គលនោះមិនអាចបែកចេញពីទង្វើទាំងនោះបានឡើយ រហូតដល់គេឲ្យបញ្ជីរបស់បុគ្គលនោះទៅបុគ្គលនោះនាថ្ងៃជំនុំជម្រះជាមួយអំពើដែលខ្លួនបានសាង ។" (تفسير القمي 2: 17)

2. اِبْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ سَدِيدِ الصَّبْرِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ أَنَا وَ الْمُقْضَلُ بْنُ عُمَرَ وَ أَبُو بَصِيرٍ وَ أَبَانُ بْنُ تَعْلَبٍ عَلَى مَوْلَانَا أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) - وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ - وَ قَالَ فِيهِ: « قَالَ اللَّهُ تَقَدَّسَ ذِكْرُهُ: ” وَ كُلُّ إِنْسَانٍ الرِّمَانَةُ طَائِرُهُ فِي عُنُقِهِ“ يَعْنِي الْوَلَايَةَ». (كمال الدين و تمام النعمة: 50 / 354, ينابيع المودة: 45, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحہ : 514)***

២. អ៊ុបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័បានតំណាលតមកពី ស៊ូដ្វែរ អាល់-ស្វយ័រហ្គ័ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំ, អាល់-មូហ្វាដ្វូដ្វូល ប៊ិន អ៊ូម៉ារ, អាចិ បាស្លៀវ និង អាបាន ប៊ិន តាក្កុលុបបានមកជួបព្រះបរមគ្រូយើង^{صلوات الله عليه والسلام} អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ យ៉ាក្កូហ្វា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្វូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ បានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:១៣] យើងព្យួរលទ្ធផលនៃអំពើទាំងឡាយរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នានៅលើកេថា មានន័យថា អាល់-វីឡាយ៉ាស្តុ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 50 / 354, ينابيع المودة: 45)

3. الْحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ فِي كِتَابِ (الزهد): عَنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ الْمُؤْمِنَ يُعْطَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا مَنَشُورًا مَكْتُوبًا فِيهِ: كِتَابُ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ، أَدْخِلُوا فُلَانًا الْجَنَّةَ». (كتاب الزهد: 247 / 92, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحہ : 514)***

៣. អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន សាអ៊ីដ្វូបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-ស៊ូហ្គាដ្វូ តមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម តមកពី អុលី តមកពី អាចិ បាស្លៀវដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេនឹងឲ្យបញ្ជីទៅអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ លើកឲ្យឃើញ ។ នៅក្នុងបញ្ជីមានសរសេរថា៖ "ព្រះបញ្ជីអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មានព្រះប្រាជ្ញាញាណបារមី ។ ចូរនាំអ្នកនេះមួយទៅក្នុងឋានសួគ៌ ។" (كتاب الزهد: 247 / 92)

4. الْعَبَّاشِيُّ: عَنْ خَالِدِ بْنِ جَحِيحٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: ” إقرأ كتابك كفى بنفسك اليوم عليك حسيبا“، قَالَ: «يَذَكِّرُ الْعَبْدَ جَمِيعَ مَا عَمِلَ وَ مَا كُتِبَ عَلَيْهِ، حَتَّى كَأَنَّهُ فَعَلَهُ تِلْكَ السَّاعَةَ، فَلَذَلِكَ قَالُوا: ” يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا“ . (تفسير العياشي 2/ 33: 2, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحہ : 514)***

៤. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វីបានតំណាលតមកពី ខ័លីដូ ប៊ិន ណាហ្គ័រហ្គ័ដែលបានតំណាលតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَد} [១៧:១៤] "ចូរអ្នកអានបញ្ជីរបស់អ្នកទៅ ។ ខ្លួនអ្នកជាគណនេយ្យករយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ថ្ងៃនេះ" ថា៖ "បារនឹងនឹកឃើញអ្វីៗទាំងអស់ដែលខ្លួនបានធ្វើនិងអ្វីៗដែលគេបានកត់ត្រាទុកប្រឈមនឹងខ្លួនបារនោះ ហាក់ដូចជាបារ

នោះបានប្រព្រឹត្តទង្វើទាំងនោះនៅក្នុងពេលនោះតែម្តង ។ ដូច្នោះហើយបានជាបាវនោះនឹងថា៖
[១៨:៤៩] "យើងវិនាសហើយ! ហេតុអ្វីបញ្ជីនោះកត់ត្រាទុកនូវទង្វើទាំងអស់សព្វគ្រប់ដោយមិនភ្លេច
ទង្វើតូចឬធំសោះនោះ?" (تفسير العياشي 2: 33 / 284)

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ
حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿٥٥﴾

១៥. អ្នកណាព្រមទទួលព្រះមគ្គទេសក៍ អ្នកនោះព្រមទទួលព្រះមគ្គទេសក៍នោះសម្រាប់ខ្លួនឯង ។
អ្នកណាដើរលើផ្លូវអាក្រក់ ផលវិបត្តិនឹងបានមកលើខ្លួនអ្នកនោះ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយលីវែក
អម្រែក (បាបកម្ម) របស់អ្នកដទៃទេ ។ យើងមិនដែលធ្វើទណ្ឌកម្ម[ប្រជារាស្ត្រ ឬអ្នកណាមួយ]
ដោយពុំបានចាត់បញ្ជូនសាស្ត្រាប្រសិទ្ធមួយរូបមករកពួកគេ [ព្រមទាំងស្នើសុំមធ្យគេមករកផ្លូវ
ល្អ] ជាមុនសិនឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥

1. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ
الْهَرَوِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحُسَيْنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا تَقُولُ فِي حَدِيثِ يُرْوَى عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ) قَتَلَ دَرَارِيَّ قَتَلَةَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِفِعَالِ آبَائِهِمْ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هُوَ كَذَلِك».

១. [...] អុប្បឌុល សាឡាម ប៊ិន ស្ត្រីលិ:ហ្គា អាល់-ហ្វារីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាច្ចី អាល់-
ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីសម្តីដែលគេបានស្រង់មកពី
អាល់-ស្ត្រីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលចែងអំពីការដើបឡើងរបស់អាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់បណ្តាកូន
ចៅរបស់ពួកដែលបានសម្លាប់អាល់-ហ្វ្រៃសែន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដោយសារទង្វើរបស់ជូនតាពួកគេនោះ?" ព្រះអង្គ
^{صلوات الله عليه والسلام} វាចនៈថា៖ "រឿងនោះដូចនេះឯង ។"

قُلْتُ: وَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ" مَا مَعْنَاهُ؟ قَالَ: «صَدَقَ اللَّهُ تَعَالَىٰ فِي جَمِيعِ أَقْوَالِهِ، وَ لَكِنَّ دَرَارِيَّ قَتَلَةَ
الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَرْضَوْنَ بِفِعَالِ آبَائِهِمْ وَ يَفْتَحِرُونَ بِهَا، وَ مَنْ رَضِيَ شَيْئًا كَانَ كَمَنْ أَتَاهُ، وَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ فَرَضِي بِقَتْلِهِ
رَجُلًا فِي الْمَغْرِبِ لَكَانَ الرَّاضِي عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ شَرِيكَ الْقَاتِلِ، وَ إِنَّمَا يَفْتُلُهُمُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا خَرَجَ، لِرِضَاهُمْ بِفِعَالِ آبَائِهِمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចំណែកព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} [១៧:១៥] ពុំមានអ្នកណាមួយលីវែកអម្រែករបស់
អ្នកដទៃទេ ។ តើមានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} ទ្រង់សច្ចចំពោះព្រះ
បន្ទូលទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ។ ពួកកូនចៅរបស់ពួកដែលបានសម្លាប់អាល់-ហ្វ្រៃសែន ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះរីក
រាយចំពោះទង្វើរបស់ជូនតាពួកគេ ហើយពួកគេនឹងអួតរឿងនេះ ។ បុគ្គលណាដែលបានទង្វើណា
មួយ បុគ្គលនោះដូចបុគ្គលដែលបានធ្វើទង្វើនោះដែរ ។ ទោះជាមនុស្សម្នាក់ត្រូវគេសម្លាប់នៅឯទិស
ខាងកើត បុគ្គលម្នាក់សប្បាយរីករាយចំពោះការសម្លាប់នេះនៅឯទិសខាងលិចក៏ដោយ ។ សម្រាប់
អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បុគ្គលនោះបានចូលរួមជាមួយការសម្លាប់នេះ ។ អាល់-ក្វីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់ពួកគេ

ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើង ព្រោះតែពួកគេសប្បាយរីករាយចំពោះទង្វើរបស់ជូនតាពួកគេនោះឯង ។"

قَالَ: فَعُلْتُ لَهُ: بِأَيِّ شَيْءٍ يَبْدَأُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْكُمْ؟ قَالَ: «يَبْدَأُ بِنَبِيِّ شَيْبَةَ، وَ يَنْقَطِعُ أَيْدِيهِمْ لِأَنَّهُمْ سَرَقُوا بَيْتَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/273 : 5 : 1، علل الشرائع: 1/229، ينابيع المودة: 424، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 2 : صفحة : 508)***

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើអាណ-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} នឹងចាប់ផ្តើមធ្វើអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងចាប់ផ្តើមជាមួយបានី-ស្តែបាសុំ ព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងកាត់ដៃពួកគេ ព្រោះពួកគេជាចោរនៅក្នុងព្រះរាជមហាគ្រឹះរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 273 / 5، علل الشرائع: 229 / 1، ينابيع المودة: 424)

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرِيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَا بَيْتَهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

១៦. កាលណាយើងប្រាថ្នាកម្ទេចស្រុកណាមួយចោល [ព្រមទាំងប្រាពលរាស្ត្រទុច្ចរិតនិងរឹងរូសនៃស្រុកនោះ] យើងដាក់បង្គាប់លើពួកអ្នកស្រុកនោះដែលមានទ្រព្យធនស្តុកស្តម្ភ[ឲ្យគោរពតាមការអប់រំរបស់ព្រះសាស្ត្រា] តែពួកគេល្មើសបង្គាប់នោះ ។ ដូច្នោះព្រះបន្ទូលដែលដាក់មកលើស្រុកនេះទៅជាពិតលើស្រុកនោះ យើងកម្ទេចស្រុកនេះចោលដោយវិនាសកម្ម ។

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

១៧. ប៉ុន្មានតំណកំណើតមនុស្ស[និងលាមកជន]មកហើយដែលយើងបានកម្ទេចចោល ក្រោយពីនុះហ្ន៎ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ញាណបំផុត ទ្រង់ទស្សនាការបំផុតនូវបណ្តាបាបរបស់បាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَدْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾

១៨. អ្នកណាប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះ យើងនឹងប្រញាប់ឲ្យអ្នកនោះក្នុងលោកនេះនូវអ្វីស្រេចតែលើយើង ឲ្យទៅអ្នកណាមួយស្រេចតែលើយើង ។ បន្ទាប់ពីនោះយើងនឹងទុកនរកឲ្យអ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងចូលទៅក្នុងនរកនោះដោយជាប់ទោសនិងត្រូវប្រានចោល ។

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

១៩. អ្នកណាប្រាថ្នាលោកមុខ ខិតខំព្យាយាមប្រព្រឹត្តដើម្បីលោកនោះ ព្រមទាំងមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជនទាំងនោះ ការខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេនឹងបានទទួលការអបអរសាទរ [អនុលោមដោយអល់ឡោះហ្ន៎] ។

كَلَّا نُمَدِّدُ هُنَّوَلَاءَ وَهُنَّوَلَاءَ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

២០. យើងប្រទានឲ្យទាំងអស់គ្នា ឲ្យជនទាំងនេះនិងជនទាំងនោះ នូវបណ្តាអំណោយរបស់ព្រះម្ចាស់

អ្នក ។ ព្រះអំណោយរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកពុំត្រូវកំណត់ព្រំដែនឡើយ ។

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ ۚ وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ﴿١١﴾

២១. ចូរអ្នកមើលចុះ ថាយើងបានធ្វើឲ្យជនមួយចំនួនខ្ពង់ខ្ពស់ជាងអ្នកដទៃត[នៅលើដែនដី]ដូចម្តេចខ្លះ ។ [តែ]លោកមុខមានលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់ជាងនោះ មានឧត្តមភាពខ្ពស់លើសនោះទៅទៀត ។

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقَعَدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿١٢﴾

២២. [មនុស្សអើយ!] ចូរអ្នកកុំយកព្រះមួយទៀតមកគូបជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ មិនដូច្នោះទេ អ្នកនឹងត្រូវស្តីបន្ទោសនិងត្រូវបោះបង់ចោល [ព្រោះតែអ្នកបានប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៦-២២

1. عَنْ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمْرُنَا مُتْرَفِيهَا"، قَالَ: «تُفْسِدُهَا أَمْرُنَا أَكْبَارُهَا». (تفسير العياشي 2/35 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 515)***

១. ហ្ន៎វិនបានតំណាលតមកពី អាថ្មី យ៉ាក្តីហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} [១៧:១៦] កាលណាយើងប្រាថ្នាកម្ទេចស្រុកណាមួយចោល យើងដាក់បង្គាប់លើពួកអ្នកស្រុកនោះ ដែលមានទ្រព្យធនស្តុកស្តម្ភ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ យើង ^{وحد} ដាក់បង្គាប់យើង ^{وحد} មកលើបណ្តាអ្នកធំដុំរបស់ស្រុកនេះ ។" (الاحتجاج: 414)

2. مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلِيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا وَرَوَى ابْنُ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ:

២. [១៧:១៨] អ្នកណាប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះ យើងនឹងប្រញាប់ឲ្យអ្នកនោះក្នុងលោកនេះនូវអ្វីស្រេចតែ លើយើង ឲ្យទៅអ្នកណាមួយស្រេចតែលើយើង ។ បន្ទាប់ពីនោះយើងនឹងទុកនរកឲ្យអ្នកនោះ អ្នកនោះ នឹងចូលទៅក្នុងនរកនោះដោយជាប់ទោសនិងត្រូវច្រានចោល ។ អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានធ្វើសេចក្តី រាយការណ៍ថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖

مَعْنَى آيَةِ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا يَعْطَلُهُ الَّذِي افْتَرَضَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ لَا يُرِيدُ وَجْهَ اللَّهِ وَ الدَّارَ الْآخِرَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا يَشَاءُ اللَّهُ مِنْ عَرْضِ الدُّنْيَا، وَ لَيْسَ لَهُ ثَوَابٌ فِي الْآخِرَةِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ يُؤْتِيهِ ذَلِكَ لِيَسْتَعِينَ بِهِ عَلَى الطَّاعَةِ فَيَسْتَعْمِلُهُ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ فَيُعَاقِبُهُ اللَّهُ عَلَيْهِ.

"អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ បុគ្គលណាប្រាថ្នាវង្វាន់លោកីយ៍ដោយទង្វើដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} ដាក់មក លើបុគ្គលនោះ ដោយមិនប្រាថ្នាព្រះភ័ក្ត្រអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} និងព្រះវិមានលោកមុខទេ យើង ^{وحد} នឹងឆាប់ឲ្យ បុគ្គលបានក្នុងលោកនេះ ស្រេចតែអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} មានព្រះបំណង នូវរបស់របរលោកីយ៍ ហើយបុគ្គល

នោះនឹងពុំបានរងនូវលោកមុខទេ ពីព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ព្រះរាជទានឲ្យបុគ្គលនោះនូវអ្វីៗទាំងនេះដើម្បី
នឹងឲ្យបុគ្គលនោះប្រព្រឹត្តក្នុងការស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ តែបុគ្គលនោះបែរជាប្រើប្រាស់របស់របរទាំង
នោះក្នុងប្រការលើសបង្គាប់ព្រះអង្គទៅវិញ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើទណ្ឌកម្មបុគ្គលនោះរឿងនេះ
ឯង 1" (تفسير نور الثقلين، ج 3 ، ص: 146)

3. فِي رُوضَةِ الْاَوْاعِطِينَ لِلْمُنْفِيْدِ (٥) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: "وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ فَلْيَتْرِكْ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا. (تفسير نور الثقلين , ج 3 , ص 146)*

៣. នៅក្នុង[គីតាប]វៅដោះត្តុរបស់អាល់-មូហ្វីដូ រិស្វលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "[១៧:១៩]
អ្នកណាប្រាថ្នាលោកមុខ ចូរអ្នកនោះកុំអើពើលំអលោកីយ៍ ។"

رَبِّ
الْحَرْبِ
٢٩

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

២៣. ព្រះម្ចាស់អ្នកបានដាក់បញ្ជាឲ្យពួកអ្នក (មនុស្សទាំងឡាយ) គោរពបូជាតែព្រះអង្គមួយគត់ ឲ្យ
ពួកអ្នកប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឪពុកម្តាយពួកអ្នក ។ បើអ្នកណាម្នាក់ ឬអ្នកទាំងពីរមានវ័យជរានៅ
ជាមួយអ្នក ចូរអ្នកកុំនិយាយស្តីថា "ថ្វីយ ! (ជាពាក្យពោលចេញមក សម្តែងឲ្យឃើញថាមានការ
ធុញទ្រាន់ រំខាន ឬ ស្អប់)" ឡើយ ចូរអ្នកកុំគំហាកដាក់អ្នកទាំងពីរឡើយ ចូរអ្នកមានវាចារកពួក
គេដោយប្រើសំដីល្អប្រពៃ [ដោយគោរព] ។

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

២៤. ចូរអ្នកបន្ទាបស្លាបនៃសេចក្តីគោរពចំពោះអ្នកទាំងពីរ ដោយមានចិត្តធម៌[និងប្រោសប្រណី]
ហើយចូរអ្នកពោលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់លោកទាំងពីរ ឲ្យដូច
កាលដែលលោកទាំងពីរបានចិញ្ចឹមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំកាលពីតូចផង ។"

អធិប្បាយអយ៉ាសុំ ២៣-២៤

1. وَ عَنْهُ بِإِسْنَادِهِ عَنْ يَحْيَى بْنِ إِسْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي الْبَلَاءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَوْ عَلِمَ اللَّهُ شَيْئًا أَدْنَى مِنْ أَفٍّ لَتَهَى عَنْهُ وَ هُوَ مِنْ أَدْنَى الْعُقُوقِ، وَ مِنَ الْعُقُوقِ أَنْ يَنْظُرَ الرَّجُلُ إِلَى وَالِدَيْهِ فَيُحَدِّثُ النَّظَرَ إِلَيْهِمَا». (الكافي 2/ 1: 260, البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 517)***

១. យ៉ាស្តុយ៉ា ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្វីម ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ប៊ីឡាដូបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពី ជីតា
លោក តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ដែលមានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ
ថាមានពាក្យអ្វីដែលតូចជាងពាក្យថា "ថ្វីយ" នោះ ព្រះអង្គច្បាស់ជាហាមវា ។ និយាយថា "ថ្វីយ"
នោះជាការប្រព្រឹត្តលើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ដែលទាបបំផុត ។ ក្នុងចំណោមការប្រព្រឹត្តលើសបង្គាប់
អស់ឡោះហ្ន៎នោះគឺ មនុស្សមើលស្រាលចំពោះឪពុកម្តាយខ្លួន 1" (الكافي 2: 7 / 349)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنَّ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٥٥﴾

២៥. ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកទ្រង់ញាណបំផុតនូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តពួកអ្នក ។ បើពួកអ្នកប្រកបដោយសីលធម៌ ពិតណាស់ ព្រះអង្គខមាទោសឲ្យអ្នកណាដែលវិលមករកព្រះអង្គវិញ[ដោយស្មារលា លែងធ្វើកំហុស] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៥

1. عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، عَلَيْكُمْ بِالْوَرَعِ وَ الاجْتِهَادِ، وَ أَدَاءِ الأَمَانَةِ، وَ صِدْقِ الحَدِيثِ، وَ حُسْنِ الصُّحْبَةِ لِمَنْ صَحَبَكُمْ، وَ طُولِ السُّجُودِ، كَانَ ذَلِكَ مِنْ سُنَنِ الأَوَّابِينَ»... (تفسير العياشي 2/ 43 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 520)***

១. អាច្ចិ បាស្មៀរបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "អាច្ចិ មូហ្នាំម៉ាដូ អ៊ីយ អស់លោកត្រូវមានសទ្ធាព្រះថ្លា ត្រូវតស៊ូ ត្រូវស្មោះត្រង់ ត្រូវទទួលស្គាល់ហ្វាខ្លឹស្រូ ត្រូវធ្វើល្អចំពោះ បុគ្គលដែលនៅជាមួយអស់លោក និងត្រូវក្រាបប្រណិប័តន៍ឲ្យយូរ ។ នេះគឺស៊ូណាត់របស់អ្នកដែលវិល មករកអស់ឡោះហ្ន៎វិញ (អ្នកស្មារលា លែងធ្វើកំហុស) ។" (43 / 286 : 2 (تفسير العياشي

2. وَ عَنْ هشام بن سالمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ صَلَّى أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ، فَقَرَأَ فِي كُلِّ رَكَعَةٍ حَمْسِينَ مَرَّةً "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ" كَانَتْ صَلَاةً فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ)، وَ هِيَ صَلَاةُ الأَوَّابِينَ»... (تفسير العياشي 2/ 4 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 520)***

២. ហ្ន៎ស្នាំ ប៊ីន សាលិមបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណា ស្ន៎ឡាត់បួនរីក់អុត សូត្រក្នុងរាល់រីក់អុត ៥០ ដង [១១២:១] ចូរអ្នកថា៖ "ព្រះអង្គគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ មួយគត់ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) អ្នកនោះបានធ្វើសមស្មារស្ន៎ឡាត់របស់ហ្វាខ្លឹម៉ាស្ន៎^{سليها} គឺស្ន៎ឡាត់របស់អ្នកដែល វិលមករកអស់ឡោះហ្ន៎វិញ (អ្នកស្មារលា លែងធ្វើកំហុស) ។" (44 / 286 : 2 (تفسير العياشي

وَأَتِ دَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَلَا تَبْذُرْ تَبْذِيرًا ﴿٥٦﴾

២៦. ចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធអ្នកនូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ព្រមទាំងអ្នកក្រខ្យត់ និងអ្នកដំណើរ [លើមាតិអស់ឡោះហ្ន៎] ចូរអ្នកកុំចាយវាយខ្លះខ្លាយ ។

إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٥٧﴾

២៧. បណ្តាអ្នកខ្លះខ្លាយជាបងប្អូនគ្នានឹងពួកស្រែតូន ។ ស្រែតូនអកតញ្ញចំពោះព្រះម្ចាស់វា ។

وَأَمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ﴿٥٨﴾

២៨. បើអ្នកគេចចេញពីពួកគេដើម្បីស្វែងរកព្រះមេត្តាធម៌[និងព្រះអំណោយ]ពីព្រះម្ចាស់អ្នក ដែល

អ្នកសង្ឃឹមនឹងបាន ចូរអ្នកនិយាយជាមួយពួកគេដោយវាចាទន់ភ្លន់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២៦-២៨

1. إِنَّ بَابِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شَادَوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمَيْرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَأْتِ دَا الْقُرْبَى حَقَّهُ» حُصُوصِيَّةٌ حَصَّهُمُ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ بِهَا، وَ اصْطَفَاهُمْ عَلَى الْأُمَّةِ - قَالَ - فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: أَدْعُوا لِي فَاطِمَةَ فَدَعَيْتُ لَهُ، فَقَالَ: يَا فَاطِمَةُ. قَالَتْ: لَيْبِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَقَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هَذِهِ فَدَكٌ وَ هِيَ بِمَا لَمْ يُوجِفْ عَلَيْهِ بِحَيْلٍ وَ لَا رِكَابٍ، وَ هِيَ لِي خَاصَّةٌ دُونَ الْمُسْلِمِينَ، وَ قَدْ جَعَلْتُهَا لِكَ لِمَا أَمَرَنِي اللَّهُ تَعَالَى بِهِ، فَخُذِيهَا لَكَ وَ لَوْلَدِكَ.» (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/233 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 521)***

១. អ៊ីបន្ទ បាបាវ៉ែហ្វាបានថ្លែងថា... អាល់-រ៉យ៉ាន ប៊ិន អាល់-ស្វាល់ត៍បានតំណាលតមកពី អាល់-រ៉ដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{تعالى} [១៧:២៦] ចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធអ្នកនូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ។ អល់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះបន្ទូល ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} បានតម្រូវឲ្យពួកគេមានសិទ្ធិជាពិសេសលើសហគមន៍ ។ ពេលគេបានបើកឲ្យរ៉ស្វលុលឡោះហ្វ្លែ ^{عليه وآله} ដឹងអាយ៉ាស៊ូនេះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ហោហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ^{عليه وآله} មកជួបខ្ញុំ ^{عليه وآله} ។" គេក៏បានហោហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ^{عليه وآله} មកជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ^{عليه وآله} អើយ ។" ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ^{عليه وآله} បានទូលថា៖ "ខ្ញុំ ^{عليه وآله} ម្ចាស់ ^{عليه وآله} មកដល់ហើយរ៉ស្វលុលឡោះហ្វ្លែ ^{عليه وآله} អើយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺ(ចម្ការ)ហ្វាដ្វាក់ ហើយនេះគឺអ្វីដែលមិនបានមកដោយការច្បាំងយកដោយសេះឬដោយអ្នកដូទេ ។ វាជារបស់បិតា ^{عليه وآله} ជាចមុខ មុស្លីមទាំងឡាយមិនមានចំណែកទេ ។ បិតា ^{عليه وآله} សូមប្រគល់វាឲ្យទៅបុត្រី ^{عليه وآله} ពេលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عليه وآله} បានដាក់បញ្ជាឲ្យបិតា ^{عليه وآله} ធ្វើបែបនេះ ។ ដូច្នេះចូរបុត្រី ^{عليه وآله} ទទួលយកវាចុះ សម្រាប់ខ្លួនបុត្រី ^{عليه وآله} ផ្ទាល់និងបុត្រទាំងឡាយ ^{عليه وآله} របស់បុត្រី ^{عليه وآله} ។" (1/233 : 1) (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/233 : 1)***

2- عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا أَطْنَةَ السَّيَّارِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَبَاطٍ قَالَ: لَمَّا وَرَدَ أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى عَلَى الْمَهْدِيِّ رَأَهُ يَرُدُّ الْمَظَالِمَ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَا بَالُ مَظْلَمَتِنَا لَا تُرَدُّ؟ فَقَالَ لَهُ: وَ مَا ذَاكَ يَا أَبَا الْحَسَنِ؟ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا فَتَحَ عَلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَدَكَ وَ مَا وَالَاهَا، لَمْ يُوجِفْ عَلَيْهِ بِحَيْلٍ وَ لَا رِكَابٍ فَانزَلَ اللَّهُ عَلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ «وَأْتِ دَا الْقُرْبَى حَقَّهُ» وَ لَمْ يَدْرِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ هُمْ،

២- អាល់ ប៊ិន អាល់-បាត្តូបានថា កាលអាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅជួបអាល់-ម៉ាស៊ូខ្ចី ដើម្បីសូមត្រឡប់វិញនូវកម្មសិទ្ធិដែលត្រូវដកហូតនោះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អគ្គប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាអើយ ហេតុអ្វីលោកម្ចាស់មិនប្រគល់កម្មសិទ្ធិដែលបានដកហូតនោះឲ្យទៅយើងវិញ?" អាល់-ម៉ាស៊ូខ្ចីបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់អើយ អ្វីទៅកម្មសិទ្ធិនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{تعالى} បានប្រទានជ័យជំនះឲ្យព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ដោយប្រទានហ្វាដ្វាក់ឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه وآله} និងអ្វីដែលនៅជុំវិញនោះ ដោយមិនបានប្រើទ័ពសេះនិងទ័ពថ្មីជើងទេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عليه وآله} បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} អង្គ ^{عليه وآله} ដឹងថា [១៧:២៦] ចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធអ្នក

នូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ព្រមទាំងអ្នកក្រឡាត់ កាលនោះព្រះសាស្តា^{صلی الله علیه وآله} មិនដឹងថាបណ្តាសាច់ញាតិជិត ស្និទ្ធិនោះជាអ្នកណាទេ ។

فَرَجَعَ فِي ذَلِكَ جَبْرِئِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ رَاجَعَ جِبْرِئِيلُ رَبَّهُ، فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ: أَنْ ادْفَعْ فَدَكَ إِلَى فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ، فَدَعَاهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ لَهَا: يَا فَاطِمَةُ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ ادْفَعَ إِلَيْكَ فَدَكَ، فَقَالَتْ: فَدَقْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ وَ مِنْكَ،

ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} បានសួរយ៉ឹបរ៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} យ៉ឹបរ៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} បានសួរព្រះម្ចាស់^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} រឿងនេះ ។

ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام} បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} ដឹងថា ព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} គប្បីប្រគល់ហ្វាដ្យាក់ឲ្យទៅហ្វាដ្យាក់^{عليه السلام} ហើយព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} បានប្រាប់ព្រះនាង^{عليه السلام} ថា:

"អល់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام} បានបញ្ជាឲ្យបិតា^{عليه السلام} ប្រគល់ហ្វាដ្យាក់ឲ្យទៅបុត្រី^{عليه السلام} ។" ព្រះនាង^{عليه السلام} មានវចនៈថា:

"រិស្វលុលឡោះហ្គ័^{عليه السلام} អើយ ខ្ញុំម្ចាស់^{عليه السلام} ព្រមទទួលពីអល់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام} និងពីព្រះអង្គ^{صلی الله علیه وآله} ។"

فَلَمْ يَزَلْ وَكَلَاؤُهَا فِيهَا حَيَاةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَلَمَّا وَلى أَبُو بَكْرٍ أَخْرَجَ عَنْهَا وَكَلَاءَهَا، فَأَتَتْهُ فَسَأَلَتْهُ أَنْ يَرُدَّهَا فَقَالَ لَهَا: ائْتِنِي بِأَسْوَدَ أَوْ أَحْمَرَ يَشْهَدُ لَكَ بِذَلِكَ، فَجَاءَتْ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَمَّ آمَنَ فَشَهِدَا لَهَا فَكَتَبَ لَهَا بِتَرْكِ التَّعْرُضِ،

ដូច្នោះអ្នកថែរក្សាតែងតែថែរក្សាចម្ការហ្វាដ្យាក់មិនដាច់អស់មួយជីវិតព្រះសាស្តា^{صلی الله علیه وآله} ។ ពេលអាប៊ូ បាការ បានឡើងកាន់អំណាច លោកបានបណ្តេញអ្នកថែរក្សាចេញពីចម្ការហ្វាដ្យាក់ ។ ដូច្នោះព្រះនាង^{عليه السلام} បានមកជួបអាប៊ូ បាការ សូមឲ្យគាត់ប្រគល់ហ្វាដ្យាក់ឲ្យព្រះនាង^{عليه السلام} វិញ ។ អាប៊ូ បាការបានប្រាប់ព្រះនាង^{عليه السلام} ថា: "ចូរនាំមនុស្សខ្មៅឬមនុស្សក្រហមមកធ្វើសាក្សីឲ្យអ្នក^{عليه السلام} ឯងក្នុងរឿងនេះមក ។" អាមីរុល-មុមិនីន និងអ៊ូម អៃម៉ានបានមកធ្វើសាក្សីឲ្យព្រះនាង^{عليه السلام} ។ អាប៊ូ បាការក៏សរសេរសំបុត្រមួយច្បាប់ឲ្យព្រះនាង^{عليه السلام} ដើម្បីចៀសវាងការប្រឈមមុខគ្នា ។

فَخَرَجَتْ وَ الْكِتَابَ مَعَهَا، فَلَقِيَهَا عُمَرُ فَقَالَ: مَا هَذَا مَعَكَ يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ؟ قَالَتْ: كِتَابٌ كَتَبَهُ لِي ابْنُ أَبِي قُحَافَةَ، قَالَ: أَرَيْنِيهِ فَأَبَتْ فَانْتَرَعَهُ مِنْ يَدِهَا وَ نَظَرَ فِيهِ، ثُمَّ تَفَلَّ فِيهِ وَ حَمَاهُ وَ حَرَقَهُ، وَ قَالَ لَهَا: هَذَا لَمْ يُوجِفْ عَلَيْهِ أَبُوكَ بِحَيْلٍ وَ لَا رِكَابٍ فَضَعِيَ الْجِبَالَ فِي رِقَابِنَا،

ព្រះនាង^{عليه السلام} ក៏បានដើរចេញជាមួយសំបុត្រនោះ ។ អ៊ូម៉ារបានជួបព្រះនាង^{عليه السلام} ហើយបានសួរព្រះនាង ថា: "កូនស្រី^{عليه السلام} មូហាំម៉ាដ្យាក់^{عليه السلام} អើយ អ្នក^{عليه السلام} កាន់អ្វីហ្នឹង?" ព្រះនាង^{عليه السلام} មានវចនៈថា: "សំបុត្រមួយ ច្បាប់ដែលអ៊ីបនូ គូហ្វាហ្វាដ្យាក់^{عليه السلام} បានសរសេរឲ្យខ្ញុំ^{عليه السلام} ។" អ៊ូម៉ារបានថា: "ឲ្យខ្ញុំសុំមើល ។" ព្រះនាង^{عليه السلام} បានបដិសេធ ។ គាត់បានកញ្ចក់យកសំបុត្រពីដៃព្រះនាង^{عليه السلام} បានអានសំបុត្រនោះ បានបង្កជម្លោះអំពីសំបុត្រនេះ បានហែកសំបុត្រនេះចោល ហើយបានប្រាប់ព្រះនាង^{عليه السلام} ថា: "នេះគឺអ្វីដែលឪពុកនាង^{عليه السلام} មិនបានប្រើទ័ពសេះនិងទ័ពថ្មីជើងទៅចាប់យកទេ ។ ដូច្នោះខ្សែមិនពាក់ព័ន្ធលើកយើងទេ (បានសេចក្តី ថារឿងនេះមិនពាក់ព័ន្ធនឹងយើងទេ) ។"

فَقَالَ لَهُ الْمُهَدَّبِيُّ: يَا أَبَا الْحُسَيْنِ خَدَّهَا لِي، فَقَالَ: خَدُّ مِنْهَا جَبَلٌ أُحُدٍ، وَ خَدُّ مِنْهَا عَرِيشُ مِصْرَ، وَ خَدُّ مِنْهَا سَيْفُ الْبَحْرِ، وَ خَدُّ مِنْهَا دَوْمَةُ الْجَنْدَلِ فَقَالَ لَهُ: كُلُّ هَذَا؟ قَالَ: نَعَمْ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ هَذَا كُلُّهُ، إِنَّ هَذَا [كُلُّهُ] بِمَا لَمْ يُوجِفْ عَلَى أَهْلِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِحَيْلٍ وَ لَا رِكَابٍ، فَقَالَ: كَثِيرٌ وَ أَنْظُرْ فِيهِ. (تفسير نور الثقلين , ج 3 , ص 154)*

عليه وآله و آلِهِ بِحَيْلٍ وَ لَا رِكَابٍ، فَقَالَ: كَثِيرٌ وَ أَنْظُرْ فِيهِ. (تفسير نور الثقلين , ج 3 , ص 154)*

ដូច្នោះអាល់-ម៉ាសូម្នីបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អើយ! (សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បង្ហាញ)ព្រំប្រទល់វា(គឺចម្ការ)ឲ្យទូលបង្គំជ្រាបផង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រំប្រទល់វាគឺភ្នំអូហ្វិដូ ។ ព្រំប្រទល់វាគឺអូរ៉យស្តនៃប្រទេសអេស៊ីបត ។ ព្រំប្រទល់វាគឺសែហ្វ អាល់-បាស្វីរី ។ ព្រំប្រទល់វាគឺដៅម៉ាសូ អាល់-យ៉ាន់ដាល ។" អាល់-ម៉ាសូម្នីបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ទាំងអស់នេះ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មែនហើយ អគ្គប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាអើយ ទាំងអស់នេះ ។ ទាំងអស់នេះគឺអ្វីដែលរស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនបានទៅចាប់យកទាំងបំពានលើម្ចាស់វានោះទេ ដោយបានប្រើទ័ពសេះ និងទ័ពថ្មីជើង ។" អាល់-ម៉ាសូម្នីបានទូលថា៖ "ច្រើនណាស់ ។ ទូលបង្គំនឹងពិនិត្យមើល ។" (តាហ្វសៀរ នូវ អាល់-ស្វាភ្នំ ឡែន វគ្គ៥៩ ហ្វាដ្វីស្វ្យ១៤)

3- الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى "وَأْتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ" قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَا جَبْرِئِيلُ، قَدْ عَرَفْتُ الْمِسْكِينَ، فَمَنْ ذُو الْقُرْبَىٰ؟ قَالَ: هُمْ أَقَارِبُكَ، فَدَعَا حَسَنًا وَحُسَيْنًا وَفَاطِمَةَ، فَقَالَ: إِنَّ رَبِّي أَمَرَنِي أَنْ أُعْطِيَكُمْ بِمَا آفَاءَ عَلَيَّ - قَالَ - أُعْطَيْتُكُمْ فَذَكَ». (تفسير العيَّاشي 2/ 46 : 287، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 522)***

៣- អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វីបានតំណាលតមកពីអាប់ខុល ពោះហ្វិម៉ានដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលអាល់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم បើកឲ្យដឹងថា [១៧:២៦] ចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធអ្នកនូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ព្រមទាំងអ្នកក្រខ្យត់ រស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ីបរ៉អ៊ីល عليه السلام អើយ ទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្គាល់អ្នកក្រខ្យត់ អ្នកណាទៅសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធនោះ?" យ៉ីបរ៉អ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេគឺសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ហ្វិសែនី صلوات الله عليه والسلام ហ្វាដ្វីម៉ាសូ عليها السلام ។" ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم ថាទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវឲ្យអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យទូលបង្គំ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះទៅពួកគេ عليهم السلام ។" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានឲ្យហ្វាដ្វីម៉ាសូទៅព្រះអង្គទាំងអស់នេះ (تفسير العيَّاشي 2/ 46 : 287) " ។" عليهم السلام

4- عَنْ عَطِيَّةِ الْعَوْفِيِّ، قَالَ: لَمَّا فَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) حَيْبَرَ، وَ آفَاءَ اللَّهِ عَلَيْهِ فَذَكَ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ "وَأْتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ" قَالَ: «يَا فَاطِمَةُ، لَكَ فَذَكَ». (تفسير العيَّاشي 2/ 50 : 287، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 522)***

៤- អុដ្វីយ៉ាសូ អាល់-អ៊ែហ្វិហ្វី បានតំណាលថា កាលអាល់ឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم ឈ្នះសមរភូមិខយបារ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រទានហ្វាដ្វីម៉ាសូឲ្យមករស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដឹងថា៖ [១៧:២៦] ចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធអ្នកនូវអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ហ្វាដ្វីម៉ាសូ عليها السلام អើយ ហ្វាដ្វីម៉ាសូជារបស់កូន عليهم السلام ។" (تفسير العيَّاشي 2/ 50 : 287)

5- عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَالِحٍ: كَتَبَ الْمَأْمُونُ إِلَىٰ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَىٰ الْعَبْسِيِّ يَسْأَلُهُ عَنْ قِصَّةِ فَذَكَ فَكَتَبَ إِلَيْهِ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَىٰ هَذَا الْحَدِيثِ رَوَاهُ عَنْ الْفَضْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ عَنْ عَطِيَّةِ فَرَدَّ الْمَأْمُونُ فَذَكَ عَلَىٰ وَوَلِدِ فَاطِمَةَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا. (التفسير للعيَّاشي) ، ج 2

*** (287) ص

៥- អាប់ខុល រោះហ្គាំម៉ាន ប៊ិន ស្ទ័រលិះហ្គាំបានតំណាលថា អាល់-ម៉ាក្កូមូនបានសរសេរសំបុត្រទៅសួរ អ៊ូបៃខុលឡោះហ្គាំ ប៊ិន មូសា អាល់-អុបាស៊ី អំពីរឿងហ្វាដ្យាក ។ អ៊ូបៃខុលឡោះហ្គាំ ប៊ិន មូសាក៏បានធ្វើ សំបុត្រតបវិញ នៅក្នុងហ្វាដ្យាកមួយដែលអាល់-ហ្វាដ្យាល់ ប៊ិន ម៉ារស៊ូកបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អុឡីយ៉ាស៊ូ ។ អាល់-ម៉ាក្កូមូនក៏បានប្រគល់ហ្វាដ្យាកឲ្យទៅកូនរបស់ហ្វាដ្យាកម៉ាស៊ូ ។" (تفسير العياشي 2: 51 / 287)

6- عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: «وَلَا تُبَدِّرُ تَبْدِيرًا». قَالَ: «مَنْ أَنْفَقَ شَيْئًا فِي عَزْرِ طَاعَةِ اللَّهِ فَهُوَ مُبَدِّرٌ، وَمَنْ أَنْفَقَ فِي سَبِيلِ الْخَيْرِ فَهُوَ مُقْتَصِدٌ». (تفسير العياشي 2: 53 / 288، البرهان في تفسير القرآن المؤلف : البحراني، السيد هاشم الجزء : 3 صفحة : 523)***

៦- អាប់ខុល រោះហ្គាំម៉ាន ប៊ិន ហ្វាដ្យាល់បានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ម៉ាស៊ូ អំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ហ្គាដ្យា [១៧:២៦] ចូរអ្នកកុំចាយវាយខ្លះខ្លាយ ។ ព្រះអង្គ ម៉ាស៊ូ មានវចនៈថា៖ "បុគ្គល ណាចាយវាយទៅលើអ្វីផ្សេងពីការគោរពតាមបង្គាប់អល់ឡោះហ្គាំ ហ្គាដ្យា បុគ្គលនោះចាយវាយខ្លះខ្លាយ ។ បុគ្គលណាចាយវាយនៅលើផ្លូវល្អ បុគ្គលនោះជាអ្នកសន្សំ ។" (تفسير العياشي 2: 53 / 288)

7- عَنْ عَامِرِ بْنِ جُدَاعَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُسْرِفْ وَلَا تُفْتَرِ، وَكُنْ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا، إِنَّ التَّبْدِيرَ مِنَ الْإِسْرَافِ، وَقَالَ اللَّهُ: «وَلَا تُبَدِّرُ تَبْدِيرًا» إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ عَلَى الْقَصْدِ». (تفسير العياشي 2: 55 / 288، البرهان في تفسير القرآن المؤلف : البحراني، السيد هاشم الجزء : 3 صفحة : 523)***

៧- អុយៀរ ប៊ិន យ៉ាដ្យា អុឡីយ៉ាស៊ូបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គាំ ម៉ាស៊ូ មានវចនៈថា៖ "ចូរ ខ្លាចអល់ឡោះហ្គាំ ហ្គាដ្យា ចូរកុំខ្លះខ្លាយ ចូរកុំកំណាញ់ តែចូរយកផ្លូវកណ្តាល ។ ចាយវាយខ្លះខ្លាយគឺបំផ្លាញ អល់ឡោះហ្គាំ ម៉ាស៊ូ ព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:២៦] ចូរអ្នកកុំចាយវាយខ្លះខ្លាយ ។ ការពិត អល់ឡោះហ្គាំ ម៉ាស៊ូ ផ្ដន្ទាទោសដោយសារការសន្សំសំចៃទេ ។" (تفسير العياشي 2: 55 / 288)

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿١٩﴾

២៩. ចូរអ្នកកុំដាក់ច្រវាក់ដៃអ្នកជាប់នឹងកម្រិតឡើយ ហើយចូរអ្នកកុំលាតវាហួសពេក (ចូរអ្នកកុំ កំណាញ់ពេក កុំទូលាយពេក) មិនដូច្នោះទេ អ្នកនឹងត្រូវស្ដីបន្ទោស អស់ខ្លួន ។

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

៣០. ពិតណាស់ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ប្រទានអំណោយឲ្យទៅអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ ហើយព្រះ អង្គត្បិតត្បៀត[អំណោយនោះ] ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គទ្រង់ទស្សនាការបណ្តាបារបម្រើ ព្រះអង្គយ៉ាងច្បាស់បំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៩-៣០

1- عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرِ، عَنْ عَجَلَانَ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فَجَاءَ سَائِلٌ فَقَامَ إِلَى مِكَتَلٍ فِيهِ تَمْرٌ، فَمَلَأَ يَدَهُ فَنَآوَلَهُ، ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَسَأَلَهُ فَقَامَ فَأَخَذَ بِيَدِهِ فَنَآوَلَهُ، ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَسَأَلَهُ فَقَامَ فَأَخَذَ بِيَدِهِ فَنَآوَلَهُ ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَقَالَ: «اللَّهُ رَاقِبُنَا وَ إِيَّاكَ».

9- មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្ក្តូប... អាច្នុងឡានបានតំណាលថា ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូមម្នាក់បានមកដល់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានងើបទៅឯក្នុងមួយដែលមានផ្លែលម្អើ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកផ្លែមួយក្តាប់ឲ្យទៅសូមនោះ ។ សូមម្នាក់ទៀតបានមកសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានងើបទៅយកផ្លែមួយក្តាប់ឲ្យទៅសូមនោះ ។ សូមម្នាក់ទៀតបានមកសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានងើបទៅយកផ្លែមួយក្តាប់ឲ្យទៅសូមនោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះ សូមម្នាក់ទៀតបានមកសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់យើង عليهم និងអស់លោក ។"

ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) كَانَ لَا يَسْأَلُهُ أَحَدٌ مِنَ الدُّنْيَا شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ، فَأَرْسَلَتْ إِلَيْهِ امْرَأَةٌ ابْنًا لَهَا، فَقَالَتْ: انْطَلِقْ إِلَيْهِ فَاسْأَلْهُ، فَإِنْ قَالَ لَكَ: لَيْسَ عِنْدَنَا شَيْءٌ، فَقُلْ: أَعْطِنِي فَمِيصَكَ - قَالَ - فَأَخَذَ فَمِيصَهُ فَرَمَى بِهِ إِلَيْهِ، وَ فِي نُسْخَةٍ أُخْرَى فَأَعْطَاهُ فَأَذْبَهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى الْقَصْدِ فَقَالَ: { وَ لَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَ لَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا }.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام តែងតែឲ្យរបស់លោកនេះទៅអ្នកណាដែលសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ នារីម្នាក់បានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមួយកូនពីរនាក់ ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "យើងមិនមានអ្វីទេ ។" នារីនោះបានទូលថា៖ "ឲ្យខ្ញុំម្ចាស់សូមអារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" អាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានដោះអាវឲ្យទៅនារីនោះ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យចេះសន្សំសំចៃ ថា៖ [១៧:២៩] ចូរអ្នកកុំដាក់ច្រវាក់ដៃអ្នកជាប់នឹងកអ្នកឡើយ ហើយចូរអ្នកកុំលាតវាហួសពេក មិនដូច្នោះទេអ្នកនឹងត្រូវស្តីបន្ទោស អស់ខ្លួន ។" (الكافي 4: 55/7)

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْآً كَبِيرًا ﴿٣١﴾

៣១. ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់កូនឯងឡើយ ព្រោះតែខ្លាចក្រខ្យត់ ។ យើងជាអ្នកផ្តល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកគេនិងពួកអ្នក ។ ពិតណាស់ សម្លាប់ពួកគេជាកំហុសធំមួយ ។

وَلَا تَقْرُبُوا الزَّانِيَةَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

៣២. ចូរពួកអ្នកកុំទៅជិតអំពើបាបផ្លូវកាមឡើយ ។ វាជាអំពើលាមកនិងជាមាត់អប្រិយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣១-៣២

1- الْأَعْيَاشِيُّ: عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا يُمْلِقُ حَاجٌّ أَبَدًا»، قَالَ: قُلْتُ: وَ مَا الْإِمْلَاقُ؟ قَالَ:

«الْاِفْلَاسُ» ثُمَّ قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ: "وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ حَشِيَةً اِمْلَاقٍ"». (تفسير العياشي 2/289 : 62، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 526)***

១- អាល់-អ៊ីសរ៉ាអ៊ី បានតំណាលតមកពីអ៊ីសហ្គាត់ ឬ អ៊ីសហ្គាត់ ប៊ីន អ៊ីសរ៉ាអ៊ី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ៊ីបរ៉ូហ្វិម ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទី៧) ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកបំពេញពិធីហ្គាត់មិនក្រខ្យត់ឡើយ(الإملاق) 1" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "អ្វីទៅអាល់-អ៊ីមហ្គាត់ (ក្រខ្យត់) ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្ស័យធន 1" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[១៧:៣១] ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់កូនឯងឡើយ ព្រោះតែខ្លាចក្រខ្យត់ 1" (تفسير العياشي 2: 62/289)

2- ثُمَّ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَلَا تَقْرُبُوا الرِّزْقَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً". يَقُولُ: «مَعْصِيَةٌ وَ مُقْتَأٌ، فَإِنَّ اللَّهَ يَمْتَنُّهُ وَ يُبْغِضُهُ، وَ قَوْلُهُ: "و سَاءَ سَبِيلًا" وَ هُوَ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا، وَ الرِّزْقُ مِنَ الْكِبَارِ». (تفسير القمي 2: 19، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 526)***

២- លោក (គឺអាលី ឬ អ៊ីបរ៉ូហ្វិម) បានថ្លែងថា អាហ្វិ អាល់-យ៉ូរូដូ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ូក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ័រ ^{وَجَدَّ} [១៧:៣២] ចូរពួកអ្នកកុំទៅជិតអំពើបាបផ្លូវកាមឡើយ ។ វាជាអំពើ លាមកនិងជាមាត់អប្រិយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាជាអំពើល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្វ័រ ^{وَجَدَّ} និងជា អំពើអាក្រក់បំផុត ព្រោះអល់ឡោះហ្វ័រ ^{وَجَدَّ} ស្អប់អំពើនោះណាស់ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងជាមាត់ អប្រិយ វា(សមនឹងបាន)ទណ្ឌកម្មយោរយោបំផុតសម្រាប់មនុស្ស ។ អំពើបាបផ្លូវកាមជាបាបធំបំផុត មួយ 1" (تفسير القمي 2: 19)

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي اَلْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣١﴾

៣៣. ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់អ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្វ័របានហាមឡើយ លើកលែងតែស្របតាមច្បាប់ [របស់អល់ឡោះហ្វ័រ] ។ អ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ យើងប្រគល់អំណាចឲ្យទៅ ទាយាទរបស់អ្នកនោះ [ដើម្បីប្រតិបត្តិការតាមច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់កំហុស] ។ ដូច្នោះចូរអ្នកនោះ កុំប្រព្រឹត្តហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទឃាតកម្មឡើយ ។ ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោម ជ្រែង[និងបានទទួលការពិនិត្យពិច័យដោយច្បាប់អល់ឡោះហ្វ័រ] ។

ទាក់ទងនឹងការបកស្រាយអាយ៉ាសុរ៉េនេះ អ៊ីម៉ា យ៉ូក្កុហ្វារ ស្ត្រីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាសុរ៉េនេះចែង សំដៅទៅលើអាល់-ម៉ាសុរ៉េ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាសាច់សាលោហិតរបស់វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពេលណា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើងវិញ ពេលនោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់មនុស្សច្រើន ហើយនឹងសងសឹកការបង្ហូរ លាមករបស់ហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទោះបីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងត្រូវសម្លាប់មនុស្សអស់មួយផែនដីដើម្បីសង បំណុលលាមកនេះក៏ដោយ ក៏វានៅតែមិនហួសព្រំដែននៃការកាប់សម្លាប់ទេ ។ ខ្ញុំសូមស្ស្រងចំពោះ អល់ឡោះហ្វ័រថា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់បណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាយាតកររបស់ហ្វ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} សង អំពើដែលជូនតាពួកគេបានប្រព្រឹត្តិ 1" (កាមីល អាល់-ស្ត្រីយ៉ាវ៉ាត់ ទំព័រ ៦៣, តាហ្វ័រ សៀវភៅ អ៊ីម៉ាស្ត្រី

ក្បាលទី ២ ទំព័រ ២៨៩ និង ២៩០, តាក្វីល អាល់ អាយ៉ាត្ត អាល់-ស្វាហ៊ីរ៉េ: ១៧ ទំព័រ ២៧៤)

លោក អាប់ខុល សាឡាម ប៊ីន ស្វ័លិះហ្គា អាលី-ហ្វារី បានថ្លែងថា: "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام ថា: "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រីស្វ័លិះហ្គា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ឃើញដូចម្តេចអំពីហ្វាឌីស្វ័យដែលថ្លែងតពីអ៊ីម៉ា យ៉ាក្វាហ្វា ស្វ័ឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលព្រះអង្គធ្លាប់បានថ្លែងថា: "កាលណាអាល់-ម៉ាស្វ័ឌី صلوات الله عليه والسلام យើងងើបឡើងវិញ កាលនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងសម្លាប់បណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាយាតករបស់ហ្វាស្វ័នី صلوات الله عليه والسلام សងអំពើដែលដូនតាពួកគេបានប្រព្រឹត្តិ ។" អ៊ីម៉ា រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام បានតបថា: "នេះជាការពិត ។" ខ្ញុំបានសួរថា: "[៣៩:៧] ពុំមានអ្នកណាមួយលឺវែកអម្រែក[បាបកម្ម]របស់អ្នកដទៃទេ ។" អ៊ីម៉ា រីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام បានតបថា: "អល់ឡោះហ្គា عجل មានព្រះបន្ទូលពិតឥតមុសាក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គទាំងអស់ ។ បណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាយាតករបស់ហ្វាស្វ័នី صلوات الله عليه والسلام ពេញចិត្តនឹងទង្វើរបស់ដូនតាពួកគេ ហើយពួកគេអូតទង្វើទាំងនេះ ។ អ្នកណាពេញចិត្តនឹងអំពើណាមួយ អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងអ្នកប្រព្រឹត្តិអំពើនោះដែរ ។ សូម្បីតែអ្នកណាម្នាក់បានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់នៅឯទិសខាងកើត ម្នាក់ទៀតនៅឯទិសខាងលិចចូលចិត្តអំពើនេះ អ្នកដែលពេញចិត្តអំពើនេះនឹងត្រូវចាត់ទុកជាដៃគូដែលបានចូលរួមក្នុងការសម្លាប់នោះផងដែរ សម្រាប់អល់ឡោះហ្គា عجل ។ អាល់-ម៉ាស្វ័ឌី صلوات الله عليه والسلام នឹងសម្លាប់ពួកគេព្រោះតែពួកគេពេញចិត្តនឹងអំពើរបស់ដូនតាពួកគេ ។" ខ្ញុំបានសួរថា: "តើអាល់-ម៉ាស្វ័ឌី صلوات الله عليه والسلام នឹងចាប់ផ្តើមធ្វើអ្វីមុនគេ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គងើបឡើងវិញ?" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានតបថា: "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងចាប់ផ្តើមដោយពួកបាស៊ី-ស្វ័បាស្វ័ (អ្នកកាន់កូនសោរកាក្វាស្វ័) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងកាត់ដៃពួកគេ ព្រោះពួកគេជាអ្នកប្លន់វិមានរបស់អល់ឡោះហ្គា عجل ។" (អុយុន អាល់-អាគ្វាហ្វា អាល់-រីដ្ឋី ទំព័រ ១៥១)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្វ័ ៣៣

1. عَنْهُ عَنْ صَالِحٍ عَنِ الْحَجَّالِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ { وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّتِهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ } قَالَ نَزَلَتْ فِي الْحُسَيْنِ (عليه السلام) لَوْ قُتِلَ أَهْلُ الْأَرْضِ بِهِ مَا كَانَ سَرَفًا.

១. [...] ស្វ័លិះហ្គាបានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្វាឌីយ៉ាល់ដែលបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា ខ្ញុំបានសួរ អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា عجل [១៧:៣៣] ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់អ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្គាបានហាមឡើយ លើកលែងតែស្របតាមច្បាប់[របស់អល់ឡោះហ្គា] ។ អ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ យើងប្រគល់អំណាចឲ្យទៅទាយាទរបស់អ្នកនោះ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកនោះកុំប្រព្រឹត្តិហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទឃាតកម្មឡើយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អាយ៉ាស្វ័នេះបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើ អាល់-ហ្វាស្វ័នី صلوات الله عليه والسلام ។ ទោះបីគេសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់នៅលើផែនដីដើម្បីសងឈាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏ដោយ ក៏វាមិនហួសហេតុពេកទេ ។" (លកាហ្វី ៨: 364 /255 ឬ 14812 ឬ 10 /280 : 1, البرهان في

2. شَرَفُ الدِّينِ النَّخْفِيُّ، قَالَ: رَوَى بَعْضُ الكَتَّابَاتِ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّتِهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا." قَالَ: « نَزَلَتْ فِي الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَوْ قُتِلَ وَلِيُّهُ أَهْلُ الْأَرْضِ [بِهِ] مَا كَانَ مُسْرِفًا، وَ وَلِيُّهُ الْأَقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ». (تأويل الآيات 10 /280 : 1، البرهان في

تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : (530)***

២. ស្តារ់ហ្វ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វីបានថ្លែងថា... មិត្តយើងដែលគួរឲ្យទុកចិត្តបានតំណាលថា ខ្ញុំ បានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី^{وَحَدَّثَنَا} [១៧:៣៣] ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់អ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្វីបានហាមឡើយ លើកលែងតែស្របតាមច្បាប់របស់អល់ឡោះហ្វី។ អ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ យើងប្រគល់អំណាចឲ្យទៅទាយាទរបស់អ្នកនោះ។ ដូច្នោះចូរអ្នកនោះកុំប្រព្រឹត្តហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទឃាតកម្មឡើយ។ ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោមជ្រែងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេនេបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើ អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទោះបីទាយាទ (وليه) ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សម្លាប់មនុស្សទាំងអស់នៅលើផែនដីដើម្បីសងឈាមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏ដោយក៏វាមិនហួសហេតុពេកទេ។ ទាយាទរបស់អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} គឺអាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(تاويل الآيات 1: 10/280)

3. عَنْ سَلَامٍ بْنِ الْمُسْتَبِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا". قَالَ: «هُوَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قُتِلَ مَظْلُومًا وَ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُهُ، وَ الْقَائِمُ مِنَّا إِذَا قَامَ طَلَبَ بِنَارِ الْحُسَيْنِ، فَيُقْتَلُ حَتَّى يُقَالَ: قَدْ أَسْرَفَ فِي الْقَتْلِ

៣. សាឡាម ប៊ិន មុសតាណេវបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី^{وَحَدَّثَنَا} [១៧:៣៣] អ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ យើងប្រគល់អំណាចឲ្យទៅទាយាទរបស់អ្នកនោះ។ ដូច្នោះចូរអ្នកនោះកុំប្រព្រឹត្តហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទឃាតកម្មឡើយ។ ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោមជ្រែង។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះគឺអាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ ហើយយើង^{عليهم} ជាទាយាទរបស់អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} គឺអ្នកសងសឹកឲ្យ) អាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ជាគ្នាយើង^{عليهم} ពេលគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើបឡើង គេ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសងសឹកឲ្យអាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដូច្នោះគេ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសម្លាប់ទាល់តែគេថា៖ "គេ^{صلوات الله عليه والسلام} បានកាប់សម្លាប់ហួសហេតុ។"

- وَ قَالَ - الْمَقْتُولُ: الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ وَلِيُّهُ: الْقَائِمُ، وَ الْاِسْرَافُ فِي الْقَتْلِ: أَنْ يَقْتُلَ غَيْرَ قَاتِلِهِ "إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا" فَإِنَّهُ لَا يَذْهَبُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يُنْتَصَرَ بِرَجُلٍ مِنْ آلِ الرَّسُولِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِمْ) بِمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مِلْتُمْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا». (تفسير العياشي 290 67: 2, ينابيع المودة: 425, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : (529)***

អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកត្រូវគេសម្លាប់គឺ អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល់-ក្លីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ជាទាយាទ (وليه) គឺអ្នកសងសឹកឲ្យ) របស់អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អំពើហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទឃាតកម្មគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់ក្រៅពីឃាតករ ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោមជ្រែង។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនចាកចេញពីផែនដីទេ លុះត្រាតែបានជំនួយពីបុរសម្នាក់ដែលជាវាជបុត្រវាជនគ្នាម្នាក់^{صلوات الله عليه والسلام} របស់រ៉េស៊ីល^{صلوات الله عليه والسلام} គឺបុរសដែលនឹងធ្វើឲ្យផែនដីពោរពេញដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ ដូចកាលវាពោរពេញដោយអំពើអសីលធម៌និងអយុត្តិធម៌នោះដែរ។" (290/67: 2, ينابيع المودة: 425)

4. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلِيمَانَ: عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ: عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ

{عليه السلام): إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: { وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مُنْصُورًا }
فَمَا هَذَا الْإِسْرَافُ الَّذِي نَهَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُ؟ قَالَ: «نَهَى أَنْ يَقْتُلَ غَيْرَ قَاتِلِهِ، أَوْ يَمْتَلِ بِالْقَاتِلِ».

៤. [...] អ៊ុសហ្គាតូ ប៊ិន អុម៉ារបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាចិ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: [១៧:៣៣] អ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់ដោយអយុត្តិធម៌ យើងប្រគល់អំណាចឲ្យទៅទាយាទរបស់អ្នកនោះ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកនោះកុំប្រព្រឹត្តហួសក្របខ័ណ្ឌនៃបទ ឃាតកម្មឡើយ ។ ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោមជ្រែង អ្វីទៅការប្រព្រឹត្តហួសក្របខ័ណ្ឌ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ហាមនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ហាមសម្លាប់ផ្សេងពីឃាតករ ឬកាត់ អរយវៈឃាតករដាច់ពីខ្លួន ។"

قُلْتُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِهِ: { إِنَّهُ كَانَ مُنْصُورًا }؟ قَالَ: « وَ أَيُّ نُصْرَةٍ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ يُدْفَعَ الْقَاتِلُ إِلَى أَوْلِيَاءِ الْمَقْتُولِ فَيَقْتُلُهُ، وَ لَا تَبِعَةَ تَلَزُمُهُ مِنْ قَتْلِهِ فِي دِينٍ وَ لَا دُنْيَا؟».

ខ្ញុំបានទូលថា: "មានន័យថាអ្វីទៅព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ពិតណាស់ អ្នកនោះបានទទួលការជ្រោម ជ្រែង?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ការជួយជ្រោមជ្រែងណាដែលប្រសើរជាងការប្រគល់ខ្លួនឃាតករ ឲ្យទៅទាយាទរបស់អ្នកដែលត្រូវគេសម្លាប់នោះ ដើម្បីនឹងឲ្យទាយាទនោះសម្លាប់ឃាតករនោះ គេមិន ទាមទារការទទួលខុសត្រូវពីទាយាទនោះទេ (គឺមិនមានកំហុសទេ) ក្នុងការសម្លាប់ឃាតករនោះក្នុងព្រះ សាសនានិងក្នុងលោកនេះ?" (الكافي 7: 370 / 7)

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾

៣៤. ចូរពួកអ្នកកុំចូលជិតទ្រព្យរបស់កូនកំព្រាឡើយ លើកលែងតែក្នុងមាតិកាប្រពៃប៉ុណ្ណោះ លុះត្រា គេគ្រប់អាយុ ។ ចូរពួកអ្នកគោរពពាក្យសន្យា ព្រោះគេនឹងសាកសួរអំពីពាក្យសន្យានេះ ។

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزَنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

៣៥. ចូរពួកអ្នកវាស់វាល់ឲ្យត្រឹមត្រូវពេលពួកអ្នកវាស់វាល់ ។ ចូរពួកអ្នកផ្ទឹងដោយជញ្ជីងត្រឹមត្រូវ ។ នេះជាការប្រសើរ[សម្រាប់ពួកអ្នក] ហើយជាលទ្ធផលល្អប្រសើរបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤-៣៥

1. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ: الْإِحْتِلَامُ، ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَنَةً». (تفسير العياشي 2/ 73 : 292, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 531)***

១. អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ស៊ីណានបានតំណាលតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថា: "[១៧:៣៤] លុះត្រាគេគ្រប់អាយុ គឺយល់សប្បុរសទឹក ពេលមានអាយុដប់បីឆ្នាំ ។" (تفسير العياشي 2: 73 / 292)

2. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «الْقَسَطَاسُ الْمُسْتَقِيمُ فَهُوَ الْمِيمِزَانُ الَّذِي لَهُ لِسَانٌ». (تفسير القمّي 2:19, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 531)***

២. អាច្និ អាល់-យ៉ូស៊ូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាច្និ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
" [១៧:៣៥] ចូរពួកអ្នកម្លឹងដោយជញ្ជីងត្រឹមត្រូវនេះគឺជញ្ជីងដែលមានអណ្តាត 1" (تفسير القمّي 2: 19)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿١٧﴾

៣៦. ចូរអ្នកកុំតាមអ្វីដែលអ្នកមិនដឹងមិនស្គាល់នោះឡើយ ។ ពិតណាស់ ត្រចៀក ភ្នែក និងបេះដូង ទាំងអស់នេះ នឹងត្រូវសាកសួរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៣៦

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي حَمَزَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): لَا تَزُولُ قَدَمُ عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ بَيْنِ يَدَيِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، حَتَّى يَسْأَلَهُ عَنْ أَرْبَعِ خِصَالٍ: فِيمَا أَفْنَيْتَهُ، وَ جَسَدِكَ فِيمَا أَبْلَيْتَهُ، وَ مَالِكَ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبْتَهُ وَ أَيْنَ وَصَعْتَهُ؟ وَ عَنْ حُبِّنَا أَهْلِ الْبَيْتِ ». (تفسير القمّي 2:19, مناقب ابن المغازلي: 119 / 157 : 1, كفاية الطالب: 324, المناقب للخوارزمي: 35, مقتل الحسين (عليه السلام) للخوارزمي 1:42, مجمع الزوائد 10:346, ينابيع المودة: 106 و 113 و 271, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 533)***

១. អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថ្លែងថា... អាច្និ ហ្វាស្កាស្ក់ អាល់-ស្វ្វម៉ាលីបានតំណាលតមកពី អាច្និ យ៉ុក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា វិស្វលុលឡោះហ្វ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ដើងរបស់បាវ នាថ្ងៃជុំនិជម្រៈ នឹងមិនកម្រើកបានទេនៅចំពោះមុខអស់ឡោះហ្វ្វា, ដរាបណាគេមិនទាន់បានសួរបុគ្គលនោះអំពីប្រការបួនទេ គឺ៖ ជីវិតរបស់លោក តើលោកបានប្រើជីវិតបែបណា, ខ្លួនរបស់លោក តើលោកស្លៀកពាក់អ្វីលើខ្លួននោះ, ទ្រព្យរបស់លោក តើលោកបានប្រមូលទ្រព្យនោះមកពីណា តើលោកចាយវាយទ្រព្យនោះទៅលើអ្វី ? និងសេចក្តីស្រឡាញ់យើង^{عليه السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} 1" (تفسير القمّي 2: 19)

2. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ الْحَسَنِ، قَالَ: كُنْتُ أُطِيلُ الْفُؤَادَ فِي الْمَحْرَجِ لِأَسْمَعَ غِنَاءَ بَعْضِ الْجِيرَانِ، قَالَ: فَدَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لِي: « يَا حَسَنُ، ” إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا“ أَلَسْمَعُ وَ مَا وَعَى، وَ الْبَصَرُ وَ مَا رَأَى، وَ الْفُؤَادُ وَ مَا عَقَّدَ عَلَيْهِ». (تفسير العيَّاشي 292 / 74 : 2, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 534)***

២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វីបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្វាសាស្ក់ ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំតែងតែអង្គុយយ៉ាងយូរក្នុងបង្គន់ក្នុងបំណងចង់ឮអ្នកជិតខាងរបស់ខ្ញុំច្រៀង ។ ខ្ញុំបានទៅជួបអាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្វ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ហ្វាសាស្ក់អើយ [១៧:៣៦] ពិតណាស់ ត្រចៀក ភ្នែក និងបេះដូង ទាំងអស់នេះនឹងត្រូវសាកសួរ ។ ត្រចៀកនិងអ្វីដែលវាចងចាំ ។ ភ្នែកនិងអ្វីដែលវាបានឃើញ ។ បេះដូងនិងកិច្ចសន្យាចំពោះរឿងនោះ (គឺវីឡាយ៉ាស្ក់) 1" (تفسير العيَّاشي 292 / 74 : 2)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

៣៧. ចូរអ្នកកុំដើរលើផែនដីយ៉ាងក្មេងក្មាងឡើយ ។ អ្នកមិនអាចដើរកាត់ផែនដីបានទេ មិនអាចទៅដល់កំពូលភ្នំបានទេ ។

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

៣៨. ទាំងអស់នេះ ផលវិបត្តិរបស់វាគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមសម្រាប់ព្រះម្ចាស់អ្នក ។

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

៣៩. [មនុស្សអើយ] នេះគឺ[បង្គាប់នានាដែលមកពី]ព្រះប្រាជ្ញាបារមីដែលព្រះម្ចាស់អ្នកបានបើកឲ្យអ្នកដឹង ។ ចូរអ្នកកុំយកព្រះផ្សេងមកផ្ទឹមគូបនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ មិនដូច្នោះទេអ្នកនឹងត្រូវប្រោសទៅក្នុងនរក ត្រូវស្តីបន្ទោសនិងត្រូវបោះបង់ចោល ។

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

៤០. [ជនទាំងឡាយអើយ ដែលស្មានថាបណ្តាទេវតាជាបុត្រីរបស់អល់ឡោះហ្ន៎នោះ:] តើព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវកូនប្រុស ឯព្រះអង្គវិញបានរើសយកបុត្រីក្នុងចំណោមទេវតាទាំងឡាយដូច្នោះឬ ? [នេះ]ពួកអ្នកពោលសំដីធ្ងន់ណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៣៧-៤០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرِو الرُّبَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «فَرَضَ اللَّهُ عَلَى الرَّجُلَيْنِ أَنْ لَا يَمْشِيَ بِيَمَانٍ إِلَى شَيْءٍ مِنْ مَعَاصِي اللَّهِ، وَفَرَضَ عَلَيْهِمَا الْمَشْيَ إِلَى مَا يُرِضِي اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ: "وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَ لَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا" وَ قَالَ: "وَ أَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ"». (الكافي 1/28 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 535)***

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាក្តុត្តប... អាហ្វិ អ៊ាវ អាល់-ស្វ័រីប៊ីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ៊ាប្តុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ បានតម្រូវឲ្យជើងទាំងពីរកុំដើរទៅរកការប្រព្រឹត្តល្មើសបទបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ បានតម្រូវឲ្យជើងទាំងពីរដើរទៅរកអ្វីដែលព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ សព្វព្រះហឫទ័យ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៣៧] ចូរអ្នកកុំដើរលើផែនដីយ៉ាងក្មេងក្មាងឡើយ ។ អ្នកមិនអាចដើរកាត់ផែនដីបានទេ មិនអាចទៅដល់កំពូលភ្នំបានទេ ។ ហើយព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣១:១៩] ចូរកូនកាន់អវិយាបថសមរម្យក្នុងការដើរ ចូរកូនបន្ទាបសម្លេង ។ ការពិតសម្លេងដែលគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមគឺសម្លេងសត្វលា ។" (الكافي 2: 1/28)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

៤១. ពិតណាស់យើងបានពន្យល់ក្នុងគួរអាននេះដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ (មនុស្សទាំងឡាយ) យកចិត្តទុកដាក់ ។ តែវាបានត្រឹមតែធ្វើឲ្យពួកគេ (ពួកទុច្ចរិត ពួកគោរពបូជារូប បដិមានិងពួកបដិសេធសទ្ធាទទឹងរឹងរូស) កាន់តែស្អប់ខ្ពើមឡើង ។

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَآبْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "បើមានព្រះទៀតជាមួយព្រះអង្គដូចពួកគេថាមែននោះ ព្រះទាំងនោះប្រាកដនឹងស្វែងរកផ្លូវឆ្ពោះទៅរកព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក" ។

سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُقُولُونَ ۖ عَلُوًا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

៤៣. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ (អល់ឡោះហ្ន៎) ! ព្រះអង្គមហាខ្ពង់ខ្ពស់លើសអ្វីដែលពួកគេថ្លែង ព្រះអង្គមហាវិសេសវិសាលហួសវិស័យស្មាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១-៤៣

1. فُرَاتٌ قَالَ حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْفَرَارِيُّ [قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَاتِمٍ] عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التُّمَالِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ [سَأَلْتُ] أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ « وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ » [قَالَ] يَغْنِي وَ لَقَدْ ذَكَرْنَا عَلِيًّا فِي كُلِّ الْقُرْآنِ وَ هُوَ الذِّكْرُ « وَ مَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ». (فسير فرات الكوفي , ج 1 , ص 241)*

១. ហ្វារ៉ាត អាស់-គូហ្វីបានតំណាលថាយ៉ាកុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាស់-ហ្វាស្វារីបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អាស់ម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-ហ្វាស្វារី តមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្វាទីម តមកពី អាហ្វិ ហ្វាស្វារី អាស់-ស្វាម៉ាលីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ យ៉ាកុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَىٰ سَلَامَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} [១៧:៤១] ពិតណាស់យើងបានពន្យល់ក្នុងគួរអាននេះ ថាមានន័យថា យើង ^{عَلَىٰ}បានថ្លែងអំពីអាល្លឺ ^{سَلَامَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} នៅក្នុងគួរអាន ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះកម្រើន (الذکر) តែវាបានត្រឹមតែធ្វើឲ្យពួកគេកាន់តែស្អប់ខ្ពើមឡើង ។" (تفسير العياشي 2: 78/293, فسير فرات الكوفي , ج 1 , ص 241)

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

៤៤. មេឃទាំងប្រាំពីរនិងផែនដី ព្រមទាំងសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងនោះសម្តែងថោមនាការដ៏រុងរឿងថ្វាយព្រះអង្គ ។ ពុំមានអ្វីមួយមិនសម្តែងថោមនាការដ៏រុងរឿងនិងមិនគោរពសក្តារៈចំពោះព្រះអង្គឡើយ តែពួកអ្នកមិនយល់ការសម្តែងសេចក្តីកោតសរសើររបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះខន្តី ព្រះអង្គខមាទោស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៤

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ دَاوُدَ الرَّقِئِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَ لَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ". قَالَ: «تَنْفُضُ الْجُدْرِ تَسْبِيحُهَا». (الكافي 531/4: 6، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 536)***

9. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្យប... ដូរុដូ អាល់-រ៉ុត្តីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} [១៧:៤៤] ពុំមានអ្វីមួយមិនសម្តែងថោមនាការដំរុំរៀងនិងមិនគោរពសក្ការៈចំពោះព្រះអង្គឡើយ តែពួកអ្នកមិនយល់ការសម្តែងសេចក្តីកោតសរសើររបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សួរព្រះដេញ៉ាងជាការសម្តែងសេចក្តីកោតសរសើររបស់ដេញ៉ាងនោះ ។" (الكافي 6: 531 / 4)

2. عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ التَّوْقَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) قَالَ: «نَهَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَنْ أَنْ تُوسَمَ الْبَهَائِمُ فِي وُجُوهِهَا، وَأَنْ تُضْرَبَ وَجُوهُهَا، فَإِنَّمَا تُسَبِّحُ بِحَمْدِ رَبِّهَا». (تفسير العياشي 294/2: 82، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 537)***

២. អាល់-ហ្វាសាន់បានតំណាលតមកពីអាល់-ណេហ្វាលី តមកពី អាល់-សាក្វិនី តមកពី យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហាមធ្វើឲ្យមានស្នាមនៅលើមុខសត្វ ហាមវាយមុខពួកវា ព្រោះពួកវាថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់ ^{عجل} ពួកវាដោយការគោរពសក្ការៈ ។" (تفسير العياشي 2: 294 / 82) "1"

3. عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَا مِنْ طَيْرٍ يُصَادُ فِي بَرٍّ وَلَا بَحْرٍ، وَلَا شَيْءٍ يُصَادُ مِنَ الْوَحْشِ إِلَّا بِتَضْيِيعِهِ التَّسْبِيحَ». (تفسير العياشي 294/2: 83، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 537)***

៣. អ៊ុសហ្វាត្តូ ប៊ិន អ៊ុម៉ារបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "សត្វស្លាបទាំងឡាយលើគោកឬលើសមុទ្រនិងសត្វព្រៃទាំងឡាយដែលត្រូវបរបាញ់នោះ ការថ្វាយសេចក្តីសរសើររបស់ពួកវាត្រូវបញ្ឈប់ ។" (تفسير العياشي 2: 294 / 83) "1"

4. عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): أَنَّهُ دَخَلَ عَلَيْهِ رَجُلٌ فَقَالَ لَهُ: فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي، إِنِّي أَحَدُ اللَّهِ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: "وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَ لَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ"؟ فَقَالَ لَهُ: «هُوَ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى».

៤. ម៉ាស់អ៊ុដ្វាស្តុ ប៊ិន ម៉ូដ្វាកោះត្តីបានតំណាលតមកពី យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បុរសម្នាក់បានមកសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមឲ្យដឹកមួយទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ទូលបង្គំបានឃើញអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{عجل} ថា៖ [១៧:៤៤] ពុំមានអ្វីមួយមិនសម្តែងថោមនាការដំរុំរៀងនិងមិនគោរពសក្ការៈចំពោះព្រះអង្គឡើយតែពួកអ្នកមិនយល់ការសម្តែងសេចក្តីកោតសរសើររបស់ពួកគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ដូចអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលនោះមែន ។"

قَالَ: أَسْبَحَ الشَّجَرَةَ الْيَابِسَةَ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، أَمَا سَمِعْتَ حَشْبَ الْبَيْتِ كَيْفَ يَنْقُصُ، وَ ذَلِكَ تَسْبِيحُهُ، فَسُبْحَانَ اللَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ!». (تفسير العياشي 2/84 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 537)***

គាត់បានទូលថា៖ "តើដើមឈើស្ងួតថ្វាយសេចក្តីសរសើរទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដើមឈើស្ងួតថ្វាយសេចក្តីសរសើរ ។ តើលោកបានឮសូរឈើផ្ទះប្រែទេ? នេះគឺការថ្វាយសេចក្តីសរសើរ (تفسير العياشي 2: 84 / 294) ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{رحل}បានទទួលសេចក្តីសរសើរក្នុងគ្រប់ស្ថានភាព ។"

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

៤៥. ពេលអ្នកសូត្រគូរអាន យើងដាក់របាំងដែលមើលពុំឃើញរវាងអ្នកនិងជនទាំងឡាយដែលមិនជឿលោកមុខ ។

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوَّاعًا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾

៤៦. យើងបានស្រោបដួងចិត្តពួកគេដោយស្រោម ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេយល់គូរអាននោះ យើងធ្វើឲ្យត្រចៀកពួកគេធ្ងន់ ។ ពេលណាអ្នកថ្លែងដល់ព្រះម្ចាស់តែមួយរបស់អ្នកក្នុងគូរអាន ពេលនោះពួកវា បែរក្រោយដោយស្អប់ខ្ពើម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៥-៤៦

1. الطَّبْرَسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ): عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي سُؤَالِ يَهُودِيٍّ: قَالَ لَهُ الْيَهُودِيُّ: فَإِنَّ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حُجِبَ عَنْ مُرُودٍ بِحُجُبٍ ثَلَاثٍ. قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَقَدْ كَانَ كَذَلِكَ، وَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): حُجِبَ عَنْ مَنْ أَرَادَ قَتْلَهُ بِحُجُبٍ حَمْسٍ، فَثَلَاثَةٌ بِثَلَاثَةٍ، وَ اِثْنَانِ فَضْلًا»، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هُوَ يَصِفُ أَمْرَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَ جَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا» فَهَذَا الْحِجَابُ الْأَوَّلُ «وَ مِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا» فَهَذَا الْحِجَابُ الثَّانِي «فَأَغَشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ» فَهَذَا الْحِجَابُ الثَّلَاثُ، ثُمَّ قَالَ: «وَ إِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا» فَهَذَا الْحِجَابُ الرَّابِعُ، ثُمَّ قَالَ: «فَهِيَ إِلَى الْأَذْفَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ» فَهَذِهِ حَمْسَةٌ حُجُبٍ. (الإحتجاج: 213، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 564)***

១. អាស់-អ៊ុស្រែអ៊ុបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាស់-អ៊ុ: ហ្ន៎ទីយ៉ាច្ច តមកពី មូសា ប៊ីន យ៉ាក្កហ្សា^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} កាលបុរសយ៉ាហ្ន៎ខ្លីម្នាក់ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ៊ុបរហ្ន៎ម^{عليه السلام}ត្រូវបាំងពីភ្នែកនិមរដូដោយរបាំងបី ។" អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្រដៀងគ្នាដែរ មូហ្ន៎ម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام}ត្រូវបាំងពីភ្នែកពួកដែលចង់សម្លាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដោយរបាំងប្រាំ ។ បីរបាំងថែមពីរបាំង ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{رحل}មានព្រះបន្ទូលរៀបរាប់អំពីរឿងមូហ្ន៎ម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ [៣៦:៩] យើងនឹងដាក់របាំងមួយនៅពីមុខពួកគេ នេះគឺរបាំងទីមួយនិងរបាំងមួយនៅពីក្រោយពួកគេ នេះគឺរបាំងទីពីរ ហើយយើងនឹងគ្របពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងមើលមិនឃើញទេ នេះគឺរបាំងទីបី ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{رحل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៤៥] ពេលអ្នកសូត្រគូរអាន

យើងដាក់របាំងដែលមើលពុំឃើញរវាងអ្នកនិងជនទាំងឡាយដែលមិនជឿលោកមុខ នេះគឺរបាំងទី បួន ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨] វាឡើងទើសចង្កាពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹង[ដើរ] ងើយមុខ នេះគឺរបាំងទីប្រាំ ។" (الاحتجاج: 213)

2. عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَجَّهْتُ بِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ يَرْفَعُ صَوْتَهُ بِهَا، فَإِذَا سَمِعَ الْمُشْرِكُونَ وَلَوْأ مُدْبِرِينَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ إِذَا دَكَّرْتَ رَبَّنَا فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْأ عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا"». (تفسير العياشي 1/ 6: 20، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 1 صفحة: 97)***

២. អាច្និ ហ្ន៎ស្នាស្នុបានតំណាលតមកពីអាច្និ យ៉ាក្នុហ្ន៎រស្នាស្នាស្នុដែលមានវចនៈថា វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានសូត្រខ្លាំងៗថា៖ " بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏ មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" ពេលពួកពហុទេពនិយមពួក ពួកគេបែរក្រោយ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១៧:៤៦] យើងបានស្រោបដួងចិត្តពួកគេដោយស្រោម យើងធ្វើឲ្យគ្រឿកពួកគេ ធ្ងន់ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេយល់គួរអាននោះ ។ ពេលណាអ្នកថ្លែងដល់ព្រះម្ចាស់តែមួយរបស់អ្នកក្នុង គួរអាន ពួកគេបែរក្រោយដោយស្អប់ខ្ពើម ។" (6/20 :1 تفسیر العیاشی)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٥٧﴾

៤៧. យើងដឹងច្បាស់ថាតើពួកគេស្តាប់ក្នុងអាការណាពេលពួកគេស្តាប់អ្នក និងពេលដែលពួកគេខ្សឹប គ្នា ពេលជនទុច្ចរិតទាំងឡាយថ្លែង[ចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា]ថា៖ "អស់លោកមិនតាមអ្នក ណាក្រៅពីតាមមនុស្សដែលត្រូវគេដាក់អំពើទេ ។"

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٥٨﴾

៤៨. អ្នកមើលចុះ ពួកគេប្រៀបធៀបអ្នកដូចម្តេចខ្លះ ។ ដូច្នោះពួកគេវង្វេង មិនអាចរកផ្លូវ[ត្រូវ]ឃើញ ទេ ។

وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرَفْتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٥٩﴾

៤៩. ពួកគេថ្លែងថា៖ "ពេលយើងនៅសល់តែឆ្អឹងនិងធ្នូលី តើយើងនឹងរស់ពីស្លាប់មួយលើកថ្មីទៀត ឬ ?"

﴿٥٩﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٦٠﴾

៥០. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "[ទោះបី]អស់លោកទៅជាថ្មឬជាដែក[ក៏ដោយ]

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٦١﴾

نصف
الجزء
٢٩

៥១. ឬជាអ្វីផ្សេងទៀតដែលរឹងជាងនោះ ដែលអស់លោកអាចស្មានក្នុងចិត្តបាន [អស់លោកនឹងត្រូវរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ] ។" ពួកគេថា: "អ្នកណានឹងឲ្យយើងរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ?" ចូរអ្នកថ្លែងថា: "ព្រះដែលជាអ្នកបង្កើតអស់លោកគ្រាដំបូង ។" ពួកគេគ្រវីក្បាលដាក់អ្នកហើយថា: "ពេលណាទៅព្រឹត្តិការណ៍នោះនឹងកើតឡើង?" ចូរអ្នកថ្លែងថា: "អាចនឹងកើតឡើងបានក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៤៧-៥១

1. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «الْخَلْقُ الَّذِي يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ: الْمَوْتُ». (تفسير القمي 2:21, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 540)***

១. អាច អាល់-យ៉ូស៊ុហ្វ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពី អាច យ៉ូកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា: ថា: "[១៧:៥១] ឬជាអ្វីផ្សេងទៀតដែលរឹងជាងនោះដែលអស់លោកអាចស្មានក្នុងចិត្តបាន គឺការស្លាប់ ។" (تفسير القمي 2: 21)

2. الشيخ في (أماليه)، قال: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي شَيْخٍ إِجَازَةَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الْحَكِيمِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَبُو سَعِيدٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ بْنِ يَسَارِ الْمَدَنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ مِينَاءَ، عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِهِ: أَنَّ نَفْرًا مِنْ قُرَيْشٍ اعْتَرَضُوا لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْهُمْ: عُنْبَةُ بْنُ رَبِيعَةَ، وَ أُمِّيَّةُ بْنُ حَلْفٍ، وَ الْوَلِيدُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، وَ الْعَاصُ بْنُ سَعِيدٍ... ثُمَّ مَشَى أَبُو بْنُ حَلْفٍ بِعَظْمٍ رَمِيمٍ فَفَتَنَهُ فِي يَدِهِ ثُمَّ نَفَحَهُ، وَ قَالَ: أ تَزْعُمُ أَنَّ رَبَّكَ يُحْيِي هَذَا بَعْدَ مَا تَرَى؟ (الأمالي (للطوسي) ، ج 1 ، ص 19)*

២. អាល់-ស្តែខ បានថ្លែងនៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោកថាមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ បានថ្លែងប្រាប់លោក... ដែលទទួលបានមកពីសាអ៊ីដូ ប៊ិន មីណាអ៊ីដែលទទួលបានមកពីមិត្តម្នាក់របស់លោកដែលបានថ្លែងថា ពួកគូរិយស្ត្រីច្រើននាក់បានប្រឆាំងរឿយលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ក្នុងចំណោមពួកគេមាន អ្នកបាសុ ប៊ិន រីប៊ីអុស្តុ, អាបៃ ប៊ិន ខ័ឡាហ្វ, វ៉ាលីដូ អាល់-មូគីរ៉ា: ត្តិ និងអាល់-អុស្តុ ប៊ិន សាអ៊ីដូ ។ អាបៃ ប៊ិន ខ័ឡាហ្វ បានដើរសំដៅទៅរកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាន់ផ្លឹងធំមួយក្នុងដៃ បានបើកដៃ បានចោលផ្លឹងនោះហើយថា: "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} អះអាងថាព្រះម្ចាស់ ^{وجل} លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងធ្វើឲ្យផ្លឹងនេះរស់ឡើងវិញមែនឬ បន្ទាប់ពីលោកបានឃើញថាវាជាអ្វីហើយ?" (الأمالي 1: 18)

3. الْعِيَاشِيُّ: عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ أَبِيُّ بْنُ حَلْفٍ فَأَخَذَ عَظْمًا بَالِيًا مِنْ حَائِطٍ فَفَتَنَهُ، ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَ رُفَاتًا أ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ، مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ؟ (تفسير العياشي 2/ 296 / 89: 2, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 582)***

៣. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី បានថ្លែងតមកពីអាល់-ហ្គាល់ប៊ីដែលទទួលបានមកពីអាច អុប្បុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អាបៃ ប៊ិន ខ័ឡាហ្វ បានចូលមក បានយកផ្លឹងចាស់មួយពីជញ្ជាំង បានបើកដៃហើយថា:

"មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បើខ្ញុំទៅជាផ្លឹងពួក តើខ្ញុំនឹងត្រូវត្រឡប់មកវិញទេ ? អ្នកណានឹងឲ្យផ្លឹងរលួយអស់ហើយ នោះមានជីវិតឡើងវិញ ?" (تفسير العياشي 2: 89 / 296)

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِءِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾

៥២. ថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងហៅពួកអ្នកៗនឹងទូលតបព្រះអង្គ ដោយថ្វាយសេចក្តីសរសើរព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងគិតថាពួកអ្នកបានអាស្រ័យនៅ[លើផែនដីនិងក្នុងផ្នូរអស់លោក] តែមួយភ្លែត ប៉ុណ្ណោះ ។

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّا الشَّيْطَانُ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

៥៣. [ម្ចាស់សាស្តា !] ចូរអ្នកប្រាប់បណ្តាបារបម្រើអញឲ្យពួកគេនិយាយស្តីតែដោយសំដីល្អប្រសើរ ។ មានស្តែតួនសាបព្រោះទំនាស់[និងសេចក្តីវិនាស]រវាងពួកអ្នក ។ ពិតណាស់ មានស្តែតួនជាសត្រូវ ចេញមុខរបស់មនុស្ស ។

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يُرْحَمَكُم ۖ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبِكُمْ ۖ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾

៥៤. ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកទ្រង់ញាណពួកអ្នកច្បាស់ណាស់ ។ បើព្រះអង្គមានព្រះបំណង ព្រះអង្គនឹង ប្រោសប្រណីពួកអ្នក ឬបើព្រះអង្គមានព្រះបំណង ព្រះអង្គនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអ្នក [ដោយសារ តែពួកអ្នកមានសាងបាបកម្ម] ។ យើងពុំបានចាត់បញ្ជូនអ្នកទៅដើម្បីជាអ្នកថែរក្សាការពារពួក គេទេ ។

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ زُبُورًا ﴿٥٥﴾

៥៥. ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ស្គាល់យ៉ាងច្បាស់នូវអ្នកទាំងឡាយដែលនៅលើបណ្តាមេឃ និងលើផែនដី ។ យើងបានប្រទានឧត្តមភាពដល់បណ្តាសាស្តាមួយចំនួនលើសសាស្តាមួយចំនួនទៀត ។ យើង បានប្រទានព្រះគម្ពីរសូរិយាឲ្យទៅដូរដូរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥២-៥៥

1. ابن شهر آشوب: عن أبي معاوية الضرير، عن الأعمش، عن أبي صالح، في قوله تعالى: وَ لَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَىٰ بَعْضٍ قَالَ فَضَّلَ اللَّهُ مُحَمَّدًا بِالْعِلْمِ وَ الْعَقْلِ عَلَىٰ جَمِيعِ الرِّسَالِ، وَ فَضَّلَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَام) عَلَىٰ جَمِيعِ الصِّدِّيقِينَ بِالْعِلْمِ وَ الْعَقْلِ. (المناقب 3:99، البرهان في تفسير القرآن الجزء 3 : صفحة : 541)**

១. អ៊ុបន្ទ ស្តាស់វី អាស្តិបបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ មូអុរីយ៉ាស្ត តមកពី អាល់-អាំស្ត តមកពី អាហ្វិ ស្ត្រីលិះហ្វា (អ៊ុម៉ា صلوات الله عليه والسلام ទី៧) អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ تعالى [១៧:៥៥] យើងបានប្រទានឧត្តមភាពដល់ បណ្តាសាស្តាមួយចំនួនលើសសាស្តាមួយចំនួនទៀត ថា: "អស់ឡោះហ្វិ عليه السلام បានប្រទានឧត្តមភាពដល់ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដោយប្រទានឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم នូវព្រះអភិញ្ញានិងប្រាជ្ញាលើសរស្វិល عليه السلام ទៀត បានលើក ស្នូលអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលិប عليه السلام លើសសច្ចការីងទៀតដោយព្រះអភិញ្ញានិងប្រាជ្ញា ។" (3: 99) (المناقب)

فِي كِتَابٍ عَلِيمٍ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا أَفْضَلَ مِنِّي وَلَا أَكْرَمَ مِنِّي،

នៅក្នុងគឺតាបអ៊ីឡាល់ អាល់-ស្វារ៉ាអ៊ី យោលតមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន ស្វ័លី:ហ្វាដែលបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីជីតាលោក តមកពីអាលី ប៊ិន អាចូ ត្រីលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វា ^{رحمته} មិនបានបង្កើតសត្វលោកណាមួយដែលខ្ពង់ខ្ពស់និងមានកិត្យានុភាពជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} ទេ ។"

قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَعُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَأَنْتَ أَفْضَلُ أَمْ جِبْرِيلُ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَضَّلَ أَنْبِيَاءَهُ الْمُرْسَلِينَ عَلَى مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ، وَفَضَّلَنِي عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَالْأَفْضَلُ بَعْدِي لَكَ يَا عَلِيُّ، وَ لِلْآئِمَّةِ مِنْ وُلْدِكَ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَخُدَامُنَا وَ خُدَامُ مُحِبِّينَا. (تفسير نور الثقلين، ج 3، ص 175)*

អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេ ឬយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ^{عليه السلام} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វា ^{تبارك وتعالى} ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ អល់ព្រះសាស្តាប្រេសិត ^{عليه السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{رحمته} ជាងអល់ទេវតាជំនិតរបស់ព្រះអង្គ ^{رحمته} ។ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ភាពខ្ពង់ខ្ពស់ បន្ទាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله} បានទៅលើអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអល់អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ក្នុងចំណោមបុត្រ ^{عليهم السلام} អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រោះ - (تفسير نور الثقلين، ج 3، ص: 175) "1 វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{عليه السلام} និងបណ្តាអ្នកស្រឡាញ់យើង ^{عليهم السلام} ។" (254) ហ្វាខ្ញុំស្រី

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ رَعِمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفِ الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾

៥៦. ចូរអ្នកថ្លែង[ចំពោះពួកគោរពបូជារូបបដិមា]ថា: "ចូរអល់លោកបូងស្ងួងពួកដែលអល់លោក គាំទ្រ[ថាជាព្រះ]ក្រៅពីព្រះអង្គ (អល់ឡោះហ្វា) ចុះ ។ ពួកនោះពុំអាចបញ្ចៀសគ្រោះកាចពីអល់ លោកនិងមិនអាចផ្លាស់ប្តូរវាបានឡើយ ។"

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۗ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

៥៧. ពួកដែលពួកគេបូងស្ងួងនោះក៏ប្រញាយគ្នាស្វែងរកមធ្យោបាយ ដើម្បីចូលជិតព្រះម្ចាស់របស់ពួក គេដែរ ឲ្យបានជិត[ព្រះអង្គ]ជាងគេ ។ ពួកគេប្រាថ្នាចង់បានព្រះមេត្តាធម៌នៃព្រះអង្គ ខ្លាច ទណ្ឌកម្មព្រះអង្គ ។ ទណ្ឌកម្មរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកគួរឲ្យខ្លាចណាស់ ។

وَأَن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

៥៨. ពុំមានទេ ស្រុកណាមួយ [ជាមួយប្រជារាស្ត្រឧក្រិដ្ឋ ឬបណ្តាមនុស្សដែលញុះញង់ទៅរកបទ អាក្រក់] ដែលយើងនឹងមិនបំផ្លាញចោល ឬដែលយើងនឹងមិនផ្តន្ទាទោសដោយទណ្ឌកម្មដ៏

តឹងរឹងមុនថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញនោះ (ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាស៊ុ) ។ អ្វីទាំងនេះបានចារឹកទុកក្នុងព្រះគម្ពីរ
អភិរក្ស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៦-៥៨

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ: مُرْسَلًا، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَأَنْ مِنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْفِيَاةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيْدًا" قَالَ: «هُوَ الْفَنَاءُ بِالْمَوْتِ». (من لا يحضره الفقيه 1/562 : 1, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحہ : 541)***

១. អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ៃហ្គ យោលតាមបណ្តាញពត៌មានមិនដាច់ បានតំណាលតមកពី អាល់-ស្លីខ្លីក្លី صلوات الله عليه والسلام កាលគេសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គូ تعالى [១៧:៥៨] ពុំមានទេស្រុកណាមួយដែលយើង នឹងមិនបំផ្លាញចោល ឬដែលយើងនឹងមិនផ្តន្ទាទោសដោយទណ្ឌកម្មដ៏តឹងរឹងមុនថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ នោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការធ្វើឲ្យសាបសូន្យដោយសេចក្តីស្លាប់ ។" (من لا يحضره الفقيه 1: 562 / 118)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ زَكَرِيَّا الْبَصْرِيِّ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّمَّانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُوسَى، قَالَ: «حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: دَخَلَ عَلَى أَبِي بَعْضُ مَنْ يُفَسِّرُ الْقُرْآنَ، فَقَالَ لَهُ: أَنْتَ فُلَانٌ؟ وَ سَمَاءُ بِاسْمِهِ، قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: أَنْتَ الَّذِي تُفَسِّرُ الْقُرْآنَ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَكَيْفَ تُفَسِّرُ هَذِهِ الْآيَةَ: "وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا فُرى ظَاهِرَةً وَ قَدَرْنَا فِيهَا السَّبِيْرَ سَبَرُوا فِيهَا لِيَالِي وَ أَيَّامًا آمِيْنٍ"؟ قَالَ: هَذِهِ بَيْنَ مَكَّةَ وَ مِئِي.

២. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អ្នកបំបាត់បានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្គ្លៃសែន ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល់-បាស្ទ័រី តមកពី អាល់-ហ្គ្លៃស្ទាំ ប៊ិន អ្នកបំបាត់ឡោះហ្គូ អាល់-រ៉ម៉ានីបានតំណាលតមកពីអាល់ ប៊ិន មូសាដែល បានថា៖ "មូសា صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ឪពុកខ្ញុំតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យ៉ូក្តុហ្គារដែល មានវចនៈថា៖ "អ្នកអធិប្បាយគួរអានម្នាក់បានមកជួបព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "លោកគឺអ្នកនេះមែនទេ?" ហើយហៅឈ្មោះគាត់ ។ បុរសនេះបានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកគឺអ្នកអធិប្បាយគួរអានមែនទេ?" គាត់បានទូលថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះ តើអាយ៉ាស៊ុ [៣៥:១៨] យើងបានដាក់នៅរវាងពួកគេនិងស្រុកទាំងឡាយដែល យើងបានជូនពរជ័យសិរីសួស្តីនោះនូវស្រុកផ្សេងៗដែលអាចមើលឃើញ ហើយយើងបានឲ្យមានការ ធ្វើដំណើររវាងស្រុកទាំងនោះ ។ "ចូរពួកអ្នកធ្វើដំណើររវាងស្រុកទាំងនេះទាំងយប់ទាំងថ្ងៃដោយ សុវត្ថិភាព" មានសេចក្តីថាអ្វី? គាត់បានទូលថា៖ "នេះគឺរវាងស្រុកម៉ាកកាស៊ុនិងមីណា ។"

فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَيْ يَكُونُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ خَوْفٌ وَ قَطْعٌ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: فَمَوْضِعٌ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: آمِنْ، يَكُونُ فِيهِ خَوْفٌ وَ قَطْعٌ؟! قَالَ: فَمَا هُوَ؟ قَالَ: ذَلِكَ نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ، قَدْ سَمَّاهُ اللَّهُ أَنْاسًا، وَ سَمَّاهُ قُرَى.

អាប៊ូ អ្នកបំបាត់ឡោះហ្គូ صلوات الله عليه والسلام បានសួរគាត់ថា៖ "មានការភ័យខ្លាចនិងការលួចប្លន់(ដោយចោរ)នៅទីនោះ

មែនទេ ?" គាត់បានថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះកន្លែងដែលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មាន ព្រះបន្ទូលថា *ដោយសុវត្ថិភាព* នោះអាចកើតមាននូវការភ័យខ្លាចនិងការលួចប្លន់(ដោយចោរ)បាន ទេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "តើនោះគឺអ្វី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នោះគឺយើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានហៅអស់លោកថាប្រជារាស្ត្រ ហៅយើង عليهم السلام ថាស្រុក ។"

قَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أ وَجَدْت هَذَا فِي كِتَابِ اللَّهِ أَنَّ الْفَرَى رِجَالٌ؟ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أ لَيْسَ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: "و سَمَلِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَ الْعَبْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا"، فَلِلْجُدْرَانِ وَ الْحَيْطَانِ السُّؤَالُ، أَمْ لِلنَّاسِ؟ وَ قَالَ تَعَالَى: "وَ إِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا" فَلِمَنِ الْعَذَابُ: لِلرِّجَالِ، أَمْ لِلْجُدْرَانِ وَ الْحَيْطَانِ؟. (تأويل الآيات 1/471 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 514)***

គាត់បានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញមាន នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ថាស្រុកគឺមនុស្សមែនឬ ?" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [១២:៨២] *សូមលោកឪពុកសាកសួរស្រុកដែលកូនរាល់ គ្នាបានអាស្រ័យនៅ ព្រមទាំងពួកអ្នកធ្វើដំណើរតាមទូរចរដែលកូនរាល់គ្នាបានធ្វើដំណើរមកដល់ជាមួយ គ្នាចុះ ។ ដូច្នេះ តើគេសួរអំបែងនិងជញ្ជាំងឬសូរប្រជារាស្ត្រ ? អល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៥៨] ពុំមានទេ ស្រុកណាមួយដែលយើងនឹងមិនបំផ្លាញចោល ឬដែលយើងនឹងមិនផ្ដន្ទាទោស ដោយទណ្ឌកម្មដ៏តឹងរឹងមុនថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញនោះ ។ ដូច្នេះ តើទណ្ឌកម្មនោះសម្រាប់អ្នកណា សម្រាប់ មនុស្សឬសម្រាប់អំបែងនិងជញ្ជាំង ?" (1/471 : 2 یتاویل الآيات 1/471 : 2)*

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ وَءَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٦﴾

៥៩. ពុំមានអ្វីអាចឃាត់មិនឲ្យយើងចាត់បញ្ជូន[ព្រះសាស្ដា]មកជាមួយសញ្ញា [នៃអព្ភតហេតុ] បាន ឡើយ តែបុព្វជនមុនៗបានបដិសេធសញ្ញាទាំងនោះ ។ យើងបាននាំមេអូដ្ឋមួយមកឲ្យប្រជាជាតិ ស្វាម្មដូ ជាសញ្ញាដ៏ច្បាស់ តែពួកគេបានធ្វើបាបវា (សម្លាប់វា) ។ យើងចាត់បញ្ជូន[ព្រះសាស្ដា] មកជាមួយសញ្ញា [នៃអព្ភតហេតុ] ដើម្បីតែធ្វើឲ្យ[មនុស្ស]ខ្លាចទេ ។ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៩

1. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَ مَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ". قَالَ: «وَ ذَلِكَ أَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) سَأَلَهُ قَوْمُهُ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ، فَنَزَلَ جِبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ مَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ" إِلَى قَوْمِكَ "إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ" وَ كُنَّا إِذَا أَرْسَلْنَا إِلَى قَرْيَةٍ آيَةً فَلَمْ يُؤْمِنُوا بِهَا أَهْلَكْنَاهُمْ، فَلِذَلِكَ أَحْرَزْنَا عَنْ قَوْمِكَ الْآيَاتِ». (تفسير القمّي 2:21، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 542)***

១. អាហ្វិ អាល់-យ៉ូរូដូបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل [១៧:៥៩] ពុំមានអ្វីអាចឃាត់មិនឲ្យយើងចាត់បញ្ជូនមកជាមួយសញ្ញាបានឡើយ ។ អាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្គារ

صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្ររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសូមឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم នាំមកឲ្យពួកគេនូវសញ្ញាមួយ ។ យ៉ឹបអ៊ីល عليه السلام បានមកប្រាប់ថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លែ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៥៩] ពុំមានអ្វីអាចហាត់មិនឲ្យយើងចាត់បញ្ជូនមកជាមួយសញ្ញាបានឡើយ មកឲ្យប្រជារាស្ត្រអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم តែបុព្វជនមុនៗបានបដិសេធសញ្ញាទាំងនោះ ។ ពេលណាយើង عليه السلام បញ្ជូនសញ្ញាមួយមកឲ្យស្រុកណាមួយ ពេលនោះស្រុកនោះមិនជឿសញ្ញានោះទេ ដូច្នេះយើង عليه السلام កម្ទេចពួកគេចោល ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងបានយើង عليه السلام ពន្យារពេលបញ្ជូនសញ្ញាមួយមកឲ្យប្រជារាស្ត្រអ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (21 : 2) (تفسير القمي)

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحُوفُهُمْ مَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٥٩﴾

៦០. កាលយើងមានតម្រាស់ចំពោះអ្នកថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ្នកហ៊ុមព័ទ្ធ (គ្រប់គ្រង) មនុស្សទាំងពួង ។" ការមើលឃើញដែលយើងបានឲ្យអ្នកឃើញនោះ មិនមែនអ្វីក្រៅពីការល្អឯពិសោធន៍មនុស្សទេ ព្រមទាំងដើមឈើត្រូវបណ្តាសា[នោះដែលមានចែង]នៅក្នុងគូរអាន ។ យើងបានគំរាមពួកគេ (មនុស្សមិនទៀងត្រង់) តែការគំរាមនេះបានត្រឹមតែកាន់តែធ្វើឲ្យពួកគេប្រព្រឹត្តល្មើសខ្លាំងឡើង ។

មើលសូរ៉ា: ៩៧ អាយ៉ាស្ត ៣ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦០

1. آية نزلت في بني أمية

و نَزَلَ فِيكُمْ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ - “ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ ” وَ ذَلِكَ حِينَ رَأَى رَسُولُ اللَّهِ ص اثْنَيْ عَشَرَ إِمَامًا مِنْ أُمَّةِ الضَّلَالَةِ [عَلَى مِنْبَرِهِ] يَرُدُّونَ النَّاسَ عَلَى أَدْبَارِهِمُ الْفُهْقَرَى رَجُلَانِ مِنْ [حَيِّينَ مُخْتَلِفَيْنِ مِنْ] قُرَيْشٍ وَ عَشْرَةٌ مِنْ بَنِي أُمَيَّةَ،

១. អាយ៉ាស្តបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើពួកបាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស្ត

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ [១៧:៦០] ការមើលឃើញដែលយើងបានឲ្យអ្នកឃើញនោះមិនមែនអ្វីក្រៅពីការល្អឯពិសោធន៍មនុស្សទេ ព្រមទាំងដើមឈើត្រូវបណ្តាសានៅក្នុងគូរអាន ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើលោក (បាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស្ត) ។ រឿងនេះបានកើតឡើងកាលវិស្វលុលឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឃើញ (ក្នុងសុបិន) អ៊ីម៉ាខុសមាគ៌ាដប់ពីរនាក់បានឡើងលើវេទិកាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្វើឲ្យមនុស្សបែរត្រឡប់ក្រោយវិញ ។ គឺមានបុរសពីរនាក់ អ្នកកុលសម្ព័ន្ធខុសគ្នា ក្នុងអំបូរគូរិយ័ស្ត និងបុរសដប់នាក់ជាអ្នកកុលសម្ព័ន្ធបាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស្ត ។

أُولَ الْعَشْرَةِ صَاحِبِكَ الَّذِي تَطَلَّبُ بِدَمِهِ وَ أَنْتَ وَ ابْنُكَ وَ سَبْعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحَكَمِ بْنِ أَبِي الْعَاصِ أَوْهُمْ مَرْوَانَ وَ قَدْ لَعَنَهُ رَسُولُ اللَّهِ ص وَ

طَرَدَهُ [وَمَا وَلَدٌ] حِينَ اسْتَمَعَ لِنِسَاءِ رَسُولِ اللَّهِ ص.

បុគ្គលដំបូងបង្អស់ ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងដប់នាក់នោះ គឺមិត្តរបស់លោកដែលលោកចង់សងសឹកឲ្យ នោះ (គឺអ៊ីស្រាអែល), លោកនិងកូនរបស់លោក និងប្រាំពីរនាក់ទៀតដែលជាកូនរបស់អាល់-ហ្វាកាំ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-អុស្តូ ហើយបុគ្គលទីមួយ (ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងប្រាំពីរ) គឺម៉ារវ៉ាន ។ វិស្វលុលឡោះហ្វិ បានដាក់បណ្តាសាម៉ារវ៉ានហើយបានបណ្តេញគាត់និងកូនគាត់ចេញពីស្រុក កាលគាត់ទាំងពីរនាក់ នេះបានស្តាប់(ការសន្ទនារបស់)បណ្តាមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}ដោយចេតនា ។

يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّا أَهْلُ بَيْتِ اِخْتَارَ اللَّهُ لَنَا الْآخِرَةَ عَلَى الدُّنْيَا وَ لَمْ يَرْضَ لَنَا الدُّنْيَا ثَوَابًا. وَ قَدْ سَمِعْتَ رَسُولَ اللَّهِ ص أَنْتَ وَ وَزِيرِكَ وَ صُوبِجُنْبِكَ يَقُولُ «إِذَا بَلَغَ بَنُو أَبِي الْعَاصِ ثَلَاثِينَ رَجُلًا اخْتَدُوا كِتَابَ اللَّهِ دَخَلًا وَ عِبَادَ اللَّهِ حَوْلًا وَ مَالَ اللَّهِ دُولًا».

មូអាវីយ៉ាស៊ុអ៊ីយ អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}បានជ្រើសរើសលោកមុខ ជាជាងលោកនេះ សម្រាប់យើង^{عليهم} ព្រះរាជ កុលដ្ឋាន^{عليهم} អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}មិនសព្វព្រះហឫទ័យឲ្យលោកនេះមកយើង^{عليهم}ជារដ្ឋានទេ ។ លោក មន្ត្រី របស់លោក (គឺអ្វី អាល់-អុស្តូ) និងមិត្តទាំងឡាយរបស់លោកបានឮវិស្វលុលឡោះហ្វិ^{رحمته}មានព្រះ រចនៈថា៖ "ពេលណាក្រុមរបស់អាហ្វិ អាល់-អុស្តូមានគ្នាសាមសិបនាក់ ពេលនោះពួកគេនឹងយកព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}ទៅបោកបញ្ឆោតបារបស់អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}ដែលតាមពួកគេ យកទ្រព្យរបស់ អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}មកជាទ្រព្យរបស់ខ្លួន ។

يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ زَكْرِيَّا نُشِرَ بِالْمَنْشَارِ وَ يَحْيَى دُحِبَ وَ قَتْلَهُ قَوْمُهُ وَ هُوَ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ ذَلِكَ لِهَوَانِ الدُّنْيَا عَلَى اللَّهِ. إِنَّ أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ قَدِيمًا حَارَبُوا أَوْلِيَاءَ الرَّحْمَنِ قَالَ اللَّهُ "إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ"

មូអាវីយ៉ាស៊ុអ៊ីយ ស្វាការីយ៉ា^{عليه} ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته} ត្រូវគេអារដោយរណា ។ យ៉ាស៊ុយ៉ា ^{عليه}ត្រូវគេសម្លាប់ ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه}បានសម្លាប់ព្រះអង្គ^{عليه} ព្រះអង្គ^{عليه}ហៅពួកគេមករក អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته} ។ សម្រាប់អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته} លោកនេះអាចឱនដូច្នោះឯង ។ មិត្តរបស់ស្តែកូន^{عليه}ធ្វើសង្គ្រាម តទល់មិត្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌^{عليه}ជានិច្ច ។ អល់ឡោះហ្វិ^{رحمته}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:២១] ជន ទាំងឡាយដែលបដិសេធបណ្តាសញ្ញា[និងឱកាស]របស់អល់ឡោះហ្វិ ដែលសម្លាប់បណ្តាសាស្តា[របស់ អល់ឡោះហ្វិ]ដោយអយុត្តិធម៌ សម្លាប់បណ្តាអ្នកបង្គាប់ឲ្យមានយុត្តិធម៌នោះ ចូរអ្នកប្រកាសដល់ពួក ទាំងនោះនូវការដាក់ទោសដ៏លឃីចាប់ ។

يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ص قَدْ أَخْبَرَنِي أَنَّ أُمَّتَهُ سَيَخْضِبُونَ لِحْتِي مِنْ دَمِ رَأْسِي وَ أَبِي مُسْتَشْهِدٌ وَ سَتَلِي الْأُمَّةَ مِنْ بَعْدِي وَ أَنْتَ سَتَقْتُلُنِي إِنِّي الْحَسَنَ غَدْرًا [بِالسَّمِّ] وَ أَنَّ ابْنَكَ يَرِيدُ [لَعْنَةُ اللَّهِ] سَيَقْتُلُنِي إِنِّي الْحَسَنَ [يَلِي ذَلِكَ مِنْهُ ابْنُ زَيْنَةَ]. (كتاب سليم بن قيس الهلالي, ج 2, ص 748)*

មូអាវីយ៉ាស៊ុអ៊ីយ វិស្វលុលឡោះហ្វិ^{رحمته}បានប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ថាសហគមន៍នឹងមានពួកចង្កាប្រឡាក់ឈាម ដែលហូរមកពីក្បាលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ថាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}នឹងទទួលទុក្ខរកម្ម ហើយអត់ពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}ទៅសហគមន៍នឹងតាម

លោក ថាលោកនឹងសម្លាប់កូនប្រុស صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដោយថ្នាំបំពុលយ៉ាងកំសាក បំផុត ថាកូនប្រុសលោក យ៉ាស៊ីដ្វី សូមអល់ឡោះហ្វីរ៉ាដាក់បណ្តាសាបុគ្គលនេះ នឹងសម្លាប់កូនប្រុស صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្វីសែនី صلوات الله عليه والسلام ។ កូនប្រុសរបស់ស្រីពេស្យានឹងប្រព្រឹត្តទង្វើនេះ ។" (ហ្គាឌីស្វី ២៥)

2. فِي سِنْدِ الصَّحِيفَةِ السَّجَّادِيَّةِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ أَبِي حَدَّثَنِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَخَذَتْهُ نَعْسَةٌ وَهُوَ عَلَى مِنْبَرِهِ فَرَأَى فِي مَنَامِهِ رَجُلًا يَنْزُونَ عَلَى مِنْبَرِهِ نَزْوُ الْقَرْدَةِ يُرْدُونَ النَّاسَ عَلَى أَعْقَابِهِمُ الْمُفْتَمَرَى فَاسْتَوَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ جَالِسًا وَ الْخُرْنُ يُعْرَفُ فِي وَجْهِهِ، فَأَتَاهُ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِهَذِهِ الْآيَةِ « وَ مَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَ الشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَ نَحْوُفُهُمْ فَمَا يَرِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا » يَغْنِي بَنِي أُمَّيَّة

២. នៅក្នុងឯកសារយោង អាល់-ស្វ៊ីហ្វីហ្គាស្វី អាល់-សាច្ចុយ្យាឌីយ៉ាស្វី បានតំណាលថា អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្វីរ៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាស៊ី صلوات الله عليه والسلام ថាវិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា صلوات الله عليه والسلام បាននាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មកក្បែរ ក្នុងពេលដែលវិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា នៅលើវេទិកា ។ វិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា មានព្រះវចនៈថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសុបិនឃើញមនុស្សឡើងទៅលើវេទិកាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចស្វាលោតឡើង នាំប្រជារាស្ត្របែរក្រោយ ប្រជារាស្ត្របានឆ្លើយតបហើយបានបែរក្រោយ ។ វិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា បានដាក់ព្រះកាយអង្គុយ មានព្រះភ័ក្ត្រព្រួយបារម្ភ ។ យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមួយអាយ៉ាស្វី នេះគឺ៖ [១៧:៦០] ការមើលឃើញដែលយើងបានឲ្យអ្នកឃើញនោះមិនមែនអ្វីក្រៅពីការល្អរុងរឿងសោធន៍មនុស្សទេ ព្រមទាំងដើមឈើត្រូវបណ្តាសានៅក្នុងគូរអាន ។ យើងបានតំរាមពួកគេ តែការតំរាមនេះបានត្រឹមតែកាន់តែធ្វើឲ្យពួកគេប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ហាខ្លាំងឡើង ។ មានន័យថា ពួកបាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស្វី ។"

قَالَ: يَا جَبْرَائِيلُ أَعْلَى عَهْدِي يَكُونُونَ وَ فِي زَمَنِي؟ قَالَ: لَا وَ لَكِنْ تَدْوُرُ رَحَى الْإِسْلَامِ مِنْ مُهَاجِرِكَ فَتَلْبُثُ بِذَلِكَ عَشْرًا، ثُمَّ تَدْوُرُ رَحَى الْإِسْلَامِ عَلَى رَأْسِ خَمْسٍ وَ ثَلَاثِينَ مِنْ مُهَاجِرِكَ فَتَلْبُثُ بِذَلِكَ خَمْسًا، ثُمَّ لَا بُدَّ مِنْ رَحَى صَلَاةٍ هِيَ قَائِمَةٌ عَلَى قُطْبِهَا ثُمَّ مَلَكَ الْقَرَاعِنَةَ، قَالَ: وَ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي ذَلِكَ « إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * لَيْلَةَ الْقَدْرِ حَيَّرَ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ » يَمْلِكُهَا بَنُو أُمَّيَّةٍ لَيْسَ فِيهَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ، قَالَ: فَأَطَّلَعَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آله أَنْ بَنِي أُمَّيَّةٍ تَمْلِكُ سُلْطَانَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ مَلَكَهَا طُولَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَلَوْ طَوَّلْتَهُمُ الْجِبَالَ لَطَالُوا عَلَيْهَا حَتَّى يَأْذَنَ اللَّهُ تَعَالَى بِزَوَالِ مُلْكِهِمْ، وَ هُمْ فِي ذَلِكَ يَسْتَشْعِرُونَ عِدَاؤَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ بُغْضَنَا أَحْبَبَ اللَّهُ نَبِيَّهُ بِمَا يَلْقَى أَهْلُ بَيْتِ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلُ مَوَدَّتِهِمْ وَ شِعْتَهُمْ مِنْهُمْ فِي أَيَّامِهِمْ وَ مُلْكِهِمْ. (تفسير نور الثقلين , ج 5 , ص 622)*

វិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام អើយ តើព្រឹត្តិការណ៍នេះនឹងកើតឡើងក្នុងសម័យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឬ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទូលថា៖ "ទេ តែអ៊ីស្លាមនឹងរាលដាល ហើយក្រោយមក អ្នកភៀសខ្លួន (مهاجر) ដប់នាក់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងជ្រើសយកផ្លូវនោះ ។ បន្ទាប់មក អ៊ីស្លាមនឹងរាលដាល ដឹកនាំដោយបុគ្គលសាមសិបប្រាំនាក់ក្នុងចំណោមអ្នកភៀសខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយពួកគេប្រាំនាក់នឹងជ្រើសយកផ្លូវនោះ ។ បន្ទាប់មក ភាពអវិជ្ជានេះនឹងមិនផ្លាស់ប្តូរទេ ហើយនឹងកើតឡើង ។ ពួកគេនឹងទៅជាស្តេចដូចហ្វៀរអៀន ។" យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វីរ៉ា ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ បានដាក់ចុះមកពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនោះថា [៩៧:១] ពិតណាស់ យើងបានដាក់ចុះមកនូវវត្ថុនេះ (យើង

បានបើកឲ្យដឹងនូវគួរអាន) នាពេលយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។ [៩៧:៣] យប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិប្រសើរជាងមួយ
 ពាន់ខែ ដែលបក្សពួកអ៊ីម៉ែយ៉ាស៊ុំគ្រប់គ្រង ហើយមិនមានយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិនៅក្នុងនោះទេ ។
 អល់ឡោះហ្គ័បានធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ព្រះអង្គឃើញជាមុន ថាបក្សពួកអ៊ីម៉ែយ៉ាស៊ុំនឹងគ្រប់គ្រងលើ
 សហគមន៍នេះដូចព្រះចៅស៊ូលត្លុន ។ រដ្ឋបាលពួកគេនឹងមានរយៈពេលយូរ បើពួកគេស្រែកហៅក្នុង
 ក្នុងនឹងមកតាមពួកគេ លុះវាជាណាចក្រពួកគេនឹងអន់ថយ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័
 ហើយនៅក្នុងពេលនោះឯងដែលពួកគេនឹងសម្តែងឲ្យឃើញនូវភាពព្រៃផ្សៃមកលើយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជ
 កុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} នឹងស្តាប់យើង^{عليهم السلام} ។ នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័បានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{عليه وآله} ព្រះអង្គប្រាប់
 គឺ៖ ពួកគេនឹងប្រព្រឹត្តមកលើព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} និងលើអ្នកដែលស្រឡាញ់អស់
 ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} និងស្និទ្ធស្នាលអស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ក្នុងសម័យនិងក្នុងរជ្ជកាលរបស់ពួកគេ ។" (តាហ្វៀរ នូវ
 អាល់-ស្វាគ្វីឡែន រុគ្គ៩៧ ហ្វាខ្វីស្វ៤៤)

3. عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: كُنْتُ بِمَكَّةَ فَفَدِمَ عَلَيْنَا مَعْرُوفُ بْنُ حَرْبُودٍ، فَقَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ
 السَّلَامُ) قَالَ لِعُمَرَ: يَا أَبَا حَفْصٍ، أَلَا أُخْبِرُكَ بِمَا نَزَلَ فِي بَنِي أُمَيَّةَ؟ قَالَ: بَلَى. قَالَ: فَإِنَّهُ نَزَلَ فِيهِمْ «وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ»
 فَعَصَبَ عَمْرُؤُ وَ قَالَ: كَذَبْتَ، بَنُو أُمَيَّةَ خَيْرٌ مِنْكَ، وَ أَوْصَلُ لِلرَّحِمِ». (تفسير العياشي 2/94 /297، البرهان في تفسير القرآن الجزء
 : 3 صفحة : 542)***

៣. អាឡី ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋបានតំណាលថា ខ្ញុំបាននៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។ ម៉ាកកុរហ្វ ប៊ិន ខារប៊ុស្ត្របាននិយាយថា
 អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ខ្ញុំថាអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អ៊ូម៉ារថា៖ "អាឡី ហ្វាហ្វ្វស្ត្រអ៊ីយ តើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}
 ប្រាប់លោកឲ្យដឹងអ្វីដែលបានបើកដឹងអំពីបាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស៊ុំបានទេ?" អ៊ូម៉ារថា៖ "បាន ។" អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام}
 មានវចនៈថា៖ "គេបានបើកឲ្យដឹងអំពីពួកគេនោះថា៖ [១៧:៦០] ព្រមទាំងដើមឈើត្រូវបណ្តាសា
 នៅក្នុងគួរអាន ។" អ៊ូម៉ារខឹងហើយថា៖ "អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ឯងនិយាយកុហក ។ បាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស៊ុំគ្រាន់បើជាអ្នក
^{صلوات الله عليه والسلام} ឯងហើយពូកែរក្សាទំនាក់ទំនងញាតិសន្តាន ។" (2/94 /297) (تفسير العياشي : 2/94 /297)

4. عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، قَالَ: كُنْتُ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ فَسَمِعْتُ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ، وَ هُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ وَ نَادَاهُ ابْنُ الْكَوَّاءِ، وَ هُوَ فِي
 مُؤَخَّرِ الْمَسْجِدِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: «وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ»، فَقَالَ: «الْأَفْجَرَانِ مِنْ قُرَيْشٍ، وَ مِنْ
 بَنِي أُمَيَّةَ». (تفسير العياشي 2/99 /298، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 543)***

៤. អាឡី ទូហ្វ្វបានតំណាលថា ខ្ញុំបាននៅឯម៉ាស៊ុយ៉ុដ្ឋអាល់-គូហ្វាស៊ុ ។ ខ្ញុំបានឮអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
 ខណៈព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើវេទិកា ហើយអ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី ដែលនៅក្រោយម៉ាស៊ុយ៉ុដ្ឋនោះបានទូល
 ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័
 [១៧:៦០] ព្រមទាំងដើមឈើត្រូវបណ្តាសានៅក្នុងគួរអាន ។" អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលថោក
 ទាបគួរយំស្តីពីនាក់ដែលជាអ្នកកុលសម្ព័ន្ធបាទី-អ៊ីម៉ែយ៉ាស៊ុំ ។" (2/99 /298) (تفسير العياشي : 2/99 /298)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

៦១. កាលដែលយើងមានតម្រាស់ចំពោះពួកទេវតាថា៖ "ចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ" ពួកគេក៏

បានក្រាបប្រណិប័តន៍លើកលែងតែអ៊ុបលិស (ស្មែត្តុន) ដែលបានទូលថា៖ "ឲ្យទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមកពីដីឥដ្ឋឬ?"

قَالَ ارْءَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لِنِ اٰخْرَتَيْنِ اِلَى يَوْمِ اَلْقِيٰمَةِ لَا خَتِيْمَةَ لَآخِرَتِكَ ذُرِّيَّتَهُ وَاِلَّا قَلِيْلًا ﴿١٦﴾

៦២. គេ (គឺអ៊ុបលិស) បានទូលទៅថា៖ "តើព្រះអង្គយល់ឃើញដូចម្តេច អ្នកនេះដែលព្រះអង្គផ្តល់ កិត្តិយសឲ្យលើសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ? បើព្រះអង្គពន្យារពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃ រស់ពីស្លាប់វិញ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យបណ្តាកូនចៅរបស់គេវិនាស (ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹង បង្វែរ និងធ្វើឲ្យពួកគេវិនាសដោយទាក់ទាញពួកគេដោយចំណង់អាក្រក់របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ) លើកលែងតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ (លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្មោះ បណ្តាអ្នកដែល បានសម្រេចមគ្គុទ្ទេស បណ្តាអ៊ីម៉ា បណ្តាព្រះសាស្ត្រាអល់ឡោះហ្ន៎) ។"

قَالَ اٰذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَّوْفُوْرًا ﴿١٧﴾

៦៣. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកចេញទៅ! អ្នកណាមួយ ក្នុងចំណោមពួកគេ តាមអ្នក ពិត ណាស់ នរកជាការតបស្នងរបស់ពួកអ្នក ការតបស្នងបរិបូរ ។"

وَأَسْتَفْرِزُّ مِنْ اٰسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ﴿١٨﴾

៦៤. ចូរអ្នកទាក់ទាញដោយវាចារបស់អ្នក នូវជនទាំងឡាយណាដែលអ្នកអាចធ្វើទៅបានចុះ ។ ចូរ អ្នកប្រមូលទ័ពសេះនិងទ័ពថ្មើរជើងរបស់អ្នកទៅប្រឈមតទល់ពួកគេចុះ ។ ចូរអ្នកចូលរួម ជាមួយពួកគេក្នុងទ្រព្យនិងកូនៗ[ពួកគេ]ចុះ ។ ចូរអ្នកសន្យាចំពោះពួកគេចុះ ។" [ចូរពួកអ្នក ដឹងថា] ស្មែត្តុនសន្យាចំពោះពួកគេតែការបោកប្រាសទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត្ត ៦១-៦៤

1. حرم الله الجنة على الفحاش

عَدَّةٌ مِنْ اَصْحَابِنَا عَنْ اَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيْسَى عَنْ عُمَرَ بْنِ اَدِيْنَةَ عَنْ اَبَانَ بْنِ اَبِي عَبَّاشٍ عَنْ سَلِيْمِ بْنِ قَبِيْسٍ عَنْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهِ: اِنَّ اللهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى كُلِّ فَحَّاشٍ بَدِيءٍ قَلِيْلِ الْخِيَاةِ لَا يُبَالِي مَا قَالَ وَ لَا مَا قِيْلَ لَهُ فَاِنَّكَ اِنْ فَتَشْتَهُمْ لَمْ يَجِدْهُ اِلَّا لِعَنَّةٍ اَوْ شَرِكِ شَيْطَانٍ.

១. អល់ឡោះហ្ន៎ មិនឲ្យបុគ្គលអសីលធម៌ចូលឋានសួគ៌ទេ

មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពីអាស្ថម្ភម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ពីលីដូ តមកពីអ៊ុស្តូម៉ាន ប៊ិន អ៊ុសា តមកពី អ៊ុម៉ារ ប៊ិន អ៊ុស្តូណាសូ តមកពី អាបាន ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ុយ៉ាសូ តមកពី ស្វីឡែម៉ាន ប៊ិន កូយ៉ុស៍ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា៖

"អល់ឡោះហ្ន៎បានហាមបុគ្គលអសីលធម៌ចូលឋានសួគ៌ បុគ្គលអាសគ្រាម មិនចេះរៀនខ្មាស មិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងសម្តីខ្លួនឯងនិងអ្វីដែលគេនិយាយអំពីខ្លួន ពីព្រោះ បើលោកពិនិត្យបុគ្គលនោះ(យ៉ាងល្អិតល្អន់) លោកនឹងឃើញថាបុគ្គលនោះមិនមានអ្នកណាក្រៅស្មែត្តនៃស្មែត្តនៃដៃគូទេ ។"

قَبِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ فِي النَّاسِ شِرْكَ شَيْطَانٍ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أ مَا تَقْرَأُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ شَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ؟ » قَالَ وَ سَأَلَ رَجُلٌ فَمِنْهَا هَلْ فِي النَّاسِ مَنْ لَا يُبَالِي مَا قِيلَ لَهُ قَالَ مَنْ تَعَرَّضَ لِلنَّاسِ يَسْتَنْفَهُمْ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُمْ لَا يَتَزَكُّونَهُ فَذَلِكَ الَّذِي لَا يُبَالِي مَا قَالُوا وَ لَا مَا قِيلَ فِيهِ. (الكافي , ج 2 , ص 323)*

គេបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}អើយ តើមានការចូលរួមរវាងមនុស្សនិងស្មែត្តនៃស្មែត្តនៃដៃគូទេ ?" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកមិនបានអានព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ទេគឺ៖ [១៧:៦៤] ចូរអ្នកចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងទ្រព្យនិងកូនៗចុះ?" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា បុរសម្នាក់បានសួរអ្នកប្រាជ្ញខាងសាសនា^{صلوات الله عليه}ថា៖ "អ្នកណាទៅដែលមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងអ្វីដែលគេនិយាយអំពីខ្លួននោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលនិយាយអាសគ្រាមដាក់មុខមនុស្ស ហើយបុគ្គលនោះដឹងថាមនុស្សនឹងមិនចាកចោលខ្លួនទេ ។ ដូច្នេះ នេះគឺបុគ្គលដែលមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងសម្តីខ្លួនឯងនិងអ្វីដែលគេនិយាយអំពីខ្លួននោះ ។" (الكافي , ج 2 , ص 323)

2. الْحَسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ جَمِيعاً، عَنِ الْوَشَاءِ، عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): « يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، أَيُّ شَيْءٍ يَقُولُ الرَّجُلُ مِنْكُمْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَيْهِ امْرَأَتُهُ؟ » قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، أ يَسْتَطِيعُ الرَّجُلُ أَنْ يَقُولَ شَيْئاً؟ فَقَالَ: « أ لَا أَعْلَمُكَ مَا تَقُولُ؟ » قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: « تَقُولُ: بِكَلِمَاتِ اللَّهِ اسْتَحَلَلْتُ فَرْجَهَا، وَ فِي أَمَانَةِ اللَّهِ أَخَذْتُهَا، اللَّهُمَّ إِنْ قَضَيْتَ لِي فِي رَجَمِهَا شَيْئاً فَاجْعَلْهُ بَارَأً تَقِيّاً، وَ اجْعَلْهُ مُسْلِماً سَوِيّاً، وَ لَا تَجْعَلْ فِيهِ شِرْكَاً لِلشَّيْطَانِ. »

២. [...] អាច្ចិ បាស្រៀវបានតំណាលថា អាច្ចិ អាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "អាច្ចិ មូហ្មាំម៉ាដូអើយ តើបុរសត្រូវថាអ្វីពេលទៅរកភរិយាខ្លួននោះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ។ តើបុរសគប្បីនិយាយអ្វីឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "តើលោកចង់ឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}បង្ហាត់លោកឲ្យចេះថាអ្វីដែលលោកគប្បីថាទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "លោកគប្បីថា៖ "ក្នុងព្រះនាមព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដែលគេអនុញ្ញាតខ្មាសរបស់នាងសម្រាប់ខ្ញុំ ។ ហើយនៅក្នុងព្រះសុវត្ថិភាពរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដែលខ្ញុំយកនាង ។ អល់ឡោះហ្ន៎អើយ បើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}សម្រេចអ្វីមួយទៅក្នុងពោះនាង សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ឲ្យវាបានទៅជាអ្នកត្រឹមត្រូវ មានសទ្ធាជ្រះថ្លា សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ឲ្យវាទៅជាមុស្លីមបរិបូរ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}កុំឲ្យស្មែត្តនៃស្មែត្តនៃដៃគូបានចូលរួមក្នុងនេះឡើយ ។"

قُلْتُ: وَ بِأَيِّ شَيْءٍ يُعْرِفُ ذَلِكَ؟ قَالَ: « أ مَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، ثُمَّ ابْتَدَأَ هُوَ: { وَ شَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ } ثُمَّ قَالَ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَيَجِيءُ حَتَّى يُعْغِدَ مِنَ الْمَرْأَةِ كَمَا يُعْغِدُ الرَّجُلُ مِنْهَا، وَ يُخْذُ كَمَا يُخْذُ، وَ يَنْكُحُ كَمَا يَنْكُحُ. »

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើបុរសអាចស្គាល់រឿងនោះដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកមិនបានអានព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ទេគឺ៖ [១៧:៦៤] ចូរអ្នកចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងទ្រព្យនិងកូនៗចុះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ស្មែត្តនៃស្មែត្តនៃដៃគូមកអង្គុយលើនារីដូចបុរសអង្គុយ ធ្វើអ្វីដែលបុរស

ធ្វើ ហើយរួមភេទដូចបុរសរួមភេទ ។"

قُلْتُ: بِأَيِّ شَيْءٍ يُعْرَفُ ذَلِكَ، قَالَ: «بِحُبِّنَا وَ بُعْضِنَا، فَمَنْ أَحَبَّنَا كَانَ نُطْفَةَ الْعَبْدِ، وَ مَنْ أَبْغَضَنَا كَانَ نُطْفَةَ الشَّيْطَانِ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "តើបុរសអាចស្គាល់រឿងនោះដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់មកលើយើង عليهم السلام ដោយសេចក្តីស្អប់ខ្ពើមដើម្បីយើង عليهم السلام ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាស្រឡាញ់យើង عليهم السلام អ្នកនោះជាគ្រាប់ពូជ(គឺទឹកកាម)របស់បាវ ។ បុគ្គលណាស្អប់យើង عليهم السلام អ្នកនោះជាមគ្គុទ្ទដរបស់ស្រែតូន لبن ។" (2 / 502 : 5) (الكافي)

3. العَيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ شِرْكَ الشَّيْطَانِ: قَوْلِهِ: "وَ شَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ". قَالَ: «مَا كَانَ مِنْ مَالٍ حَرَامٍ فَهُوَ شِرْكُ الشَّيْطَانِ - قَالَ - وَ يَكُونُ مَعَ الرَّجُلِ حَتَّى يُجَامِعَ، فَيَكُونُ مِنْ نُطْفَتِهِ وَ نُطْفَةِ الرَّجُلِ إِذَا كَانَ حَرَامًا». (تفسير العيَّاشي 2/299 : 102, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 546)**

៣. អាល់-អ៊ុយយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ យ៉ាហ្គុហ្សា صلوات الله عليه والسلام អំពីការចូលរួមរបស់ស្រែតូន لبن គឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا [១៧:៦៤] ចូរអ្នកចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងទ្រព្យនិងកូនៗចុះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្វីដែលនៅក្នុងចំពូកទ្រព្យដែលត្រូវហាមនោះគឺជាការចូលរួមជាមួយស្រែតូន لبن ហើយវានឹងនៅជាប់ជាមួយបុរស ទាំងពេលបុរសនោះរួមភេទ ។ ដូច្នេះវានឹងទៅជាគ្រាប់ពូជ (គឺទឹកកាម) របស់ស្រែតូន لبن ហើយជាគ្រាប់ពូជរបស់បុរស បើវា(នៅក្នុងចំពូកទ្រព្យដែល)ត្រូវហាម ។" (102 / 299 : 2) (تفسير العيَّاشي)

4. عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا قَوْلُ اللَّهِ: "وَ شَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ"؟ قَالَ: فَقَالَ: «قُلْتُ فِي ذَلِكَ قَوْلًا: أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ». (تفسير العيَّاشي 2/300 : 107, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 547)**

៤. ស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ខ័លីដូបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا [១៧:៦៤] ចូរអ្នកចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងទ្រព្យនិងកូនៗចុះ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ចូរថាអំពីរឿងនេះដោយពាក្យថា: "ខ្ញុំសូមជ្រកក្រោមព្រះបារមីអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا ព្រះដែលទ្រង់សវនាការ ព្រះដែលទ្រង់ញាណ ឲ្យបានចាកផុតពីមារស្រែតូនត្រូវបណ្តាសា لبن ។" (107 / 300 : 2) (تفسير العيَّاشي)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَنٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿١٥﴾

៦៥. រីឯបាវបម្រើទាំងឡាយរបស់អញ [ដែលអនុវត្តតាមអញនិងស្មោះត្រង់ បណ្តាអ្នកគោរពបូជាអញដោយកោតខ្លាចអញនោះ] អ្នកពុំមានអំណាចទាល់តែសោះលើពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកជាឧបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ណាស់[សម្រាប់ពួកគេ] ។"

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦៥

1. أَلْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْخَزَاعِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَذْكُرُ فِي حَدِيثِ عَبْدِ حَمِيدٍ: «أَنَّهُ لَمَّا قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَا قَالَ، وَ أَقَامَهُ لِلنَّاسِ، صَرَخَ إِبْلِيسُ صَرْخَةً، فَاجْتَمَعَتْ لَهُ الْعَفَّارِيثُ، فَقَالُوا: يَا سَيِّدَنَا، مَا هَذِهِ الصَّرْخَةُ؟ فَقَالَ: وَيْلَكُمْ، يَوْمَ كُنْتُمْ كَيَوْمَ عِيسَى - وَ اللَّهُ - لِأَضَلُّ فِيهِ الْخَلْقُ».

១. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីយូស្វ័តហ្វារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-ខ័ស្វាអ៊ី តមកពីឪពុកលោក ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈក្នុងហ្វាឌ្លីស្វ ក្តីជឿវ យុមថា៖ "កាលវិស្វលុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} បានប្រាប់អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلم} អ៊ីដែលព្រះអង្គ^{عجل} បានប្រាប់នោះ ហើយបានតែងតាំង អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلم} ជាអ្នកដឹកនាំមនុស្ស អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} បានស្រែកដោយសម្រែកមួយ ។ ពួកបិសាចទាំងឡាយក៏បាន មកជួបជុំវិញអ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ហើយថា៖ "លោកម្ចាស់^{عليه السلام} អើយ នេះគឺសម្រែកអ្វី ?" អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ថា៖ "ពួកឯងគ្រោះធំ ហើយ ។ សម័យពួកឯងរាល់គ្នានេះដូចសម័យអ៊ីសា^{عليه السلام} ដែរ សូមស្ស្យថចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{عجل} អញ^{عليه السلام} នឹង ធ្វើឲ្យមនុស្សវង្វេងក្នុងសម័យនេះ ។"

قَالَ: «فَنَزَلَ الْفُرْآنُ: " وَ لَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ " - قَالَ - فَصَرَخَ إِبْلِيسُ صَرْخَةً فَرَجَعَتْ إِلَيْهِ الْعَفَّارِيثُ، فَقَالُوا: يَا سَيِّدَنَا، مَا هَذِهِ الصَّرْخَةُ الْأُخْرَى؟ فَقَالَ: وَيْحَكُمْ، حَكَى اللَّهُ - وَ اللَّهُ - كَلَامِي فُرْآنًا، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ: " وَ لَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ " ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ قَالَ: وَ عِزَّتِكَ وَ جَلَالِكَ لِأَحِقَّنَّ الْفَرِيقَ بِالْجَمِيعِ».

អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "គួរអានត្រូវបានលើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៤:២០] អ៊ីបលីសបាន ធ្វើឲ្យគំនិតរបស់វាទៅជាពិតលើពួកគេ ។ ពួកគេបានតាមវា លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាមួយក្រុម ប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នោះអ៊ីប្លីស^{عليه السلام} បានស្រែកដោយសម្រែកមួយ បិសាចទាំងឡាយបានត្រឡប់មករកអ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ហើយថា៖ "លោកម្ចាស់^{عليه السلام} អើយ នេះគឺសម្រែកអ្វី ?" អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ថា៖ "ពួកឯងគ្រោះធំហើយ ។ សូមស្ស្យថ ចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{عجل} អល់ឡោះហ្គា^{عجل} បានលើកយកសម្តីអញ^{عليه السلام} ទៅដាក់ក្នុងគួរអាន ហើយព្រះអង្គ^{عجل} បាន លើកឲ្យគេ^{صلوات الله عليه والسلم} ដឹងថា៖ [៣៤:២០] អ៊ីបលីសបានធ្វើឲ្យគំនិតរបស់វាទៅជាពិតលើពួកគេ ។ ពួកគេបាន តាមវា លើកលែងតែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាមួយក្រុមប៉ុណ្ណោះ ។" បន្ទាប់មកអ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ដើរមើលទៅលើ មេឃហើយថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិព្រះអង្គ^{عجل} សូមស្ស្យថចំពោះវិរោធនភាពរបស់ព្រះអង្គ^{عجل} ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} នឹងបំផ្លិចបំផ្លាញក្រុមនោះទាំងស្រុង ។"

قَالَ: «فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : " بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ " - قَالَ - فَصَرَخَ إِبْلِيسُ صَرْخَةً، فَرجَعَتْ إِلَيْهِ الْعَفَّارِيثُ، فَقَالُوا: يَا سَيِّدَنَا، مَا هَذِهِ الصَّرْخَةُ الثَّالِثَةُ؟ قَالَ: وَ اللَّهُ، مِنْ أَصْحَابِ عَلِيِّ، وَ لَكِنَّ وَ عِزَّتِكَ وَ جَلَالِكَ - يَا رَبِّ - لِأَرْبَبِنَ لَهُمُ الْمَعَاصِي حَتَّى أَبْعَضَهُمُ إِلَيْكَ».

អាធូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلم} ក៏បានថា៖ " بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ " (ដោយនូវ ព្រះនាមអល់ឡោះហ្គា ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។) [១៧:៦៥] រីឯ

បាវបម្រើទាំងឡាយរបស់អញ អ្នកពុំមានអំណាចទាល់តែសោះលើពួកគេ ។" ដូច្នោះអ៊ីប្លីស^លបានស្រែក
 ដោយសម្រែកមួយ បិសាចទាំងឡាយបានត្រឡប់មករកអ៊ីប្លីស^ល ហើយថា: "លោកម្ចាស់^លអើយ នេះ
 គឺសម្រែកអ្វី?" អ៊ីប្លីស^លថា: "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^រ បណ្តាសាវករបស់អាល្លៃ^ល សូមស្ស៊ីចំ
 ពោះព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិព្រះអង្គ^រ សូមស្ស៊ីចំពោះវិរោធនភាពរបស់ព្រះអង្គ^រ ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
^លអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^លនឹងតែងលំអបណ្តាបាប(ឲ្យឃើញថាត្រឹមត្រូវ)សម្រាប់ពួកគេ លុះត្រាតែពួកគេ
 នឹងស្អប់ព្រះអង្គ^រ ។"

قَالَ: فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَالَّذِي بَعَثَ بِالْحَقِّ مُحَمَّدًا، لِلْعَفَارِيثِ وَالْأَبَالِسَةِ عَلَى الْمُؤْمِنِ أَكْثَرُ مِنَ الرِّبَابِ عَلَى اللَّحْمِ،
 وَالْمُؤْمِنِ أَشَدُّ مِنَ الْجَبَلِ، وَالْجَبَلُ تَدْنُو إِلَيْهِ بِالْفَأْسِ فَتَنْحِثُ مِنْهُ، وَالْمُؤْمِنُ لَا يُسْتَقَلُّ عَنْ دِينِهِ». (تفسير العياشي 2: 111 / 301,
 البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 548)***

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថ្លែងថាអាច អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^រមានវចនៈថា: "សូមស្ស៊ីចំពោះព្រះ^រ
 ដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហ្គាំម៉ាដូ^លមកជាមួយការពិត ពួកបិសាចនិងពួកស្មៃតួន^លមានចំនួនច្រើន នៅ
 លើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជាងឌីម៉ាល់នៅលើសាច់ទៅទៀត ។ អ្នកមានសទ្ធាខ្លាំងក្លាជាងភ្នំដែលអាច
 ជីកគាស់បាននិងដែលអាចចាំងបានដោយចបក្បាលត្រសេះទៅទៀត បើអ្នកមានសទ្ធានោះមិនបែក
 ចេញពីសាសនារបស់ខ្លួនទេ ។" (تفسير العياشي 2: 111 / 301)

2. فَقَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ لَقَدْ ذَكَرْتُمُ اللَّهَ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ { إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ } وَ اللَّهُ مَا أَرَادَ بِهَذَا إِلَّا الْأَيْمَةَ (عليهم السلام)
 وَ شَبِعَتْهُمْ فَهَلْ سَرَرْتِكَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ قَالَ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ زِدْنِي.

២. ព្រះអង្គ^ល (គឺអ៊ីម៉ា^ល ទី៦) មានវចនៈថា: "អាច មូហ្គាំម៉ាដូ^លអើយ អល់ឡោះហ្គ័រ^របានចែងអំពីអស់
 លោកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^រថា: [១៧:៦៥] រីឯបាវបម្រើទាំងឡាយរបស់អញ អ្នកពុំមានអំណាច
 ទាល់តែសោះលើពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកជាឧបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ណាស់ ។" ត្រង់នេះអល់ឡោះហ្គ័រ^រមិន
 ថ្លែងអំពីអ្នកណាក្រៅពីអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^លនិងស្ត្រីអុសូទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^លទេ ។ អាច មូហ្គាំម៉ាដូ
 អើយ តើខ្ញុំ^លបានធ្វើឲ្យលោកសប្បាយចិត្តទេ?" លោកបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្ម
 ដើម្បីព្រះអង្គ^ល ។ សូមព្រះអង្គ^លអធិប្បាយថែមទៀតឲ្យទូលបង្គំផង ក្រាបទូល ។" (អាល់-កាហ្វី
 ហ្គាឌីស្ត14454 ឬ 6 / 33 : 8 الكافي)

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

៦៦. [មនុស្សទាំងឡាយអើយ !] ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកគឺព្រះដែលធ្វើឲ្យនាវាលូនលើសមុទ្របានឲ្យពួកអ្នក
 ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកស្វែងរកនូវព្រះអំណោយព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌លើពួកអ្នកជា
 និច្ច ។

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهًا فَلَمَّا نَجَّكُم إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

៦៧. កាលណាក្រោះកាចពើបពះលើពួកអ្នកនៅឯសមុទ្រ ពួកដែលពួកអ្នកបូងស្ទូងនោះគេចបាត់

អស់ លើកលែងតែព្រះអង្គទេ (អល់ឡោះហ្គាំ) ។ តែពេលព្រះអង្គជួយសង្គ្រោះពួកអ្នក [និងនាំ ពួកអ្នក]មកដល់ដីគោកវិញ ពួកអ្នកគេចចេញ[ពីអល់ឡោះហ្គាំ] ។ មនុស្ស[អរិវិជ្ជាមាននិស្ស័យ] អកតញ្ញូជានិច្ច ។

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخَسِّفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلاً ﴿٦٨﴾

៦៨. ពួកអ្នកជឿជាក់ឬ ថាព្រះអង្គនឹងមិនធ្វើឲ្យពួកអ្នកលិចលង់ទៅក្នុងក្រហែងដី ឬព្រះអង្គមិនឲ្យ មានព្យុះសង្សារមកពីបពៈលើពួកអ្នកទេ? ដូច្នេះពួកអ្នកនឹងពុំអាចរកអ្នកជួយការពារពួកអ្នក បានទេ ។

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

៦៩. ឬក៏ពួកអ្នកជឿជាក់ឬ ថាព្រះអង្គនឹងមិននាំពួកអ្នកមក[ដើរសមុទ្រ]មួយគ្រាទៀត ថាព្រះអង្គ នឹងមិនបញ្ជូនខ្យល់ព្យុះដែលបំផ្លិចបំផ្លាញសព្វសារពើនោះមកលើពួកអ្នកទេ ហើយព្រះអង្គនឹង មិនពន្លឺចពន្លង់ពួកអ្នកនោះទេដោយសារតែពួកអ្នកអកតញ្ញូ [និងដោយសារតែពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ល្មើស]? ដូច្នេះពួកអ្នកនឹងពុំអាចរកអ្នកគាំទ្រពួកអ្នកតទល់នឹងយើងបានទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៦-៦៩

1. قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: «فَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ» قَالَ: «هِيَ الْعَاصِفُ» وَ قَوْلُهُ: «تَبِيعًا» يُقُولُ: وَكِيلاً، وَ يُقَالُ: كَفَيْلاً، وَ يُقَالُ: تَابِعًا. (تفسير القمّي 2:22، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 549)***

១. អាប៊ូ អាល់-យ៉ាហ្គូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ [១៧:៦៩] ខ្យល់ព្យុះដែលបំផ្លិចបំផ្លាញ ថា៖ "នេះគឺចលាចល ។ ព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គាំ [១៧:៦៩] អ្នកគាំទ្រ គឺអ្នកធានា អ្នកជួយ ។" (22 : 2) (تفسير القمّي)

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾﴾

៧០. យើងបានផ្តល់កិត្តិយសឲ្យបណ្តាកូនចៅអាដាំ ។ យើងបានដាក់ពួកគេនៅលើដីគោកនិងនៅលើ សមុទ្រ យើងបានទ្រទ្រង់ជីវិតពួកគេដោយអ្វីដែលល្អ ហើយយើងចូលចិត្តពួកគេជាអនេកជាង សត្វលោកភាគច្រើនដែលយើងបានបង្កើតមក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧០

1. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ كَاسٍ الْقَاضِي النَّحَعِيُّ بِالرَّمْلَةِ،

ثلاثة
ازباع
الحزب
٢٩

قَالَ: حَدَّثَنِي جَدِّي سُلَيْمُ بْنُ اِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبِيدِ الْمُحَارِبِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ مُزَاهِمِ الْمَنْفَرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا اِبْرَاهِيمُ بْنُ الرَّبِيعَانَ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ». يَقُولُ: «فَصَلَّيْنَا بَنِي آدَمَ عَلَى سَائِرِ الْخَلْقِ».

១. អាល់-អ៊ុសរ៉ុអ៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងអាល់-អាម៉ាលីរបស់លោកថា... អាថ្វី ខ័ណ្ឌដូចបានតំណាលតមកពី ស្កែដ្វី បុត្ររបស់អ្នកលើស ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} លោកដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل وحده} [១៧:៧០] យើងបានផ្តល់កិត្តិយសឲ្យបណ្តាកូនចៅអាដាំ ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ យើងចូលចិត្តកូនអាដាំ ^{عليه السلام} ជាងសត្វលោកឯទៀត ។"

«وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ» يَقُولُ: «عَلَى الرُّطْبِ وَالْيَابِسِ». «وَوَرَقْنَاَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ» يَقُولُ: «مِنْ طَيِّبَاتِ التَّمَارِ كَلِّهَا» وَ «فَصَلَّيْنَاهُمْ» يَقُولُ: «لَيْسَ مِنْ دَابَّةٍ وَلَا طَائِرٍ إِلَّا هِيَ تَأْكُلُ وَ تَشْرَبُ بِفِيهَا، لَا تَرْفَعُ يَدَيْهَا إِلَى فِيهَا طَعَامًا وَلَا شَرَابًا غَيْرَ ابْنِ آدَمَ، فَإِنَّهُ يَرْفَعُ إِلَى فِيهِ يَدَيْهِ طَعَامَهُ، فَهَذَا مِنَ التَّفْضِيلِ». (الأمالی 2:103، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 550)***

យើងបានដាក់ពួកគេនៅលើដីគោកនិងនៅលើសមុទ្រ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "លើទីសើម និងលើទីស្ងួត ។" យើងបានទ្រទ្រង់ជីវិតពួកគេដោយអ្វីដែលល្អ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ផលានុផលល្អៗទាំងអស់ ។" ហើយយើងចូលចិត្តពួកគេ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "សត្វចតុប្បាទនិងសត្វស្លាបសុទ្ធតែស៊ីនិងផឹកដោយមាត់វា ហើយមិនលើកចំណីនិងទឹកមកដាក់មាត់វាដោយដៃវាទេ លើកលែងតែកូនៗអាដាំ ^{عليه السلام} ព្រោះគេលើកចំណីដោយដៃឯងមកដាក់មាត់ ។ ដូច្នេះនេះគឺសេចក្តីចូលចិត្តមួយ ។" (الأمالی 2: 103)

2. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَوَرَقْنَاَهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا»، قَالَ: «خُلِقَ كُلُّ شَيْءٍ مُنْكَبًا غَيْرَ الْإِنْسَانِ، خُلِقَ مُنْتَصِبًا». (تفسير العياشي 302 / 113 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 551)***

២. អាល់-អ៊ុយ៉ាស្វីបានតំណាលតមកពីយ៉ាកូបដែលបានតំណាលតមកពី អាថ្វី យ៉ាកូប ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [១៧:៧០] ហើយយើងចូលចិត្តពួកគេជាងសត្វលោកភាគច្រើនដែលយើងបានបង្កើតមក ថា៖ "សព្វសារពើត្រូវបង្កើតមកដោយមានអាការឱន (منكبا កោងខ្លួន) លើកលែងតែមនុស្សជាតិទេ[ដែលត្រូវបង្កើតមក]ដោយមានអាការឈរត្រង់ខ្លួន ។" (تفسير العياشي 302 : 2 / 113)

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْئِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَبِئْمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾
៧១. ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ារបស់ពួកគេ អ្នកណាដែលគេនឹងប្រគល់ឲ្យនូវបញ្ជី[កត់ត្រាទុកនូវទង្វើទាំងឡាយ]ក្នុងដៃស្តាំអ្នកនោះ ជនទាំងនោះនឹងអានបញ្ជីរបស់ខ្លួន [យ៉ាងសប្បាយរីករាយ] ហើយគេនឹងមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេបន្តិចឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្វី ៧១

1. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ»؟ فَقَالَ: «يَدْعُو كُلَّ قَوْمٍ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِإِمَامِهِمْ». قُلْتُ: فَيَجِيءُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ فِي قَرْبِهِ، وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَرْبِهِ، وَ الْحَسَنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَرْبِهِ، وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَرْبِهِ، وَ كُلُّ إِمَامٍ فِي قَرْبِهِ الَّذِي هَلَكَ بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ؟ قَالَ: «نَعَمْ». (المحاسن: 44 / 144، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 552)***

១. យ៉ាកុក្កប ប៊ិន ស៊ូអ៊ែបបានថា ខ្ញុំបានទូលអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ (មានន័យថាអ្វីទៅ) [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ាររបស់ពួកគេ? ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាឡាម}មានវចនៈថា: "គ្រប់ជំនាន់មនុស្សរបស់សហគមន៍នេះនឹងត្រូវកោះហៅជាមួយអ៊ីម៉ាររបស់វា ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "ដូច្នោះ រ៉ស៊ូលូលឡោះហ្គ័រ^{សលៅ លាសាឡាម}នឹងមកជាមួយជំនាន់មនុស្សរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។ អាឡី^{សលៅ លាសាឡាម}នឹងមកជាមួយជំនាន់ មនុស្សរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។ អាល់-ហ្វាសាន់^{សលៅ លាសាឡាម}នឹងមកជាមួយជំនាន់មនុស្សរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។ អាល់-ហ្គ្វាសែនី^{សលៅ លាសាឡាម}នឹងមកជាមួយជំនាន់មនុស្សរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។ គ្រប់អ៊ីម៉ា^{សលៅ លាសាឡាម}នឹងមកជាមួយ ជំនាន់មនុស្សរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ដែលបានស្លាប់ក្នុងអំឡុងពេលដែលព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} នៅមានព្រះជន្មមែន ទេ?" ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} មានវចនៈថា: "មែន ។" (44 / 144) (المحاسن)

2. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ جُمهُورِ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ» فَقَالَ يَا فَضِيلُ اعْرِفْ إِمَامَكَ فَإِنَّكَ إِذَا عَرَفْتَ إِمَامَكَ لَمْ يَضُرَّكَ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأَخَّرَ وَ مَنْ عَرَفَ إِمَامَهُ ثُمَّ مَاتَ قَبْلَ أَنْ يَفُومَ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ قَاعِدًا فِي عَسْكَرِهِ لَا بَلَّ بِمَنْزِلَةِ مَنْ قَعَدَ تَحْتَ لَوَائِهِ.

២. [...] អាល់-ហ្វាខ្លីល ប៊ិន យ៉ាសារបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលៅ លាសាឡាម} [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ាររបស់ពួកគេ ។" ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} មានវចនៈថា: "ហ្វាខ្លីលអើយ ចូរលោកស្គាល់អ៊ីម៉ា^{សលៅ លាសាឡាម}របស់លោក ព្រោះកាលណាលោកស្គាល់អ៊ីម៉ា របស់លោក វានឹងមិនមានឥទ្ធិពលអាក្រក់មកលើខ្លួនលោកទេពេលណារឿងនោះ: (គឺពេលអាល់- ក្លីអ៊ីម^{សលៅ លាសាឡាម} ងើបឡើង) នឹងកើតឡើងឬនឹងត្រូវពន្យារពេល ។ អ្នកណាស្គាល់អ៊ីម៉ា^{សលៅ លាសាឡាម}របស់ខ្លួន ហើយ បានស្លាប់មុនម្ចាស់^{សលៅ លាសាឡាម}ព្រះរាជបញ្ជាអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម}នេះងើបឡើងវិញ អ្នកនោះនឹងមានឋានៈជាអហ្គីពល ម្នាក់របស់ទ័ពព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។ ទេ! ស្មើនឹងឋានៈរបស់បុគ្គលដែលនៅក្រោមទង់របស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} ។"

قَالَ وَ قَالَ بَعْضُ أَصْحَابِهِ بِمَنْزِلَةِ مَنْ أُسْتُشْهِدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (الكافي , ج 1 , ص 371)*

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម}មានវចនៈថា: "បណ្តាសារកខ្លះរបស់ព្រះអង្គ^{សលៅ លាសាឡាម} នឹងមានឋានៈដូចបុគ្គលដែលបានធ្វើទុក្ខរកម្មជាមួយរ៉ស៊ូលូលឡោះហ្គ័រ^{សលៅ លាសាឡាម}" (1/ 303) (الكافي)

3. عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « الْإِسْلَامُ بَدَأَ غَرِيبًا، وَ سَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا كَانَ، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ». فَقَالَ: « يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، يَسْتَأْنِفُ الدَّاعِي مِّنَّا دُعَاءً جَدِيدًا كَمَا دَعَا إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». «

فَأَخَذْتُ بِفَخِذِهِ، فَعُلْتُ: أَشْهَدُ أَنَّكَ إِمَامِي. فَقَالَ: «أَمَا إِنَّهُ سَيُدْعَى كُلُّ أَنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ: أَصْحَابُ الشَّمْسِ بِالشَّمْسِ، وَ أَصْحَابُ الْقَمَرِ بِالْقَمَرِ، وَ أَصْحَابُ النَّارِ بِالنَّارِ، وَ أَصْحَابُ الْحِجَارَةِ بِالْحِجَارَةِ». (تفسير العياشي 2: 118 / 303، الرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 554)***

៣. ទទួលបានពីអាច្ឆិ បាស្ត្រៀរដែលបានថ្លែងថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីសម្តីរបស់ អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អាល់-អ៊ីស្លាមចាប់ផ្តើមដោយចំណាកទឹកនៃឯង ហើយវានឹងវិលត្រឡប់មក វិញដូចមុន ។ ដូច្នេះចូរជនចំណាកទឹកនៃឯងទទួលដំណឹងល្អ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាច្ឆិ មូហ្គាំម៉ាដូអ៊ីយ អ្នកហៅដែលចេញមកពីយើង^{عليهم السلام}នឹងបន្តហៅជាថ្មី ដូចដែលវិស្វលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាន ហៅពួកគេនោះដែរ ។" ខ្ញុំក៏បានតោងភ្លៅព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានទូលថា: "ទូលបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ៊ីម៉ាំ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ទូលបង្គំ!" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "គ្រប់ប្រជារាស្ត្រនឹងត្រូវកោះហៅ ជាមួយអ៊ីម៉ាំរបស់ខ្លួន ។ បក្សពួក(គឺអ្នកគោរពបូជា)របស់ដូងអាទិត្យជាមួយដូងអាទិត្យ បក្សពួករបស់ដូង ខែជាមួយដូងខែ បក្សពួក(គឺអ្នកគោរពបូជា)របស់ភ្លើងជាមួយភ្លើង បក្សពួករបស់ថ្មជាមួយថ្ម ។"

(تفسير العياشي 2: 118/ 303)

4. عَنْ بَشِيرِ الدَّهَّانِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أَنْتُمْ - وَ اللَّهِ - عَلَى دِينِ اللَّهِ» ثُمَّ تلا «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ» ثُمَّ قَالَ: «عَلَيَّْ إِمَامْنَا، وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِمَامُنَا، كَمْ مِنْ إِمَامٍ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَلْعَنُ أَصْحَابَهُ وَ يَلْعَنُونَهُ، وَ نَحْنُ ذُرِّيَّةُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أُمَّتَا فَاطِمَةُ (عَلَيْهَا السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 2: 120 / 303، الرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 554)***

៤. ទទួលបានពីបាស្ត្រៀរ អាល់-ដ្យាហ្គាន់ដែលទទួលមកពីអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថា: "សូមស្ស្រចំពោះអល់ឡោះហ្គី^{وحد} អស់លោក(ស្ត្រីអុស្ត)ស្ថិតនៅក្នុងព្រះសាសនារបស់អល់ឡោះហ្គី បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ាំ របស់ពួកគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ៊ីម៉ាំ^{صلوات الله عليه والسلام} យើង វិស្វលុលឡោះហ្គី ជាអ៊ីម៉ាំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} យើង ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះច្រើនអ៊ីម៉ាំនឹងមកប្រទេចផ្តាសាបក្សពួករបស់ខ្លួន ហើយបក្ស ពួកនោះនឹងប្រទេចផ្តាសាសាអ៊ីម៉ាំនោះ ។ យើង^{عليهم السلام} ជាភូតចៅរបស់មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មាតាយើង^{عليهم السلام} គឺ ហ្វាទីម៉ាស៊ូ^{سلاوات الله عليها} ។" (تفسير العياشي 2: 120 / 303)

4b. عَنْهُ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنِ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ بَشِيرِ الْعَطَّارِ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : « يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ » ثُمَّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَنَى إِمَامَكُمْ وَ كَمْ مِنْ إِمَامٍ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَلْعَنُ أَصْحَابَهُ وَ يَلْعَنُونَهُ

4b. លោកបានតំណាលតមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាដ្តល់ តមកពី ស្វាត្តុឡាបាស៊ូ ប៊ិន ម៉ែមួន តមកពី បាស្ត្រៀរ អាល់-អុត្តារ ដែលបានតំណាលថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "[១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ាំរបស់ពួកគេ ។ វិស្វលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "យើង^{عليهم السلام} ជាអ៊ីម៉ាំ^{عليهم السلام} របស់អស់លោក ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ៊ីម៉ាំ[ខុស]ច្រើនណាស់នឹងមកដោយដេរប្រទេច បណ្តាអ្នកដែលតាមខ្លួន (គឺអ្នកដែលយកអ៊ីម៉ាំខុសនោះ) ឯពួកគេទាំងនោះនឹងដេរប្រទេចអ៊ីម៉ាំ[ខុស] នោះដែរ ។"

نَحْنُ ذُرِّيَّتُهُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ أُمَّنَا فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَ مَا آتَى اللَّهُ أَحَدًا مِنَ الْمُرْسَلِينَ شَيْئًا إِلَّا وَ قَدْ آتَاهُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَمَا آتَى الْمُرْسَلِينَ مِنْ قَبْلِهِ ثُمَّ تَلَا « وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَ ذُرِّيَّةً ». (المحاسن , ج 1 , ص 155)*

យើងជាបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា^{صلوات الله عليه}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} ព្រះមាតា^{عليها السلام}យើងគឺហ្វាទីម៉ាស្ត^{عليها السلام} អ្វីៗដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وآله}បានព្រះរាជទានឲ្យទៅអស់ព្រះសាស្តាប្រេសិត^{عليهم السلام} ព្រះអង្គ^{وآله}ព្រះរាជទានអ្វីៗទាំងនោះឲ្យទៅមូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} ដែរឥតខ្លះមួយឡើយ ដូចដែលគេបានព្រះរាជទានអ្វីៗឲ្យទៅអស់ព្រះសាស្តាប្រេសិត^{عليهم السلام}មុនព្រះអង្គ^{عليه وآله} ដែរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}បានសូត្រថា: "[១៣:៣៨] យើងបានចាត់បញ្ជូនបណ្តាព្រះសាសនៈទូតមកកាលពីមុនអ្នក ។ យើងបានប្រទានភរិយានិងកូនចៅឲ្យពួកគេ ។ (المحاسن , ج 1 , ص 155) 13:38

6. الْعِيَاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهُ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُدْعَى كُلُّ بِإِمَامِهِ الَّذِي مَاتَ فِي عَصْرِهِ، فَإِنَّ أُنْتَبَهَ أُعْطِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، لِقَوْلِهِ: "يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوِّيَ كِتَابُهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَأُونَ كِتَابَهُمْ" وَ الْيَمِينُ إِنِّبَاتُ الْإِمَامِ، لِأَنَّهُ كِتَابٌ يَقْرَأُهُ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَذَا مُمِرًا قَرَأُوا كِتَابِي * إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةً" الْآيَةَ،

៦. អាល់-អែយ៉ាស្តីទទួលបានមកពីអាចិ បាស្ត្រៀរដែលបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا}មានរចនា: ថា: "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ម្នាក់ៗនឹងត្រូវកោះហៅមកជាមួយអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا}របស់ខ្លួន គឺអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا}របស់សម័យកាលដែលខ្លួនបានស្លាប់នោះ ។ ដូច្នេះបើអ្នកនោះត្រូវគេល្បួងពិសោធដោយពិត (គឺជាអ្នកតាមអ៊ីម៉ារបស់សម័យកាលរបស់ខ្លួនមែន) គេនឹងឲ្យបញ្ជីរបស់អ្នកនោះទៅអ្នកនោះក្នុងដៃស្តាំរបស់អ្នកនោះ: [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ារបស់ពួកគេ អ្នកណាដែលគេនឹងប្រគល់ឲ្យនូវបញ្ជីក្នុងដៃស្តាំអ្នកនោះ ជនទាំងនោះនឹងអានបញ្ជីរបស់ខ្លួន ។ ដៃស្តាំបញ្ជាក់ប្រាប់អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រោះអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا}នឹងអានបញ្ជី ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وآله}មានព្រះបន្ទូលថា [៦៩:១៩] បុគ្គលដែលគេនឹងឲ្យបញ្ជី[កត់ទង្វើ] នៅក្នុងដៃស្តាំនឹងថ្លែង[ដោយសេចក្តីរីករាយ]ថា: "អស់លោកមកអានបញ្ជីរបស់ខ្ញុំនេះ: [៦៩:២០] ពិតណាស់ ខ្ញុំបានជឿជាក់ថាខ្ញុំនឹងបានជួបនូវគណនេយ្យរបស់ខ្ញុំ" លុះចប់អាយ៉ាស្ត ។

وَ الْكِتَابُ: الْإِمَامُ، فَمَنْ نَبَذَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ كَمَا قَالَ: "فَتَبَدُّوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ" وَ مَنْ أَنْكَرَهُ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الشِّمَالِ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ: "وَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ * وَ ظِلٌّ مِنْ يَحْمُومٍ" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ». (تفسير العياشي 302 / 115 : 2, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 5 صفحة : 476)***

ចំណែកឯបញ្ជីគឺអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ដូច្នេះអ្នកណាគ្រវាត់អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا}ចោលក្រោយខ្នង អ្នកនោះដូចអល់ឡោះហ្ន៎^{وآله}មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១៨៧] តែពួកគេបែរជាគ្រវាត់វាចោលក្រោយខ្នង (គឺចោលកិច្ចសន្យានេះដែលបានធ្វើជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎) ពួកគេបានទាញយកកម្រៃទាបថោកពីរឿងនេះ ។ បុគ្គលណាបដិសេធអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلا} បុគ្គលនោះជាអ្នកខាងឆ្វេងដៃដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وآله}បានចែងថា: [៥៦:៤១] រីឯបណ្តាជនខាងឆ្វេង អ្វីគឺបណ្តាជនខាងឆ្វេង? [៥៦:៤២] នៅក្នុងចំហាយក្តៅនិងទឹកពុះ: [៥៦:៤៣] និងម្លប់ផ្សែងខ្មៅហូតដល់ចប់អាយ៉ាស្ត ។" (تفسير العياشي 2 : 115/ 302)

7. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ « يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِسْمِهِمْ » قَالَ فَقَالَ الْمُسْلِمُونَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَلَيْسَتْ إِمَامَ النَّاسِ كُلِّهِمْ أَجْمَعِينَ فَقَالَ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى النَّاسِ أَجْمَعِينَ وَ لَكِنَّ سَيَكُونُ بَعْدِي أئِمَّةٌ عَلَى النَّاسِ مِنَ اللَّهِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَقُومُونَ فِي النَّاسِ فَيَكْدُبُونَ وَ يَظْلِمُهُمْ أئِمَّةٌ الْكُفْرِ وَ الضَّلَالِ وَ أَشْيَاءُهُمْ أَلَا وَ مَنْ وَالَاهُمْ وَ اتَّبَعَهُمْ وَ صَدَقَهُمْ فَهُوَ مِنِّي وَ مَعِي وَ سَيَلْفَانِي أَلَا وَ مَنْ ظَلَمَهُمْ وَ أَغَانَ عَلَى ظَلَمِهِمْ وَ كَذَّبَهُمْ فَلَيْسَ مِنِّي وَ لَا مَعِي وَ أَنَا مِنْهُ بَرِيءٌ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 33)*

៧. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាបៀវដែលទទួលបានមកពី អាថ្ន

អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាស្តនេះត្រូវដាក់ចុះមក [១៧:៧១]

ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ារបស់ពួក គេ ពួកមុស្លីមបានទូលថា៖

"វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមែនជាអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់មនុស្ស ជាតិទាំងអស់ទេឬ?"

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់មនុស្សទាំង អស់ ។

តែបន្ទាប់ពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមានអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} សម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ គឺអ៊ីម៉ា

ដែលចេញមកពីក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលត្រូវតែងតាំងនៅក្នុងចំណោមមនុស្ស ។ នឹងមានគេថ្លែង

បោកប្រាស់ទម្លាក់ទៅលើពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងត្រូវសង្កត់សង្កិនដោយពួកអ៊ីម៉ាអសឡា អ៊ីម៉ា

រៀងរាល់និងបក្សពួករបស់ពួកអ៊ីម៉ាទាំងនោះ ។ ជនានុជនណាដែលជាមិត្តរបស់ពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលតាមពួក

គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលព្រមទទួលយកពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជនទាំងនោះជាគ្នាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅជាប់ជាមួយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយពួកគេ

តោងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងជាប់ ។ ចំណែកឯជនានុជនណាដែលសង្កត់សង្កិនពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានរួមដៃក្នុងការ

សង្កត់សង្កិនពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលប្រឌិតសម្តីកុហកបោកប្រាស់ទម្លាក់ទៅលើពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជនទាំងនោះមិន

មែនជាគ្នាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ មិននៅជាប់ជាមួយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ហើយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីជនទាំងនោះ ។"

(صائر الدرجات) ទំព័រ ១ រត្ត ១៦ ហ្វាត្វា ១១១

8. حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْمَهَائِيِّ عَنْ سُلْطَانَ بْنِ مَرْثَةَ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ حَسَّانَ عَنِ أَهْتَمِّمِ بْنِ وَاقِدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْعَمَرِيِّ عَنْ سَعْدِ بْنِ إِسْكَافٍ عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ قَالَ: أَمَرْنَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْمَسِيرِ إِلَى الْمَدَائِنِ مِنَ الْكُوفَةِ فَسَرْنَا يَوْمَ الْأَحَدِ وَ تَخَلَّفَ عَمْرُو بْنُ حُرَيْثٍ فِي سَبْعَةِ نَفَرٍ فَحَرَجُوا إِلَى مَكَانٍ بِالْحَيْرَةِ تُسَمَّى الْخُوزَنَقَ قَالُوا نَنْتَزِعُهُ فَإِذَا كَانَ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ لَحِقْنَا عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَبْلَ أَنْ يَجْمَعَ قَبِينَا هُمْ يَتَعَدَّدُونَ إِذْ حَرَجَ عَلَيْهِمْ صَبَّ فَصَادُوهُ فَأَخَذَهُ عَمْرُو بْنُ حُرَيْثٍ فَسَبَّ كَفًّا فَقَالَ بَابِعُوهُ هَذَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فَبَايَعَهُ السَّبْعَةُ وَ عَمَرُو ثَامِنُهُمْ وَ ارْتَحَلُوا لَيْلَةَ الْأَرْبَعَاءِ

៨. [...] អាល់-អាយ៉ាស្ត ប្រាប់ ប៊ីន ណាបាតាស្តបានតំណាលថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជាឲ្យយើងដើរ ពីអាល់-គូហ្វាស្តទៅអាល់-ម៉ាដ្វាអ៊ីន ។ យើងបានដើរថ្ងៃអាទិត្យ ។ អ្សាវ ប៊ីន ហ្វារីស្តនិងមនុស្សប្រាំពីរនាក់ បានដើរតាមក្រោយយើង ។ យើងបានមកដល់កន្លែងមួយដែលគេហៅថា អាល់-យូរណាកូ ។ ព្រោះតែ ភាន់ច្រឡំបានយើងខាតពេល ។ លុះដល់ថ្ងៃពុធ អ្សាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅឯខាងស្តាំយើង ។ មុនយើងបាន ចូលរួមជាមួយពួកគេ បង្ហូរមួយបានចូលទៅរកពួកគេ ពួកគេបានដេញចាប់បង្ហូរនោះ អ្សាវ ប៊ីន ហ្វារីស្តបានចាប់បង្ហូរនោះបាន ។ គាត់បានត្រដាងដៃគាត់ហើយថា៖ "ខ្ញុំសូមប្តេជ្ញាទទួលយកបង្ហូរ នេះជាអាមីរុល-មុមីនីន ។" បុគ្គលទាំងប្រាំពីរនាក់ទៀតបានសប្តាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះបង្ហូរនោះដែរ ឯ អ្សាវ ប៊ីន ហ្វារីស្ត ជាបុគ្គលទីប្រាំបី ពួកគេបានចាកចេញនៅពេលយប់ថ្ងៃពុធ ។

فَقَدِمُوا الْمَدَائِنَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْمَنْبَرِ يَخْطُبُ وَ لَمْ يُفَارِقْ بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَ كَانُوا جَمِيعًا حَتَّى تَرْتُلُوا بَابَ الْمَسْجِدِ فَلَمَّا دَخَلُوا نَظَرُوا إِلَيْهِمْ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَسْرَّ إِلَيَّ أَلْفَ حَدِيثٍ فِي كُلِّ حَدِيثٍ أَلْفُ بَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِفْتَاحٌ وَ إِلَيَّ سَمِعْتُ اللَّهَ يَقُولُ « يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أَنْاسٍ بِإِيمَانِهِمْ » وَ إِلَيَّ أَقْسِمُ لَكُمْ بِاللَّهِ لَتُبَعَثَنَّ ثَمَانِيَةَ نَفَرٍ إِمَامُهُمُ الضَّبُّ وَ لَوْ شِئْتُ أَنْ أُسَمِّيَهُمْ فَعَلْتُ قَالَ فَلَوْ رَأَيْتَ عَمْرَو بْنَ حُرَيْثٍ يَنْتَقِضُ كَمَا يَنْتَقِضُ السَّعْفَةُ حَيَاءً وَ لَوْمًا. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 306)*

មកដល់អាស់-ម៉ាដ្វាអ៊ីសរ៉ាអ៊ី ឬ បាទី អ៊ីសរ៉ាអ៊ីល បានថ្លែងសុន្ទរកថានៅលើវេទិកា ។ ពួកគេទាំងនោះមិនបែកគ្នាទេ ពួកគេបាននៅជុំគ្នាលុះបានបោះជំរំនៅពីមុខទ្វារម៉ាស់ឃ្មុំដូ ។ ពេលពួកគេបានដើរចូលមក អាមីរុល-មុមីនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លឹងមើលពួកគេ ហើយមានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយពាន់ហ្ន៎ ហ្ន៎ ហ្ន៎ មួយមួយមានមួយពាន់ទ្វារ ទ្វារនីមួយៗមានកូនសោមួយ ហើយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៧១] ថ្ងៃដែលយើងនឹងហៅមនុស្សគ្រប់រូបតាមអ៊ីម៉ារបស់ពួកគេ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមស្រឡាចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា បុគ្គលប្រាំបីនាក់នោះ ក្នុងចំណោមអស់លោក នឹងត្រូវបោះឲ្យរស់ឡើងវិញតាមអ៊ីម៉ារបស់ពួកគេ គឺសត្វបង្កួយ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចហៅឈ្មោះពួកគេឲ្យអស់លោកដឹងបាន បើអស់លោកចង់ ។" ប្រសិនបើលោកអាចឃើញអ្វី ប៊ីសហ្ន៎ គាត់ខ្មាស់គេដូចបុគ្គលជាប់ចោទអញ្ចឹង ។" (صائر الدرجات) ទំព័រ ១៦ វគ្គ ១៦ ហ្ន៎ ខ្ញុំ ១៥)

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾

៧២. អ្នកណាមួយខ្វាក់ (គឺខ្វាក់ចិត្ត ចិត្តងងឹតល្ងង់) ក្នុង[លោក]នេះ (អ្នកណាដែលងងឹតរឹងស៊ឹងមើលសញ្ញានិងការពិតមិនឃើញ ដោយសារបាបកម្មនិងអំពើទុច្ចរិត) អ្នកនោះនឹងខ្វាក់នាលោកមុខ ហើយរង្វង់ផ្លូវលើសនោះទៅទៀត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧២

1. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ جَعْفَرُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَحْمَدَ الْفَقِيهَ الْقُمِّيَّ الْإِيلَاقِيَّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ صَدَقَةَ الْقُمِّيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عَمْرٍو مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي مَنْ سَمِعَ الْحَسَنَ بْنَ مُحَمَّدِ النَّوْفَلِيِّ ثُمَّ الْأَشَجِيئِيِّ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ لِعِمْرَانَ الصَّابِيِّ: «إِيَّاكَ وَ قَوْلَ الْجَهَّالِ مِنْ أَهْلِ الْعَمَى وَ الصَّلَالِ الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَوْجُودٌ فِي الْآخِرَةِ لِلْحِسَابِ وَ الثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ، وَ لَيْسَ بِمَوْجُودٍ فِي الدُّنْيَا لِلطَّاعَةِ وَ الرَّجَاءِ، وَ لَوْ كَانَ فِي الْوُجُودِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ نَقْصٌ وَ اهْتِصَامٌ لَمْ يُوجَدْ فِي الْآخِرَةِ أَبَدًا، وَ لَكِنَّ الْقَوْمَ تَاهُوا وَ عَمُوا وَ صَمُّوا عَنِ الْحَقِّ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلًا"»

១. [...] អាស់-ហ្ន៎សាន់ ប៊ីស មូហ្ន៎ម៉ាដ្វា អាស់-ណៅហ្ន៎លី និង ហ្ន៎ស្នីមីបានតំណាលតមកពី អាស់-រីដ្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានប្រាប់អ៊ីម៉ារ អាស់-ស្នីបីថា៖ "ចូរប្រយ័តសម្តីរបស់បុគ្គលឥតចំណេះក្នុងចំណោមមនុស្សខ្វាក់និងរង្វង់ដែលអះអាងថាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានអត្ថិភាពនៅឯលោកមុខដើម្បីទូទាត់ ឲ្យរង្វាន់និងដាក់ទណ្ឌកម្ម តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មាននត្ថិភាព (គឺគ្មានអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}) ក្នុងលោកនេះដើម្បីគោរពតាមបញ្ជា និង

ដើម្បីជាទីសង្ឃឹម ។ ប្រសិនបើមានការខ្វះខាតនិងមានភាពមិនត្រឹមត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថិភាពរបស់
អល់ឡោះហ្គ័រនោះ ប្រាកដជាមិនមានអល់ឡោះហ្គ័រទេនាលោកមុខ ។ តែមនុស្សរង្វេង ទៅជាខ្វាក់និង
ថ្លង់ចំពោះការពិតដែលពួកគេមិនដឹងទេនោះ ។ នេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៧:៧២]
អ្នកណាមួយខ្វាក់ក្នុង[លោក]នេះ អ្នកនោះខ្វាក់នាលោកមុខ ហើយរង្វេងផ្លូវលើសនោះទៅទៀត ។

يَعْنِي أَعْمَى عَنِ الْحَقَائِقِ الْمَوْجُودَةِ، وَ قَدْ عَلِمَ دَوُو الْأَلْبَابِ أَنَّ الْإِسْتِدْلَالَ عَلَى مَا هُنَاكَ لَا يَكُونُ إِلَّا بِمَا هَاهُنَا، وَ مَنْ أَخَذَ عِلْمَ ذَلِكَ
بِرَأْيِهِ، وَ طَلَبَ وُجُودَهُ وَ إِدْرَاكَهُ عَنْ نَفْسِهِ دُونَ غَيْرِهَا، لَمْ يَزِدْ مِنْ عِلْمِ ذَلِكَ إِلَّا بُعْدًا، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ عِلْمَ ذَلِكَ حَاصَّةً عِنْدَ قَوْمٍ
يَعْقِلُونَ وَ يَعْلَمُونَ وَ يَفْقَهُونَ. (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/ 175 : 1، التوحيد: 1/ 438، البرهان في تفسير القرآن الجزء
3 : صفحة : 557)***

បានសេចក្តីថាខ្វាក់ចំពោះភាពដែលមានពិតប្រាកដ ។ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាដឹងច្បាស់ថាអ្វីដែលនៅឯនាយ
នឹងមានឡើងដោយអ្វីដែលនៅឯអាយ ។ បុគ្គលដែលយកចំណេះដោយមតិខ្លួនឯង ដែលស្វែងរក
អល់ឡោះហ្គ័រនិងសេចក្តីសម្រេចដោយខ្លួនឯង មិនស្វែងរកមកពីទីផ្សេងទេនោះ បុគ្គលនោះមិនរីក
ចម្រើនចំណេះវិជ្ជាទេ មានតែឃ្លាតឆ្ងាយពីចំណេះ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រប្រគល់ចំណេះនោះឲ្យទៅ
បុគ្គលពិសេស^{عليه السلام}ដែលមានញាណប្រាជ្ញា ដែលចេះដឹងនិងយល់ដឹង ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/ 175 : 1، التوحيد: 1/ 438)

2. عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ عَامِرِ بْنِ وَائِلَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي، فَقَالَ: إِنَّ عَبَّاسَ يَزْعُمُ أَنََّّهُ يَعْلَمُ كُلَّ آيَةٍ
نَزَلَتْ فِي الْقُرْآنِ فِي أَيِّ يَوْمٍ نَزَلَتْ، وَ فِي مَن نَزَلَتْ، فَقَالَ أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَسَلَّهُ: فِي مَن نَزَلَتْ: "وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلًا"، وَ فِي مَن نَزَلَتْ: "وَ لَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ" وَ فِي مَن
نَزَلَتْ: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا" ?

២. អាចិ អាល់-ទូហ្វីល អ្នកមៀរ ប៊ិន ហ៊ីស្ត្រីឡាសុំបានតំណាលតមកពី អាចិ យ៉ាកុបហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលមាន
វចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានមកជួបព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "អ៊ីបនូ អ្នកបាស់បាន
អះអាងថាគាត់ដឹងគ្រប់អាយ៉ាសុំដែលបានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងគូរអាន ថ្ងៃណាអាយ៉ាសុំនោះត្រូវបើកឲ្យ
ដឹង ហើយអាយ៉ាសុំនោះស្តីអំពីអ្នកណា ។" ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} ក៏មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកសួរគាត់ថា
តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអ្នកណា គឺ៖ [១៧:៧២] អ្នកណាមួយខ្វាក់ក្នុង[លោក]នេះ
អ្នកនោះខ្វាក់នាលោកមុខ ហើយរង្វេងផ្លូវលើសនោះទៅទៀត? តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅ
ទៅលើអ្នកណា គឺ៖ [១១:៣៤] យោបល់របស់ខ្ញុំពុំមានប្រយោជន៍អ្វីសម្រាប់អស់លោកទេបើ
អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបំណងឲ្យអស់លោករង្វេងនោះ? តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើ
អ្នកណា គឺ៖ [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរអត់ធ្មត់ ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជា
និច្ច?"

فَاتَاهُ الرَّجُلُ، فَغَضِبَ وَ قَالَ: وَدِدْتُ أَنَّ الَّذِي أَمْرَكَ بِهَذَا وَاجْتَهِي بِهِ فَاسَأَلْتَهُ، وَ لَكِن سَأَلْتَهُ: مِمَّ الْعَرْشُ، وَ فِيهِمْ لِحُلُقٍ، وَ كَمْ هُوَ، وَ كَيْفَ
هُوَ؟ فَانصَرَفَ الرَّجُلُ إِلَى أَبِي، فَقَالَ مَا قِيلَ لَهُ، فَقَالَ أَبِي: وَ هَلْ أَجَابَكَ فِي الْآيَاتِ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: لَكِنِّي أُجِيبُكَ فِيهَا بِنُورٍ وَ عِلْمٍ غَيْرِ

الْمُدْعَىٰ وَلَا الْمُنْتَحَلَ، أَمَّا الْأَوْلِيَانِ فَنَزَلْنَا فِيهِ وَ فِي أَبِيهِ، وَ أَمَّا الْأُخْرَىٰ فَنَزَلْتُ فِي أَبِيهِ وَ فِيْنَا، وَ لَمْ يَكُنِ الرِّبَاطُ الَّذِي أَمْرُنَا بِهِ بَعْدُ، وَ سَيَكُونُ مِنْ نَسَلِنَا الْمُرَابِطُ، وَ مِنْ نَسَلِهِ الْمُرَابِطُ». (تفسير العياشي 2/ 129 / 305 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 560)***

បុរសនោះក៏បានទៅជួប អ៊ីបនូ អាប់បាស់ វិញតែអ៊ីបនូ អាប់បាស់ខឹងហើយថា៖ "ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកទៅជួប បុគ្គល ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានបញ្ជាឲ្យលោកធ្វើបែបនេះ ឲ្យមកទល់មុខខ្ញុំៗនឹងសួរបុគ្គល ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះថា៖ "តើព្រះ រាជបល្ល័ង្កត្រូវបង្កើតមកនៅឯណា ។ តើត្រូវបង្កើតពេលណា ។ តើមានទំហំប៉ុណ្ណា ។ តើព្រះរាជបល្ល័ង្ក នោះមានសណ្ឋានយ៉ាងណា ?" បុរសនោះបានត្រឡប់មកជួបព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ បានទូលព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្វីដែលគេបានប្រាប់លោកនោះ ។ ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏មានវចនៈថា៖ "តើគាត់បានឆ្លើយ ប្រាប់លោកសំណួរអាយ៉ាស្តុនោះទេ ?" បុរសនោះបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឆ្លើយប្រាប់លោកអំពីអាយ៉ាស្តុទាំងនេះដោយព្រះអភិញ្ញា ដែលមិនអាចតទល់បាន ដែលមិន អាចបន្តបាន ។ អាយ៉ាស្តុមុនគេទាំងពីរនោះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូបគាត់និងឪពុកគាត់ ។ រីឯ អាយ៉ាស្តុចុងក្រោយត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើឪពុកគាត់ និងសំដៅមកលើរូបយើង ^{عليهم السلام} ។ សេចក្តី ខ្ជាប់ខ្ជួននោះ គេមិនបានបញ្ជាមកលើរូបយើង ^{عليهم السلام} ទេ ក្រោយមកទៀតនោះ ។ សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួននឹងកើត មានឡើងមកពីបណ្តាកូនចៅ ^{عليهم السلام} យើង ^{عليهم السلام} ។ សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួននឹងកើតមានឡើងមកពីបណ្តាកូនចៅ ^{عليهم السلام} ឯការបង្អាក់នឹងឡើងពីបណ្តាកូនចៅរបស់គាត់ ។" (تفسير العياشي 2: 129 / 305)

3. عَنْ كُتَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلَهُ أَبُو بَصِيرٍ وَ أَنَا أَسْمَعُ، فَقَالَ لَهُ: رَجُلٌ لَهُ مِائَةٌ أَلْفٍ، فَقَالَ: أَلْعَامَ أَحْحُ، أَلْعَامَ أَحْحُ فَأَذْرَكَ الْمَوْتَ وَ لَمْ يَحْجِجْ حَجَّةَ الْإِسْلَامِ؟ فَقَالَ: «يَا أَبَا بَصِيرٍ، أَوْ مَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ: ”وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَ أَضَلُّ سَبِيلًا“ عَمِيَ عَنْ فَرِيضَةٍ مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ». (تفسير العياشي 2/ 130 / 306 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 560)***

៣. កាលីបបានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាថ្នី បាស្យៀវបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខណៈខ្ញុំកំពុងស្តាប់ ថា៖ "បុរសម្នាក់មានប្រាក់មួយរយពាន់ ហើយគាត់ថា៖ "ឆ្នាំនេះខ្ញុំនឹងទៅបំពេញពិធី ហ្វាច្វ ។ ឆ្នាំនេះខ្ញុំនឹងទៅបំពេញពិធីហ្វាច្វ ។" តែគាត់ស្តាប់ មិនបានបំពេញពិធីហ្វាច្វទេ ។ តើនេះជា ភ័ស្តុតាងថាគាត់ជាអ៊ីស្លាមទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាថ្នី បាស្យៀវអើយ លោកមិនបានឮ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ [១៧:៧២] អ្នកណាមួយខ្ជាក់ក្នុង[លោក]នេះ អ្នកនោះខ្ជាក់នាលោកមុខ ហើយរង្វង់ផ្លូវលើសនោះទៅទៀត? ខ្ជាក់(គឺមិនចាប់ភ្លឹក)អំពីកាតព្វកិច្ចមួយ ក្នុងចំណោមជាកាតព្វកិច្ច ទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير العياشي 2: 130 / 306)

4. عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُلَيْبِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ ”وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَ أَضَلُّ سَبِيلًا“، فَقَالَ: «فِي الرَّجْعَةِ». (تفسير العياشي 2/ 131 / 306 : 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 560)***

៤. អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាលីបបានតំណាលតមកពីអាថ្នី បាស្យៀវដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយ អង្គ (គឺអ៊ីម៉ាទី ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ ទី ^{صلوات الله عليه والسلام} ៦) ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} [១៧:៧២] អ្នកណា មួយខ្ជាក់ក្នុង[លោក]នេះ អ្នកនោះខ្ជាក់នាលោកមុខ ហើយរង្វង់ផ្លូវលើសនោះទៅទៀត ថា៖ "ស្តីអំពី

(تفسير العياشي 2: 131/306) "1 (الرجعة) 1"

عَلِيُّ بْنُ اِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ اِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ اَلْيَمَانِيِّ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي عَلِيٍّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَقَالَ: إِنَّ اِبْنَ عَبَّاسٍ يَزْعُمُ أَنَّهُ يَعْلَمُ كُلَّ آيَةٍ نَزَلَتْ فِي الْقُرْآنِ، فِي أَيِّ يَوْمٍ نَزَلَتْ، وَ فِيمَنْ نَزَلَتْ،

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា ឪពុកខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពីហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អ៊ីបរ៉ាអ៊ីម ប៊ិន អ៊ីម៉ាអ៊ី អាល់-យ៉ាម៉ាអ៊ី តមកពី អាធូ អាល់-តាហ្វៃល តមកពី អាធូ យ៉ុក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថាបុរសម្នាក់បានមករកព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ៊ីបនូ អ្នកបាត់បានអះអាងថាលោកស្គាល់គ្រប់អាយ៉ាស្តុដែលបានលើកដឹងនៅក្នុង គួរអាន ថ្ងៃណាអាយ៉ាស្តុនោះត្រូវលើកឲ្យដឹង អំពីអ្នកណាអាយ៉ាស្តុនោះត្រូវលើកឲ្យដឹង ។"

فَقَالَ أَبِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ): سَأَلَهُ فِيمَنْ نَزَلَتْ: وَ مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ اَعْمَى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمَى وَ اَصْلُ سَبِيْلًا، وَ فِيمَنْ نَزَلَتْ: وَ لَا يَنْفَعُكُمْ نَصْحِي اِنْ اَرَدْتُمْ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللهُ يُرِيدُ اَنْ يُغْوِيَكُمْ، وَ فِيمَنْ نَزَلَتْ: يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِصْبِرُوْا وَ صَابِرُوْا وَ رَابِطُوْا؟

ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរសួរគាត់ថាតើ [១៧:៧២] អ្នកណាមួយខ្វាក់ក្នុង[លោក]នេះ អ្នក នោះខ្វាក់នាលោកមុខ ហើយរង់ចាំផ្លូវលើសនោះទៅទៀត ត្រូវលើកឲ្យដឹងអំពីអ្នកណា តើ [១១:៣៤] យោបល់របស់ខ្ញុំពុំមានប្រយោជន៍អ្វីសម្រាប់អស់លោកទេបើ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងឲ្យអស់ លោកវង្វេងនោះ ត្រូវលើកឲ្យដឹងអំពីអ្នកណា តើ [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរអត់ធ្មត់ ចូរ អត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ត្រូវលើកឲ្យដឹងអំពីអ្នកណា ?

فَاتَاهُ الرَّجُلُ فَسَأَلَهُ، فَقَالَ: وَدِدْتُ اَنْ اَلَّذِيْ اَمْرَكَ بِهَذَا، وَاجْهَنِيْ بِهٖ فَاَسْأَلُهُ عَنِ الْعَرْشِ، مِمَّ حَلَفَهُ اللهُ، وَ مَتَى خُلِقَ، وَ كَمْ هُوَ، وَ كَيْفَ هُوَ؟

បុរសនោះបានទៅជួបអ៊ីបនូ អ្នកបាត់ហើយសួរលោក ។ លោកបានថា៖ "ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកទៅជួបបុគ្គល ដែលបានបង្ហាត់លោកឲ្យដឹងរឿងនេះ ជួបទល់មុខគ្នាជាមួយបុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ ហើយសួរបុគ្គល នោះអំពីព្រះរាជបល្ល័ង្ក ថាតើអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បង្កើតព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះនៅឯណា តើព្រះរាជបល្ល័ង្ក នោះត្រូវបង្កើតកាលណា តើព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះធំប៉ុណ្ណា ?"

فَانصَرَفَ الرَّجُلُ اِلَى أَبِي، فَقَالَ أَبِي: فَهَلْ اَجَابَكَ بِالْاَيَاتِ؟ قَالَ: لَا. قَالَ أَبِي: لَكِنْ اَجِيْبْكَ فِيْهَا بِعِلْمٍ وَ تُورِ عَنِ الْمُدْعَى وَ لَا الْمُنْتَحَلِ،

បុរសនោះបានមករកព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើគាត់បានឆ្លើយ សំណួរលោកអំពីអាយ៉ាស្តុទេ ?" បុរសនោះបានទូលថា៖ "ទេ ។" ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តែខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឆ្លើយលោកអំពីអាយ៉ាស្តុទាំងនេះដោយពន្លឺចំណេះដែលមិនអាចប្រកែកបាន មិនអាច បំភ្លៃបាន ។"

أَمَّا قَوْلُهُ: وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا فَبِيهِ نَزَلَتْ وَ فِي أَبِيهِ، وَأَمَّا قَوْلُهُ: وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ فَبِي أَبِيهِ نَزَلَتْ، وَأَمَّا الْآخَرَى فَبِي ابْنِهِ نَزَلَتْ

អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [១៧:៧២] អ្នកណាមួយខ្វាក់ក្នុង[លោក]នេះ អ្នកនោះខ្វាក់នាលោកមុខ ហើយរងផ្លូវលើសនោះទៅទៀត អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីគាត់និងអំពីឪពុកគាត់ ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [១១:៣៤] យោបល់របស់ខ្ញុំពុំមានប្រយោជន៍អ្វីសម្រាប់អស់លោកទេបើអល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបំណងឲ្យអស់លោករង្វេងនោះ អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីឪពុកគាត់ រីឯមួយទៀតនោះ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីកូនគាត់

وَ فِينَا، وَ لَمْ يَكُنِ الرَّبَّاطُ الَّذِي أَمَرْنَا بِهِ، وَ سَيَكُونُ ذَلِكَ مِنْ نَسَلِنَا الْمُرَابِطُ، وَ مِنْ نَسَلِهِ الْمُرَابِطُ.

និងអំពីយើង ឯសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ដែលគេបានដាក់ជាបញ្ជាមកលើយើងនោះ មិនបានកើតឡើងទេ ។ សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួននោះនឹងកើតឡើងពីសាច់សាលោហិតយើង ឯការប្រើកលល្បិចនឹងកើតពីសាច់សាលោហិតរបស់គាត់ ។

وَ أَمَّا مَا سَأَلَ عَنْهُ، مِنَ الْعَرْشِ مِمَّ خَلَقَهُ اللَّهُ، فَإِنَّ اللَّهَ خَلَقَهُ أَرْبَاعًا، لَمْ يَخْلُقْ قَبْلَهُ إِلَّا ثَلَاثَةً: الْهَوَاءَ، وَ الْقَلَمَ، وَ النَّوْرَ،

អំពីសំណួរដែលគាត់បានសួរនោះ គឺព្រះរាជបល្ល័ង្ក តើអល់ឡោះហ្ន៎បង្កើតវាមកពីអ្វី ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតវាមកជាទីបួន ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតមុនវាតែបីទេ គឺ: អាកាស ព្រះប៉ាកកា និងព្រះរស្មី ។

كُفُّ خَلَقَهُ مِنْ أَلْوَانٍ أَنْوَارٍ مُخْتَلِفَةٍ: وَ مِنْ ذَلِكَ النَّوْرُ نُورٌ أَحْضَرُ وَ مِنْهُ إِحْضَرَتِ الْخَضْرَاءُ، وَ نُورٌ أَصْفَرُ وَ مِنْهُ إِصْفَرَتِ الْصُّفْرَةُ، وَ نُورٌ أَحْمَرُ وَ مِنْهُ إِحْمَرَتِ الْخُمْرَةُ، وَ نُورٌ أَبْيَضُ وَ هُوَ نُورُ الْأَنْوَارِ، وَ مِنْهُ ضَوْؤُ النَّهَارِ.

បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គបានបង្កើតប្រភេទព័ណ៌ផ្សេងៗរបស់រស្មី មានរស្មីព័ណ៌បៃតងដែលជាភាពបៃតង មានរស្មីព័ណ៌លឿងដែលជាភាពលឿង មានរស្មីព័ណ៌ក្រហមដែលជាភាពក្រហម មានរស្មីព័ណ៌សដែលជាស្មីរបស់រស្មីទាំងឡាយដែលជាពន្លឺត្រចះត្រចង់នៃថ្ងៃ ។

كُفُّ جَعَلَهُ سَبْعِينَ أَلْفَ طَبَقٍ، غَلِظَ كُلُّ طَبَقٍ كَأَوَّلِ الْعَرْشِ إِلَى أَسْفَلِ السَّافِلِينَ، وَ لَيْسَ مِنْ ذَلِكَ طَبَقٌ إِلَّا وَ يُسَبَّحُ بِحَمْدِ رَبِّهِ، وَ يُعَدَّسُهُ بِأَصْوَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ وَ أَلْسِنَةٍ غَيْرِ مُشْتَبِهَةٍ، لَوْ أَدِنَ لِلْسَّانِ وَاحِدٍ فَاسْمَعَ شَيْئًا مِمَّا تَخْتَهُ لَهَدَمَ الْجِبَالَ وَ الْمَدَائِنَ وَ الْخِصُونَ، وَ كَشَفَ الْبِحَارَ، وَ لَهْلَكَ مَا دُونَهُ.

បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គបង្កើតចិតសិបពាន់ស្រទាប់ ស្រទាប់នីមួយៗមានកម្រាស់ស្មើនឹងពីកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្កដល់បាតព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ស្រទាប់នីមួយៗគោរពសក្តារ:ព្រះម្ចាស់វាដោយសេចក្តីសរសើរ វាលើកតម្កើងព្រះពិសិដ្ឋភាពព្រះម្ចាស់វាដោយសម្លេងផ្សេងៗ ដោយភាសាខុសៗគ្នា ។ ប្រសិនបើគេអនុញ្ញាតឲ្យអ្វីៗដែលនៅខាងក្រោមបានឮភាសាវា វានឹងធ្វើឲ្យភ្នំ ស្រុកនិងបន្ទាយបាក់បែកខ្ទេចខ្ទី ធ្វើឲ្យ

សមុទ្រស្រុតចុះ វានឹងបំផ្លិចបំផ្លាញសព្វអ្វីៗដែលនៅពីក្រោមវា ។

لَهُ ثَمَانِيَةٌ أَرْكَانٍ، يَحْمِلُ كُلُّ رُكْنٍ مِنْهَا مِنَ الْمَلَائِكَةِ مَا لَا يُحْصِي عَدَدَهُمْ إِلَّا اللَّهُ، يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ، وَ لَوْ أَحْسَسَ شَيْءٌ بِمَا فَوْقَهُ مَا قَامَ لِذَلِكَ طَرْفَةٌ عَيْنٍ، وَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْإِحْسَاسِ الْجَبْرُوتُ وَ الْكِبْرِيَاءُ وَ الْعِظَمَةُ وَ الْقُدْسُ وَ الرَّحْمَةُ وَ الْعِلْمُ، وَ لَيْسَ وَرَاءَ هَذَا مَقَالٌ،

ព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះមានជ្រុងប្រាំបី ។ ជ្រុងនីមួយៗមានទេវតាទ្រច្រើនមិនអាចប្រុងបានក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេគោរពគោរក្ការៈទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ឥតស្រាកស្រាន្ត ។ ប្រសិនបើពួកគេអាចដឹងថាមានអ្វីនៅពីលើពួកគេនោះ ពួកគេប្រាកដជាមិនអាចទ្រទ្របានដាច់ខាតមួយប្រិចភ្នែកឡើយ ។ នៅពីមុខព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះគឺព្រះអតិភាព ព្រះមហាស្វារ្យ ព្រះវិរោចនភាព ព្រះពិសិដ្ឋភាព ព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះញាណប្រាជ្ញាបារមី ពុំមានពាក្យក្រៅពីនេះទេ ។

فَقَدْ طَمِعَ الْخَائِرُ فِي غَيْرِ مَطْمَعٍ، أَمَا إِنَّ فِي صَلْبِهِ وَدِيعةً قَدْ دُرَّتْ لِنَارِ جَهَنَّمَ، فَيُخْرِجُونَ أَقْوَامًا مِنْ دِينِ اللَّهِ، وَ سَتُصْبَعُ الْأَرْضُ بِدِمَاءٍ فِرَاحٍ مِنْ فِرَاحِ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، تَنْهَضُ تِلْكَ الْفِرَاحُ فِي غَيْرِ وَقْتٍ وَ تَطْلُبُ غَيْرَ مُدْرِكٍ، وَ يُرَابِطُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَ يَصِيرُونَ وَ يُصَابِرُونَ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ». وَ رَوَى الْمُفِيدُ هَذَا الْحَدِيثَ فِي (الْإِخْتِصَاصِ): إِلَى « وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ» (تفسير القمِّي 2:23، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 558)***

ដូច្នេះបុគ្គលភាន់ស្មារតី (អ៊ីបនូ អាប់បាស់) បំប្រាថ្នាចង់បានដោយគ្មានសេចក្តីលោភលន់ ។ តែនៅក្នុងចង្កេះគាត់នោះមាននូវបញ្ជីដែលនឹងបានទៅឯភ្លើងនរក ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រជារាស្ត្រមួយនឹងឃ្លាតចេញព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ន៎ ផែនដីនឹងប្រឡាក់លោហិតកូនបក្សីដែលជាកូនបក្សីរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រាស្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ។ កូនបក្សីទាំងនោះនឹងងើបឡើងក្រៅសម័យកាលរបស់ខ្លួននិងស្វែង តែពុំបានសម្រេច ឯបណ្តាអ្នកដែលជឿនឹងខ្លាបខ្លួន នឹងអត់ធ្មត់ដោយការអត់ធ្មត់កំពូលលុះត្រាអល់ឡោះហ្ន៎វិនិច្ឆ័យ ព្រះអង្គវិនិច្ឆ័យប្រសើររបំផុត ។" (2:23) (تفسير القمِّي)

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾

៧៣. ពួកគេ (ពួកមនុស្សបាប ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកពហុទេពនិយមរឹងរូស ។ ល ។) ស្ទើរតែធ្វើឲ្យអ្នកឃ្លាងឃ្លាតឆ្ងាយពីអ្វីដែលយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹង ក្នុងបំណងឲ្យអ្នកដាក់អ្នកផ្សេងពីគេជាជំនួសប្រឆាំងយើង ។ ពេលនោះពួកគេនឹងយកអ្នកជាមិត្តជំនិត ។

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾

៧៤. បើយើងមិនបានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួន[គោលជំហរស្មារតី]ទេ អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច ។

إِذَا لَا أَذَقْتَنكَ ضِعْفَ الْحَيَوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

៧៥. អាស្រ័យហេតុនេះ យើងនឹងឲ្យអ្នកបានភ្ញក្ស[ទណ្ឌកម្ម]ជាទ្វេនាជីវិតលោកនេះនិងជាទ្វេបន្ទាប់ពីសេចក្តីស្លាប់ ។ អ្នកមិនអាចរកអ្នកជួយតទល់នឹងយើងបានទេ ។

وَأَن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خَلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾

៧៦. ពួកគេស្ទើរតែធ្វើឲ្យអ្នកភ័យខ្លាចនៅក្នុងដែនដី ដើម្បីបណ្តេញអ្នកចេញពីដែនដីនោះ ។ តែក្នុង ករណីនេះ (គឺបើពួកគេប្រព្រឹត្តបានសម្រេច) ពួកគេនឹងបាននៅក្នុងដែនដីនោះអស់រយៈពេលតែ បន្តិចប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពីអ្នក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៧៣-៧៦

1. إِبْنُ عَبَّاسٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ الْكَيْسَانِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، عَنْ أَبِي الْحُسَيْنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): بِمَا سَأَلَهُ الْمَأْمُونُ، فَقَالَ لَهُ: أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَبْتَ هَؤُلَاءِ". قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَذَا بِمَا نَزَلَ بِإِيَّاكَ يَا أَعْيَنِي وَإِسْمِعِي يَا جَارُهُ خَاطَبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِذَلِكَ نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ أَرَادَ بِهِ أُمَّتَهُ، وَ كَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "لَقَدْ أَشْرَكْتَ لِيُخْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ" وَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ لَوْ لَا أَن نَّبْتْنَاكَ لَفَدَّ كَيْدَتِ تَرَكُنَّ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا"». قَالَ: صَدَقْتَ، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ. (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/202 : 1, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 561)***

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គ័បានថ្លែងថា... អាលី ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាស់-យ៉ាហ្គាបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាស់-ហាសាន់ អាស់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلا} ស្តីអំពីសំណួររបស់អាស់-ម៉ាក្កូមូនដែលបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា: "សូម ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័^{عجل} [៩:៥៣] សូមអស់ឡោះហ្គ័ព្រះអភ័យទោសឲ្យ អ្នក ហេតុអ្វីបានជាអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ ។ អាស់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلا} មានរចនាថា: "នេះគឺអ្វីដែលបើកឲ្យដឹង សំដៅន័យទៅលើលោក និងការធ្វើឲ្យអ្នកជិតខាងបានពួការបើកឲ្យដឹងនោះ ។ អស់ឡោះហ្គ័^{عجل} មានព្រះ បន្ទូលដោយអាយ៉ាស៊ុំនេះមកក្នុងព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ^{عجل} តែមានព្រះបំណងផ្តោតន័យអាយ៉ាស៊ុំនេះទៅ លើសហគមន៍ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ស្រដៀងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័^{عجل} ថា: [៣៩:៦៥] "បើអ្នកយកអ្វីផ្សេង មកចូលរួម ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកនឹងវិនាសសូន្យបង់ អ្នកនឹងនៅក្នុងចំណោមអ្នកវិនាសខាតបង់ ទាំងឡាយ ។ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័^{عجل} [១៧:៧៤] បើយើងមិនបានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួនទេ អ្នកអាចនឹង ទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច ។" អាស់-ម៉ាក្កូមូនបានទូលថា: "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلا} រីសូលុលឡោះហ្គ័^{عجل} អើយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} និយាយពិត ។" (1/202 : 1) (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/202 : 1)***

2. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْبَجَلِيِّ ، عَنْ رَجُلٍ : أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) اجْتَمَعَ عِنْدَهُ رُؤُوسُهُمْ فَتَكَلَّمُوا فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ كَانَ مِنَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يُلَيِّنَ لَهُمْ فِي بَعْضِ الْقَوْلِ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ "لَقَدْ كِدْتَ تَرَكُنَّ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا * إِذَا لَأَدْفُنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَ ضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا يَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا" ثُمَّ لَا يَجِدُ بَعْدَكَ مِثْلَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَلِيًّا. (تفسير العياشي 2/133 : 306, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 562)***

២. អ្នកបន្ទូលឡោះហ្គ័ ប៊ិន អុស្តូម៉ាន អាស់-បាយ៉ាលីបានតំណាលពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលថា ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلا} បានប្រជុំពួកមេដឹកនាំរបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} បាននិយាយជាមួយពួកគេអំពីរឿង អាលី^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلا} បាននិយាយដោយសម្តីផ្អែមល្អែម ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្គ័^{عجل} បានបើកឲ្យដឹង

ថា៖ [១៧:៧៤] បើយើងមិនបានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួនទេ អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច ។ [១៧:៧៥] អាស្រ័យហេតុនេះ យើងនឹងឲ្យអ្នកបានភ្ញាក់ជាទូទៅពីវិវាទនេះនិងជាទូទៅ បន្ទាប់ពីសេចក្តីស្តាប់ ។ អ្នកមិនអាចរកអ្នកជួយតទល់នឹងយើងបានទេ ។ ដូច្នេះអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}មិនអាចរកអ្នក អាណាព្យាបាល (وليا) ដែលដូចអាលី^{صلوات الله عليه وآله}បានទេ ក្រោយពីអ្នក^{صلوات الله عليه وآله} ។" (133 /306 :2) (تفسير العياشي)

3. وقال أيضا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: كَانَ الْقَوْمُ قَدْ آزَدُوا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لِيُرِيُوا رَأْيَهُ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ لِيَمْسِكُ عَنْهُ بَعْضَ الْإِنْسَانِ حَتَّىٰ إِنْ بَعْضُ نِسَائِهِ أَلَحَّ عَلَيْهِ فِي ذَلِكَ فَكَادَ يَرْكُنُ إِلَيْهِمْ بَعْضَ الرَّكُونِ

៣. លោកមានប្រសាសន៍ដែរថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្គាម៉ាបានប្រាប់យើងតមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-អាឡាវី តមកពីអ៊ីសា ប៊ិន ដាវុដ្ឋ អាល់-ណាយ្យារ តមកពី អាឡិ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន យ៉ាកុប្យារ^{صلوات الله عليه وآله} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា៖ "ប្រជានជនបំបង់ធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} សង្ស័យអំពីយោបល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} រឿងអាលី^{صلوات الله عليه وآله} ចង់ធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ហូតទុកអ្វីមួយពីអាលី^{صلوات الله عليه وآله} ទាល់តែមហេសីមួយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បន្ទោសព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} រឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ក៏ស្ទើរតែទន់ទេរស្តាប់ពួកគេ ។

فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ "وَ إِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوتِيتْنَا إِيَّاكَ **فِي عَلِيٍّ** لَتَفْتِنَنَّ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذَا لَأَتَّخِذُوكَ حَلِيلًا * وَ لَوْ لَا أَنْ تَبْتِنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا".

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [១៧:៧៣] ពួកគេស្ទើរតែធ្វើឲ្យអ្នកឃ្នាងឃ្នាតឆ្ងាយពីអ្វីដែលយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹង**អំពីអាលី** ក្នុងបំណងឲ្យអ្នកដាក់អ្នកផ្សេងពីគេជាជំនួសប្រឆាំងយើង ។ ពេលនោះពួកគេនឹងយកអ្នកជាមិត្តជំនិត ។ [១៧:៧៤] បើយើងមិនបានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួន[គោលជំហរស្មារតី] ទេ អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច ។

فمعنى ذلك: و لولا أن تبنتنا فؤادك على الحق بالنبوة و العصمة "لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ" [ركونا قليلا، أي: لقد قاربت أن تسكن إليهم بعض السكون و تميل إليهم بعض الميل. و المعنى: "لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ"] و لكن ما ركنت لأجل ما تبنتنا بالعصمة فلا [بأس] عليك في ذلك، لأنك لم تفعله بيد و لا لسان. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , ج 1 , ص 285)*

ន័យរបស់ បើយើងមិនបានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួនទេ [ពង្រឹង]ចិត្តអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}នៅក្នុងព្រះសច្ចធម៌ (គឺការពិត) ដោយសាស្តាភាពនិងអវិទូភាព អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច ពោលគឺ អ្នក^{صلوات الله عليه وآله}នឹងជិតស្និទ្ធជាមួយពួកគេដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកគេរករឿងរកហេតុអ្នក^{صلوات الله عليه وآله} ហើយនឹងទន់ចិត្តបើកដៃឲ្យពួកគេរឿងអ្វីមួយ ។ ន័យរបស់ អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច គឺអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}មិនទន់ទេរចិត្តទៅរកពួកគេព្រោះតែយើងបានពង្រឹងអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}ឲ្យមាំមួនដោយអវិទូភាពនោះទេ ដូច្នេះវាមិនមែនជាទោសព្រមទាំងលើខ្លួនអ្នកទេ ព្រោះអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}មិនបានប្រព្រឹត្តអ្វីមួយដោយដៃឬដោយអណ្តាតអ្នក^{صلوات الله عليه وآله}ទេ ។" (ទំព័រ ២៨៥ ហ្វាត្វា ២១ ២១ (تأويل الآيات 21))

4. [علي الحسيني الاسترآبادي] روى المشار إليه رحمة الله عليه، عن أحمد بن القاسم قال: حدثنا أحمد بن محمد السيارى، عن محمد بن خالد البرقي، عن ابن الفضيل، عن أبي حمزة، عن أبي جعفر (عليه السلام) قال: * (وإن كادوا ليفتنونك عن الذى أوحينا إليك) * [يعنى في علي (عليه السلام)]. (تفسير أبي حمزة الثمالي، ح 185، ص 235)

៤. សេចក្តីរាយការណ៍ពីលោក (គឺអាលី អាល់-ហ្វាសនី អាល់-អាស់តារីបាឌី) ដែលបានថ្លែងតមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម តមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-សែយ៉ារី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ញុំលីដូ អាល់-បារគី តមកពី អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វាដ្លែល តមកពី អាប៊ូ ហ្គាស្យាសូ តមកពី អាប៊ី យ៉ាក្កុហ្សា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៧:៧៣] ពួកគេស្ទើរតែធ្វើឲ្យអ្នកឃ្នាងឃ្នាតឆ្ងាយពីអ្វីដែលយើងបានបើកឲ្យ អ្នកដឹង មានន័យថា អំពី អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} 1" (235 វ 185 , 3 ជ)

5. روى المُشَارُ إِلَيْهِ (رَحْمَةُ اللَّهِ) عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْقَاسِمِ (رَحْمَةُ اللَّهِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ السِّيَّارِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ ابْنِ الْفَضِيلِ، عَنِ أَبِي حَمَزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: « وَ إِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ فِي أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ». (البرهان في تفسير القرآن، ج 3، ص 561)*

៥. សេចក្តីរាយការណ៍ពីលោក (គឺអាលី អាល់-ហ្វាសនី អាល់-អាស់តារីបាឌី) ដែលបានថ្លែងតមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម តមកពី អាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-សែយ៉ារី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្ញុំលីដូ អាល់-បារគី តមកពី អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វាដ្លែល តមកពី អាប៊ូ ហ្គាស្យាសូ តមកពី អាប៊ី យ៉ាក្កុហ្សា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "[១៧:៧៣] ពួកគេស្ទើរតែធ្វើឲ្យអ្នកឃ្នាងឃ្នាតឆ្ងាយពីអ្វីដែលយើងបានបើកឲ្យ អ្នកដឹង អំពី អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ ក្លីលីប 1" (561 វ 3 , 3 ជ)

6. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ نَزَلَ الْقُرْآنُ بِأَيِّكَ أَعْنِي وَ اسْمِعِي يَا جَارَةٌ.

៦. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ថាម៉ាដូបានប្រាប់តមកពីអាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាតាំ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គា ប៊ិន ចូកែវ តមកពី អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថា៖ "គួរអានបានបើកឲ្យដឹងន័យថាលោក (គឺ អ្នកឯង លោកឯង...) និងការធ្វើឲ្យអ្នកជិតខាងពួកវាបើក ឲ្យដឹងនេះ 1"

وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ مَعْنَاهُ مَا عَاتَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ عَلَى نَبِيِّهِ (صلى الله عليه وآله) فَهُوَ يَعْنِي بِهِ مَا قَدْ مَضَى فِي الْقُرْآنِ مِثْلُ قَوْلِهِ "وَ لَوْ لَا أَنْ تَبْتَنَّاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئاً قَلِيلاً" عَنَى بِذَلِكَ غَيْرُهُ .

នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៀត [គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី]អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ន័យរបស់វាគឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គាស្តីបន្ទោសតាមរយៈព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ 1 ដូច្នេះន័យរបស់វាមាននៅក្នុងគួរអាន ឧទាហរណ៍ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} [១៧:៧៤] លើយើងមិន បានធ្វើឲ្យអ្នកមាំមួន[គោលជំហរស្មារតី]ទេ អ្នកអាចនឹងទន់ទេរទៅរកពួកគេបន្តិច នេះមានន័យថាអ្នក ផ្សេងពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} 1 ពោលគឺ ពាក្យថា "អ្នក" មិនចង្អុលទៅលើវិស្វលុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ តែចង្អុលទៅ

លើមុស្លីមទូទៅ" (ហ្វាត្វា ១៤ ជំទី ២ កាហ៍)

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا نَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧﴾

៧៧. [នេះគឺ]ច្បាប់[របស់យើង] បង្គាប់លើបណ្តាសាស្ត្រាយើងដែលយើងបានចាត់បញ្ជូនមកកាលពីមុនអ្នក ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុងច្បាប់យើងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧៧

1. عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ: «سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا». قَالَ: «هِيَ سُنَّةُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ مَنْ كَانَ قَبْلَهُ مِنَ الرُّسُلِ، وَ هُوَ الْإِسْلَامُ». (تفسير العياشي 2: 135 / 308، البرهان في تفسير القرآن الجزء 3 : صفحة : 563)***

១. អាប៊ូ អាល់-អ៊ុបបានចាត់ណាមថា អាប៊ូ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عَدَّ [១៧:៧៧] [នេះគឺ]ច្បាប់[របស់យើង] បង្គាប់លើបណ្តាសាស្ត្រាយើងដែលយើងបានចាត់បញ្ជូនមកកាលពីមុនអ្នក ថា៖ "នេះគឺស្វីណាសុំ (គឺច្បាប់) របស់មូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله និងរបស់រ៉ស្វីលទាំងឡាយ عليهم السلام កាលពីមុនព្រះអង្គ عليه وآله នោះគឺអាល់-អ៊ុស្តាម 1" (2: 135 / 308) (تفسير العياشي)

2. الْأَعْيَاشِيُّ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ فَضَى الْاِخْتِلَافَ عَلَى خَلْفِهِ، وَ كَانَ أَمْرًا قَدْ قَضَاهُ فِي عِلْمِهِ كَمَا قَضَى عَلَى الْأُمَمِ مِنْ قَبْلِكُمْ، وَ هِيَ السُّنُّنُ وَ الْأَمْثَالُ تَجْرِي عَلَى النَّاسِ، فَجَزَتْ عَلَيْنَا كَمَا جَزَتْ عَلَى الْأُمَمِ مِنْ قَبْلِنَا، وَ قَوْلُ اللَّهِ حَقٌّ،

២. អាប៊ូ អ៊ុបបានចាត់ណាមតមកពីមិត្តយើងដែលបានចាត់ណាមតមកពីអ៊ុម៉ាម្យុយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ុម៉ាម្យុយ صلوات الله عليه والسلام ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ عَدَّ បានដាក់បញ្ញត្តិឲ្យមានភាពខុសគ្នារវាងសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عَدَّ ហើយព្រះអង្គ عَدَّ ទ្រង់ញាណថារឿងនេះបានកើតមានដល់សហគមន៍មុនៗ កាលពីមុនអស់លោកដែរ ។ នេះគឺស្វីណាសុំ (គឺច្បាប់) និងជាសេចក្តីអធិប្បាយដោយមានគ្រឿងសំអាងដែលបានមកដល់មនុស្សទាំងឡាយ ។ ដូច្នេះវានឹងហូររៀងមកដល់យើង صلوات الله عليه والسلام ដូចដែលវាបានហូរដល់ទៅសហគមន៍នានាកាលពីមុនយើងដែរ ហើយព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ عَدَّ ជាសម្តីពិត ។

أَلِ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَ لَا نَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا»، وَ قَالَ: «فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتِ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ نَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَ لَنْ نَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا»، وَ قَالَ: «فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ» وَ قَالَ: «لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ».

អល់ឡោះហ្គ័រ تبارك وتعالى មានព្រះបន្ទូលចំពោះមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله ថា៖ [១៧:៧៧] [នេះគឺ]ច្បាប់[របស់យើង] បង្គាប់លើបណ្តាសាស្ត្រាយើងដែលយើងបានចាត់បញ្ជូនមកកាលពីមុនអ្នក ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុងច្បាប់យើងទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عَدَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១០:១០២] តើពួកគេរង់ចាំអ្វី[ដើម្បីទៅជា

អ្នកមានសទ្ធា] ក្រៅពីរង់ចាំថ្ងៃ[អកុសល]ដូចជនក្នុងសម័យមុនពួកគេដែលបានកន្លងផុតទៅហើយនោះ? ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ? ខ្ញុំក៏ជាអ្នករង់ចាំម្នាក់ដែរ ក្នុងចំណោមអ្នករង់ចាំទាំងឡាយ ។" អល់ឡោះហ្វ្លីមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣០:៣០] ពុំមានការប្រែប្រួលឡើយក្នុងការបង្កើតរបស់អល់ឡោះហ្វ្លី ។

وَ قَدْ قَضَى اللَّهُ عَلَىٰ مُوسَىٰ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُوَ مَعَ قَوْمِهِ يُرِيهِمُ الْآيَاتِ وَ الْعِبرَ، ثُمَّ مَرُّوا عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْبُدُونَ أَصْنَامًا "فَالُوا يَا مُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ بَجَاهِلُونَ" وَ اسْتَحْلَفَ مُوسَىٰ هَارُونَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فَتَضَمَّنَا "عَجَلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَ إِلَهَ مُوسَىٰ" وَ تَرَكُوا هَارُونَ، فَقَالَ: "يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَ إِنِّي رَكِبْتُ الْرَحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَ أَطِيعُوا أَمْرِي * فَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ" فَضْرَبَ لَكُمْ أَمْثَالَهُمْ، وَ بَيَّنَّ لَكُمْ كَيْفَ صَنَعَ بِهِمْ».

អល់ឡោះហ្វ្លីបានដាក់បញ្ញត្តិមកលើមូសា(ﷺ) មូសា(ﷺ)នៅជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ(ﷺ) ឲ្យព្រះអង្គ(ﷺ)បង្ហាញពួកគេនូវព្រះសញ្ញានិងសេចក្តីអធិប្បាយដោយមានគ្រឿងសំអាង ។ បន្ទាប់មកមូសា(ﷺ)បានជួបមនុស្សមួយក្រុមដែលបានគោរពសក្តារៈរូបបដិមា ។ [៧:១៣៨] ពួកគេបានថ្លែងថា៖ "មូសាអើយ សូមលោកចាត់តាំងព្រះមួយអង្គឲ្យយើង ដូចគ្នានឹងពួកព្រះរបស់ពួកគេនោះដែរ ។" គេបានថ្លែងថា៖ "អស់លោកជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅមែន ។" មូសា(ﷺ)បានតែងតាំងហ្គារូន(ﷺ)ជាខ័លិហ្វ តែពួកគេបានបង្កើត [២០:៨៨] កូនគោបាមួយឲ្យពួកគេ រូបរាង[ឥតវិញ្ញាណ]ដែលមានសម្លេងរោឡ៍ផង ។ បន្ទាប់មកពួកគេបានថ្លែងថា៖ "នេះគឺព្រះរបស់អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា ។ ពួកគេបានចោលហ្គារូន(ﷺ) ហ្គារូនបានថា៖ "[២០:៩០] ប្រជារាស្ត្រខ្ញុំអើយ អស់លោកត្រូវគេល្ងង់ពិសោធដោយវត្ថុនោះ (រូបកូនគោ) ។ ការពិត ព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកគឺ[អល់ឡោះហ្វ្លី] ព្រះដ៏មានមេត្តាធម៌ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកតាមខ្ញុំ ប្រតិបត្តិតាមបញ្ជាខ្ញុំ ។" [២០:៩១] ពួកគេបានថា៖ "ដរាបណាមូសាមិនទាន់ត្រឡប់មករកយើងវិញទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនឈប់គោរពបូជារូបកូនគោបានោះទេ ។" អល់ឡោះហ្វ្លីបានលើកឡើងនូវឧទាហរណ៍នានាសម្រាប់អស់លោក ដើម្បីនឹងដឹងថាតើអស់លោកនឹងមានប្រតិកម្មយ៉ាងណាខ្លះចំពោះឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ។"

وَ قَالَ: «إِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمْ يُفْبِضْ حَتَّىٰ أَعْلَمَ النَّاسَ أَمْرَ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ. وَ قَالَ: إِنَّهُ مِنِّي بِمَثَلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ غَيْرَ أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي.

ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "ដរាបណាព្រះសាស្តា(ﷺ) មិនបានបង្ហាត់បង្រៀនមនុស្សអំពីរឿងអាណី(ﷺ) ទេ ដរាបនោះព្រះសាស្តា(ﷺ) មិនចូលទិវង្គតទេ ។ ដូច្នេះព្រះសាស្តា(ﷺ) មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលមានខ្ញុំ(ﷺ)ជាម្ចាស់ អាណី(ﷺ)ជាម្ចាស់របស់អ្នកនោះ ។" ព្រះសាស្តា(ﷺ) មានព្រះវចនៈថា៖ "គេជាសាច់ខ្ញុំ(ﷺ) ឆ្លើយឆ្លងរបស់ហ្គារូន(ﷺ)ដែលសាច់របស់មូសា(ﷺ)ដែរ ខុសគ្នាតែគេ(ﷺ)ពុំមែនជាព្រះសាស្តាទេ អត់ពីខ្ញុំ(ﷺ)ទៅ ។"

وَ كَانَ صَاحِبَ رَايَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي الْمَوَاطِنِ كُلِّهَا، وَ كَانَ مَعَهُ فِي الْمَسْجِدِ يَدْخُلُهُ عَلَىٰ كُلِّ خَالٍ، وَ كَانَ أَوَّلَ النَّاسِ إِيمَانًا بِهِ، فَلَمَّا فُيِّضَ نَبِيُّ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ الَّذِي كَانَ، لِمَا قَدْ فُضِيَ مِنَ الْاِخْتِلَافِ، وَ عَمَدَ عُمُرُ فَبَايَعَ أَبَا بَكْرٍ وَ لَمْ يَدْفِنِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بَعْدُ، فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ رَأَى النَّاسَ قَدْ بَايَعُوا أَبَا بَكْرٍ حَشِيًّا أَنْ يَفْتِنَ

النَّاسُ فَفَرَّغْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَ أَخَذَ بِجَمْعِهِ فِي مُصْحَفٍ ،

អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាម្ចាស់ទង់របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គ្រប់ទីកន្លែង អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} នៅជាមួយព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូតែងគ្រប់កាលៈទេសៈ ហើយអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលជឿព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នោះពេលព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចូលទិវង្គត ដែលបានកើតឡើងនោះ ។ ពេលដែលមានការឈ្លោះប្រកែកនោះបានកើតឡើង អ៊ីម៉ារបានលាតដៃធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ អាឡី បាការ ហើយមិនបានបញ្ចុះព្រះរាជសព្វព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេបន្ទាប់ពីនោះ ។ ពេលអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} បានឃើញដូច្នោះ ឃើញមនុស្សធ្វើកិច្ចសន្យាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ អាឡី បាការ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្លាចមានការប្រយុទ្ធរវាងគ្នានិងគ្នា ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានសម្រេចចិត្តចងក្រងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានប្រមូលបន្ទះសំណេរទាំងអស់ ។

فَأَرْسَلَ أَبُو بَكْرٍ إِلَيْهِ أَنْ تَعَالَ فَبَايَعَ، فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لَا أُخْرَجُ حَتَّى أَفْرَعُ، فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ الثَّالِثَةُ عُمَرُ رَجُلًا يُقَالُ لَهُ: فَنُفِذُ، فَقَامَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِنَّ) تَحُولُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَضَمَّرَتْهَا،

អាឡី បាការបានឲ្យគេទៅហៅអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} មកធ្វើកិច្ចសន្យាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះខ្លួន ។ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងមិនចេញទៅទេ លុះត្រាតែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានប្រជុំគូរអានសិន ។" អាឡី បាការក៏បានឲ្យគេមកហៅអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាលើកទីពីរ ។ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងមិនចេញទៅទេ លុះត្រាតែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានធ្វើរួចស្រេចសិន ។" អ៊ីម៉ារបានឲ្យបុរសម្នាក់ឈ្មោះគុនហ្វីស្តមកហៅអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាគ្រាទីបី ។ ហ្វាទីម៉ាស៊ូ ^{سلام الله عليها} ព្រះរាជបុត្រី ^{صلوات الله عليها} របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឃាត់រវាងបុរសនេះនិងអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} បុរសនេះបានវាយហ្វាទីម៉ាស៊ូ ^{سلام الله عليها} ។

فَانْطَلَقَ فَنُفِذُ وَ لَيْسَ مَعَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَحَشِي أَنْ يَجْمَعَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) النَّاسَ، فَأَمَرَ بِحَطَبٍ فَجَعَلَ الْحَطَبَ حَوَالِي بَيْتِهِ، ثُمَّ انْطَلَقَ عُمَرُ بِنَارٍ، فَأَرَادَ أَنْ يُحْرِقَ عَلِيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ عَلَى فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَلَمَّا رَأَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ذَلِكَ خَرَجَ فَبَايَعَ كَارِهًا غَيْرَ طَائِعٍ». (تفسير العياشي 2: 134 / 306، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 562)***

គុនហ្វីស្តបានត្រឡប់វិញដោយគ្មានអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ព្រោះតែខ្លាចអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ប្រមូលគ្នា គាត់បានបញ្ជាឲ្យគេយកឧសមកដាក់ជុំវិញផ្ទះអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ារបានឲ្យគេយកភ្លើងមកក្នុងបំណងដុតផ្ទះដែលអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} ហ្វាទីម៉ាស៊ូ ^{سلام الله عليها} អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلم} និងអាល់-ហ្វាសែន ^{صلوات الله عليه والسلم} នៅខាងក្នុងនោះ ។ ឃើញដូច្នោះ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} បានចេញមកក្រៅ ការធ្វើកិច្ចសន្យាស្មោះស្ម័គ្រក៏ប្រព្រឹត្តទៅទាំងស្រុងបង្កើត ទាំងបង្ខំ ។" (تفسير العياشي 2: 134 / 306)

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾
៧៨. ចូរអ្នកធ្វើនមស្តារពីពេលថ្ងៃជ្រួលរហូតដល់ពេលងងឹតនៃពេលយប់ និង[ចូរអ្នក]សូត្រពេលមុនថ្ងៃ

រ: (ធ្វើនមស្ការបូជាអល់ឡោះប្តាំពេលមុនថ្ងៃ: សូត្រគួរអាន) ។ ព្រោះការសូត្រ (ធ្វើនមស្ការបូជាអល់ឡោះប្តាំពេលមុនថ្ងៃ: សូត្រគួរអាន) ពេលមុនថ្ងៃនោះមានបណ្តាសាក្សី (ទេវតា) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៧៨

1. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْبَرْقِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: جَاءَ نَفَرٌ مِنَ الْيَهُودِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَسَأَلَهُ أَعْلَمُهُمْ عَنْ مَسَائِلَ فَكَانَ فِيهَا سَأَلَهُ أَنْ قَالَ أَحِبُّنِي عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لِأَيِّ شَيْءٍ فَرَضَ هَذِهِ الْحُمْسَ صَلَوَاتٍ فِي خُمْسِ مَوَاقِيتٍ عَلَى أُمَّتِكَ فِي سَاعَاتِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ؟

១. ទទួលបានពី អាស់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អ្នកបំប្លែងឡោះប្តាំដែលទទួលបានមកពីដួនតាលោកដែលទទួលបានមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام លោក អាស់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ្នកលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាចិ គ្លីលីប عليه السلام ដែលមានរចនា: ថា: "ពួកយ៉ាហ្វិឌីច្រើននាក់បានមកជួបរស្មីលុលឡោះប្តាំ صلوات الله عليه وآله ។ ពួកគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចង់ដឹងរឿងនីមួយៗ ក្នុងចំណោមសំណួរទាំងនោះមាន: "សូមលោក صلوات الله عليه وآله ប្រាប់ខ្ញុំអំពីអល់ឡោះប្តាំ صلوات الله عليه وآله ដើម្បីអ្វីបានជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله តម្រូវឲ្យមាននមស្ការទាំងប្រាំនេះក្នុងប្រាំពេលមកលើសហគមន៍លោក صلوات الله عليه وآله ក្នុងពេលយប់និងពេលថ្ងៃ?"

فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِنَّ الشَّمْسَ عِنْدَ الزَّوَالِ لَهَا حَلْقَةٌ تَدْخُلُ فِيهَا فَإِذَا دَخَلَتْ فِيهَا زَالَتِ الشَّمْسُ فَيَسْبُخُ كُلُّ شَيْءٍ دُونَ الْعَرْشِ بِحَمْدِ رَبِّي وَ هِيَ السَّاعَةُ الَّتِي يُصَلِّيَ عَلَيَّ فِيهَا رَبِّي فَفَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيَّ وَ عَلَى أُمَّتِي فِيهَا الصَّلَاةَ وَ قَالَ "أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ" وَ هِيَ السَّاعَةُ الَّتِي يُؤْتَى فِيهَا بِجَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَا مِنْ مُؤْمِنٍ يُؤَافِقُ تِلْكَ السَّاعَةَ أَنْ يَكُونَ سَاجِدًا أَوْ رَاكِعًا أَوْ قَائِمًا إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះរចនា: ថា: "ថ្ងៃ នៅពេលវានៅចំកណ្តាល នឹងមានរង្វង់មូលចូលមក ។ ដូច្នោះពេលថ្ងៃចូលក្នុងរង្វង់មូលនោះ វានឹងលិច ។ ដូច្នោះសព្វសារពើនៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله ។ នេះគឺពេលដែលព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله ប្រទានពរដ៏យសវិស្វស្តីមកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។ ដូច្នោះឯងបានជាព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله តម្រូវឲ្យមាននមស្ការមកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងសហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ថា: [១៧:៧៨] ចូរអ្នកធ្វើនមស្ការពីពេលថ្ងៃជ្រៅរហូតដល់ពេលងងឹតនៃពេលយប់ ។ ហើយនេះគឺពេលដែលឋាននរកនឹងត្រូវនាំមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ដូច្នោះអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយដែលបានក្រាបប្រណិបតប័តន៍ដែលបានលំខិនកាយ ឬឈរនោះ អល់ឡោះប្តាំ صلوات الله عليه وآله នឹងហាមខ្លួនពួកគេ មិនឲ្យភ្លើងនរកពាល់ទេ ។

وَ أَمَّا صَلَاةُ الْعَصْرِ فَهِيَ السَّاعَةُ الَّتِي أَكَلَ آدَمُ فِيهَا مِنَ الشَّجَرَةِ فَأَخْرَجَهُ اللَّهُ مِنَ الْجَنَّةِ فَأَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ذُرِّيَّتَهُ بِحَذِهِ الصَّلَاةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ إِخْتَارَهَا لِأُمَّتِي وَ هِيَ مِنْ أَحَبِّ الصَّلَوَاتِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ أَوْصَانِي أَنْ أَحْفَظَهَا مِنْ بَيْنِ الصَّلَوَاتِ

ចំណែកឯនមស្ការថ្ងៃរសៀលវិញ នោះគឺពេលដែលអាដាំ عليه السلام បានសោយដើមឈើនោះ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះប្តាំ صلوات الله عليه وآله បានបណ្តេញព្រះអង្គ عليه السلام ចេញពីឋានសួគ៌ ។ ហេតុនេះហើយបានជាអល់ឡោះប្តាំ صلوات الله عليه وآله

បញ្ជាឲ្យបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ ﷺ បំពេញនមស្ការនេះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយព្រះអង្គ ﷺ បាន ជ្រើសយកនមស្ការនេះឲ្យសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ ។ នេះគឺនមស្ការជាទីស្រឡាញ់លើសគេសម្រាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ ហើយព្រះអង្គ ﷺ បានផ្ទេរនមស្ការនេះមកឲ្យខ្ញុំ ﷺ ឲ្យខ្ញុំ ﷺ រក្សាវា ក្នុងចន្លោះមនមស្ការ ទាំងឡាយ ។

وَأَمَّا صَلَاةُ الْمَغْرِبِ فَهِيَ السَّاعَةُ الَّتِي تَابَ اللَّهُ تَعَالَى فِيهَا عَلَى آدَمَ وَ كَانَ بَيْنَ مَا أَكَلَ مِنَ الشَّجَرَةِ وَ بَيْنَ مَا تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ ثَلَاثًا وَسِتَّةً سَنَةً مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا وَ فِي أَيَّامِ الْآخِرَةِ يَوْمَ كَالْفِ سَنَةٍ مَا بَيْنَ الْعَصْرِ وَ الْعِشَاءِ فَصَلَّى آدَمُ ثَلَاثَ رَكَعَاتٍ رُكْعَةً حَاطِبِيَّةً وَ رُكْعَةً حَاطِبِيَّةً حَوَاءَ وَ رُكْعَةً لِتَوْبَتِهِ

ចំណែកនមស្ការព្រលប់វិញ (المغرب) នោះគឺពេលដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ បានបែរមករកអាដាំ ﷺ វិញ (ដោយព្រះមេត្តាប្រណី) ។ មានរយៈពេលបីរយឆ្នាំនៃលោកនេះរវាងកាលអាដាំ ﷺ បានសោយដើម ឈើនោះនិងពេលអល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ បានបែរមករកព្រះអង្គ ﷺ វិញដោយសេចក្តីមេត្តាប្រណី ។ នាលោក មុខ មួយថ្ងៃដូចមួយពាន់ឆ្នាំរវាងពេលរសៀល (العصر) និងយប់ងងឹត (العشاء) ។ អាដាំ ﷺ បានបំពេញ នមស្ការបីរក់អុត មួយរក់អុតសម្រាប់កំហុសព្រះអង្គ ﷺ មួយរក់អុតសម្រាប់កំហុសរបស់ហ្វារ៉ាអ៊ី មួយរក់អុតសម្រាប់ការភ្ញាក់រលឹកកំហុសសូមស្ការលាចំពោះព្រះអង្គ ﷺ ។

فَأَفْتَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ هَذِهِ الثَّلَاثَ رَكَعَاتٍ عَلَى أُمَّتِي وَ هِيَ السَّاعَةُ الَّتِي يُسْتَجَابُ فِيهَا الدُّعَاءُ فَوَعَدَنِي رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَسْتَجِيبَ لِمَنْ دَعَا فِيهَا وَ هِيَ الصَّلَاةُ الَّتِي أَمَرَنِي بِهَا رَبِّي فِي قَوْلِهِ "فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَ حِينَ تُصْبِحُونَ"

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ បានតម្រូវឲ្យមាននមស្ការទាំងនេះមកលើសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ ហើយនេះគឺពេលដែល ព្រះអង្គ ﷺ ឆ្លើយតបការបូងសូង ។ ព្រះម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បានសន្យាចំពោះខ្ញុំ ﷺ ថាព្រះអង្គ ﷺ នឹងឆ្លើយតប អ្នកណាដែលបូងសូងនៅក្នុងពេលនេះ ។ ហើយនេះគឺពេលដែលព្រះម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បានបញ្ជាមកលើខ្ញុំ ﷺ នៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷺ [៣០:១៧] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ពេលពួកអ្នកបានដល់ពេលព្រលប់ និងបានដល់ពេលមុនថ្ងៃរះ ។"

وَأَمَّا صَلَاةُ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ فَإِنَّ لِلْقَبْرِ ظُلْمَةً وَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ظُلْمَةٌ فَأَمَرَنِي اللَّهُ تَعَالَى وَ أُمَّتِي بِهَذِهِ الصَّلَاةِ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ لِتُنَوِّرَ الْقَبْرَ وَ لِيُعْطِيَنِي وَ أُمَّتِي النَّوْرَ عَلَى الصِّرَاطِ وَ مَا مِنْ قَدَمٍ مَشَتْ إِلَى صَلَاةِ الْعَتَمَةِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهَا عَلَى النَّارِ وَ هِيَ الصَّلَاةُ الَّتِي اخْتَارَهَا لِلْمُرْسَلِينَ قَبْلِي

ចំណែកនមស្ការពេលចុងយប់ (العشاء) គឺភាពងងឹតនៅក្នុងផ្ទះ និងភាពងងឹតនៃថ្ងៃជំនុំ ជម្រះ ។ ហេតុនេះឯងបានជាព្រះម្ចាស់ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំ ﷺ និងសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ បំពេញនមស្ការ នេះ នៅក្នុងពេលនោះ សម្រាប់កម្តៅនៃផ្ទះ ។ ព្រះអង្គ ﷺ នឹងប្រទានពន្លឺឲ្យខ្ញុំ ﷺ និងសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ នៅ លើស្ពាន (الصراط) ។ ជើងទាំងអស់ដែលបានឈានទៅរកនមស្ការពេលចុងយប់សុទ្ធតែត្រូវអល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ ហាមឆ្អឹងនរកប៉ះពាល់ខ្លួនរបស់ម្ចាស់ជើងទាំងនោះ ។ នេះគឺនមស្ការដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ﷻ បាន ជ្រើសរើសសម្រាប់ព្រះសាស្ត្រាប្រេសិត ﷺ ទាំងឡាយមុនខ្ញុំ ﷺ ។"

وَأَمَّا صَلَاةُ الْفَجْرِ فَإِنَّ الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَطَّلُعُ عَلَى قَرْبَى شَيْطَانٍ فَأَمْرِي بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ أُصَلِّيَ صَلَاةَ الْعِدَّةِ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ أَنْ يَسْجُدَ لَهَا الْكَافِرُ فَتَسْجُدُ أُمَّتِي لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ سُرْعَتُهَا أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ هِيَ الصَّلَاةُ الَّتِي تَشْهَدُهَا مَلَائِكَةُ اللَّيْلِ وَ مَلَائِكَةُ النَّهَارِ قَالَ صَدَقْتَ يَا مُحَمَّدُ. (علل الشرايع , ج 2 , ص 337)*

ចំណែកឯនមស្តារពេលមុនថ្ងៃ: ពេលថ្ងៃលេចឡើង ស្រែតួនក៏ដើរឡើងដែរ ។ ដូច្នោះហើយបាន អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បញ្ជាឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}និងសហគមន៍ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}បំពេញនមស្តារមុនថ្ងៃ: ពេលមុនថ្ងៃលេចឡើង មុន ពួកបដិសេធសទ្ធាក្រាបប្រណិប័តន៍វា ។ ដូច្នោះសហគមន៍ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}ក្រាបប្រណិប័តន៍អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ហើយ ប្រញាប់ធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។ នេះជានមស្តារដែលមានទេវតាយប់និងទេវតា ថ្ងៃជាសាក្សី ។" បុរសយ៉ាហ្ន៎ខ្ញុំបានទូលថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه} អើយ លោក^{صلوات الله عليه} និយាយពិត ។"

(علل الشرايع: 2/337)

2. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي نُصْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَلْمٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَحْبَبْتَنِي عَنْ أَفْضَلِ الْمَوَاقِيتِ فِي صَلَاةِ الْفَجْرِ؟ قَالَ: «مَعَ طُلُوعِ الْفَجْرِ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "إِنَّ فُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا" يَعْنِي صَلَاةَ الْفَجْرِ، تَشْهَدُهُ مَلَائِكَةُ اللَّيْلِ وَ مَلَائِكَةُ النَّهَارِ، فَإِذَا صَلَّى الْعَبْدُ الصُّبْحَ مَعَ طُلُوعِ الْفَجْرِ أُثْبِتَتْ لَهُ مَرَّتَيْنِ تُثْبِتُهُ مَلَائِكَةُ اللَّيْلِ، وَ مَلَائِكَةُ النَّهَارِ»... (التهديب 37 / 116: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة : 567)***

២. [...] ខ្ញុំបានទូលអាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ថា: "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ប្រាប់ទូលបង្គំពេលល្អជាងគេ ក្នុងពេលស្ងៀមត្រាត្រាស្រីម ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា: "ពេលមុនថ្ងៃ: ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះ បន្ទូលថា: [១៧:៧៨] ព្រោះការសូត្រពេលមុនថ្ងៃនោះមានបណ្តាសាក្សី មានន័យថា ស្ងៀមត្រាត្រាស្រីមពេល មុនថ្ងៃ: ។ ទេវតាពេលយប់និងទេវតាពេលថ្ងៃធ្វើសាក្សីស្ងៀមត្រាត្រាស្រីមនេះ ។ ដូច្នោះពេលបាវស្ងៀមត្រាត្រាស្រីមពេល ព្រឹកនៅពេលមុនថ្ងៃ: មានសាក្សីពីលើក ដោយទេវតាពេលយប់និងដោយទេវតាពេលថ្ងៃ ។"

(التهديب 2: 116 / 37)

3. عَنْ سَعِيدِ الْأَعْرَجِ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ هُوَ مُعْضَبٌ وَ عِنْدَهُ نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، وَ هُوَ يَقُولُ: «تُصَلُّونَ قَبْلَ أَنْ تَرُؤَ الشَّمْسَ؟» قَالَ: وَ هُمْ سُكُوتٌ، قَالَ: قُلْتُ: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، مَا نُصَلِّي حَتَّى يُؤَدِّنَ مُؤَدِّنَ مَكَّةَ، قَالَ: «فَلَا بَأْسَ، أَمَا إِنَّهُ إِذَا أَدَّنَ فَقَدْ زَالَتْ الشَّمْسُ».

៣. សាមីដ្ឋ អាល់-អាត្ម័រ័ថ្មបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទៅជួបអាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ។ កាលនោះព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه}ក្រោធិ មានមិត្តយើងច្រើននាក់នៅជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា: "អស់ លោកបានស្ងៀមត្រាត្រាស្រីមមុនថ្ងៃលិចទេ ?" ពួកគេនៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ថែរក្សាព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه} ។ ទូលបង្គំទាំងអស់មិនស្ងៀមត្រាត្រាស្រីមទេ លុះត្រាតែអ្នកប្រកាសនៅឯម៉ាកកាស្តប្រកាសស្ងៀមត្រាត្រាស្រីម សិន ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា: "ដូច្នោះមិនមានបញ្ហាទេ ពីព្រោះពេលគេប្រកាសស្ងៀមត្រាត្រាស្រីម ថ្ងៃបាន លិចហើយ ។"

ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ" فَقَدْ دَخَلَتْ أَرْبَعُ صَلَوَاتٍ فِيمَا بَيْنَ هَذَيْنِ الْوَقْتَيْنِ، وَ أَفْرَدَ صَلَاةَ الْفَجْرِ، قَالَ: "وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا" فَمَنْ صَلَّى قَبْلَ أَنْ تَزُولَ الشَّمْسُ فَلَا صَلَاةَ لَهُ». (تفسير العياشي 309/140: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 568)***

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៧៨] ចូរអ្នកធ្វើនមស្ការ ពីពេលថ្ងៃជ្រៅរហូតដល់ពេលងងឹតនៃពេលយប់ ។ មានស្ន័ឡាតូបួននៅក្នុងចន្លោះពេលទាំងពីរនេះ ។ ស្ន័ឡាតូពេលមុនថ្ងៃរះជាស្ន័ឡាតូទោល ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "និង[ចូរអ្នក]សូត្រពេល មុនថ្ងៃរះ ។ ព្រោះការសូត្រពេលមុនថ្ងៃរះនោះមានបណ្តាសាក្សី ។" ដូច្នេះអ្នកណាស្ន័ឡាតូមុនថ្ងៃលិច អ្នកនោះមិនបានស្ន័ឡាតូទេ ។" (تفسير العياشي 2: 140 / 309)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَادِ بْنِ عِيسَى وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ جَمِيعاً عَنْ حَمَادِ بْنِ عِيسَى عَنْ حَرِيزِ عَنْ زُرَّارَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَمَّا فَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنَ الصَّلَاةِ فَقَالَ حَمْسُ صَلَوَاتٍ فِي اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ فَعُلْتُ فَهَلْ سَمَّاهُنَّ وَ بَيَّنَّهُنَّ فِي كِتَابِهِ قَالَ نَعَمْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ» وَ دُلُوكُهَا زَوَاهَا فَفِيمَا بَيْنَ دُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ أَرْبَعُ صَلَوَاتٍ سَمَّاهُنَّ اللَّهُ وَ بَيَّنَّهُنَّ وَ وَقَّتَهُنَّ وَ غَسَقُ اللَّيْلِ هُوَ انْتِصَافُهُ

៤. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពី ហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា និង មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី អាស៊ុម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា និង មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី អាល់-ហ្គាដ្លល់ ប៊ិន ស្វាស្វាន ទាំងអស់គ្នាបានតំណាលតមកពី ហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី ហ្គារីស តមកពី សូរ្យវិញ្ញាណដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ យ៉ាកុបហ្គារី^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីស្ន័ឡាតូដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ដាក់មកជាបញ្ញត្តិ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ប្រាំស្ន័ឡាតូក្នុងពេលយប់និងពេលថ្ងៃ ។" ខ្ញុំបានទូល ថា៖ "តើព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានហៅឈ្មោះស្ន័ឡាតូទាំងនេះ តើព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានចែងបំភ្លឺអំពីស្ន័ឡាតូទាំងនេះទេ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានហៅឈ្មោះនិងបានចែងបំភ្លឺ ស្ន័ឡាតូទាំងនេះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}បានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}ថា៖ "[១៧:៧៨] ចូរអ្នកធ្វើ នមស្ការពីពេលថ្ងៃជ្រៅរហូតដល់ពេលងងឹតនៃពេលយប់ ។ ដូច្នេះ នៅចន្លោះថ្ងៃជ្រៅរហូតដល់ពេលងងឹត នៃយប់មានស្ន័ឡាតូបួនរីកអុត ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}បានហៅឈ្មោះស្ន័ឡាតូទាំងនេះ បានចែងបំភ្លឺស្ន័ឡាតូ ទាំងនេះនិងពេលរបស់វា ។ រីឯពេលយប់ងងឹតនោះគឺចំណុចកណ្តាលរបស់យប់នោះ ។

ثُمَّ قَالَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى «وَ قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا» فَهَذِهِ الْخَامِسَةُ وَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي ذَلِكَ «أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرِيقَ النَّهَارِ» وَ طَرَفَاهُ الْمَغْرِبُ وَ الْعَدَاةُ «وَ زُلْفَا مِنَ اللَّيْلِ» وَ هِيَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[១៧:៧៨] និង[ចូរអ្នក]សូត្រពេលមុនថ្ងៃរះ ។ ព្រោះការ សូត្រពេលមុនថ្ងៃរះនោះមានបណ្តាសាក្សី ។ នេះគឺ[ស្ន័ឡាតូ]ទីប្រាំ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ}មានព្រះបន្ទូលអំពី រឿងនេះថា៖ [១១:១១៤] ចូរអ្នកធ្វើនមស្ការ[ប្រជាអល់ឡោះហ្ន៎]នាចុងទាំងពីរនៃថ្ងៃនិងនាដើមយប់ ។ ចុងទាំងពីរគឺពេលល្ងាចនិងពេលព្រឹក ងងឹតយប់គឺពេលអ៊ីស្តាអ៊ីចុងបំផុត ។

وَ قَالَ تَعَالَى «حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ» وَ هِيَ صَلَاةُ الظُّهْرِ وَ هِيَ أَوَّلُ صَلَاةٍ صَلَّاهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ هِيَ وَسْطُ النَّهَارِ وَ وَسْطُ الصَّلَاتَيْنِ بِالنَّهَارِ صَلَاةُ الْعَدَاةِ وَ صَلَاةُ الْعَصْرِ

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៣៨] ចូរពួកអ្នករក្សានមស្ការនិងនមស្ការកណ្តាល នេះគឺ ស្ន៎ឡាតុំស្ន៎ហ្ន៎ ជាស្ន៎ឡាតុំទីមួយដែលរស្ន៎លុលឡោះហ្ន៎បានស្ន៎ឡាតុំ ជាស្ន៎ឡាតុំនៅពេលពាក់ កណ្តាលថ្ងៃ ។ រីឯស្ន៎ឡាតុំកណ្តាលទាំងពីរនៃពេលថ្ងៃគឺស្ន៎ឡាតុំព្រឹកនិងស្ន៎ឡាតុំអុស្ការ

وَ فِي بَعْضِ الْقِرَاءَةِ «حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ» صَلَاةُ الْعَصْرِ «وَ قَوْمُوا لِلَّهِ فَانْتَبِهَنَّ»

ខ្លះសូត្រ[អាយ៉ាសុំតួរអាននេះ]ថា៖ [២:២៣៨] ចូរពួកអ្នករក្សានមស្ការនិងនមស្ការកណ្តាល **ស្ន៎ឡាតុំ** **អុស្ការ** ចូរពួកអ្នកឈរដោយចុះចិត្តចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ។"

قَالَ وَ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي سَفَرِهِ فَقَنَّتْ فِيهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ تَرَكَهَا عَلَى خَالِهَا فِي السَّفَرِ وَ الْحَضَرِ وَ أَضَافَ لِلْمُقِيمِ رَكَعَتَيْنِ وَ إِنَّمَا وَضِعَتِ الرَّكَعَتَانِ اللَّتَانِ أَضَافَهُمَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ لِلْمُقِيمِ لِمَكَانِ الْخُطْبَتَيْنِ مَعَ الْإِمَامِ فَمَنْ صَلَّى يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي غَيْرِ جَمَاعَةٍ فَلْيُصَلِّهَا أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ كَصَلَاةِ الظُّهْرِ فِي سَائِرِ الْأَيَّامِ. (الكافي , ج 3 , ص 271)*

ព្រះអង្គ^{សលាត លាសាឡា}មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងថ្ងៃសុក្រ កាលរស្ន៎លុលឡោះហ្ន៎កំពុង ធ្វើដំណើរ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{សលាត លាសាឡា}បានបង្ហាត់ឲ្យចេះបំពេញស្ន៎ឡាតុំនេះ ហើយបាននៅតែធ្វើដូចនេះក្នុង ពេលធ្វើដំណើរនិងក្នុងពេលមិនធ្វើដំណើរ ហើយព្រះអង្គ^{សលាត លាសាឡា}បានបន្ថែមពីររ៉ក់អុត់ទៀតសម្រាប់អ្នក ណាដែលមិនធ្វើដំណើរទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ពីររ៉ក់អុត់ដែលព្រះសាស្តា^{សលាត លាសាឡា}បានបន្ថែមនេះត្រូវធ្វើនៅពេល យុត្តបាសុំទាំងពីរជាមួយអ្នកដឹកនាំស្ន៎ឡាតុំ ។ ដូច្នោះ អ្នកណាស្ន៎ឡាតុំថ្ងៃសុក្រក្រៅពីស្ន៎ឡាតុំជុំគ្នា (យ៉ុំអុតុំ) ចូរអ្នកនោះបំពេញស្ន៎ឡាតុំថ្ងៃសុក្រនោះបួនរ៉ក់អុត់ ដូចស្ន៎ឡាតុំស្ន៎ហ្ន៎ប្រចាំថ្ងៃដែរ ។" (الكافي , ج 3 , ص 271)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٦﴾

៧៩. ក្នុងពេលយប់ ចូរអ្នកអត់ងងុយ (តមដំណេក) ដើម្បីធ្វើនមស្ការបន្ថែមសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ដើម្បីព្រះ ម្ចាស់អ្នកនឹងឲ្យអ្នកងើបឡើងវិញដោយប្រទានឲ្យអ្នកនូវឋាននូវស័ក្តិគួរជាទីកោតសរសើរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧៩

1. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ): قَالَ: أَحْبَبْنَا جَمَاعَةً عَنْ أَبِي الْمُقْتَدِرِ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ السُّدُوسِيُّ بِالسَّبِيحَانِ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْجُبَّارِ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ عَيْسَى، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدِيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَدِيْنَةَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِيهِ وَ أَبَانِ مَوْلَاهُمَا، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَوْمًا مُقْبِلًا عَلَى عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هُوَ

يَتْلُو هَذِهِ آيَةَ "وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّخْمُودًا" فَقَالَ: «يَا عَلِيُّ، إِنَّ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ مَلَكَني الشَّفَاعَةَ فِي أَهْلِ التَّوْحِيدِ مِنْ أُمَّتِي، وَحَظَرَ ذَلِكَ عَلَيَّ مِنْ نَاصِبِكَ أَوْ نَاصِبِكَ وَذَلِكَ مِنْ بَعْدِكَ». (الأمالي 2:70، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 570)***

១. អាល់-អ៊ុសរ៉ុអ៊ុលបានថ្លែងនៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោកថា... អាលណាស់ ប៊ិន ម៉ាលីកបានតំណាលថា ថ្ងៃមួយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានសន្ទនាជាមួយអាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم}តែពីរនាក់ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះ គឺ: [១៧:៧៩] ពេលយប់ ចូរអ្នកអត់ងងុយដើម្បីធ្វើនមស្ការបន្ថែមសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ដើម្បីព្រះម្ចាស់អ្នកនឹងឲ្យអ្នកងើបឡើងវិញដោយប្រទានឲ្យអ្នកនូវឋាននុរសក្តីគួរជាទីកោតសរសើរ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានវចនៈថា: "អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានប្រទានឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នូវសិទ្ធិធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យជនានុជននៅហ្ន៎ដូ (أهل التوحيد) ក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានហាមធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យជនានុជនណាដែលប្រឆាំងអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ឬប្រឆាំងបណ្តាកូនចៅ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អ្នកក្រោយពីអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم}" (1 (الأمالي 2: 70)

2. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنِ أَحْسَنَ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ مَرْوَانَ، عَنْ عَمَّارِ السَّابَّاطِيِّ، قَالَ: كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِحَيٍّ، فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ: مَا تَقُولُ فِي التَّوَالِفِ؟ فَقَالَ: «فَرِيضَةٌ» قَالَ: فَفَزَعْنَا وَ فَرَعَ الرَّجُلُ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّمَا أَعْنِي صَلَاةَ اللَّيْلِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ"» (التَّهْذِيبِ 2/42 / 959: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 570)***

២. អាល់-អ៊ុសរ៉ុអ៊ុលបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រាអាល់-តាស្តុស្តីបថា... អុម៉ារ អាល់-សាបាទីបានតំណាលថា យើងបានអង្គុយជុំជាមួយអាឡិ អុបៈខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នៅឯមីណា ។ បុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ថា: "តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}យល់យ៉ាងណាអំពីស្នំឡាតុបន្ថែម (الوافل) គឺមិនមែនស្នំឡាតុហ្វារឡូ)? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានវចនៈថា: "ចាំបាច់ ។" យើងភ័យ បុរសនោះក៏ភ័យដែរ ។ អាឡិ អុបៈខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ក៏មានវចនៈថា: "តែខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ចង់និយាយអំពីស្នំឡាតុពេលយប់សម្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះបន្ទូលថា: [១៧:៧៩] ពេលយប់ចូរអ្នកអត់ងងុយដើម្បីធ្វើនមស្ការបន្ថែមសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ។" (التَّهْذِيبِ 2: 42 / 959)

3. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ): عَنِ الْفَحَّامِ، عَنِ الْمَنْصُورِيِّ، عَنْ عَمِّ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْإِمَامُ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ، بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْبَاقِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سَمِعْتُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: إِذَا حَشِرَ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَانِي مُنَادٍ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ جَلَّ إِسْمُهُ قَدْ أَمَكَّنَكَ مِنْ مُجَارَاةِ مُحِبِّكَ وَ مُحِبِّي أَهْلِ بَيْتِكَ، الْمَوْلِينَ لَهْمُ فِيكَ وَ الْمُعَادِينَ لَهْمُ فِيكَ، فَكَافِهِمْ بِمَا شِئْتَ فَأَقُولُ: يَا رَبِّ، الْجَنَّةُ فَأَنَادِي: بَوِّئْتُهُمْ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتَ فَذَلِكَ الْمَقَامُ الْمَخْمُودُ الَّذِي وَعَدْتُ بِهِ». (الأمالي 1:304، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 571)***

៣. អាល់-អ៊ុសរ៉ុអ៊ុលបានថ្លែងនៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោកតមកពីអាល់-ហ្វាហ្វា តមកពី អាល់-ម៉ាន់ស្ត្រី តមកពីឪពុកមារបស់ឪពុកលោកដែលបានតំណាលថា អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាលី ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលឡើងទៅដល់អាល់-បាគៀរ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តមកពីយ៉ាប៊ៀរដែលបានតំណាលថា: "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប៊ិន អាឡិ គ្លីលីប^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានវចនៈថា:

"ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលមនុស្សកំពុងតែជ្រៀតគ្នាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ អ្នកប្រកាសនឹងហៅខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ! អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យរង្វាន់ជនទាំងឡាយណាដែលស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងស្រឡាញ់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺជនដែលជួញមិត្តដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលស្អប់ដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឲ្យរង្វាន់ ពួកគេ ស្រេចតែព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សព្វព្រះហឫទ័យ ។" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ ឋានសួគ៌!" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នឹងប្រកាសថា៖ "សូមឲ្យពួកគេតាំងទីលំនៅនៅទីណាស្រេចតែចិត្តពួកគេចុះ ។ នេះគឺឋានន្តរស័ក្តិ គួរជាទីកោតសរសើរ (المقام المحمود) ដែលគេបានសន្យាឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (304 : 1) (الأمالی)

4. عَنْ عُبَيْدِ بْنِ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْمُؤْمِنِ، هَلْ لَهُ شَفَاعَةٌ؟ قَالَ: «نَعَمْ». فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِّنَ الْقَوْمِ: هَلْ يَخْتِاجُ الْمُؤْمِنُ إِلَى شَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ، لِلْمُؤْمِنِينَ خَطَايَا وَ ذُنُوبٌ، وَ مَا مِنْ أَحَدٍ إِلَّا وَ يَخْتِاجُ إِلَى شَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَوْمَئِذٍ».

៥. អ្វីបែដ្ឋី ប៊ិន ស្វីរ៉េវ៉ា បានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះ ថ្លាថា តើមានការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកនោះទេ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មាន ។" បុរសម្នាក់ បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាត្រូវការការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ម្ចាស់ម៉ាដ្ឋុ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ ក្នុងថ្ងៃនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវការ ។ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមានកំហុសនិងបាបនៅលើ ខ្លួន ។ មិនមានអ្នកណាម្នាក់មិនត្រូវការការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ម្ចាស់ម៉ាដ្ឋុ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេថ្ងៃនោះ ។"

قَالَ: وَ سَأَلَهُ رَجُلٌ عَنْ قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ وَ لَا فَحْرَ». قَالَ: «نَعَمْ، يَأْخُذُ حَلْفَةَ بَابِ الْجَنَّةِ فَيَفْتَحُهَا، فَيَخْرِجُ سَاجِدًا، فَيَقُولُ اللَّهُ: ازْفَعُ رَأْسَكَ، اشفَعُ تُشْفَعُ، وَ أَطْلُبُ نُعْطُ، فَيَرْفَعُ رَأْسَهُ، ثُمَّ يَخْرِجُ سَاجِدًا، فَيَقُولُ اللَّهُ: ازْفَعُ رَأْسَكَ، اشفَعُ تُشْفَعُ، وَ أَطْلُبُ نُعْطُ، ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ، فَيَشْفَعُ فَيُشْفَعُ، وَ يَطْلُبُ فَيُعْطَى». (تفسير العياشي 2/ 150 : 314، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 574)***

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថា បុរសម្នាក់បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសម្តីរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺ៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអគ្គប្រមុខរបស់កូនអាដាំ^{عليه السلام} មិនអូតទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអ្នក កាន់កងលើទ្វារឋានសួគ៌ (ត្រឹមត្រូវដែលនៅលើទ្វារឋានសួគ៌សម្រាប់គោរពទ្វារសូមឲ្យបើក) ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងបើកទ្វារនោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទម្លាក់ខ្លួនក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងមានព្រះបន្ទូល ថា៖ "ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ងើបមុខឡើង ។ ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ធ្វើអន្តរាគមន៍ទៅ ។ ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូមមក គេនឹងឲ្យអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងងើបមុខ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងទម្លាក់ខ្លួនក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងមាន ព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ងើបមុខឡើង ។ ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ធ្វើអន្តរាគមន៍ទៅ ចូរអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូមទៅ គេនឹងឲ្យអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងងើបមុខ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងសូម គេនឹងឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (150 / 314 : 2) (تفسير العياشي)

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ﴿٨٠﴾

៨០. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចូលតាមផ្លូវចូលល្អ

សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចេញតាមផ្លូវចេញល្អ ។ សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មកពីព្រះអង្គ នូវអាជ្ញាជួយទ្រទ្រង់មួយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨០

1. كِتَابِ أَبِي بَكْرٍ الْكَثِيرِ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: "وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ صِدْقٍ" يَغْنِي مَكَّةَ "وَاَجْعَلْ لِيْ مِنْ لَدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا" قَالَ لَقَدْ اسْتَجَابَ اللهُ لِتَبِيْهِ دُعَاؤُهُ وَاَعْطَاهُ عَلِيٌّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ سُلْطٰنًا يَنْصُرُهُ عَلٰى اَعْدَائِهِ. (المنافق , ج 2 , ص 67)*

១. សៀវភៅរបស់អាប៊ូ បាការ អាល់-ស្តីរីស្តីបានឌីដឹងថាអ៊ីបនូ អាប់បាស់មានប្រសាសន៍ថា៖ " [១៧:៨០] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចូលតាមផ្លូវចូលល្អ មានន័យថា ម៉ាក់កាស្ត សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មកពីព្រះអង្គ នូវអាជ្ញាជួយទ្រទ្រង់មួយ លោកបានថ្លែងថា "អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}បានឆ្លើយតបការបូងសូងរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ព្រះអង្គ^{عز وجل} ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل}បានប្រទាន អុលី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប^{رضي الله عنه} ឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអាជ្ញាជួយទ្រទ្រង់មួយ (المنافق 2:67) " 1" (67:2) ដើម្បីតទល់សត្រូវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} (سلطانا ينصره)

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

៨១. ចូរអ្នកថា៖ "ការពិតបានមកដល់ វិទូភាពបានបាត់សូន្យបង់ ព្រោះវិទូភាពរមែងតែវិនាសសូន្យបង់ ។"

លោក អាប៊ូ ហ្គាំស្តាស្ត បានថ្លែងថា៖ "អ៊ីម៉ាមហ្គាំម៉ាដូ បាគ្លៀរ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានអធិប្បាយអាយ៉ាស្តនេះថា៖ "កាលណាអាល់-ម៉ាស្តុន្ទី^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នឹងដើមឡើង កាលនោះរដ្ឋបាល "បាទិល" (ខុសច្បាប់) នឹង "វិនាសសូន្យបង់" ។" (អាល់-កាហ្វី ក្បាលទី៨ ទំព័រ២៨៧)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨១

1. فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ قَالَ ابْنُ مَسْعُودٍ: دَخَلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَكَّةَ وَ حَوْلَ الْبَيْتِ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ صَمًا فَجَعَلَ يَطْعُنُهَا بِعُودٍ فِي يَدِهِ، وَ يَقُولُ: «جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا». «جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ». (تفسير النقلين , ج 4 , ص 343)*

១. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាត្ត់ម៉ាក្ត អាល់-បាយ៉ាន អ៊ីបនូ ម៉ាស្តុដូបានថ្លែងថា រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានចូលទៅក្នុងម៉ាក់កាស្ត ។ នៅជុំវិញព្រះមហាគ្រឹះមានរូបបដិមាចំនួន ៣៦០ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}យកឈើចាក់រូបចម្លាក់ទាំងនេះហើយមានព្រះចនៈថា៖ [១៧:៨១] ការពិតបានមកដល់ វិទូភាពបានបាត់សូន្យបង់ ព្រោះវិទូភាពរមែងតែវិនាសសូន្យបង់ ។ [៣៤:៤៩] ការពិតមកដល់ វិទូភាពមិនអាចកកើត មិនអាចត្រឡប់វិញបានឡើយ ។" (តាហ្វ្សៀរ នូវ អាល់-ស្វាត្តីឡែន វគ្គ៣៤ ហ្វាខ្លីស្រ្ត ៩៥)

2. وَ عَنْ اِبْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَوْمَ الْفَتْحِ وَ حَوَّلَ الْبَيْتَ ثَلَاثُمِائَةً وَ سِتُّونَ صَنَمَاً، فَجَعَلَ يَطْعُنُهَا بِعُودٍ فِي يَدِهِ وَ يَقُولُ: «جَاءَ الْحَقُّ وَ مَا يُبَدِّئُ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ» «جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا». (تفسير نور الثقلين , ج 5 , ص 696)*

២. ថ្ងៃឈ្នះ(ចម្បាំងម៉ាកកាស៊ូ) ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}បានចូលទៅក្នុងព្រះមហាគ្រឹះ (គឺកាតុបាស៊ូ) ។ នៅជុំវិញព្រះមហាគ្រឹះនោះមានរូបចម្លាក់ចំនួន ៣៦០ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានយកដំបងប្រាសរូបចម្លាក់ទាំងនោះដោយមានព្រះវចនៈថា៖ "[៣៤:៤៩] ការពិតមកដល់ វិទ្ធភាពមិនអាចកកើត មិនអាចត្រឡប់វិញបាន ឡើយ ។" [១៧:៨១] ការពិតបានមកដល់ វិទ្ធភាពបានបាត់សូន្យបង់ ព្រោះវិទ្ធភាពរមែងតែវិនាសសូន្យបង់ ។ (តាហ្វ្យសៀរ នូវ អាល់-ស្វាត្វីឡែន វគ្គ៣១១០ ហ្វាឌីស្ទ១៣)

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "و قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا"، قَالَ: «إِذَا قَامَ الْأَقَائِمُ أَذْهَبَ دَوْلَةُ الْبَاطِلِ». (الكافي 8: 432 / 287، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 576)***

៣. មហាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុបបានតំណាលតមកពី... អាហ្វិ ហ្វាស្វាស៊ូដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្កុប្យាវ^{صلوات الله عليه}ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه} [១៧:៨១] ការពិតបានមកដល់ វិទ្ធភាពបានបាត់សូន្យបង់ ព្រោះវិទ្ធភាពរមែងតែវិនាសសូន្យបង់ ថា៖ "ពេលអាល់-ក្វីអ៊ីម^{صلوات الله عليه}ងើបឡើង វិទ្ធភាពរដ្ឋាភិបាលនឹងវិនាសសូន្យបង់ ។" (الكافي 8: 432 / 287)

4. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ حَمْدَوَيْهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ اللَّعِبِ بِالشِّطْرُنْجِ؟ فَقَالَ: «الشِّطْرُنْجُ مِنَ الْبَاطِلِ». (تفسير العيَّاشي 2: 153 / 315، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 580)***

៤. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពី... យ៉ាក្កុប ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូ តមកពី មិត្តយើងច្រើននាក់ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه}អំពីល្បែងចត្រង្គ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ល្បែងចត្រង្គគឺវិទ្ធភាព ។" (تفسير العيَّاشي 2: 153 / 315)

وُنَزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

៨២. យើងបានបើកឲ្យដឹងតាមរយៈគូរអាន នូវអ្វីដែលធ្វើឲ្យជាសះស្បើយ (ថ្នាំ) និងមេត្តាធម៌ [និងសម្បត្តិពិសេស] សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា តែវាបានត្រឹមតែធ្វើឲ្យបណ្តាជនទុច្ចរិត [ដែលបដិសេធ យ៉ាងមាននូវអំណោយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកគេ] កាន់តែវិនាសថែម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៨២

1. عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، رَفَعَهُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «نَزَلَ جِبْرِئِيلُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِحَدِيثِ الْآيَةِ "و لَا

يُرِيدُ الظَّالِمِينَ **آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ** إِلَّا خَسَارًا». (تفسير العياشي 2/ 155 / 315، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 581)***

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាឡិ ហ្គាំស្យាស្តុបានតំណាលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់អាឡិ យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ូបរ៉ុអ៊ុល ^{عليه السلام} បានចុះមកជួបមូហាំម៉ាដូ ^{عليه السلام} ជាមួយអាយ៉ាស្តុនេះ គឺ៖ [១៧:៨២] តែវាបានត្រឹមតែធ្វើឲ្យបណ្តាជនទុច្ចរិត **[ដែលទុច្ចរិត]មកលើបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដូអំពី រឿងសិទ្ធិរបស់ពួកគេនោះ កាន់តែវិនាសថែម ។**" (تفسير العياشي 2: 155 / 315)***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الصَّبْرِيِّ، عَنِ ابْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: "و نُنزِلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ لَا يُرِيدُ الظَّالِمِينَ **آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ** إِلَّا خَسَارًا". (تأويل الآيات 28 / 290 : 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 581)***

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-អ៊ុបបានតំណាលតមកពី... អាឡិ ហ្គាំស្យាស្តុដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} [១៧:៨២] យើងបានបើកឲ្យដឹងតាម រយៈគូរអាន នូវអ្វីដែលធ្វើឲ្យជាសះស្បើយនិងមេត្តាធម៌ សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ តែវាបាន ត្រឹមតែធ្វើឲ្យបណ្តាជនទុច្ចរិត **[ដែលទុច្ចរិត]មកលើបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដូអំពីរឿងសិទ្ធិរបស់ពួកគេនោះ កាន់តែវិនាសថែម ។**" (تأويل الآيات 1: 28 / 290)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾

៨៣. ពេលណាយើងប្រោសប្រណីមនុស្សដោយឧបការគុណ អ្នកនោះ (គឺមនុស្សអកតញ្ញ) គេចចេញ ដោយប្រទូសប្រឆាំង ។ ពេលណាគ្រោះកាចពើបពៈលើអ្នកនោះ អ្នកនោះអស់សង្ឃឹម ។

فَلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ ۖ فَرُبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

៨៤. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ម្នាក់ៗរមែងប្រព្រឹត្តតាមអជ្ឈត្តសន្តានរៀងខ្លួន ។ ព្រះម្ចាស់អស់លោកទ្រង់ ញ្ញាណយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថាអ្នកណាមួយស្ថិតនៅលើមាតិល្អប្រសើរជាងគេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៨៣-៨៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قَالَ: «الْيَتِيمَةُ أَفْضَلُ مِنَ الْعَمَلِ، أَلَا وَ إِنَّ الْيَتِيمَةَ هِيَ الْعَمَلُ، ثُمَّ قَرَأَ قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ "فَلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ" يَعْني عَلَى يَتِيمَةٍ». (الكافي 2/ 4 : 13، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 581)***

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុគូបបានតំណាលតមកពី... ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន អ្នកយ៉ែណាស្តុដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ អ៊ុបឌុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} "បំណងខ្ពស់ជាងទង្វើ ពីព្រោះបំណងគឺទង្វើ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{عجل} [១៧:៨៤] ម្នាក់ៗ

រមែងប្រព្រឹត្តតាមអជ្ឈត្តសន្តានរៀងខ្លួន មានន័យថាតាមបំណង ។" (4 /13 :2 الکافي)

2. عَنْ أَبِي هَاشِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْخُلُودِ فِي الْجَنَّةِ وَ النَّارِ؟ فَقَالَ: «إِنَّمَا خُلِدَ أَهْلُ النَّارِ فِي النَّارِ لِأَنَّ نِيَّاتِهِمْ كَانَتْ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَوْ خُلِدُوا فِيهَا، أَنْ يَعْصُوا اللَّهَ أَبَدًا، وَ إِنَّمَا خُلِدَ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِي الْجَنَّةِ لِأَنَّ نِيَّاتِهِمْ كَانَتْ فِي الدُّنْيَا أَنْ لَوْ بَقُوا أَنْ يُطِيعُوا اللَّهَ أَبَدًا، فَالْبَيَّاتِ خُلِدَ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ». ثُمَّ تَلَا قَوْلَهُ: «قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ» قَالَ: «عَلَى نِيَّتِهِ». (تفسير العياشي 316 /158: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 582)***

២. អាចិ ហ្នាស្ត្រីមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីជីវិតអមតៈក្នុងឋានសួគ៌ និងក្នុងភ្លើងនរក ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ជនភ្លើងនរកនឹងរស់នៅក្នុងភ្លើងនរករៀងរហូតក្នុង ភ្លើងនរកព្រោះ បើពួកគេបានរស់នៅក្នុងលោកនេះជាអមតៈ បំណងរបស់ពួកគេគឺប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ហា អល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} រហូត ។ ចំណែកអមតៈភាពរបស់ជនឋានសួគ៌នៅក្នុងឋានសួគ៌នោះវិញ ព្រោះបើពួកគេ បានរស់នៅក្នុងលោកនេះ បំណងរបស់ពួកគេគឺគោរពបង្គាប់អល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} រហូត ។ ដូច្នេះអមតៈភាព របស់ជនទាំងនេះនិងជនទាំងនោះនោះអាស្រ័យនៅលើបំណង ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} [១៧:៨៤] ម្នាក់ៗរមែងប្រព្រឹត្តតាមអជ្ឈត្តសន្តានរៀងខ្លួន ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "តាមបំណងរបស់ខ្លួន ។" (158 /316 :2 تفسير العياشي)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْمُنْقَرِيِّ، عَنْ سُهَيْبَانَ بْنِ عُمَيْرَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: { لِيَبْلُوَكُمْ أَنِ كُنْتُمْ أَحْسَنَ عَمَلًا }، قَالَ: «لَيْسَ يَعْني أَكْثَرَ عَمَلًا، وَ لَكِنْ أَصَوَّبَكُمْ عَمَلًا، وَ إِنَّمَا الْإِصَابَةُ حَشِيَّةُ اللَّهِ وَ النَّبِيِّ الصَّادِقَةُ وَ الْحَسَنَةُ

៣. [...] សុហ្នាយ៉ាន ប៊ិន អុយ៉ែណាស្ត្រីបានតំណាលថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} [៦៧:២] ដើម្បីពិសោធពួកអ្នកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះក្នុងចំណោមពួកអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ជាងគេ ថា៖ "មិនមានន័យថាអស់លោកបានអនុវត្តិច្រើនជាងគេនោះទេ តែមានន័យថាបានធ្វើទង្វើ ត្រឹមត្រូវជាងគេ ។ សេចក្តីត្រឹមត្រូវគឺការខ្ជាប់ក្រែងអល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រមទាំងបំណងស្មោះនិងទង្វើល្អ ប្រសើរ ។"

- ثُمَّ قَالَ - الْإِيقَاءُ عَلَى الْعَمَلِ حَتَّى يَخْلُصَ أَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ، وَ الْعَمَلُ الْخَالِصُ: الَّذِي لَا تُرِيدُ أَنْ يَحْمَدَكَ عَلَيْهِ أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ النَّبِيُّ أَفْضَلُ مِنَ الْعَمَلِ، أَلَا وَ إِنَّ النَّبِيَّةَ هِيَ الْعَمَلُ - ثُمَّ تَلَا قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ - { قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ } يَعْنِي عَلَى نِيَّتِهِ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "រក្សាទង្វើលុះចប់ពិបាកជាងការធ្វើទង្វើទៅទៀត រីឯទង្វើស្មោះគឺ លោកមិនចង់គេសរសើរលោកទេ លើកលែងតែអល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} មួយគត់ ។ បំណងខ្ពស់ជាងទង្វើ ។ ការពិត បំណងគឺទង្វើ ។" រួចហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្នា^{صلوات الله عليه والسلام} [១៧:៨៤] ចូរអ្នកថ្លែង ថា៖ "ម្នាក់ៗរមែងប្រព្រឹត្តតាមអជ្ឈត្តសន្តានរៀងខ្លួន ។ មានន័យថា តាមបំណងរបស់ខ្លួន ។"

(الكافي 2 : 4 /13)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

៨៥. ពួកគេសួរអ្នកអំពីវិញ្ញាណ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "វិញ្ញាណនៅក្រោមព្រះបញ្ជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ហើយគេបានឲ្យអស់លោកចេះដឹងតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ[អំពីវិញ្ញាណនេះ] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៥

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ ذَلِكَ أَنَّ الْيَهُودَ سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَنِ الرُّوحِ، فَقَالَ: «الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَ مَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا». قَالُوا: نَحْنُ خَاصَّةٌ، قَالَ: «بَلِ النَّاسُ عَاقِمَةٌ».

១. អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានឲ្យដឹងថា ពួកយ៉ាហ្វិឌ័បានសួររ៉ស៊ូលូលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ}អំពីវិញ្ញាណ(الروح) ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ}មានព្រះវចនៈថា៖ [១៧:៨៥] "វិញ្ញាណនៅក្រោមព្រះបញ្ជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ហើយគេបានឲ្យអស់លោកចេះដឹងតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ[អំពីវិញ្ញាណនេះ] ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "យើងជាពិសេស?" ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ}មានព្រះវចនៈថា៖ "មនុស្សទូទៅ ។"

قَالُوا: فَكَيْفَ يَجْتَمِعُ هَذَانِ - يَا مُحَمَّدٌ - تَزْعُمُ أَنَّكَ لَمْ تُؤْتِ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا وَ قَدْ أُوتِيتَ الْقُرْآنَ، وَ أُوتِينَا التَّوْرَةَ، وَ قَدْ قَرَأْتَ ” وَ مَنْ يُؤْتِ الْحِكْمَةَ“ وَ هِيَ التَّوْرَةُ ” فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا“؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: ” وَ لَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرُ مِمْدُهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أُخْرٍ مَا نَفَدْتَ كَلِمَاتُ اللَّهِ“، يَقُولُ: عَلِمَ اللَّهُ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ، وَ مَا أُوتِيتُمْ كَثِيرٌ فِيكُمْ، قَلِيلٌ عِنْدَ اللَّهِ. (تفسير القمي 2:166، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 4 صفحة: 380 . تفسير القمي ١٦٦:٢)***

ពួកគេបានទូលថា៖ "តើទាំងពីរនេះនឹងស្របគ្នាបានដូចម្តេចទៅ មូហាំម៉ាដ្ត^{صلی اللہ علیہ وآلہ}អ៊ីយ លោកបានអះអាងថាគេបានឲ្យលោកដឹងតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ គេបានប្រទានគួរអានឲ្យលោក ហើយគេបានប្រទានគម្ពីរតៅវត្តឲ្យយើង ខ្ញុំបានអានថា [២:២៦៩] អ្នកណាមួយដែលគេបានប្រទានប្រាជ្ញាញាណឲ្យ នេះគឺគម្ពីរតៅវត្ត ពិតណាស់គេបានប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវសេចក្តីល្អមួយដ៏សម្បើម?" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ}បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣១:២៧] ទោះបីដើមឈើទាំងអស់នៅលើផែនដីជាប៉ាកកាកដោយ ទោះបីសមុទ្រមួយថែមប្រាំពីរសមុទ្រទៀតក៏ដោយ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នៅតែមិនអស់ ។ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រះអភិញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}សម្បើមលើសនោះទៅទៀត ។ អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យទៅអស់លោក វាសម្បើមណាស់សម្រាប់អស់លោក តែបន្តិចបន្តួចសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ} ។"

(تفسير القمي 2: 166) 31:23-27

2. حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ يَزِيدَ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَلَمٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي» قَالَ خَلَقَ أَعْظَمُ مِنْ جِبْرَائِيلَ وَ مِيكَائِيلَ لَمْ يَكُنْ مَعَ أَحَدٍ مِمَّنْ مَضَى غَيْرَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ هُوَ مَعَ الْأَنْبِيَاءِ يُؤْتِيهِمْ وَ يُسَدِّدُهُمْ وَ لَيْسَ كَلِّمَا طَلِبٌ وَجَدَ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 460)*

២. យ៉ាក្នុងគ្រូប ប៊ីន យ៉ាស៊ីដ្តបានតំណាលតមកពី... ហ្វាស្តា ប៊ីន សាលិមដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប៊ុខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات اللہ علیہ والسلام}មានវចនៈថា៖ [១៧:៨៥] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវិញ្ញាណ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖

"វិញ្ញាណនៅក្រោមព្រះបញ្ញាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ នេះគឺសត្វលោកដែលធំជាងយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) និងមីកាអ៊ីល (مِيكَائِيل) ។ វិញ្ញាណនេះមិនបាននៅជាមួយអ្នកណាទេ កាលពីមុននោះ ក្រៅពីមូហាំម៉ាដ្វ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) និងនៅជាមួយអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ (عَلَيْهِمُ السَّلَام) បម្រើព្រះអង្គទាំងនេះ (عَلَيْهِمُ السَّلَام) និងការពារព្រះអង្គ (عَلَيْهِمُ السَّلَام) ។ ពេលចង់បានអ្វី បានភ្លាម ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៩ ខណ្ឌ១៨ ហ្វាខ្វីស១)

3. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِيَانَ الْكَلْبِيِّ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ «يَسْتَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ فَلِ الرُّوحِ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَ مَا أُوتِيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلاً» قَالَ هُوَ خَلْقٌ أَعْظَمُ مِنْ جِبْرِئِيلَ وَ مِيكَائِيلَ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ يُوقِفُهُ وَ هُوَ مَعَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 461)*

៣. អាស៊ុម៉ាដ្វ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន អាល់-ហ្វាស្វែនី ប៊ីន សាអ៊ីដ្វបានតំណាលតមកពី... អាហ្វិ បាស្វៀរ ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) អំពី [១៧:៨៥] ពួកគេសួរអ្នកអំពី វិញ្ញាណ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា: "វិញ្ញាណនៅក្រោមព្រះបញ្ញាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ហើយគេបានឲ្យអស់លោកចេះដឹង តែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ[អំពីវិញ្ញាណនេះ] ។" ព្រះអង្គ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) មានវចនៈថា: "នេះគឺសត្វលោកដែលធំជាង យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) និងមីកាអ៊ីល (مِيكَائِيل) ។ វិញ្ញាណនេះនៅជាមួយរ៉ាសូលឡោះហ្វា (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) បម្រើព្រះអង្គ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ហើយវិញ្ញាណនេះនៅជាមួយយើង (عَلَيْهِمُ السَّلَام) ព្រះរាជកុលដ្ឋាន (عَلَيْهِمُ السَّلَام) ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៩ ខណ្ឌ១៨ ហ្វាខ្វីស១)

4. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، قَالَ: أَتَى رَجُلٌ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) يَسْأَلُهُ عَنِ الرُّوحِ، أَلَيْسَ هُوَ جِبْرِئِيلَ فَقَالَ؟ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام): «جِبْرِئِيلَ (عليه السلام) مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَ الرُّوحُ غَيْرُ جِبْرِئِيلَ». فَكَرَّرَ ذَلِكَ عَلَى الرَّجُلِ، فَقَالَ لَهُ: لَقَدْ قُلْتَ عَظِيمًا مِنَ الْقَوْلِ، مَا أَحَدٌ يَزْعُمُ أَنَّ الرُّوحَ غَيْرُ جِبْرِئِيلَ. فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام): «إِنَّكَ ضَالٌّ تَرَوِي عَنْ أَهْلِ الضَّلَالِ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ (صلى الله عليه و آله): { أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ } وَ الرُّوحُ غَيْرُ الْمَلَائِكَةِ».

៤. បុរសម្នាក់បានមកសួរអាមីរុល-មុមីនីន (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) អំពីវិញ្ញាណថា តើវិញ្ញាណនេះមិនមែនយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) ទេ? អាមីរុល-មុមីនីន (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) បានប្រាប់គាត់ថា: "យ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) ជាទេវតា រីឯវិញ្ញាណផ្សេងពីយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) ។ ព្រះអង្គ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) បានថ្លែងប្រាប់បុរសនោះ ។ បុរសនោះទូលព្រះអង្គ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) ថា: "សម្តីលោក (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ធំណាស់ ។ មិនមានអ្នកណាអះអាងថាវិញ្ញាណជាអ្វីផ្សេងពីយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល (يُؤبُقَان) ទេ!" អាមីរុល-មុមីនីន (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام) បានប្រាប់គាត់ថា: "លោកវង្វេងហើយ ដែលស្រង់ព័ត៌មានពីបុគ្គលខុសនោះ ។ អល់ឡោះហ្វា (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ព្រះសាស្តា (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ព្រះអង្គ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ថា: [១៦:១] ព្រះបញ្ញាអស់ឡោះហ្វានឹងមកដល់ ចូរអ្នកទាំងឡាយ កុំបង្ខំឲ្យវាឆាប់មកដល់ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ! ព្រះអង្គទ្រង់មហារិសេសរិសាល លើសអ្វីដែលពួកគេយកមកបូករួមជាមួយព្រះអង្គ ។ [១៦:២] ព្រះអង្គចាត់បញ្ជូនបណ្តាទេវតាចុះមក ជាមួយវិញ្ញាណ ។ វិញ្ញាណផ្សេងពីទេវតា ។" (الكافي 1: 274/6)

5. عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ: «وَ مَا أُوتِيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلاً»، قَالَ: «تَفْسِيرُهَا فِي الْبَاطِنِ أَنَّهُ لَمْ يُؤْتِ الْعِلْمَ إِلَّا أَنْاسٌ يَسِيرٌ فَقَالَ: «وَ مَا أُوتِيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلاً» مِنْكُمْ». (تفسير العياشي 317/164: 2، البرهان

في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 584)***

៥. អ្នក ប៊ីន ស្តីមរបានតំណាលតមកពីយ៉ាបៀរដែលបានតំណាលតមកពីអាចូ យ៉ាក្កហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៧:៨៥] គេបានឲ្យអស់លោកចេះដឹងតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ[អំពីវិញ្ញាណនេះ] ថា៖ "ន័យក្នុងរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ គេឲ្យចំណេះចេះដឹងទៅតែមនុស្សណាដែលចំណេះចេះដឹងនេះ ងាយស្រួលសម្រាប់មនុស្សនោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៨៥] គេបានឲ្យអស់លោកចេះដឹងតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ[អំពីវិញ្ញាណនេះ] ក្នុងចំណោមអស់លោក ។" (تفسير العياشي 2: 164 / 317)

6. عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا، (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ: "وَيَسْتَأْذِنُكَ عَنِ الرُّوحِ مِنْ أَمْرِ رَبِّي"، مَا الرُّوحُ؟ قَالَ: «الَّتِي فِي الدَّوَابِّ وَ النَّاسِ». قُلْتُ: وَ مَا هِيَ؟ قَالَ: «هِيَ مِنَ الْمَلَكُوتِ، مِنَ الْقُدْرَةِ». (تفسير العياشي 2: 163 / 317، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 584)**

៦. ទទួលបានពីអាចូ បាស្តៀរ តមកពីអ៊ីម៉ាម្យាយអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាទី ៥ ឬ ទី ៦^{عليهما السلام}) ។ លោក[អ្នកអធិប្បាយ] មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [១៧:៨៥] ពួកគេសួរអ្នកអំពីវិញ្ញាណ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "វិញ្ញាណនៅក្រោមព្រះបញ្ចព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលនៅក្នុងខ្លួនសត្វនិងមនុស្ស ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "នេះគឺអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលមកពីម៉ាឡាកុត (គឺព្រះរាជាណាចក្ររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ និងព្រះឥទ្ធិពល[របស់អល់ឡោះហ្គ័រ] ។" (تفسير العياشي 2: 163 / 317)

وَلَيْنِ شَيْئًا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عِلْمًا وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾

៨៦. បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងដកយកចេញនូវអ្វីដែលយើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹង បន្ទាប់មកអ្នកនឹងមិនអាចរកអ្នកជួយការពារអ្នករឿងវា (គឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រដកហូតយកវិញនោះ) តទល់នឹងយើងបានឡើយ

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

៨៧. លើកលែងតែព្រះមេត្តាធម៌[និងព្រះអំណោយ]ដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នកប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះព្រះមេត្តាប្រណីរបស់ព្រះអង្គមកលើអ្នកនោះធំធេងអនេក ។

قُل لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

៨៨. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "បើមនុស្សនិងយ្យិនទាំងឡាយរួមដៃគ្នាផលិតអ្វីមួយដែលដូចគូរអាននេះ ពួកគេនឹងមិនអាចនាំយកមកបាននូវអ្វីដែលដូចគូរអាននេះទេ ទោះបីពួកគេជួយជ្រោមជ្រែងគ្នាក៏ដោយ ។"

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

៨៩. យើងបានអធិប្បាយរៀបរាប់ដោយពិស្តារដើម្បីមនុស្សទាំងឡាយនៅក្នុងគូរអាននេះ ឱ្យ
ឧទាហរណ៍គ្រប់សព្វ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនព្រមទទួលទេ ហើយបានតែប្រកែកទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨៦-៨៩

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْقُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «نَزَلَ جِبْرِئِيلُ بِهَذِهِ آيَةٍ هَكَذَا: "فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ إِلَّا كُفُورًا"». (الكافي 1/64: 351 / 64: 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 585)***

១. មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបបានតំណាលតមកពី... អាឡិ ហ្គាំស្តាស្តដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ូស្វ^{عليه السلام} បានចុះមកជាមួយអាយ៉ាស្តនេះ ដូចនេះគឺ៖ [១៧:៨៩] តែមនុស្សភាគច្រើនមិនព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាឡិទេ ហើយបានតែប្រកែកទេ ។"
(الكافي 1: 351 / 64)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَسَدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّقْفِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ هِلَالِ الْأَحْمَسِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ وَهْبِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ بَجِيرَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي وِلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تأويل الآيات 290 / 30: 1، شواهد التنزيل 353 / 482: 1، البرهان في تفسير القرآن الجزء: 3 صفحة: 585)***

២. មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន អាល់-អ៊ុបបានតំណាលតមកពី... យ៉ាក្កុហ្គារដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [១៧:៨៩] តែមនុស្សភាគច្រើនមិនព្រមទទួលទេ ហើយបានតែប្រកែកទេ ថា៖ "អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាឡិ^{صلوات الله عليه والسلام}" (1: 290 / 30، شواهد التنزيل 1: 353 / 482)

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾

៩០. ពួកគេថា៖ "យើងមិនជឿលោកទេ [មូហាំម៉ាដ្តអ៊ុយ] លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមានទឹកដុះចេញពីដីឲ្យយើង

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾

៩១. ឬ[លុះណាតែ]លោកមានចម្ការលម្អើនិងទំពាំងបាយជូរ ហើយលោកធ្វើឲ្យមានអូរទឹកនៅក្នុងចម្ការនោះផុសឡើង ។

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بَالِلِهِ وَالْمَلَكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾

៩២. ឬ[លុះណាតែ]លោកធ្វើឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើយើងទាំងផ្ទាំងៗ ដូចលោកបានអះអាងមែននោះ ឬ[លុះណាតែ]លោកនាំអល់ឡោះប្តីនិងពួកទេវតាក្រុមៗមកឲ្យយើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក

أَوْ يَكُونُ لَكَ بَيِّنَةٌ مِّنْ رُّحْرَفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقَيْبِكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٢﴾

៩៣. ឬ[លុះណាតែ]លោកមានគេហដ្ឋានមាសមួយ ឬ[លុះណាតែ]លោកឡើងទៅលើមេឃបាន ! ម្យ៉ាងទៀតយើងនឹងមិនជឿថាលោកឡើងទៅលើមេឃបានទេ ដរាបណាលោកមិនបាននាំលិខិតមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះដែលយើងអាចអានបាន ! ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ តើខ្ញុំជាអ្វីផ្សេងពីសាស្ត្រាមនុស្សរបស់អល់ឡោះប្តីទេ ?"

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾

៩៤. តើមានអ្វីរារាំងមិនឲ្យមនុស្សទាំងនោះមានសទ្ធា ពេលដែលមានមគ្គុទេសក៍នាំផ្លូវបានមកដល់ពួកគេហើយ តែ[ដោយសារអំពើទុច្ចរិតទទឹងរឹងរូសរបស់ពួកគេ]ពួកគេបានថា៖ "តើអល់ឡោះប្តីបានចាត់បញ្ជូនមនុស្សធម្មតាមកជាសាស្ត្រាដូច្នោះឬ ?"

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾

៩៥. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រសិនបើមានបណ្តាទេវតាដើរបានដោយសុវត្ថិភាពនៅលើផែនដី យើងប្រាកដនឹងចាត់បញ្ជូនមកឲ្យពួកគេ ពីលើមេឃ នូវទេវតាមួយជាសាស្ត្រា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៩០-៩៥

1. قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَعُلْتُ لِأبي عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَهَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يُنَاطِرُهُمْ إِذَا عَانَتْهُ وَ يُحَاجُّهُمْ؟ قَالَ: بَلَى مِرَارًا كَثِيرَةً مِنْهَا: مَا حَكَى اللَّهُ مِنْ قَوْلِهِمْ: «وَقَالُوا مَا هَذَا الرَّسُولُ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْ لَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا مَلَكًا» إِلَى قَوْلِهِ «رَجُلًا مَسْحُورًا». «وَقَالُوا لَوْ لَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ».

១. ហ្គាសាន់ ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم បានទូលព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ហ្គាសាន់ ប៊ិន មូហាម៉ាដ صلوات الله عليه والسلم ថា៖ "វិស្វលុលឡោះប្តី صلوات الله عليه والسلم បានដដែករកខុសត្រូវជាមួយពួកគេទេកាលពួកគេព្រហ្មហើនដាក់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បានលើកអះអាងដាក់ពួកគេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បានដដែកជាមួយពួកគេច្រើនលើក ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនោះ អល់ឡោះប្តី صلوات الله عليه والسلم មានព្រះបន្ទូលអំពីចិត្តពួកគេថា៖ [២៥:៧] ពួកគេបានថា៖ "ហេតុអ្វីសាស្ត្រាម្នាក់នេះបរិភោគអាហារនិងដើរក្នុងទីផ្សារ ? ហេតុអ្វីមិនមានទេវតាចុះមករកគេ ដើម្បីជាអ្នកព្រមានជាមួយគេ ? ដល់ព្រះបន្ទូល [២៥:៨] មនុស្សដែលត្រូវអំពើគេទេ ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៣:៣១] ហើយពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគូរអាននេះចុះមកឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ ?"

«وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا» إِلَى قَوْلِهِ «كِنَابًا نَقْرُؤُهُ»

[១៧:៩០] ពួកគេថា៖ "យើងមិនជឿលោកទេ លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមានទឹកចុះចេញពីដីឲ្យយើង" ដល់ "[១៧:៩៣] ម្តីមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះដែលយើងអាចអានបាន!"

قَدْ قِيلَ لَهُ فِي آخِرِ ذَلِكَ: لَوْ كُنْتَ نَبِيًّا كَمُوسَى لَنَزَلَتْ عَلَيْنَا الصَّاعِقَةُ فِي مَسْأَلَتِنَا إِلَيْكَ، لِأَنَّ مَسْأَلَتَنَا أَشَدُّ مِنْ مَسْأَلَةِ قَوْمِ مُوسَى لِمُوسَى.

បន្ទាប់ពីនោះ ពួកគេបានប្រាប់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "បើលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសាស្តាដូចមូសា عليه السلام មែន រន្ទះប្រាកដជាបាញ់យើងដោយសារតែសំណួរដែលយើងបានសួរលោក صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ ព្រោះសំណួរនេះ ពិបាកជាងសំណួរដែលប្រជារាស្ត្ររបស់មូសា عليه السلام បានសួរមូសា عليه السلام ។"

قَالَ: وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ قَاعِدًا ذَاتَ يَوْمٍ بِمَكَّةَ بِفِنَاءِ الْكَعْبَةِ إِذِ اجْتَمَعَ جَمَاعَةٌ مِنْ رُؤَسَاءِ قُرَيْشٍ مِنْهُمْ: الْوَلِيدُ بْنُ الْمُغِيرَةِ الْمَخْزُومِيُّ، وَ أَبُو الْبَحْرِيِّ بْنُ هِشَامٍ وَ أَبُو جَهْلٍ بْنُ هِشَامٍ، وَ الْعَاصُ بْنُ وَائِلٍ السَّهْمِيُّ، وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِيُّ، وَ كَانَ مَعَهُمْ جَمْعٌ مِّنْ يَلِيهِمْ كَثِيرٌ، وَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقْرَأُ عَلَيْهِمْ كِتَابَ اللَّهِ وَ يُؤَدِّي إِلَيْهِمْ عَنِ اللَّهِ أَمْرَهُ وَ نَهْيَهُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃមួយរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អង្គុយក្នុងលានកាក្កុបាស្ត ឯម៉ាកកាស្ត កាល ពួកមេដឹកនាំគូរិយ័ស្ត មានអាល់-វ៉ាលីដ្វ ប៊ិន មូគីរ៉េ: ត្ថី អាល់-ម៉ាក្កុស្តិមី, អាហ្វិ អាល់-បាក្កុតារី ប៊ិន ហ្វីស្តា, អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់ ប៊ិន ហ្វីស្តា, អាល់-អុស្ត ប៊ិន វ៉ាអ៊ីល អាល់-សាស្តមី និង អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ូម៉ាយ៉ាស្ត អាល់-ម៉ាក្កុស្តិមី ជាមួយមនុស្សមួយក្រុមធំដែលតាមពួកគេ ។ រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅជុំ ជាមួយសារកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ច្រើននាក់ បានសួរត្រួតអានឲ្យពួកគេស្តាប់ ហើយបានពន្យល់ពួកគេអំពីព្រះ បញ្ជានិងបម្រាមដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។

فَقَالَ الْمُشْرِكُونَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: لَقَدْ اسْتَفْجَلَ أَمْرٌ مُحَمَّدٍ، وَ عَظُمَ حَطْبُهُ فَتَعَالَوْا نَبْدًا بِتَفْرِيعِهِ وَ تَبَكِّيَتِهِ وَ تَوَيْجِخِهِ، وَ الْإِخْتِجَاحِ عَلَيْهِ، وَ إِطْطَالِ مَا جَاءَ بِهِ لِيَهُونَ حَطْبُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ، وَ يَصْغُرَ قَدْرُهُ عِنْدَهُمْ، فَلَعَلَّهُ يَنْزِعُ عَمَّا هُوَ فِيهِ مِنْ غَيْبِهِ وَ بَاطِلِهِ وَ تَمَرُّدِهِ وَ طُغْيَانِهِ، فَإِنْ انْتَهَى وَ إِلَّا عَامَلْنَاهُ بِالسَّيْفِ الْبَاطِرِ. قَالَ أَبُو جَهْلٍ: فَمَنْ [ذَا] الَّذِي يَلِي كَلَامَهُ وَ مُجَادَلَتَهُ؟ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِيُّ: أَنَا إِلَى ذَلِكَ، أَمَا تَرْضَانِي لَهُ قَرْنًا حَسِيْبًا، وَ مُجَادِلًا كَفِيْبًا؟ قَالَ أَبُو جَهْلٍ: بَلَى

ពួកពហុទេពនិយមមួយចំនួនបាននិយាយគ្នាថា៖ "រឿងមូហ្កាម៉ាដ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم កាន់តែធំឡើងៗ សុន្ទរកថាគេ صلوات الله عليه وآله وسلم កាន់តែមានឥទ្ធិពលខ្លាំងឡើងៗ ។ យើងទៅជួបគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ដើម្បីស្តីបន្ទោសគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រឆាំងសម្តីគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យ សាបឥទ្ធិពល ដើម្បីបំបាក់មុខគេ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅពីមុខមិត្តគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បើពួកគេឈប់ទង្វើអាក្រក់នេះ ទង្វើមិនត្រឹម ត្រូវនេះ ទង្វើយោរយោរនិងការបេះបោរនេះ អ្វីៗនឹងចប់ត្រឹមនេះ ពុំនោះទេនឹងត្រូវចាត់ការពួកគេដោយ ដាវ ។" អាហ្វិ យ៉ាហ្វាល់បានថា៖ "អ្នកណានឹងនិយាយប្រកែកជាមួយគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ?" អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន

អាច្នី អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ូ អាស់-ម៉ាក្កុស្វីមីបានថា: "ខ្ញុំនឹងនិយាយប្រកែកជាមួយគេ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានវោហារមែនទេ?" អាច្នី យ៉ាហ្គាល់បានថា: "មែន ។"

فَأْتَوْهُ بِاجْمَعِهِمْ، فَابْتَدَأَ عَبْدُ اللَّهِ بِنِ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِيِّ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، لَقَدْ ادَّعَيْتَ دَعْوَى عَظِيمَةً، وَ قُلْتَ مَقَالًا هَائِلًا، زَعَمْتَ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ مَا يَنْبَغِي لِرَبِّ الْعَالَمِينَ وَ خَالِقِ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ أَنْ يَكُونَ مِثْلَكَ رَسُولًا لَهُ! بَشَرٌ مِثْلُنَا، تَأْكُلُ كَمَا نَأْكُلُ، وَ تَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ كَمَا تَمْشِي، فَهَذَا مَلِكُ الرُّومِ، وَ هَذَا مَلِكُ الْفُرْسِ لَا يَبْعَثَانِ رَسُولًا إِلَّا كَثِيرَ الْمَالِ، عَظِيمَ الْحَالِ، لَهُ فُصُورٌ وَ دُورٌ [وَ بَسَاتِينٌ] وَ فَسَاطِيطٌ وَ خِيَامٌ وَ عِبِيدٌ وَ خُدَّامٌ، وَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَوْقَ هَؤُلَاءِ كُلِّهِمْ أَجْمَعِينَ، فَهُمْ عِبِيدُهُ، وَ لَوْ كُنْتَ نَبِيًّا لَكَانَ مَعَكَ مَلَكٌ يُصَدِّقُكَ وَ نُشَاهِدُهُ، بَلْ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ إِلَيْنَا نَبِيًّا لَكَانَ إِتْمًا يَبْعَثُ إِلَيْنَا مَلَكًا، لَا بَشَرًا مِثْلَنَا، مَا أَنْتَ يَا مُحَمَّدُ إِلَّا مَسْخُورًا، وَ لَسْتُ بِنَبِيٍّ.

ពួកគេបានមកជុំគ្នា អាប់ខ្នុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាច្នី អ៊ូម៉ែយ៉ាស៊ូ អាស់-ម៉ាក្កុស្វីមីបានថា: "មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} អើយ លោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានប្រកាសយ៉ាងឧឡារិក លោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} បានធ្វើឲ្យឆ្ងល់ខ្លាំង ។ លោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អះអាងថាខ្លួនលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ជាសាស្ត្រាបសំព្រះម្ចាស់^{عجل} ពិភពទាំងពួង ។ មិនមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះម្ចាស់^{عجل} ពិភពទាំងពួង ព្រះអ្នកបង្កើតសព្វសារពើទេ ដែលព្រះអង្គ^{عجل} តែងតាំងមនុស្សដូចលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ជាសាស្ត្រាបសំព្រះអង្គ^{عجل} នោះ: មនុស្សដូចយើងដែរដែលបរិភោគដូចយើងបរិភោគដែរ ដែលដើរក្នុងផ្សារដូចយើងដើរដែរ ។ ស្តេចរូមនិងស្តេចហ្វារស៊ីមិនចាត់បញ្ជូនអគ្គរាជទូតទៅរកអ្នកណាទេ លើកលែងតែអ្នកនោះមានទ្រព្យសម្បត្តិមហាសាល មានឋានៈខ្ពស់ មានប្រាសាទ ផ្ទះសំបែងច្រើន មានចម្ការ មានជំរំសំពត់ខ្ជោប មានទាសៈនិងអ្នកបម្រើច្រើន ។ ព្រះម្ចាស់^{عجل} ពិភពទាំងពួងផ្តើមលើសពួកគេទាំងនោះ ហើយពួកគេជាបាវរបស់ព្រះអង្គ^{عجل} ។ បើលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ជាសាស្ត្រាមែន លោកប្រាកដជាមានទេវតាមួយអង្គនៅជាមួយលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ដែលទទួលស្គាល់លោកហើយយើងនឹងបានឃើញទោវតានោះ ។ តែបើអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ចង់ចាត់បញ្ជូនសាស្ត្រាមករកយើង ព្រះអង្គ^{عجل} នឹងបញ្ជូនមករកយើងនូវស្តេចមួយអង្គ មិនមែនមនុស្សដូចយើងទេ ។ មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អើយ លោក^{صلی الل� علیہ وآلہ وسلم} មិនមែនអ្នកណាក្រៅពីអ្នកត្រូវអំពើទេ លោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មិនមែនសាស្ត្រាទេ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: هَلْ بَقِيَ مِنْ كَلَامِكَ شَيْءٌ؟ قَالَ: بَلَى، لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ رَسُولًا لَبَعَثَ أَجَلَ مَنْ فِيمَا بَيْنَنَا مَالًا، وَ أَحْسَنَهُ حَالًا، فَهَلَا نَزَلَ هَذَا الْفُرَّانَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَهُ عَلَيْكَ، وَ ابْتَعَثَكَ بِهِ رَسُولًا «عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْفَرِثِيِّينَ عَظِيمٍ»: إِمَّا الْوَلِيدُ بْنُ الْمُعَيَّرَةِ بِمَكَّةَ، وَ إِمَّا عُزْوَةُ بْنُ مَسْعُودٍ الْتَّفَفِيُّ بِالطَّائِفِ.

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "លោកនិយាយអស់ហើយឬនៅ?" គាត់បានថា: "នៅ បើអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ចង់ចាត់បញ្ជូនសាស្ត្រាមួយអង្គមកមែន ព្រះអង្គ^{عجل} ច្បាស់ជានឹងចាត់បញ្ជូនមកនូវមនុស្សម្នាក់ដែលរុងរឿងជាងគេដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងចំណោមយើង មានឋានៈប្រសើរ ។ ហេតុអ្វីគួរអាននេះ - ដែលត្រូវដាក់មកដូចលោកថាអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} បានប្រទានមកឲ្យលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ថាលោក^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ជាសាស្ត្រាជាមួយគួរអាននោះ - មិនត្រូវដាក់មក [៤៣:៣១] ឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ ដូចជាអាស់-វ៉ាលីដ្ន៎ ប៊ិន មូគីរ៉ាហ្គី នៅម៉ាកកាស៊ូ ឬ អូរ៉ាស៊ូ ប៊ិន ម៉ាស៊ីដ្ន៎ អាស់-ស្វាក្កុហ្ន៎ នៅឯ ត្ន័អ៊ីហ្វ ជាដើម?"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: هَلْ بَقِيَ مِنْ كَلَامِكَ شَيْءٌ يَا عَبْدَ اللَّهِ؟ قَالَ: بَلَى، «لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا» بِمَكَّةَ هَذِهِ، فَإِنَّهَا ذَاتُ حِجَاةٍ وَعَمْرَةٍ وَجِبَالٍ، تَكْسَحُ أَرْضَهَا وَتَحْمُرُهَا، وَتُجْرِي فِيهَا الْعُيُونُ، فَإِنَّا إِلَى ذَلِكَ مُتَحَاوِنُونَ، «أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَجِيلٍ وَعَنْبٍ»، فَتَأْكُلُ مِنْهَا وَتُطْعِمُنَا، «فَتَفْجِرُ الْأَنْهَارَ خِلَافَهَا» خِلَالَ تِلْكَ النَّجِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَفْجِيرًا أَوْ تُسْقِطَ، السَّمَاءُ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا، «فَإِنَّكَ قُلْتَ لَنَا: «وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ» وَ لَعَلْنَا نَقُولُ ذَلِكَ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អើយ លោកនិយាយអស់ហើយឬនៅ?"
អាប់ខុលឡោះហ្ន៎បានទូលថា៖ "នៅ ។ [១៧:៩០] "យើងមិនជឿលោកទេ លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមានទឹកដុះចេញពីដីឲ្យយើង" ពីដីនៅឯម៉ាកកាស្តូទេនោះ ព្រោះទីនោះសុទ្ធតែជាថ្មភ្នំ ជាវាលមានតែភ្នំ ។ ដីនេះរលឹង មានតែក្រហូង ។ ចូរលោក^ﷺធ្វើឲ្យមានទឹកចេញមក ព្រោះយើងត្រូវការទឹកនោះ [១៧:៩១] ឬលោកមានចម្ការលម្អើនិងទំពាំងបាយជូរ របស់លោក^ﷺ ដែលយើងអាចបរិភោគបាននិងឲ្យគេឯងបរិភោគបានដែរ ។ ហើយលោកធ្វើឲ្យមានអូរទឹកនៅក្នុងចម្ការនោះ កណ្តាលចម្ការលម្អើនិងទំពាំងបាយជូរ ផុសឡើង ។ [១៧:៩២] ឬលោកធ្វើឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើយើងទាំងផ្ទាំងៗ ដូចលោកបានអះអាងមែននោះ ឬលោកនាំអស់ឡោះហ្ន៎និងពួកទេវតាជាក្រុមៗមកឲ្យយើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ព្រោះលោក^ﷺបានប្រាប់យើងថា៖ [៥២:៤៤] បើពួកគេឃើញដុំអ្វីមួយធ្លាក់មកពីលើមេឃ ពួកគេនឹងថា៖ "នេះគឺពន្លឺពពក!" ដើម្បីយើងនឹងថាដូចនេះដែរ ។"

قَالَ: وَ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ «أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا»، تَأْتِي بِهِ وَبِهِمْ وَ هُمْ لَنَا مُقَابِلُونَ «أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرِفٍ» نُطْعِمُنَا مِنْهُ، وَ تُغْنِينَا بِهِ فَلَعَلَّنَا نَطْعَى، فَإِنَّكَ قُلْتَ لَنَا: «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ * أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْجِلَ». ثُمَّ قَالَ: «أَوْ تَزُقُّ فِي السَّمَاءِ» أَي تَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ «وَ لَنْ نُؤْمِنَ لِزَيْتِكَ» لِصُعُودِكَ «حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ»: مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أُمَيَّةَ الْمُخْزُومِيِّ وَ مَنْ مَعَهُ بِأَنْ آمَنُوا بِمَحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَإِنَّهُ رَسُولِي وَ صِدْقُوهُ فِي مَقَالِهِ فَإِنَّهُ مِنْ عِنْدِي. ثُمَّ لَا أَدْرِي يَا مُحَمَّدُ إِذَا فَعَلْتَ هَذَا كَلَّمَهُ أَوْ مِنْ بَكَ أَوْ لَا أَوْ مِنْ بَكَ، بَلْ لَوْ رَفَعْنَا إِلَى السَّمَاءِ، وَ فَتَحْتَ أَبْوَابَهَا وَ أَدْخَلْنَاهَا لَقُلْنَا: «إِنَّمَا سَكَّرَتْ أَبْصَارُنَا» وَ سَحَرْتَنَا.

បន្ទាប់មកអាប់ខុលឡោះហ្ន៎បានថា៖ "យើងនឹងមិនជឿលោក^ﷺទេ [១៧:៩២] ឬលោកនាំអស់ឡោះហ្ន៎និងពួកទេវតាជាក្រុមៗមកឲ្យយើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ជាមួយព្រះអង្គ^ﷺនិងពួកទេវតាទល់នឹងមុខយើង [១៧:៩៣] ឬលោកមានគេហដ្ឋានមាសមួយ ចែកទ្រព្យនោះឲ្យយើង ធ្វើឲ្យយើងមានបាន ព្រោះលោក^ﷺបានប្រាប់យើងថា៖ [៩៦:៦] ទេ ការពិតមនុស្សហែប្រទូសប្រឆាំង [៩៦:៧] ព្រោះគេឃើញថាខ្លួនគេមិនត្រូវការអ្វីទេ ។ បន្ទាប់មក អាប់ខុលឡោះហ្ន៎បានថា៖ "[១៧:៩៣] ឬលោកឡើងទៅលើមេឃបាន" មានន័យថា ឡើងទៅលើមេឃ ។ ម្យ៉ាងទៀតយើងនឹងមិនជឿថាលោកឡើងទៅលើមេឃបានទេ បើលោកឡើងទៅបាន ដរាបណាលោកមិនបាននាំលិខិតមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះ ដែលយើងអាចអានបាន មកពីអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ មកឲ្យអាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាចិ អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត អាល់-ម៉ាក់ស្វីមីនិងកនរបស់គេ ទើបពួកគេជឿម្យ៉ាងម៉ាដូ^ﷺ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺ ប៊ិន អាប់ខុលមុតត្ថិលីប^ﷺ បញ្ជាក់ថាគេ^ﷺ ជាវិស្វលុលរបស់អញ^ﷺ ឲ្យពួកគេព្រមទទួលស្គាល់និងជឿសម្តីព្រះអង្គ^ﷺ ព្រោះគេ^ﷺ មកពីអញ^ﷺ ។ បន្ទាប់ពីនោះ ម្យ៉ាងម៉ាដូ^ﷺ អើយ យើងមិនដឹងទេថាយើងនឹងជឿឬមិនជឿលោក^ﷺ ទេ ទោះបីលោក^ﷺ អាចធ្វើអ្វីទាំងនេះបានមែននោះ ។ តែទោះបីលោក^ﷺ ឡើងទៅលើមេឃបានមែន អាចបើកទ្វារមេឃបាន ឲ្យយើងចូលទៅក្នុងមេឃនោះក៏ដោយ យើងនឹងនិយាយថា៖

"[១៥:១៥] ភ្នែកយើងស្រវាំង យើងត្រូវអំពើ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ أَبَقِيَ شَيْءٌ مِنْ كَلَامِكَ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَوْ لَيْسَ فِيمَا أَوْرَدْتُهُ عَلَيْكَ كِفَايَةٌ وَ بَلَغٌ؟ مَا بَقِيَ شَيْءٌ فَقُلْ مَا بَدَا لَكَ وَ أَفْصَحْ عَنْ نَفْسِكَ إِنْ كَانَتْ لَكَ حُجَّةٌ، وَ آتِنَا بِمَا سَأَلْنَاكَ.

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ}មានព្រះវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អីយ តើលោកមានអ្វីនិយាយទៀតទេ ?" គាត់បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلی اللہ علیہ وآلہ}អីយ តើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះមិនគ្រប់គ្រាន់ទេឬ ? ខ្ញុំមិនបានភ្លេច និយាយអ្វីមួយទេហើយបានអធិប្បាយប្រាប់លោកនូវភ័ស្តុតាងអស់ហើយ ដូច្នោះចូរលោកឆ្លើយតបខ្ញុំ មក ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّمِيعُ لِكُلِّ صَوْتٍ، وَ الْعَالِمُ بِكُلِّ شَيْءٍ تَعَلَّمْ مَا قَالَهُ عِبَادُكَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ «وَقَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَ يَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ» إِلَى قَوْلِهِ «رَجُلًا مَسْحُورًا». ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا».

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}អីយ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}បានឮអ្វីៗដែលគេបាននិយាយ ហើយ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ សូមព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}និយាយជាមួយបាវ ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}ដូចម្តេច ។" អល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلی اللہ علیہ وآលہ} អីយ [២៥:៧] ពួកគេបានថា៖ "ហេតុអ្វីសាស្ត្រាម្នាក់នេះបរិភោគអាហារនិងដើរក្នុងទីផ្សារ ? ហេតុអ្វីមិន មាន ទេវតាចុះមករកគេ ដើម្បីជាអ្នកព្រមានជាមួយគេ ? ដល់ [២៥:៨] មនុស្សដែលត្រូវអំពើគេទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៤៨] អ្នកមើលចុះ ពួកគេប្រៀបធៀបអ្នកដូចម្តេចខ្លះ ។ ដូច្នោះពួកគេរង្វេងមិនអាចរកផ្លូវត្រូវឃើញទេ ។

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ: يَا مُحَمَّدُ «تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ يَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا». وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ «فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَ ضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ» الْآيَةَ. وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ «وَقَالُوا لَوْ لَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ مَلَكًا. وَ لَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَفُضِيَ الْأَمْرُ» إِلَى قَوْلِهِ «وَ لَكَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ» .

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلی اللہ علیہ وآលہ}អីយ [២៥:១០] សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមាន ដល់ព្រះដែលនឹងប្រទានឲ្យអ្នក ប្រសើរលើសនោះ បើព្រះអង្គមានព្រះបំណង នូវបណ្តាសួនសួគ៌ដែល មានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ហើយព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យអ្នកនូវបណ្តាប្រាសាទ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ}បាន បើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی الل� علیہ وآលہ}ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلی اللہ علیہ وآលہ}អីយ [១១:១២] អ្នកអាចនឹងចោលមួយចំណែកដែលគេបាន បើកឲ្យអ្នកដឹង ហើយអ្នកអាចនឹងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដោយសាររឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ}បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ} ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلی اللہ علیہ وآលہ}អីយ [៦:៨] ពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីបានជាគេមិនបញ្ជូនទេវតាចុះមករកគេ (គឺ ព្រះសាស្ត្រា) ?" ។ បើយើងបញ្ជូនទេវតាចុះមក [ព្រោះតែពួកគេទទឹងរឹងរូសនិងទុច្ចរិត] រឿងនោះ (គឺជោគវាសនារបស់ពួកគេ) ប្រាកដជានឹងបានវិនិច្ឆ័យស្រេចបាច់ហើយ ។ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ} [៦:៩] យើងច្បាស់ ជានឹងធ្វើឲ្យពួកគេ (គឺទេវតា) មុជទៅក្នុងភាពច្របូកច្របល់ គឺភាពច្របូកច្របល់ ដែលពួកគេ (គឺពួកមនុស្ស) បិតនៅស្រាប់ហើយនោះ ។

فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ أَمَا مَا ذَكَرْتَ مِنْ آيَةِ أَكْلِ الطَّعَامِ كَمَا تَأْكُلُونَ، وَرَعَمْتَ أَنَّهُ لَا يَجُوزُ لِأَجْلِ هَذِهِ أَنْ أَكُونَ لِلَّهِ رَسُولًا، فَإِنَّمَا الْأَمْرُ لِلَّهِ «يُفْعَلُ مَا يَشَاءُ» وَ«يُحْكَمُ مَا يُرِيدُ»، وَهُوَ مُحْمُودٌ، وَ لَيْسَ لَكَ وَ لَا لِأَحَدٍ الْإِعْتِرَاضُ عَلَيْهِ يَلْمُ وَ كَيْفَ. أ لَا تَرَى أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَيْفَ أَفْقَرَ بَعْضًا وَ أَعْنَى بَعْضًا، وَ أَعَزَّ بَعْضًا، وَ أَدَلَّ بَعْضًا وَ أَصَحَّ بَعْضًا وَ أَسْقَمَ بَعْضًا، وَ شَرَفَ بَعْضًا وَ وَضَعَ بَعْضًا، وَ كَلَّمَهُمْ مِمَّنْ يَأْكُلُ الطَّعَامَ. ثُمَّ لَيْسَ لِلْفُقَرَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَفْقَرْنَا وَ أَعْنَيْتَهُمْ؟ وَ لَا لِلرُّضَعَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ وَضَعْنَا وَ شَرَفْتَهُمْ؟ وَ لَا لِلزَّمَنِيِّ وَ الصُّعْفَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَرْمَنَّا وَ أَضَعَفْنَا وَ صَحَّحْتَهُمْ؟ وَ لَا لِلذَّلَّالِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَدَلَلْنَا وَ أَعَزَّزْتَهُمْ؟ وَ لَا لِجَوَائِحِ الصُّورِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ فَجَّحْنَا وَ جَمَّلْتَهُمْ؟ بَلْ إِنْ قَالُوا ذَلِكَ كَانُوا عَلَى رَجِيمٍ رَادِينَ، وَ لَهُ فِي أَحْكَامِهِ فَنَائِجِينَ، وَ بِهِ كَافِرِينَ، وَ لَكَ أَنْ [إِنِّي] أَنَا الْمَلِكُ، الْخَافِضُ الرَّافِعُ، الْمُعْنِي الْمُفْقِرُ، الْمُعْزِ الْمُدِيلُ، الْمَصْحَحُ الْمُسْقِمُ وَ أَنْتُمْ الْعَبِيدُ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا التَّسْلِيمُ لِي، وَ الْإِنْقِيَادُ لِحُكْمِي، فَإِنْ سَلَّمْتُمْ كُنْتُمْ عِبَادًا مُؤْمِنِينَ، وَ إِنْ أَبَيْتُمْ كُنْتُمْ بِي كَافِرِينَ، وَ بَعُوثَاتِي مِنْ أَهْلِكِينَ.

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} មានព្រះវចនៈប្រាប់គាត់ថា៖ "អ្នកបង្កលុលឡោះហ្ន៎អើយ អ្វីដែលលោកបានប្រាប់ខ្ញុំ នោះ គឺថា ខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បរិភោគដូចលោកដែរ ហើយដោយសារហេតុនេះឯងបានជាគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យ រូបខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទៅជាព្រះសាស្ត្រាអល់ឡោះហ្ន៎នោះ ។ នេះគឺភារកិច្ចរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គធ្វើអ្វី ស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គដាក់ព្រះបញ្ជាអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ព្រះអង្គគឺព្រះជាទី គោរពសក្ការៈបូជា ។ លោកឬអ្នកណាមួយមិនមានសិទ្ធិជំទាស់ព្រះអង្គទេថា៖ "ហេតុអ្វី ឬ ដូចម្តេច" នោះទេ ។ លោកមើលចុះ អល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យអស់លោកមួយចំនួនក្រ មួយចំនួនទៀតមានទ្រព្យ មួយចំនួនថ្លៃថ្នូរ មួយចំនួនទៀតអាបំឱន មួយចំនួនមានសុខភាពល្អ មួយចំនួនទៀតឈឺថ្កាត់ មួយ ចំនួនទុច្ចរិត មួយចំនួនទៀតត្រឹមត្រូវ ហើយមនុស្សទាំងអស់នេះសុទ្ធតែបរិភោគ ។ អ្នកក្រមិនត្រូវ និយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្រ ឲ្យពួកគេមានទ្រព្យ?" មនុស្សអាក្រក់ មិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអាក្រក់ ឲ្យពួកគេស្អាតស្អំ?" អ្នក អាបំឱនមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអាបំឱន ឲ្យពួកគេថ្លៃថ្នូរ?" មនុស្សរូបអាក្រក់មិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានរូបអាក្រក់ ឲ្យ ពួកគេមានរូបស្អាត?" បើពួកគេថាបែបនេះ ហើយជំទាស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ប្រឆាំងព្រះបញ្ជានានា របស់ព្រះអង្គ ហើយក្លាយខ្លួនជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា គេនឹងឆ្លើយតបពួកគេថា៖ "អញគឺព្រះមហាក្ស ត្រ អញដាក់ចុះ អញលើកឡើង អញធ្វើឲ្យមាន អញធ្វើឲ្យក្រ អញលើកកិត្តិយស អញ បំបាក់មុខ អញធ្វើឲ្យមានសុខភាពល្អ អញធ្វើឲ្យឈឺ ហើយពួកអ្នកជាទាសៈ ។ ពួកអ្នកមិនអាចធ្វើ អ្វីបានទេក្រៅពីចុះចូលចំពោះអញ និងអនុវត្តន៍តាមព្រះបញ្ជា អញ ។ បើពួកអ្នកចុះចូល ពួកអ្នកនឹងទៅជាបាវមានសទ្ធា ។ បើពួកអ្នកលើស ពួកអ្នកនឹងទៅជាពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកអ្នកនឹងត្រូវ ទទួលទណ្ឌកម្មអញ ហើយនឹងត្រូវកម្ទេចចោល ។"

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ «فُلٌ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ» يَعْنِي أَكْلُ الطَّعَامِ «يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ» يَعْنِي فُلٌ هُم: أَنَا فِي الْبَشَرِيَّةِ مِثْلُكُمْ، وَ لَكِنَّ رَبِّي حَصَنِي بِالنَّبُوءَةِ دُونَكُمْ، كَمَا يَخْصُ بَعْضُ الْبَشَرِ بِالْعَنَاءِ وَ الصَّحَّةِ وَ الْجَمَالِ دُونَ بَعْضِ مِنَ الْبَشَرِ، فَلَا تُنْكِرُوا أَنْ يُخْصَنِي أَيْضًا بِالنَّبُوءَةِ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎អើយ [១៨:១១០] ចូរអ្នកថ្លែង

ថា: "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចលោកទាំងឡាយដែរ មានន័យថា បរិភោគចំណីអាហារ ។ គេបាន
 បើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា: "ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ មានន័យថា ចូរអ្នក^ﷺប្រាប់ពួកគេថា: "ខ្ញុំ^ﷺ
 ជាមនុស្សម្នាក់ដូចអស់លោកដែរ តែព្រះម្ចាស់^ﷻខ្ញុំ^ﷺបានធ្វើឲ្យខ្ញុំ^ﷺទៅជាបុគ្គលពិសេសដាច់ឡែកពី
 មនុស្សឯទៀតអាស្រ័យសាស្ត្រាភាព ដូចការលាតសន្ធឹងទ្រព្យសម្បត្តិ សុខភាព រូបនោម ឲ្យទៅមនុស្ស
 មួយចំនួនដោយដាច់ឡែកពីមនុស្សឯទៀតនោះដែរ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំបដិសេធថាព្រះអង្គ^ﷻលាត
 សន្ធឹងសាស្ត្រាភាពមកលើរូបខ្ញុំ^ﷺនោះឡើយដែរ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: وَ أَمَا قَوْلِكَ: «[إِنَّ] هَذَا مَلِكُ الرَّومِ، وَ مَلِكُ الْفَرَسِ لَا يَبْعَثَانِ رَسُولًا إِلَّا كَثِيرَ الْمَالِ، عَظِيمِ
 الْحَالِ، لَهُ فُضُوزٌ وَ دُورٌ وَ فَسَاطِيطٌ وَ حَيَامٌ وَ عَبِيدٌ وَ حُدَامٌ، وَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَوْقَ هَؤُلَاءِ كُلِّهِمْ فَهُمْ عَبِيدُهُ» فَإِنَّ اللَّهَ لَهُ التَّدْبِيرُ وَ الْحُكْمُ
 لَا يَفْعَلُ عَلَى ظَنِّكَ وَ حُسْبَانِكَ، وَ لَا يَأْتِي أَحَدًا، بَلْ «يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ»، وَ «يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ» وَ هُوَ مُحَمَّدٌ يَا عَبْدَ اللَّهِ إِنَّمَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيَّهُ
 لِيُعَلِّمَ النَّاسَ دِينَهُمْ، وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى رَحْمَتِهِ، وَ يَكِدُّ نَفْسَهُ فِي ذَلِكَ أَنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ، فَلَوْ كَانَ صَاحِبَ فَضُورٍ يَخْتَجِبُ فِيهَا وَ
 عَبِيدٍ وَ حُدَمٍ يَسْتُرُونَهُ عَنِ النَّاسِ

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះរចនៈថា: "រីឯសម្តីរបស់លោកថា: "ស្តេចរួមនិងស្តេចហ្វារស៊ី
 មិនចាត់បញ្ជូនអគ្គរាជទូតទៅរកអ្នកណាទេ លើកលែងតែអ្នកនោះមាន ទ្រព្យសម្បត្តិមហាសាល មាន
 ឋានៈខ្ពស់ មានប្រាសាទ ផ្ទះសំបែងច្រើន មានចម្ការ មានជំរំសំពត់ខ្លោប មានទាសៈនិងអ្នកបម្រើ
 ច្រើន ។ ព្រះម្ចាស់^ﷻពិភពទាំងពួងផ្តំផ្តើមលើសពួកគេទាំងនោះ ហើយពួកគេជាបាវរបស់ព្រះអង្គ^ﷻ ។
 និងអ្នកបម្រើច្រើន ។" អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺមានគម្រោងការនៅក្នុងញាណបារមីព្រះអង្គ^ﷻ ។ ព្រះអង្គ^ﷻមិនធ្វើ
 ដូចការស្មាននិងការគិតគូររបស់លោកទេ មិនធ្វើតាមការស្នើរបស់លោកទេ តែព្រះអង្គ^ﷻធ្វើអ្វីតាមតែ
 ព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ^ﷻ ព្រះអង្គ^ﷻចេញព្រះបញ្ជាអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ^ﷻ ។
 អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺអើយ ព្រះអង្គ^ﷻគឺព្រះជាទីគោរពសក្តារៈបូជា ។ អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានចាត់បញ្ជូនព្រះ
 សាស្ត្រាព្រះអង្គ^ﷻ មកឲ្យគ្រប់ប្រជារាស្ត្រដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនសាសនាពួកគេ និងហៅពួកគេមករកព្រះ
 ម្ចាស់ពួកគេ ។ ព្រះសាស្ត្រាលះបង់ទាំងកណ្តាលយប់ ទាំងចុងថ្ងៃទាំងពីរដើម្បីព្រះអង្គ^ﷻ ។ បើព្រះ
 សាស្ត្រាមានប្រាសាទនានា ព្រះសាស្ត្រានោះច្បាស់ជាដឹងកប់បាត់ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងពួង បាវបម្រើ
 និងអ្នកជំនួយការទាំងឡាយនឹងបាំងព្រះសាស្ត្រានោះបាត់ពីភ្នែកមនុស្សទាំងពួង ។

أَلَيْسَ كَانَتْ الرَّسَالَةُ تَصْبِغُ وَ الْأُمُورُ تَتَبَاطَأُ أَوْ مَا تَرَى لِمَلُوكِ إِذَا احْتَجَبُوا كَيْفَ يَجْرِي الْفَسَادُ وَ الْقَبَائِحُ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ بِهِ وَ لَا
 يَشْعُرُونَ؟ يَا عَبْدَ اللَّهِ وَ إِنَّمَا بَعَثَنِي اللَّهُ وَ لَا مَالٌ لِي لِيُعْرِفَكُمْ قُدْرَتَهُ وَ قُوَّتَهُ، وَ أَنَّهُ هُوَ النَّاصِرُ لِرَسُولِهِ، لَا تَقْدِرُونَ عَلَى قَتْلِهِ وَ لَا مَنَعَهُ مِنْ
 رِسَالَتِهِ، فَهَذَا أَبَيْتُ فِي قُدْرَتِهِ وَ فِي عَجْرَتِكُمْ وَ سَوْفَ يُظْفِرُنِي اللَّهُ بِكُمْ فَأَوْسِعْكُمْ فَنَاءً وَ أَسْرًا، ثُمَّ يُظْفِرُنِي اللَّهُ بِبِلَادِكُمْ، وَ يَسْتَوْلِي عَلَيْهَا
 الْمُؤْمِنُونَ مِنْ دُونِكُمْ، وَ دُونَ مَنْ يُؤَافِقُكُمْ عَلَى دِينِكُمْ.

ព្រះរាជសារនឹងបាត់បង់ ព្រះបញ្ជានានានឹងយឺតយ៉ាវដូច្នោះឬ? ឬលោកមិនដឹងទេថា កាលណាស្តេច
 ត្រូវកំបាំងបាត់ សេចក្តីវិនាសនិងអំពើអាក្រក់កើតមានឡើងពាសពេញ ហើយស្តេចនោះមិនទាំងដឹង
 ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះផង? អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷺអើយ អស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ^ﷺមកដោយគ្មាន
 ទ្រព្យសម្បត្តិសោះ ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកយល់ព្រះឥទ្ធិពលនិងព្រះពលំព្រះអង្គ^ﷻ ។ ព្រះអង្គ^ﷻជាអ្នក
 គាំទ្រព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គ^ﷻ ។ ពួកគេមិនមានអំណាចសម្លាប់ព្រះសាស្ត្រាទេ ឬហាមឃាត់ព្រះសាស្ត្រា

ផ្សព្វផ្សាយព្រះរាជសារទេ ។ នេះគឺអ្វីដែលបានលេចច្បាស់ឡើងពីព្រះឥទ្ធិពលព្រះអង្គ រីឯអ្វីដែលលោកស្រងាកចិត្តនោះគឺ បន្តិចទៀតអស់ឡោះហ្ន៎ រឺនឹងឲ្យខ្ញុំ មានជ័យជំនះលើអស់លោក ហើយនឹងបញ្ជាឲ្យសម្លាប់និងចាប់ខ្លួនអស់លោក ។ បន្ទាប់ពីនោះអស់ឡោះហ្ន៎ រឺនឹងប្រទានជ័យជំនះលើស្រុកអស់លោកឲ្យខ្ញុំ អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយនឹងកាន់កាប់ស្រុកនោះដោយគ្មានអស់លោក និងគ្មានពួកដែលចុះសម្រុងជាមួយអស់លោកក្នុងសាសនារបស់អស់លោក ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: «وَأَمَّا قَوْلُكَ لِي: «وَلَوْ كُنْتُ نَبِيًّا لَكَانَ مَعَكَ مَلِكٌ يُصَدِّقُكَ وَ نَشَاهِدُهُ، بَلْ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ إِلَيْنَا نَبِيًّا لَكَانَ إِنَّمَا يَبْعَثُ مَلَكًا لَا بَشَرًا مِثْلَنَا» فَأَلَمَّا لَمْ يَأْتِكُمْ مِنْ جَنْسِ هَذَا أَهْوَاءٍ، لَا عَيَانَ مِنْهُ، وَ لَوْ شَاهَدْتُمُوهُ بِأَنْ يُزَادَ فِي قُوَى أَبْصَارِكُمْ لَقُلْتُمْ: لَيْسَ هَذَا مَلَكًا، بَلْ هَذَا بَشَرٌ، لِأَنَّهُ إِنَّمَا كَانَ يَطَّهِّرُ لَكُمْ بِصُورَةِ الْبَشَرِ الَّذِي قَدْ أَلْتُمُوهُ لِتَفْهَمُوا عَنْهُ مَقَالَهُ، وَ تَعْرِفُوا بِهِ خَطَابَهُ وَ مُرَادَهُ، فَكَيْفَ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ صِدْقَ الْمَلِكِ وَ أَنَّ مَا يَقُولُهُ حَقٌّ؟ بَلْ إِنَّمَا بَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا، وَ أَظْهَرَ عَلَى يَدِهِ الْمُعْجَزَاتِ الَّتِي لَيْسَتْ فِي طَبَائِعِ الْبَشَرِ الَّذِينَ قَدْ عَلِمْتُمْ صَمَاتٍ فَلَوْ هُمْ، فَتَعْلَمُونَ بِعَجْرَتِكُمْ عَمَّا جَاءَ بِهِ أَنَّهُ مُعْجَزَةٌ وَ أَنَّ ذَلِكَ شَهَادَةٌ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بِالْصِّدْقِ لَهُ، وَ لَوْ ظَهَرَ لَكُمْ مَلِكٌ وَ ظَهَرَ عَلَى يَدِهِ مَا يَعْجَزُ عَنْهُ الْبَشَرُ، لَمْ يَكُنْ فِي ذَلِكَ مَا يَدُلُّكُمْ أَنَّ ذَلِكَ لَيْسَ فِي طَبَائِعِ سَائِرِ أَجْنَاسِهِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ حَتَّى يَصِيرَ ذَلِكَ مُعْجَزًا.

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចំណែកឯសម្តីលោកដែលថា៖ "តែបើអស់ឡោះហ្ន៎ ចង់ចាត់បញ្ជូនសាស្ត្រាមករកយើង ព្រះអង្គ រឺនឹងបញ្ជូនមករកយើងនូវស្តេចមួយអង្គ មិនមែនមនុស្សដូចយើងទេ ។" ភ្នែកលោកមិនអាចមើលឃើញទេវតាទេ ពីព្រោះទេវតាដូចខ្យល់មិនអាចមើលឃើញដោយភ្នែកលោកទេ ។ បើលោកអាចមើលឃើញទេវតា ដោយកំណើនសមត្ថភាពចក្ខុវិញ្ញាណ លោកច្បាស់ជានឹងថា៖ "នេះមិនមែនទេវតាទេ តែជាមនុស្ស" ព្រោះទេវតានោះនឹងបង្ហាញខ្លួនចំពោះលោកដោយមានរូបរាងជាមនុស្ស ដែលលោកយល់សម្តី យល់ន័យសម្តីមនុស្សនោះ ។ ដូច្នេះ តើលោកនឹងជឿថាទេវតាមានសច្ចភាពទេ តើអ្វីដែលទេវតានិយាយនោះជាការពិតទេ ? តែអស់ឡោះហ្ន៎ បានចាត់បញ្ជូនមនុស្សមក បានបង្ហាញឲ្យឃើញដោយដៃមនុស្សនោះនូវអព្វុតហេតុអស្ចារ្យដែលមិនមែនជាការធម្មតាសម្រាប់មនុស្សទេនោះ - គឺបុគ្គលដែលមើលឃើញចិត្តលោក ។ អស់លោកនឹងដឹង ទាំងស្រងាកចិត្ត ថាការពិតនេះជាអព្វុតហេតុអស្ចារ្យ ថានេះជាការឆ្លើយបញ្ជាក់មកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ថាព្រះអង្គ ទទួលស្គាល់បុគ្គលនោះ មែន ។ បើព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យទេវតាបង្ហាញខ្លួនចំពោះអស់លោក បង្ហាញឲ្យឃើញអព្វុតហេតុដោយដៃគេ ដែលនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សស្រងាកចិត្តនោះ វានឹងមិនយុត្តិធម៌សម្រាប់អស់លោកទេ ព្រោះអស់លោកមិនដឹងទេថាតើពួកទេវតាឯទៀតអាចធ្វើអ្វីទាំងនេះបានដែរឬទេ ដែលធ្វើឲ្យអស់លោកអាចចាត់ទុកបានថាវាជាអព្វុតហេតុអស្ចារ្យមែននោះ ។

أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ الطُّيُورَ الَّتِي تَطِيرُ لَيْسَ ذَلِكَ مِنْهَا مُعْجَزٌ، لِأَنَّ لَهَا أَجْنَاسًا يَقَعُ مِنْهَا مِثْلُ طَيْرِهَا، وَ لَوْ أَنَّ آدَمِيًّا طَارَ كَطَيْرِهَا كَانَ ذَلِكَ مُعْجَزًا، فَاللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ سَهَّلَ عَلَيْكُمْ الْأَمْرَ، وَ جَعَلَهُ بِحَيْثُ تَقُومُ عَلَيْكُمْ حُجَّتُهُ، وَ أَنْتُمْ تَفْتَرِحُونَ عَمَلِ الصَّعْبِ الَّذِي لَا حُجَّةَ فِيهِ.

អស់លោកឃើញសត្វស្លាបហើរទេ នេះមិនមែនអព្វុតហេតុអស្ចារ្យសម្រាប់ពួកវាទេ ព្រោះធ្វើបែបនេះជាធម្មជាតិរបស់ពួកវា តែបើមនុស្សហោះវិញ វាជាអព្វុតហេតុអស្ចារ្យសម្រាប់មនុស្ស ។ អស់ឡោះហ្ន៎ បានធ្វើឲ្យព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ ងាយស្រួលសម្រាប់អស់លោក ហើយចាត់បញ្ជូនអ្វីទាំងនេះមកឲ្យអស់លោកដើម្បីជាភ័ស្តុតាង រីឯលោកបានស្នើសូមឲ្យធ្វើប្រការលំបាកមួយដែលមិនផ្តល់នូវភ័ស្តុតាង

ដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់លោកទេ ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: «وَأَمَّا قَوْلُكَ: «مَا أَنْتَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا» فَكَيْفَ أَكُونُ كَذَلِكَ، وَ قَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي فِي صِحَّةِ التَّمْيِيزِ وَالْعَقْلِ فَوْقَكُمْ؟ فَهَلْ جَزَيْتُمْ عَلَيَّ مِنْذُ نَشَأْتُ إِلَى أَنْ اسْتَكْمَلْتُ أَرْبَعِينَ سَنَةً جَرِيرَةً أَوْ زَلَّةً أَوْ كَذِبَةً أَوْ خِيَانَةً أَوْ خَطَأً مِنَ الْقَوْلِ، أَوْ سَفَهًا مِنَ الرَّأْيِ؟ أَ تَنْظُنُونَ أَنَّ رَجُلًا يَعْتَصِمُ طَوْلَ هَذِهِ الْمُدَّةِ بِحَوْلِ نَفْسِهِ وَ قُوَّتِهَا أَوْ بِحَوْلِ اللَّهِ وَ قُوَّتِهِ؟ وَ ذَلِكَ مَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا» إِلَى أَنْ يَثْبُتُوا عَلَيْكَ عَمِّي بِحُجَّةٍ أَكْثَرَ مِنْ دَعَاوِهِمُ الْبَاطِلَةِ الَّتِي تَبَيَّنَ عَلَيْكَ تَحْصِيلُ بَطْلَانِهَا.

ចំណែកឯសម្តីលោកដែលថា: "លោក^{ស.ល.ល.ល.}មិនមែនអ្នកណាក្រៅពីអ្នកត្រូវអំពើទេ" នោះ តើអាចទៅជាដូច្នោះបានដូចម្តេច អស់លោកដឹងច្បាស់ហើយថាខ្ញុំ^{ស.ល.ល.ល.}មានសុខភាពល្អ អត្តចរិតល្អនិងមានប្រាជ្ញាខ្ពស់ជាងអស់លោក ? ក្នុងអំឡុងពេលសែសិបឆ្នាំដែលខ្ញុំ^{ស.ល.ល.ល.}រស់នៅជាមួយអស់លោកនេះ តើអស់លោកបានឃើញខ្ញុំ^{ស.ល.ល.ល.}ប្រព្រឹត្តខុសឆ្គង និយាយកុហក បោកប្រាស់ ខុសសម្តី ឬឃើញមានភាពរិកលចរិតនៅក្នុងភ្នែកខ្ញុំ^{ស.ល.ល.ល.}ទេ ? អស់លោកគិតថាបុរសណាម្នាក់នៅក្នុងសភាពនេះដ៏យូរដោយអាស្រ័យលើខ្លួនឯង ឬដោយសារការថែរក្សារបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{ស.ល.ល.ល.}និងព្រះឥទ្ធិពលព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.} ? អល់ឡោះហ្ន៎^{ស.ល.ល.ល.}មានព្រះបន្ទូលថា: [១៧:៤៨] អ្នកមើលចុះ ពួកគេប្រៀបធៀបអ្នកដូចម្តេចខ្លះ ។ ដូច្នោះពួកគេរង្វង់មិនអាចរកផ្លូវត្រូវឃើញទេ ដោយព្យាយាមអះអាងជាក់អ្នក^{ស.ល.ល.ល.}ទាំងឯងដឹកឯងលំ ដោយការអះអាងលើសពីសម្តីខុសរបស់ពួកគេ ហើយពាក្យអះអាងរបស់ពួកគេដែលលើកយកមកប្រឆាំងអ្នក^{ស.ល.ល.ល.}នោះមិនសមហេតុផលទេ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: «وَأَمَّا قَوْلُكَ: «لَوْ لَا نَزَلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرَيْتَيْنِ عَظِيمِ»: الْوَلِيدِ بْنِ الْمُغِيرَةِ بِمَكَّةَ أَوْ عَزْوَةَ بِالطَّائِفِ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَيْسَ يَسْتَعْظِمُ مَالَ الدُّنْيَا كَمَا تَسْتَعْظِمُهُ أَنْتَ، وَ لَا حَظَرَ لَهُ عِنْدَهُ كَمَا [لَهُ] عِنْدَكَ، بَلْ لَوْ كَانَتْ الدُّنْيَا عِنْدَهُ تَعْدِلُ جَنَاحَ بُعُوضَةٍ لَمَا سَقَى كَافِرًا بِهِ، مُخَالَفًا لَهُ شَرِيئَةً مَاءٍ، وَ لَيْسَ قِسْمَةُ رَحْمَةِ اللَّهِ إِلَيْكَ، بَلِ اللَّهُ [هُوَ] الْقَاسِمُ لِلرَّحْمَاتِ، وَ الْفَاعِلُ لِمَا يَشَاءُ فِي عِبِيدِهِ وَ إِمَائِهِ،

បន្ទាប់មកព្រះសាស្តា^{ស.ល.ល.ល.}មានព្រះរចនាថា: "[៤៣:៣១] ហើយពួកគេថា: "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគួរអាននេះចុះមកឲ្យបុរសឋាន: ខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ ? ដូចជា អាល-វ៉ាលីដូ ប៊ិន មូគីរ៉េ: តួ នៅម៉ាកកាសុំ ឬ អូរ៉ាសុំ ប៊ិន ម៉ាស៊ីដូ អាល-ស្យាត្យូហ្វី នៅឯ ត្ន័អ៊ីហ្វ ជាដើម?" អល់ឡោះហ្ន៎^{ស.ល.ល.ល.}មិនទុកទ្រព្យលោកិយជាធំដូចលោកទេ ហើយវាក៏មិនមានតម្លៃសម្រាប់ព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.}ដូចលោកទេ ។ ប្រសិនបើលោកនេះមានតម្លៃសម្រាប់ព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.}ប៉ុនស្លាបមូសនោះ ព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.}ប្រាកដជាទុកឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាស្រែកវាជាមិនខាន នឹងហាមពួកគេជីកទឹក ហើយនឹងមិនប្រោះព្រះធម៌មេត្តាមកលើអស់លោកទេ ។ តែអល់ឡោះហ្ន៎^{ស.ល.ល.ល.}ជាព្រះដែលសម្បូរព្រះធម៌មេត្តា ហើយព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.}មានព្រះបំណងធ្វើអ្វីចំពោះបាបប្រុសស្រីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.}ស្រេចតែព្រះអង្គ^{ស.ល.ល.ល.} ។

وَ لَيْسَ هُوَ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ يَخَافُ أَحَدًا كَمَا تَخَافُهُ [أَنْتَ] لِمَالِهِ وَ خَالِهِ، فَتَعْرِفُهُ بِالنُّبُوَّةِ لِدَلِّكَ، وَ لَا يَمُنُّ يَطْمَعُ فِي أَحَدٍ فِي مَالِهِ [أَوْ فِي خَالِهِ] كَمَا تَطْمَعُ، فَخُصُّهُ بِالنُّبُوَّةِ لِدَلِّكَ، وَ لَا يَمُنُّ يُحِبُّ أَحَدًا مَحَبَّةَ الْهُوَى كَمَا تُحِبُّ، فَتَقْدِمُ مَنْ لَا يَسْتَحِقُّ التَّقْدِيمَ. وَ إِنَّمَا مُعَامَلَتُهُ بِالْعَدْلِ، فَلَا يُؤْتَى بِأَفْضَلِ مَرَاتِبِ الدِّينِ وَ جَلَالِهِ إِلَّا الْأَفْضَلَ فِي طَاعَتِهِ وَ الْأَجَدَّ فِي خِدْمَتِهِ وَ كَذَلِكَ لَا يُؤَخَّرُ فِي مَرَاتِبِ الدِّينِ وَ جَلَالِهِ

إِلَّا أَشَدَّهُمْ تَبَاطُؤًا عَنْ طَاعَتِهِ، وَإِذَا كَانَ هَذَا صِفَتَهُ لَمْ يَنْتَظِرْ إِلَى مَالٍ وَلَا إِلَى خَالٍ بَلْ هَذَا الْمَالُ وَالْخَالُ مِنْ تَفَضُّلِهِ، وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ عَلَيْهِ ضَرَبَةٌ لَأَرْبٍ.

ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិ ព្រះដ៏មហានុវង្ស មិននៅក្នុងចំណោមបុគ្គលខ្លាចគេ ដូចលោកខ្លាចបុគ្គល មានទ្រព្យនិងឋានៈនោះទេ ហើយលោកទុកបុគ្គលនោះជាសាស្ត្រាដោយសារកតត្តានេះឯង ។ ព្រះអង្គ មិននៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលចំពាក់ចិត្តទៅអ្នកណាមួយដោយសារទ្រព្យ ឬឋានៈរបស់អ្នកនោះ ដូចលោកចំពាក់ចិត្តនោះឡើយ ហើយលោកចាត់ទុកអ្នកនោះជាសាស្ត្រាជាពិសេសដោយសារកតត្តា នេះ ។ ព្រះអង្គមិននៅក្នុងមនុស្សដែលស្រឡាញ់អ្នកណាមួយសម្រាប់ព្រះអង្គឯងដូចអស់លោក ទេ ដោយរើសយកអ្នកដែលមិនសក្តិសមជាជាងអ្នកដែលសក្តិសម ។ កិច្ចការព្រះអង្គស្ថិតនៅលើ យុត្តិធម៌ ។ ព្រះអង្គលើកតម្កើងអ្នកណាមួយក្នុងសាសនា ទាល់តែអ្នកនោះគោរពនិងបម្រើព្រះអង្គ ល្អលើសគេ ។ ព្រះអង្គមិនបន្ទាបឋានៈអ្នកណាម្នាក់ក្នុងសាសនាទេ លើកលែងតែអ្នកនោះមិនខ្វល់ ខ្វាយឡើយក្នុងការគោរពព្រះអង្គ ។ ទ្រព្យនិងឋានៈល្អទាំងនេះជាព្រះគុណដែលមកពីព្រះអង្គ មិន មានអ្នកណាម្នាក់អាចប្រកែកតវាបានទេ ។

فَلَا يُقَالُ: إِذَا تَفَضَّلَ بِأَمْوَالٍ عَلَى عِبْدِهِ فَلَا بُدَّ [مِنْ] أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْهِ بِالتَّبَوُّةِ أَيْضاً لِأَنَّهُ لَيْسَ لِأَحَدٍ إِكْرَاهُهُ، عَلَى خِلَافِ مُرَادِهِ وَلَا إِكْرَاهُهُ تَفَضُّلاً، لِأَنَّهُ تَفَضَّلَ قَبْلَهُ بِنِعْمِهِ. أَلَا تَرَى يَا عَبْدَ اللَّهِ كَيْفَ أَعْنَى وَاحِداً وَ قَبَّحَ صُورَتَهُ؟ وَ كَيْفَ حَسَّنَ صُورَةَ وَاحِدٍ وَ أَفْقَرَهُ؟ وَ كَيْفَ شَرَّفَ وَاحِداً وَ أَفْقَرَهُ؟ وَ كَيْفَ أَعْنَى وَاحِداً وَ وَضَعَهُ؟ ثُمَّ لَيْسَ لِهَذَا الْعَنَى أَنْ يَقُولَ: وَ هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى يَسَارِي جَمَالِ فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلْجَمِيلِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى جَمَالِي مَالِ فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلشَّرِيفِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى شَرِيفِي مَالِ فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلْوَضِيعِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى ضِعْتِي شَرَفِ فُلَانٍ؟ وَ لَكِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ، يَقْسِمُ كَيْفَ يَشَاءُ وَ يَفْعَلُ كَمَا يَشَاءُ، وَ هُوَ حَكِيمٌ فِي أَعْمَالِهِ، مُحْمُودٌ فِي أَعْمَالِهِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَ قَالُوا لَوْ لَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرِينِينَ عَظِيمٍ».

លោកមិនអាចនិយាយដាក់ព្រះអង្គបានទេថា៖ "បំណាច់តែបានឲ្យទ្រព្យទៅបុគ្គលនោះហើយ គួរ ណាតែឲ្យសាស្ត្រាភាពទៅបុគ្គលនោះផង ព្រោះបុគ្គលនោះមិនអាចនឹងត្រូវបង្ខំឲ្យធ្វើទង្វើណាមួយដែល ផ្ទុយនឹងព្រះបំណង ឬត្រូវបង្ខំដោយវិធីណាមួយឡើយ ព្រោះព្រះអង្គបានប្រោសព្រលឹងបុគ្គលនោះ ជាមុនស្រេចហើយ ។" អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អើយ តើលោកបានឃើញទេ បុគ្គលដែលគេបានធ្វើឲ្យមាន ទ្រព្យធនថ្វីបើបុគ្គលនោះមានរូបអាក្រក់ ? បុគ្គលមានរូបស្អាតត្រូវធ្វើឲ្យក្រីក្រ ? បុគ្គលដែលត្រូវលើក តម្កើងតែក្រីក្រ ? បុគ្គលដែលគេបានធ្វើឲ្យមានទ្រព្យធនតែអាបំឱន ? បុរសមានទ្រព្យធនមិនត្រូវ និយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីខ្ញុំមិនមានរូបស្អាតដូចអ្នកនោះដែរជាមួយទ្រព្យសម្បត្តិ ? ឬអ្នកមានរូបស្អាតមិន ត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គមិនបន្ថែមសម្រស់ឲ្យខ្ញុំដោយទ្រព្យរបស់បុគ្គលនោះ ? អ្នកធំធ្មើង មិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "អាចថែមទ្រព្យរបស់អ្នកនោះមកលើកិត្តិយសខ្ញុំបានទេ ? ឬអ្នកអាបំឱនមិនត្រូវ និយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនឲ្យកិត្តិយសរបស់អ្នកនោះមកខ្ញុំ ?" តែការវិនិច្ឆ័យនៅលើអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គចែកចាយការវិនិច្ឆ័យនោះស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះ អង្គ ។ ព្រះអង្គស្គាល់ទង្វើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហានុវង្ស ខ្ពស់ [៤៣:៣១] ហើយពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគួរអាននេះចុះមកឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់នៃ ស្រុកទាំងពីរនេះ ?"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «أَمْ هُمْ يَفْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ» يَا مُحَمَّدُ؟ «نَحْنُ فَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا» فَأَخْرَجْنَا بَعْضًا إِلَى بَعْضٍ، أَخْرَجْنَا: هَذَا إِلَى مَالِ ذَلِكَ وَ أَخْرَجَ ذَلِكَ إِلَى سِلْعَةِ هَذَا، [وَ هَذَا] إِلَى خِدْمَتِهِ،

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៣:៣២] មូហាំម៉ាដ្ន៎ អើយ ពួកគេឬជាអ្នកចែកព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក? យើងទេជាអ្នកចែកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកគេក្នុងលោកនេះ ។ មនុស្សមួយចំនួនត្រូវការមនុស្សឯទៀត ។ បុរសនេះត្រូវការទ្រព្យរបស់អ្នកនោះ ។ អ្នកនោះត្រូវការគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់អ្នកនេះ ឬជំនួយរបស់អ្នកនេះ ។

فَتَرَى أَجَلَ الْمُلُوكِ وَ أَعْنَى الْأَغْنِيَاءِ مُخْتِاجًا إِلَى أَفْقَرِ الْفُقَرَاءِ فِي ضَرْبٍ مِنَ الصُّرُوبِ: إِمَّا سِلْعَةً مَعَهُ لَيْسَتْ مَعَهُ، وَ إِمَّا خِدْمَةً يَصْلُحُ لَهَا لَا يَتَّيَّبُ لِذَلِكَ الْمَلِكِ أَنْ يَسْتَعِينِي [إِلَّا] بِهِ، وَ إِمَّا بَابٌ مِنَ الْعُلُومِ وَ الْحُكْمِ، فَهُوَ فَعِيرٌ إِلَى أَنْ يَسْتَفِيدَهَا مِنْ هَذَا الْفَقِيرِ، فَهَذَا الْفَقِيرُ يَخْتِاجُ إِلَى مَالِ ذَلِكَ الْمَلِكِ الْعَنِيِّ، وَ ذَلِكَ الْمَلِكُ يَخْتِاجُ إِلَى عِلْمِ هَذَا الْفَقِيرِ أَوْ رَأْيِهِ أَوْ مَعْرِفَتِهِ، ثُمَّ لَيْسَ لِلْفَقِيرِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا اجْتَمَعَ إِلَى رَأْيِي وَ عِلْمِي وَ مَا أَنْصَرَفُ فِيهِ مِنْ فُنُونِ أَلْحُكْمِ مَالِ هَذَا الْمَلِكِ الْعَنِيِّ؟ وَ لَا لِلْمَلِكِ أَنْ يَقُولَ هَلَّا اجْتَمَعَ إِلَى مُلْكِي عِلْمُ هَذَا الْفَقِيرِ. ثُمَّ قَالَ: «وَ رَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا» ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ «وَ رَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ» يَجْمَعُ هَؤُلَاءِ مِنْ أَمْوَالِ الدُّنْيَا.

លោកឃើញទេថាជួនកាលស្តេចដែលមានលើសអស់អ្នកមាន ទៅជាត្រូវការបុគ្គលម្នាក់ដែលក្រលើសអស់អ្នកក្រ ក្នុងករណីផ្សេងៗ ។ ជួលកាលគាត់មានអ្វីមួយដែលស្តេចមិនមាន ឬអាចជួយផ្តល់សេវាកម្មណាមួយបានដែលស្តេចមិនអាចរកពីអ្នកណាបានក្រៅពីគាត់ ឬគាត់មានចំណេះនិងប្រាជ្ញាដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ស្តេចបាន ។ បុរសក្រីក្រមិនមានទ្រព្យរបស់ស្តេចនោះទេ ស្តេចនោះត្រូវការចំណេះរបស់បុរសក្រីក្រ ឬយោបល់របស់គាត់ ឬការយល់ដឹងរបស់គាត់ ។ អ្នកក្រមិនត្រូវថាទេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនឲ្យទ្រព្យមកខ្ញុំដូចស្តេចនោះ ថ្វីបើខ្ញុំមានចំណេះនិងមានប្រាជ្ញាកំពូល?" ស្តេចមិនត្រូវថាទេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនឲ្យចំណេះនិងប្រាជ្ញាមកខ្ញុំដូចបុរសក្រនោះ?" ព្រះអង្គ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៣:៣២] យើងបានតម្លើងបុណ្យសក្តិឲ្យពួកគេមួយចំនួនលើសអ្នកឯទៀត ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេមួយចំនួនយកអ្នកឯទៀតមកប្រើ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៣:៣២] ព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប្រសើរជាងអ្វីដែលពួកគេប្រមូលទុក គឺការប្រមូលទ្រព្យលោកិយរបស់បុរសទាំងនេះ ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ أَمَّا قَوْلُكَ: « لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا» إِلَى آخِرِ مَا قُلْتَهُ، فَإِنَّكَ إِفْتَرَحْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ أَشْيَاءَ: مِنْهَا مَا لَوْ جَاءَكَ بِهِ لَمْ يَكُنْ بُرْهَانًا لِنُبُوتِهِ، وَ رَسُولُ اللَّهِ يَرْفَعُ عَنْ أَنْ يَعْتَمَّ جَهْلَ الْجَاهِلِينَ، وَ يَخْتَجَّ عَلَيْهِمْ بِمَا لَا حُجَّةَ فِيهِ.

បន្ទាប់មករ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "[១៧:៩០] "យើងមិនជឿលោកទេ លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមាន ទឹកដុះចេញពីដីឲ្យយើង" - រហូតដល់ចប់ - លោកស្នើសុំឲ្យមូហាំម៉ាដ្ន៎ រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎ ធ្វើអ្វីមួយមួយ គឺ បើគេធ្វើបាន វានឹងមិនមែនជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាគេជាសាស្តាទេ ។ រ៉ស្តីលុលឡោះហ្ន៎ ខ្ពស់លើសការឲ្យតម្លៃទៅលើសេចក្តីអវិជ្ជារបស់បុគ្គលអវិជ្ជាដែល

សូមពិព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នោះព្រោះវាមិនមានហេតុផល ។

وَمِنْهَا مَا لَوْ جَاءَكَ بِهِ لَكَانَ مَعَهُ هَالِكُكَ، وَإِنَّمَا يُؤْتَى بِالْحَجِّ وَالْبَرَاهِينِ لِيُزَمَّ عِبَادُ اللَّهِ الْإِيمَانَ بِهَا، لَا لِيَهْلِكُوا بِهَا فِيمَا افْتَرَحْتَ هَالِكُكَ، وَرَبُّ الْعَالَمِينَ أَرْحَمُ بِعِبَادِهِ، وَ أَعْلَمُ بِمَصَالِحِهِمْ مِنْ أَنْ يُهْلِكَهُمْ كَمَا يَقْرَحُونَ.

បើគេបង្ហាញអព្វតហេតុទាំងនេះឲ្យលោកឃើញ លោកនឹងវិនាសសូន្យបង អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បង្ហាញ ភ័ស្តុតាងដែលតម្រូវឲ្យបាវរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជឿអាស្រ័យអព្វតហេតុទាំងនេះ ពុំមែនធ្វើទេពាវទាំង នោះវិនាសសូន្យបងដោយសារអព្វតហេតុទាំងនេះទេ ។ លោកស្នើសូមឲ្យពិបពន្យល់វិនាសសូន្យបង តែ ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពិភពទាំងពួងទ្រង់មានមេត្តាប្រណិមកលើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់ ញាណថាអព្វតហេតុទាំងនេះដែលនឹងកម្ទេចពួកគេចោលនោះល្អប៉ុណ្ណាខ្លះ ។

وَمِنْهَا الْمَحَالُ الَّذِي لَا يَصْحُحُ وَلَا يَجُوزُ كَوْنُهُ، وَ رَسُولُ [اللَّهِ] رَبِّ الْعَالَمِينَ يُعْرِفُكَ ذَلِكَ، وَ يَقْطَعُ مَعَاذِيكَ، وَ يُضَيِّقُ عَلَيْكَ سَبِيلَ مُخَالَفَتِهِ، وَ يُلْجِئُكَ بِحُجِّجِ اللَّهِ إِلَى تَصْدِيقِهِ حَتَّى لَا يَكُونَ لَكَ عَنْهُ حَيْدٌ وَ لَا حِيصٌ. وَ مِنْهَا مَا قَدِ اعْتَرَفْتَ عَلَى نَفْسِكَ أَنَّكَ فِيهِ مُعَانِدٌ مُتَمَرِّدٌ، لَا تَقْبَلُ حُجَّةً وَ لَا تُصْغِي إِلَى بُرْهَانٍ، وَ مَنْ كَانَ كَذَلِكَ فَدَوَاؤُهُ عِقَابُ النَّارِ النَّازِلِ مِنْ سَمَائِهِ أَوْ فِي جَحِيمِهِ أَوْ بِسُيُوفِ أَوْلِيَائِهِ.

អព្វតហេតុទាំងនេះទុកជាមោឃៈព្រោះគេមិនអនុញ្ញាឲ្យកើតឡើងទេ ។ ព្រះសាស្តាប្រេសិត صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم (គឺ រ៉េសូល) របស់ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពិភពទាំងពួងបានប្រាប់លោកអំពីរឿងនេះរួចហើយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនទទួលពាក្យ ដោះសាររបស់លោកទេ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហាមប្រឆាំងព្រះសាស្តាប្រេសិត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم លោកមិនមានជម្រើសផ្សេងពី ទទួលស្គាល់ព្រះសាស្តាប្រេសិត صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អាស្រ័យភ័ស្តុតាងនោះទេ ។ លោកមិនអាចចៀសរួច មិនអាចគេច ជុះរួចទេ ។ លោកលាក់ទុកបទល្មើសទាំងនេះនៅក្នុងចិត្តលោក លោកនឹងចេស នឹងមិនព្រមទទួល ភ័ស្តុតាង មិនចង់ពួភាពជាក់ស្តែងទាំងនេះទេ ។ បើលោកធ្វើបែបនេះ លោកនឹងប្រឈមនឹងទណ្ឌកម្ម ភ្លើង ដែលចុះមកពីលើមេឃឬនៅក្នុងនរក ឬប្រឈមនឹងផ្លែដាររបស់មិត្តរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។"

وَأَمَّا قَوْلُكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ: «لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعاً» بِمَكَّةَ فَإِنَّهَا دَاتٌ حِجَارَةٌ وَ صُحُورٌ وَ جِبَالٌ، تَكْسُخُ أَرْضَهَا وَ تَخْرِجُهَا، وَ تُجْرِي فِيهَا الْعُيُونُ فَإِنَّا إِلَى ذَلِكَ مُتَحَاجُونَ» فَإِنَّكَ سَأَلْتَ هَذَا وَ أَنْتَ جَاهِلٌ بِدَلَائِلِ اللَّهِ تَعَالَى. يَا عَبْدَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ لَوْ فَعَلْتُ هَذَا، كُنْتُ مِنْ أَجْلِ هَذَا نَبِيًّا؟ أَرَأَيْتَ الطَّائِفَ الَّذِي لَكَ فِيهَا بَسَاتِينُ؟ أَمَا كَانَ هُنَاكَ مَوَاضِعٌ فَاسِيدَةٌ صَعْبَةٌ أَصْلَحْتَهَا وَ ذَلَّلْتُهَا وَ كَسَحْتَهَا وَ أَجْرَيْتَ فِيهَا عُيُوناً اسْتَنْبَطْتُهَا؟ قَالَ بَلَى. قَالَ: وَ هَلْ لَكَ فِي هَذَا نَظْرَاءُ؟ قَالَ بَلَى. أَمْ فَصِرْتَ بِذَلِكَ أَنْتَ وَ هُمْ أَنْبِيَاءُ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَكَذَلِكَ لَا يَصِيرُ هَذَا حُجَّةً لِمَحَمَّدٍ لَوْ فَعَلَهُ عَلَى نُبُوَّتِهِ، فَمَا هُوَ إِلَّا كَقَوْلِكَ: لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَقُومَ وَ تَمْشِيَ عَلَى الْأَرْضِ أَوْ حَتَّى تَأْكُلَ الطَّعَامَ كَمَا يَأْكُلُ النَّاسُ.

អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អឺយ សម្តីលោក " [១៧:៩០] "យើងមិនជឿលោកទេ លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមាន ទឹកដុះចេញពីដីឲ្យយើង" ពីដីនៅឯម៉ាកកាសុំទេនោះ ព្រោះទីនោះសុទ្ធតែជាថ្មភ្នំ ជាវាលមានតែភ្នំ ។ ដី នេះរលឹង មានតែក្រហូង ។ ចូរលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើឲ្យមានទឹកចេញមក ព្រោះយើងត្រូវការទឹកនោះ" លោកស្នើ សូមអ្វីទាំងនេះតែលោកមិនស្គាល់ភ័ស្តុតាងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ។ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អឺយ បើលោក ឃើញខ្ញុំធ្វើអ្វីទាំងនេះ តើអ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទៅជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ? លោកឃើញទេថាលោកមាន

ចម្ការឈើហូបផ្លែនៅឯត្រីអ៊ីហូ ? នៅក្នុងចម្ការទាំងនេះមួយចំនួនសុទ្ធតែផ្លែដែលលោកបានពង្រាប បានខ្វែងឲ្យទឹកចេញមកពីនោះ ?" អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំបានថា៖ "មែន ។" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "តើកនរស់លោកឯទៀតបានធ្វើបែបនេះដែរទេ ?" អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំបានថា៖ "បានធ្វើបែបនេះ ។" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "តើទេធ្វើទាំងនេះបានធ្វើឲ្យលោកទៅជាព្រះសាស្តាទេ ?" អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំបានថា៖ "ទេ ។" ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ដូចគ្នាដែរ បើខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើដូចនេះដែរ វានឹងមិនបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាម្យ៉ាងម៉ាត់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ។ នេះដូចសម្តីលោកដែលថា៖ "យើងមិនជឿលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេបើលោកដើបឈរ ដើរលើដី ឬបរិភោគដូចមនុស្សបរិភោគដែរនោះ ។"

وَأَمَّا قَوْلُكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ: «أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتَأْكُلُ مِنْهَا وَ تُطْعِمُنَا وَ تُقَدِّرُ «الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا» أَوْ لَيْسَ لِأَصْحَابِكَ وَ لَكَ جَنَّاتٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ بِالطَّائِفِ تَأْكُلُونَ وَ تُطْعَمُونَ مِنْهَا، وَ تُفَجِّرُونَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا؟ أَمْ فَصَرْتُمْ أَنْبِيَاءَ بَعْدًا؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَمَا بَالُ إِفْتِرَاحِكُمْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ أَشْيَاءَ، لَوْ كَانَتْ كَمَا تَقْرَأُونَ لَمَا دَلَّتْ عَلَى صِدْقِهِ، بَلْ لَوْ تَعَاظَمْنَا لَدَلَّ تَعَاظِيهِ إِبَاهَا عَلَى كَذِبِهِ، لِأَنَّهُ حِينَئِذٍ يَخْتَجُّ بِمَا لَا حُجَّةَ فِيهِ، وَ يَخْتَدِعُ الضُّعَفَاءَ عَنْ عُقُولِهِمْ وَ أَدْيَانِهِمْ وَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ يَجِلُّ وَ يَرْتَفِعُ عَنْ هَذَا.

អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំអើយ សម្តីលោក "[១៧:៩១] ឬលោកមានចម្ការឈើម៉េចនិងទំពាំងបាយជូរ របស់លោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលយើងអាចបរិភោគបាននិងឲ្យគេឯងបរិភោគបានដែរ ។ ហើយលោកធ្វើឲ្យមានអូរទឹកនៅក្នុងចម្ការនោះ កណ្តាលចម្ការឈើនិងទំពាំងបាយជូរ ផុសឡើង ។" តើលោកនឹងមិត្តរបស់លោកមិនមានដើមឈើនិងទំពាំងបាយជូរទាំងនេះទេនៅឯត្រីអ៊ីហូ ដែលអស់លោកហូបបាន និងអូរដែលហូររវាងដំណាំទាំងនេះ ? តើអ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យអស់លោកទៅជាសាស្តាទេ ?" គាត់បានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីលោកស្នើសូមឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្នាំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើបែបនេះវិញ ។ បើអ្វីទាំងនេះកើតឡើងមែនដូចលោកស្នើសូមនោះ វានឹងមិនសឲ្យឃើញថាគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវទេ ? តែបើគេឲ្យអ្វីទាំងនេះមកលោកមែន បានសេចក្តីថាអ្វីៗដែលគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឲ្យមកលោកនោះសឲ្យឃើញថាគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បោកប្រាស់ ព្រោះគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានផ្តល់អំណះអំណាងដែលគ្មានភស្តុតាង វានឹងទៅជាការបោកប្រាស់សម្រាប់បុគ្គលទន់ខ្សោយប្រាជ្ញានិងសាសនា ។ វិស្វលុល صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم របស់ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពិភពទាំងពួងឃ្លាតឆ្ងាយនិងខ្ពស់ជាងអ្វីទាំងនេះពេកណាស់ ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ وَ أَمَّا قَوْلُكَ: «أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءُ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا»، فَإِنَّكَ قُلْتَ: «وَ إِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ» فَإِنَّ فِي سُقُوطِ السَّمَاءِ عَلَيْنَا هَلَاكُكُمْ وَ مَوْتُكُمْ. فَإِنَّمَا تُرِيدُ بَعْدًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ أَنْ يُهْلِكَ، وَ رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَرْحَمُ بِكَ مِنْ ذَلِكَ وَ لَا يُهْلِكُكَ، وَ لَكِنَّهُ يَقِيمُ عَلَيْكَ حُجُجَ اللَّهِ، وَ لَيْسَ حُجُجَ اللَّهِ لِنَبِيِّهِ وَ خَدُّهُ عَلَى حَسَبِ إِفْتِرَاحِ عِبَادِهِ. لِأَنَّ الْعِبَادَ جُهَالٌ بِمَا يَجُورُ مِنَ الصَّلَاحِ، وَ بِمَا لَا يَجُورُ مِنْهُ وَ بِالْفَسَادِ وَ قَدْ يَخْتَلِفُ إِفْتِرَاحُهُمْ

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្នាំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នាប់ខ្នុលឡោះហ្នាំអើយ សម្តីលោក "[១៧:៩២] ឬ [លុះណាតែ]លោកធ្វើឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើយើងទាំងផ្ទាំងៗ ដូចលោកបានអះអាងមែននោះ" ព្រោះលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រាប់យើងថា៖ [៥២:៤៤] បើពួកគេឃើញអ្វីមួយធ្លាក់មកពីលើមេឃ ពួកគេនឹងថា៖ "នេះគឺពន្លកពពក !" ទម្លាក់មេឃមកលើលោកនឹងធ្វើឲ្យលោកវិនាសសូន្យបង់និងស្លាប់ ។ លោកចង់ឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្នាំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم កម្ទេច លោកចោល វិស្វលុល صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم របស់ព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពិភពទាំងពួងអាណិតមេត្តាលោក

មិនចង់កម្ទេចលោកចោលទេ ។ តែវិស្វលោករបស់ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួងនឹងបង្ហាញឲ្យឃើញ ភ័ស្តុតាងរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ហើយភ័ស្តុតាងទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ័រ មិនស្របនឹងអ្វីដែលបារ របស់ព្រះអង្គស្នើសូមនោះទេ ព្រោះបារទាំងឡាយមិនដឹងថាអ្វីល្អសម្រាប់ខ្លួននោះទេ មិនដឹងថាអ្វីត្រូវ ហាមចំពោះខ្លួននោះទេ មិនដឹងទេថាអ្វីខ្លះខូចទេ ។

وَيَتَضَادُّ حَتَّى يَسْتَحِيلَ وَفُوعُهُ. [إِذْ لَوْ كَانَتْ إِفْتِرَاحَاتُهُمْ وَاقِعَةً لَجَازَ أَنْ تَفْتَحَ أَنْتَ أَنْ تَسْفُطَ السَّمَاءُ عَلَيْكُمْ، وَ يَفْتَحَ غَيْرُكَ أَنْ لَا تَسْفُطَ عَلَيْكُمْ السَّمَاءُ بَلْ أَنْ تَرْفَعَ الْأَرْضُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ تَقَعَ السَّمَاءُ عَلَيْهَا، وَ كَانَ ذَلِكَ يَتَضَادُّ، وَ يَتَنَاقَى أَوْ يَسْتَحِيلُ وَفُوعُهُ] وَ اللَّهُ لَا يَجْرِي تَدْبِيرُهُ عَلَى مَا يَلْزَمُ بِهِ الْمُحَالُ.

ជួនកាលពួកគេស្នើសូមអ្វីដែលខុសគ្នា ផ្ទុយគ្នា ដល់ថ្នាក់មិនអាចកើតឡើងបាន ។ លោកសូមឲ្យមេឃ ធ្លាក់មកលើអស់លោក ម្នាក់ទៀតសូមកុំឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើអស់លោក តែសូមឲ្យលើកដីឡើងទៅលើ មេឃ ឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើដី នេះគឺការមិនស្របគ្នា ដែលផ្ទុយគ្នា ឬអ្វីដែលមិនអាចកើតឡើងបាន ។ អល់ឡោះហ្គ័រមិនធ្វើផែនការណាដែលមានការមិនចុះសម្រុងគ្នានោះទេ ។

كُمُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ هَلْ رَأَيْتَ يَا عَبْدَ اللَّهِ طَبِيبًا كَانَ دَوَائُهُ لِلْمَرْضَى عَلَى حَسَبِ إِفْتِرَاحَاتِهِمْ، وَ إِذَا يَفْعَلُ بِهِمْ مَا يَعْلَمُ صَلَاحَهُمْ فِيهِ، أَحَبَّهُ الْعَلِيلُ أَوْ كَرِهَهُ، فَأَنْتُمْ الْمَرْضَى وَ اللَّهُ طَبِيبُكُمْ، فَإِنْ أَنْقَذْتُمْ لِدَوَائِهِ شَفَاكُمْ، وَ إِنْ تَمَرَّدْتُمْ عَلَيْهِ اسْقَمَكُمْ، وَ بَعْدُ، فَمَتَى رَأَيْتَ يَا عَبْدَ اللَّهِ مُدْعِيَ حَقِّ قَيْلٍ رَجُلٍ أَوْجَبَ عَلَيْهِ حَاكِمٌ مِنْ حُكَّامِهِمْ - فِيمَا مَضَى - بَيِّنَةً عَلَى دَعْوَاهُ عَلَى حَسَبِ إِفْتِرَاحِ الْمُدْعَى عَلَيْهِ؟ إِذَنْ مَا كَانَ يَنْبُتُ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ دَعْوَى وَ لَا حَقٌّ، وَ لَا كَانَ بَيْنَ ظَلَمٍ مِنْ مَظْلُومٍ وَ لَا صَادِقٍ مِنْ كَاذِبٍ فَرْقٌ.

បន្ទាប់មកវិស្វលោកឡោះហ្គ័រមានព្រះវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្គ័រអីយ លោកមិនដឹងទេថាគ្រូពេទ្យ មិនឲ្យថ្នាំតាមការស្នើសូមរបស់អ្នកជម្ងឺទេ តែតាមការយល់ឃើញថាអ្វីល្អសម្រាប់អ្នកជម្ងឺនោះ ទោះបី អ្នកជម្ងឺពេញចិត្តឬមិនពេញចិត្តក៏ដោយ ? លោកប្រៀបបាននឹងអ្នកជម្ងឺ អល់ឡោះហ្គ័រប្រៀបបាននឹងគ្រូ ពេទ្យ ។ បើលោកព្រមទទួលថ្នាំដែលគេដាក់មកឲ្យ លោកនឹងជាសះស្បើយ បើលោកចចេសលោកនឹង មិនជាសះស្បើយទេ ។ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រអីយ តើលោកដឹងទេថា អ្នកប្តឹងមកជួបចៅក្រមត្រូវតែមាន ភ័ស្តុតាងយោងតាមការស្នើសូមរបស់អ្នកដែលត្រូវចោទប្រកាន់ ? ដូច្នោះ បើមិនមានភ័ស្តុតាងឬការពិត ប្រឈមនឹងអ្នកដែលត្រូវចោទទេ មិនអាចដឹងបានទេថាអ្នកណាមួយជាអ្នករំលោភមកលើគេ អ្នកណា មួយត្រូវគេរំលោភលើ មិនដឹងទេថាអ្នកណាមួយជាអ្នកត្រឹមត្រូវ អ្នកណាមួយជាអ្នកកុហក ។

كُمُ قَالَ: يَا عَبْدَ اللَّهِ وَ أَمَا قَوْلُكَ: « أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَ الْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا » يُفَالِقُونَنَا وَ نُعَابِنُهُمْ» فَإِنَّ هَذَا مِنَ الْمُحَالِ الَّذِي لَا خَفَاءَ بِهِ، إِنَّ رَبَّنَا عَزَّ وَ جَلَّ لَيْسَ كَالْمُحْلُوقِينَ يَجِيءُ وَ يَذْهَبُ، وَ يَتَحَرَّكُ وَ يُعَابِلُ شَيْئًا حَتَّى يُؤْتِيَ بِهِ، فَقَدْ سَأَلْتُمْ بِهَذَا الْمُحَالِ، وَ إِذَا هَذَا الَّذِي دَعَوْتَ إِلَيْهِ صِفَةً أَصْنَاكُمْ الضَّعِيفَةَ الْمَنْفُوضَةَ الَّتِي لَا تَسْمَعُ وَ لَا تُبْصِرُ وَ لَا تَعْلَمُ وَ لَا تُعْنِي عَنْكُمْ شَيْئًا وَ لَا عَنْ أَحَدٍ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គស្នើសូមមានព្រះវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្គ័រអីយ សម្តីលោក [១៧:៩២] ឬលោកនាំ អល់ឡោះហ្គ័រនិងពួកទេវតាក្រុមៗមកឲ្យឃើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ជាមួយព្រះអង្គនិងពួកទេវតាទល់ នឹងមុខយើង" ប្រការនេះមិនអាចកើតឡើងបានជាដាច់ខាត ។ ព្រះម្ចាស់ដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិរបស់ យើងមិនដូចសត្វលោកទេ ដែលទៅមក ជួបវត្ថុឬអ្នកណាម្នាក់នោះ ។ អ្វីដែលលោកស្នើសូមនោះមិន

អាចបានសម្រេចទេ ។ អ្វីដែលលោកទាមទារនោះជាគុណសម្បត្តិអន់និងមិនគ្រប់គ្រាន់របស់រូបបដិមា ទាំងឡាយរបស់លោកដែលមិនអាចឮ មិនអាចមើលឃើញ ឬមិនដឹងអ្វីឡើយ មិនអាចផ្តល់អ្វីមួយឲ្យ លោកបានឬឲ្យអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោកបានទេ ។ 15:4-8

يَا عَبْدَ اللَّهِ أَوْ لَيْسَ لَكَ ضِيَاعٌ وَ جَنَانٌ بِالطَّائِفِ وَ عَقَارٌ بِمَكَّةَ وَ قَوْمٌ عَلَيْهَا؟ قَالَ بَلَى. قَالَ: أَ فَتُشَاهِدُ جَمِيعَ أَحْوَالِهَا بِتَفْسِيكَ أَوْ بِسَفَرَاءِ بَيْنِكَ وَ بَيْنَ مُعَامِلِيكَ؟ قَالَ: بِسَفَرَائِي.

អាប់ខុលឡោះហ្វីអ៊ីយ លោកមិនមានចម្ការនិងសួនដំណាំនៅឯតួអ្វីហួនិងម៉ាកកាស្ត់ទេ ព្រមទាំងមាន អ្នកមើលថែវា ? អាប់ខុលឡោះហ្វីបានថា៖ "មាន ។" ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "តើលោកមើល ការចម្ការទាំងនោះដោយខ្លួនលោកផ្ទាល់ ឬតាមរយៈអ្នកតំណាងរវាងលោកនិងកម្មករ ដែលប្រាប់លោក ឲ្យដឹងអំពីការស្រែចម្ការទាំងនោះ ?" គាត់បានថា៖ "អ្នកតំណាង ។"

قَالَ: أَرَأَيْتَ لَوْ قَالَ مُعَامِلُوكَ وَ أَكْرَتُكَ وَ حَدْمُكَ لِسَفَرَائِكَ: لَا نُصَدِّقُكُمْ فِي هَذِهِ السِّقَاةِ إِلَّا أَنْ تَأْتُونَا بِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أُمَيَّةَ لِشَاهِدُهُ فَتَسْمَعُ مَا تَقُولُونَ عَنْهُ شَافِهَاً. كُنْتُ نُسَوِّعُهُمْ هَذَا، أَوْ كَانَ يَجُوزُ لَهُمْ عِنْدَكَ ذَلِكَ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَمَا الَّذِي يَجِبُ عَلَيَّ سَفَرَائِكَ؟ أَلَيْسَ أَنْ يَأْتُوهُمْ عَنْكَ بِعَلَامَةٍ صَحِيحَةٍ تَدُلُّهُمْ عَلَى صِدْقِهِمْ، فَيَجِبُ عَلَيْهِمْ أَنْ يُصَدِّقُوهُمْ؟ قَالَ: بَلَى.

ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "តើលោកយល់យ៉ាងណា បើអ្នកចម្ការនិងកម្មករនិយាយដាក់អ្នកតំណាង លោកថា៖ "យើងនឹងមិនទទួលស្គាល់អស់លោកជាអ្នកតំណាងទេ លុះត្រាតែអស់លោកនាំ អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន អ៊ីម៉ែយ៉ាស្តុមកជួបយើង ឲ្យយើងឃើញលោក ឮលោក ទើបយើងថាអស់លោក និយាយពិត ។" តើលោកព្រមទទួលរឿងនេះពីពួកគេទេ ឬតើពួកគេអាចនិយាយដូចនេះបានទេ ?" គាត់ បានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "តើអ្នកតំណាងលោកត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ? ពួកគេមិនត្រូវផ្តល់ ភស្តុតាងត្រឹមត្រូវឲ្យទៅពួកគេទេ ដើម្បីបញ្ជាក់ប្រាប់ពួកគេថាខ្លួននិយាយពិត ដើម្បីនឹងឲ្យពួកកម្មករ ព្រមទទួលស្គាល់អ្នកតំណាងទាំងនោះ ?" គាត់បានថា៖ "មែន ។"

قَالَ: يَا عَبْدَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ سَفِيرَكَ لَوْ أَنَّهُ لَمَّا سَمِعَ مِنْهُمْ هَذَا، عَادَ إِلَيْكَ وَ قَالَ: قُمْ مَعِيَ فَإِنَّهُمْ قَدْ افْتَرَحُوا عَلَيَّ مِحْيَتَكَ، أَلَيْسَ يَكُونُ [هَذَا] لَكَ مُخَالِفًا، وَ تَقُولُ لَهُ: إِنَّمَا أَنْتَ رَسُولٌ لَا مُشِيرَ وَ لَا أَمْرَ؟ قَالَ: بَلَى.

ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្វីអ៊ីយ តើលោកដឹងទេថាអ្នកតំណាងលោក ពេលបានឮ សម្តីពួកគេ នឹងមករកលោក ប្រាប់លោកថា៖ "សូមលោកងើបឡើង ទៅជាមួយយើងព្រោះពួកគេកោះ ហៅលោក ។" តើរឿងនេះនឹងមិនទាស់អារម្មណ៍លោកទេ ហើយលោកនឹងមិនប្រាប់ពួកគេទេថា៖ "អស់ លោកជាអ្នកនាំពាក្យរបស់ខ្ញុំ ។ អស់លោកមិនមែនជាលោកម្ចាស់របស់ខ្ញុំទេ ?" គាត់បានថា៖ "ត្រូវ ។"

قَالَ: فَكَيْفَ صِرْتَ تَفْتَرِحُ عَلَى رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ مَا لَا تُسَوِّغُ لِأَكْرَتِكَ وَ مُعَامِلِيكَ أَنْ يَفْتَرِحُوهُ عَلَى رَسُولِكَ إِلَيْهِمْ؟ وَ كَيْفَ أَرَدْتَ مِنْ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَنْ يَسْتَنْدِمَ إِلَى رَبِّهِ، بِأَنْ يَأْمُرَ عَلَيْهِ وَ يَنْهَى، وَ أَنْتَ لَا تُسَوِّغُ مِثْلَ هَذَا لِرَسُولِكَ إِلَى أَكْرَتِكَ وَ قَوْمِكَ؟ هَذِهِ حُجَّةٌ قَاطِعَةٌ لِإِبْطَالِ جَمِيعِ مَا ذَكَرْتَهُ فِي كُلِّ مَا افْتَرَحْتَهُ يَا عَبْدَ اللَّهِ.

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីលោកស្មើសូមរស្មីល ﷺ របស់ព្រះម្ចាស់ ﷺ ពិភពទាំងពួងនូវអ្វីដែលលោកមិនចូលចិត្តឲ្យអ្នកតំណាងលោកស្មើសូមពីលោកទេនោះ? តើលោកអាចឲ្យរស្មីល ﷺ របស់ព្រះម្ចាស់ ﷺ ពិភពទាំងពួងបញ្ជាព្រះអង្គ ﷺ រារាំងព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យព្រះអង្គ ﷺ រងការស្តីបន្ទោសបានដូចម្តេចលោកក៏មិនចង់ឲ្យរឿងបែបនេះកើតមានឡើងចំពោះអ្នកតំណាងលោកជាមួយអ្នកចម្ការ និងពួកកម្មកររបស់លោកទេ? អ្នកខ្លួលឡោះហ្ន៎អើយ ភ័ស្តុតាងមួយនេះទម្លាយភាពមិនត្រឹមត្រូវដែលលោកបានថ្លែងក្នុងការស្មើសូមទាំងអស់របស់លោកនោះ ។"

وَأَمَّا قَوْلُكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ: «أَوْ يَكُونُ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرِفٍ» وَ هُوَ الذَّهَبُ، أَمْ مَا بَلَغَكَ أَنَّ لِعَزِيرٍ مِصْرَ بَيْوتاً مِنْ زُخْرِفٍ قَالَ: بَلَى. قَالَ: أَ فَصَارَ بِدَلِّكَ نَبِيًّا قَالَ: لَا. قَالَ: فَكَذَلِكَ لَا يُوجِبُ ذَلِكَ لِمُحَمَّدٍ لَوْ كَانَ لَهُ نُبُوَّةٌ، وَ مُحَمَّدٌ لَا يَغْتَنِمُ جَهْلَكَ بِحُجَجِ اللَّهِ.

អ្នកខ្លួលឡោះហ្ន៎អើយ សម្តីលោក "[១៧:៩៣] ឬលោកមានគេហដ្ឋានមាសមួយ មានមាសនៅក្នុងនោះ ។ តើលោកមិនធ្លាប់ឮទេថា អ្នកគ្រប់គ្រងប្រទេសអេស៊ីបត៍មានឃ្នាំងទ្រព្យច្រើន?" គាត់បានថា៖ "ធ្លាប់ឮ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើឃ្នាំងទ្រព្យទាំងនោះបានធ្វើឲ្យអ្នកគ្រប់គ្រងនោះទៅជាព្រះសាស្តាទេ?" គាត់បានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ស្រដៀងគ្នាដែរ ។ នេះមិនមានន័យថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ជាព្រះសាស្តា ﷺ ទេបើគេ ﷺ មានឃ្នាំងទ្រព្យទាំងនោះ ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ មិនចាត់ទុកការមិនចេះដឹងរបស់លោកជាភ័ស្តុតាងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ទេ ។"

وَأَمَّا قَوْلُكَ يَا عَبْدَ اللَّهِ: «أَوْ تَرْفَى فِي السَّمَاءِ» ثُمَّ قُلْتَ: «وَ لَنْ نُؤْمِنَ لِرَبِّتِكَ حَتَّى تَنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ» يَا عَبْدَ اللَّهِ! الصُّعُودُ إِلَى السَّمَاءِ أَصْعَبُ مِنَ النَّزُولِ عَنْهَا، وَ إِذَا اعْتَرَفْتَ عَلَى نَفْسِكَ بِأَنَّكَ لَا تُؤْمِنُ إِذَا صَعِدْتُ فَكَذَلِكَ حُكْمُ النَّزُولِ. ثُمَّ قُلْتَ: «حَتَّى تَنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ»، وَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَا أُدْرِي أَوْمُنُ بِكَ أَوْ لَا أَوْمُنُ بِكَ»

អ្នកខ្លួលឡោះហ្ន៎អើយ សម្តីលោក "[១៧:៩៣] ឬលោកឡើងទៅលើមេឃបាន" ហើយលោកថា៖
ដរាបណាលោកមិនបាននាំលិខិតមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះ: ដែលយើងអាចអានបាន

អ្នកខ្លួលឡោះហ្ន៎អើយ ឡើងទៅលើមេឃពិបាកជាងចុះមកពីលើមេឃ ។ ពេលលោកបានទទួលស្គាល់ខ្លួនឯងថាលោកមិនជឿថាអាចឡើងទៅបានទេ ការសម្រេចចិត្តចុះមកវិញក៏ដូចគ្នាដែរ ។ ហើយលោកបានថា៖ "[១៧:៩៣] ដរាបណាលោកមិនបាននាំលិខិតមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះដែលយើងអាចអានបាន" ។ បន្ទាប់ពីនោះ មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ អើយ យើងមិនដឹងទេថាយើងនឹងជឿឬមិនជឿលោក ﷺ ទេ ទោះបីលោក ﷺ អាចធ្វើអ្វីទាំងនេះបានមែននោះ ។"

فَأَنْتَ يَا عَبْدَ اللَّهِ مُقَرَّرٌ بِأَنَّكَ تُعَانِدُ حُجَّةَ اللَّهِ عَلَيْكَ، فَلَا دَوَاءَ لَكَ إِلَّا تَأْدِيبُهُ [لَكَ] عَلَى يَدِ أَوْلِيَائِهِ مِنَ الْبَشَرِ، أَوْ مَلَائِكَتِهِ: الزَّيْنَابِيَّةُ، وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى حِكْمَةٍ جَامِعَةٍ لِبُطْلَانِ كُلِّ مَا افْتَرَحْتَهُ.

ដូច្នេះ អ្នកខ្លួលឡោះហ្ន៎អើយ លោកបានទទួលស្គាល់ថាលោករឹងទទឹងដាក់ព្រះភ័ស្តុតាងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដែលបានដាក់មកឲ្យលោក ។ មិនមានការព្យាបាលសម្រាប់លោកទេក្រៅពីការអប់រំដោយដៃមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដែលជាមនុស្សនោះ ឬទេវតាព្រះអង្គ ﷺ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានដាក់ចុះមកជាស្រេចហើយ នូវព្រះញាណបារមីដែលធ្វើឲ្យការស្មើសូមទាំងអស់របស់លោកនោះទៅជា

មោឃៈ ១"

فَقَالَ تَعَالَى: «فَأَنْ» يَا مُحَمَّدُ «سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا» مَا أَبْعَدَ رَبِّيَ عَنِّي أَنْ يَفْعَلَ الْأَشْيَاءَ عَلَى [قَدْرِ] مَا يَفْتَرِحُهُ الْجَاهِلُ
بِمَا يَجُوزُ وَبِمَا لَا يَجُوزُ وَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا، لَا يَلْزُمُنِي إِلَّا إِقَامَةُ حُجَّةِ اللَّهِ الَّتِي أُعْطِيتُ، وَ لَيْسَ لِي أَنْ أَمُرَ عَلَى رَبِّي وَ لَا أَنْهَى وَ
لَا أُشِيرُ، فَأَكُونُ كَالرَّسُولِ الَّذِي بَعَثَهُ مَلِكٌ إِلَى قَوْمٍ مِنْ مُخَالِفِيهِ فَرَجَعَ إِلَيْهِ يَأْمُرُهُ أَنْ يَفْعَلَ بِهَمِّ مَا افْتَرَحُوهُ عَلَيْهِ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៧:៩៣] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ មូហាំម៉ាដ្ន៎ អឺយ "សូមថ្វាយសេចក្តី
រុងរឿងចំពោះព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ តើខ្ញុំជាអ្វីផ្សេងពីសាស្ត្រាមនុស្សទេ?" ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ មហាខ្ពង់ខ្ពស់លើស
ការធ្វើតាមសំណូមពររបស់ពួកអវិជ្ជា ទោះជាសំណូមពរទាំងនោះសមរម្យក្តីមិនសមរម្យក្តី ខ្ញុំ មិន
មែនអ្វីក្រៅពីវិស្វល ជាមនុស្សនោះទេ ។ ខ្ញុំ មិនមែនជាអ្នកតម្រូវ(ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ដាក់ភ័ស្តុតាង
មក)ទេ តែខ្ញុំ ជាអ្នកបង្ហាញភ័ស្តុតាងដែលគេបានឲ្យមកខ្ញុំ ស្រេចហើយ ។ ខ្ញុំ មិនមានសិទ្ធិ
បញ្ជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ ឬរាវព្រះអង្គ ឬណែនាំព្រះអង្គនោះទេ ពុំនោះទេ ខ្ញុំ នឹងដូចប្រេសិត
ទាំងនោះដែលស្តេចបានចាត់បញ្ជូនទៅជួបប្រជារាស្ត្រដែលជាពួកប្រឆាំង ហើយត្រឡប់មកជួបស្តេច
វិញ ប្រាប់ស្តេចនោះឲ្យធ្វើតាមសំណូមពររបស់ប្រជារាស្ត្រនោះ ។"

فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: يَا مُحَمَّدُ هَاهُنَا وَاحِدَةٌ، أَلَسْتَ زَعَمْتَ أَنَّ قَوْمَ مُوسَى اخْتَرَفُوا بِالصَّاعِقَةِ لِمَا سَأَلُوهُ أَنْ يُرِيَهُمُ اللَّهُ جَهْرَةً [قَالَ: بَلَى.
قَالَ:] فَلَوْ كُنْتُ نَبِيًّا لَخْتَرَفْنَا نَحْنُ أَيْضًا، فَقَدْ سَأَلْنَا أَسَدًا مِمَّا سَأَلَ قَوْمَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَنَّهُمْ بَرَعِمَكَ قَالُوا: «أَرَأَى اللَّهُ جَهْرَةً» وَ نَحْنُ
قُلْنَا: «لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى» تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَ الْمَلَائِكَةِ قَبِيلاً» (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص
*500)

អាច្និ យ៉ូស៊ុស្ត៍បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎ អឺយ ត្រង់នេះមានបញ្ហាមួយ ។ លោកបានថាប្រជារាស្ត្ររបស់
មូសាស្ត្រាត្រូវរន្ទះដុតកម្តៅច ព្រោះតែពួកគេបានសូមឲ្យព្រះអង្គបង្ហាញអល់ឡោះហ្ន៎ឲ្យពួកគេ
ឃើញច្បាស់ត្រឡែត មែនទេ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។" គាត់បានថា៖ "ដូច្នេះ បើលោក
ជាព្រះសាស្ត្រា លោក នឹងធ្វើឲ្យយើងត្រូវដុតកម្តៅដែរ ។ ដូច្នេះយើងនឹងសួរលោកនូវសំណួរ
ពិបាកជាងអ្វីដែលប្រជារាស្ត្រមូសាស្ត្រាបានសួរ ពីព្រោះ យោលតាមការអះអាងរបស់លោក ពួកគេ
បានថា៖ [៥:១៥៣] សូមលោកឲ្យយើងបានឃើញអល់ឡោះហ្ន៎ផ្ទាល់ភ្នែក ។ យើងថា៖ "[១៧:៩២] ឬ
លោកនាំអល់ឡោះហ្ន៎និងពួកទេវតាជាក្រុមៗមកឲ្យយើងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ដែលយើងអាចមើលអ្នក
ទាំងអស់នេះ ។" (تفسير الإمام العسكري 2 314) 52:44-46

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٦٦﴾

៩៦. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់បំផុត (អល់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សី
ប្រសើរលើសគេ) រវាងអស់លោកនិងខ្ញុំ ពីព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ទ្រង់ទស្សនាការបាវបម្រើ
ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។"

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيَآ وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿١٧﴾

៩៧. អ្នកណាមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំរមែងបានទទួលការដឹកនាំដ៏ល្អ ។ អ្នកណាដែលព្រះអង្គធ្វើឲ្យរង [មកពីផលកម្មនៃបាបនិងអំពើទុច្ចរិតរឹងរូសដែលពួកគេបានសាង] អ្នកមិនអាចរកអ្នកថែរក្សា[និងអ្នកដឹកនាំស្មោះ]ឲ្យអ្នកនោះបានឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ (ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាត្ត) យើងនឹងប្រមូលពួកគេ[ដោយអូសពួកគេផ្តាប]លើមុខពួកគេ ក្នុងអាការខ្វាក់ គនិងច្នង ។ នរកជាជម្រករបស់ពួកគេ រាល់ពេលដែលវាខ្សោយ យើងនឹងឲ្យមានអណ្តាតភ្លើងឆាបឆេះទ្រឡើងសម្រាប់ពួកគេ ។

មើលសូរ៉ា: ត្តី ២ អាយ៉ាស្ត ១៧-២០ ។

ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَاتًا أَوَّٰنًا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٨﴾

៩៨. នេះគឺរង្វាន់របស់ពួកគេ ព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង[និងឱង្ការរបស់យើងយ៉ាងមាន: ហើយបានទៅជាជនកំណាច] និងព្រោះតែពួកគេបានថា: "ពេលយើងនៅសល់តែឆ្អឹងនិងធ្នូលី តើយើងនឹងរស់ពីស្លាប់វិញជាថ្មីឬ?"

الحزب ٣٥

﴿١٩﴾ أَو لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿١٩﴾

៩៩. ពួកគេមិនបានឃើញទេឬថាអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលបានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីនោះ មានសមត្ថភាពបង្កើតបណ្តាអ្នក (សត្វលោក) ដែលដូចពួកគេ (បង្កើតពួកគេជាថ្មី ឬធ្វើឲ្យពួកគេរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ)? ព្រះអង្គបានកំណត់ពេលឲ្យពួកគេ ហើយពុំមានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យអំពីកំណត់ពេលនោះទេ ។ តែជនទុច្ចរិតទាំងឡាយ [បានបំផ្លាញប្រាជ្ញាខ្លួនឯងនិងវិញ្ញាណល្អរបស់ខ្លួនព្រមទាំង] ទទួលយកតែការបដិសេធសទ្ធាប៉ុណ្ណោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៩៦-៩៩

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، يَرْفَعُهُ إِلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ فِي جَهَنَّمَ وادياً يُقَالُ لَهُ سَعِيرٌ، إِذَا خَبَتْ جَهَنَّمُ فَتَبَحَّ سَعِيرُهَا، وَهُوَ قَوْلُهُ: "كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا" أَي كَلَّمَا انْطَفَتْ». (تفسير القمّي 2:29، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 596)***

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថ្លែងថា... សៃហ្វ ប៊ិន អ៊ីមៀរបានតំណាលថា អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្រែស៊ីស លើសន្តិសុខស្រស់ស្រាយ មានវចនៈថា: "នៅក្នុងនរកមានជ្រលងមួយមានឈ្មោះថា សាអៀរ ។ ពេលណា(ភ្លើង)នរកខ្សោយពេលនោះមានអណ្តាតភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅឡើង ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [១៧:៩៧] រាល់ពេលដែលវាខ្សោយ យើងនឹងឲ្យមានអណ្តាតភ្លើងឆាបឆេះទ្រឡើងសម្រាប់ពួកគេ ។ មានន័យថា រាល់

(تفسير القمي 2: 29) "1" ពេលដែលវាអន់

2. الْعَيْشِيُّ: عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ، رَفَعَهُ إِلَى أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ"، قَالَ: «عَلَى جِبَاهِهِمْ». (تفسير العياشي 2: 168 / 318، البرهان في تفسير القرآن الجزء 3 : صفحة : 596)***

២. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម ឬ បាស៊ី អិសរ៉ាអ៊ីល ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ *تعالى [១៧:៩៧]* នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញយើងនឹងប្រមូលពួកគេ លើមុខពួកគេ ថា៖ "លើមុខពួកគេ 1" (تفسير العياشي 2: 168 / 318)

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾

១០០. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "បើអស់លោកមាននូវសម្បត្តិព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ អស់លោកប្រាកដនឹងក្តាប់វាទុកព្រោះខ្លាចចាយវាយ ដ្បិតមនុស្សរមែងតែកំណាញ់ ។"

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَأَلَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾

១០១. យើងបានប្រទានឲ្យមូសានូវប្រាំបួនសញ្ញាប្រចក្ស (អព្វតហេតុ) ។ ដូច្នោះចូរអ្នកសាកសួរកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលចុះ ។ កាលគេបានមកជួបពួកគេ ហ្វៀរអៀន[ដែលមានឫកក្រអឺត] បានថ្លែងចំពោះគេថា៖ "មូសាអើយ ខ្ញុំជឿជាក់ថាលោកត្រូវគេដាក់អំពើ ។"

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾

១០២. គេ (គឺមូសា) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ហើយថា មានតែព្រះម្ចាស់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដីទេដែលបានបញ្ជូនអ្វីទាំងនេះ (គឺសញ្ញាទាំងនេះ) មកជាកំសុភាងឃើញច្បាស់នឹងភ្នែក ។ ហ្វៀរអៀន អើយ ទូលបង្គំយល់ថាព្រះអង្គនឹងវិនាសធំ ។"

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

១០៣. គេ (គឺហ្វៀរអៀន) បានបំបែកពួកគេចេញពីផែនដី ។ តែយើងបានធ្វើឲ្យគេនិងកូនទាំងឡាយរបស់គេលិចលង់ទាំងអស់គ្នា ។

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

១០៤. យើងមានតម្រាស់ប្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលក្រោយពីគេថា៖ "ចូរពួកអ្នករស់នៅក្នុងផែនដីចុះ លុះសន្យានៃលោកមុខនឹងមកដល់ យើងនឹងនាំពួកអ្នកមកជាហ្វូង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១០០-១០៤

1. اِبْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ التَّعْمَانِ، عَنْ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَنَبِرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ"، قَالَ: «الطُّوفَانُ، وَالْجُرَادُ، وَالْقُمَّلُ، وَالصَّفَادِعُ، وَالذَّمُّ، وَالْحُجْرُ، وَالْبَحْرُ، وَالْأَعْصَا، وَ يَدُهُ». (الخصال: 25 / 423، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 597)***

១. អ៊ុសរ៉ុ បាបាវ៉ែប៊ូបានថ្លែងថា... សាឡាម ប៊ិន អាស់-មុសតានេរៀវបានតំណាលតមកពី អាច្និ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ [១៧:១០១] យើងបានប្រទានឲ្យមូសា នូវប្រាំបួនសញ្ញាប្រចក្ស ថា៖ "ព្យុះ, កណ្តុប, ចៃ, កង្កែប, ឈាម, ថ្ម, ទន្លេ, ដំបង និង ដៃព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ" (الخصال: 25 / 423)

2. الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ذَكَرَ قَوْلَ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: "يَا فِرْعَوْنُ": «يَا عَاصِي». (تفسير العيَّاشي 2: 171 / 318، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 597)***

២. អាស់-អ៊ុយ៉ាស្តីបានថ្លែងតមកពីអាស់-អ្នាប់បាស់ ប៊ិន ម៉ាក្កុហ្វារដែលបានតំណាលតមកពី អាច្និ អាស់-ហាសាន់ អាស់-រីដ្នី صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ [១៧:១០២] ហៀរអៀន عَلَيْهِ السَّلَامُ ថា៖ "បុគ្គលល្មើសអ៊ីយ ១" (171 / 318 : 2) (تفسير العيَّاشي)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ": «أَيُّ أَرَادَ أَنْ يُخْرِجَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ، وَ قَدْ عَلِمَ فِرْعَوْنُ وَ قَوْمُهُ أَنَّ مَا أُنزِلَ تِلْكَ الْآيَاتِ إِلَّا اللهُ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "فَإِذَا جَاءَ وَعَدُ الْآخِرَةَ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا" يُقُولُ: جَمِيعًا». (تفسير القمِّي 2: 29، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 598)***

៣. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ុបរ៉ូហ្ន៍បានថ្លែងថា អាច្និ អាស់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាច្និ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ [១៧:១០៣] គេបានបង្អង់ដកពួកគេចេញពី ដែនដី ថា៖ "ពោលគឺ បណ្តាញពួកគេចេញពីដែនដី ។ ហៀរអៀន عَلَيْهِ السَّلَامُ និងបក្សពួករបស់គេ عَلَيْهِ السَّلَامُ ដឹងថាមិនមាន អ្នកណាបើកឲ្យដឹងសញ្ញាទាំងនេះក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ ទេ ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَامُ [១៧:១០៤] លុះ សន្យានៃលោកមុខនឹងមកដល់ យើងនឹងនាំពួកអ្នកមកជាហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ជាមួយគ្នា ១" (29 : 2) (تفسير القمِّي)

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٥﴾

១០៥. យើងបានបើកឲ្យដឹងវា (គួរអាន) ក្នុងនាមនៃការពិត ហើយគេបានដាក់វាមក[អ្នក]ក្នុងនាមនៃ ការពិត ។ យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកគ្រាន់តែជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អ (ដោយបង្ហាញ នូវវិធីរកសុភមង្គលពិត) និងជាអ្នកក្រើនរំលឹកប៉ុណ្ណោះ ។

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٦﴾

១០៦. វាគឺគួរអានដែលយើងបានបើកឲ្យដឹងជាប្រែកៗ (ជាឱដ្ឋាននិងជាសូរ៉េ:ត្ត) ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកសូត្រ

បន្តិចម្តងៗ (និងតាមពេលវេលា) ឲ្យមនុស្សទាំងឡាយស្តាប់ ។ យើងបានបើកឲ្យដឹងគួរអាន នេះតាមដំណាក់កាល ។

قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ؕ اَوْ لَا تُؤْمِنُوا اِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ ؕ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ يَخِرُّوْنَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٧﴾

១០៧. ចូរអ្នកផ្អែង[ប្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា និងពួកទុច្ចរិត]ថា៖ "អស់លោកជឿវា (គួរអាន) ឬមិនជឿ វា ។ ជនទាំងឡាយដែលបានទទួលការចេះដឹងកាលពីមុនវា ពេលគេសូត្រវា (គួរអាននេះ) ឲ្យ ពួកគេស្តាប់ ពួកគេបានទម្លាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍[អស់ឡោះហ្ន៎]លើចង្កា ។

وَيَقُولُوْنَ سُبْحٰنَ رَبِّنَا اِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُوْلًا ﴿١٨﴾

១០៨. ហើយពួកគេផ្អែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទ្រង់មហារុងរឿង! ពិតមែន ព្រះសន្យា របស់ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[ជាសន្យាពិត មិនមុសា ព្រមទាំង]បានសម្រេចជា ស្ថាពរ ។"

وَيَخِرُّوْنَ لِلْاَذْقَانِ يَبْكُوْنَ وَيَزِيْدُهُمْ خُشُوْعًا ﴿١٩﴾

១០៩. ពួកគេទម្លាក់ខ្លួនចុះ [ក្រាបថ្វាយបង្គំ] លើមុខដោយយំ [បណ្តាលមកពីអំណរ និងការទទួល ស្គាល់ឧបការគុណនិងសេចក្តីស្នេហារបស់អស់ឡោះហ្ន៎] ហើយពួកគេកាន់តែដាក់ខ្លួន បង្ហោន កាយទ្រឡើង (គោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ខ្លាំងឡើង) ។

سجدة

អធិប្បាយអាយ៉ាត៍ ១០៥-១០៩

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الصَّبَّاحِ، عَنِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ رَجُلٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ قَرْحَةٌ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَسْجُدَ عَلَيْهَا؟ قَالَ: يَسْجُدُ مَا بَيْنَ طَرْفِ شَعْرِهِ، فَإِنْ لَمْ يَقْدِرْ سَجَدَ عَلَى حَاجِبِهِ الْأَيْمَنِ، فَإِنْ لَمْ يَقْدِرْ فَعَلَى حَاجِبِهِ الْأَيْسَرِ، فَإِنْ لَمْ يَقْدِرْ فَعَلَى ذَقْنِهِ. «فُلْتُ: عَلَى ذَقْنِهِ؟ قَالَ: «نَعَمْ، أَمَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «يَخِرُّوْنَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًا».

(تفسير القمّي 2:3، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 598)***

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានផ្អែងថា... អ៊ីសហ្គាត្ន៍ ប៊ិន អ៊ុម៉ារបានតំណាលតមកពី អាធិ អ៊ុប្បាយឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុរសម្នាក់ឈឺភ្នែកមិនអាចក្រាបប្រណិប័តន៍ បានទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសនោះគម្បីក្រាបប្រណិប័តន៍លើសក់ ។ បើមិនអាចធ្វើបាន ទេ ចូរបុរសនោះក្រាបប្រណិប័តន៍លើចិញ្ចើមខាងស្តាំ ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ ចូរបុរសនោះក្រាប ប្រណិប័តន៍លើចិញ្ចើមខាងឆ្វេង ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ ចូរបុរសនោះក្រាបប្រណិប័តន៍លើចង្កា ។" ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "លើចង្កាគាត់?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ លោកមិនបានសូត្រព្រះគម្ពីរ អស់ឡោះហ្ន៎ទេគឺ៖ [១៧:១០៧] ពួកគេបានទម្លាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍លើចង្កា?" (تفسير القمّي 2: 3)

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٧﴾

១១០. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ទោះអស់លោកបូងស្ងួងអស់ឡោះហ្ន៎ក្តី ឬទោះអស់លោកបូងស្ងួង [អស់ឡោះហ្ន៎] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីក្តី មិនថាដោយព្រះនាមមួយណាក៏ដោយ ដែលអស់លោកបូងស្ងួងព្រះអង្គនោះ ព្រះអង្គមានបណ្តាព្រះនាម[និងព្រះគុណសម្បត្តិ]ដ៏ ឧត្តុង្គឧត្តមដាច់គេ" ។ ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១១០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَثْمَانَ بْنِ عِيسَى، عَنْ سَمَاعَةَ، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا" قَالَ: «الْمُخَافَةُ: مَا دُونَ سَمْعِكَ، وَ الْجَهْرُ: أَنْ تَرْفَعَ صَوْتَكَ شَدِيدًا». (الكافي 3/ 21: 3، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 599)***

១. មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាក្កុតូបបានតំណាលតមកពី... សាយ៉ាអ៊ូស្ក់ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ក្តី [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំ ស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្ងាត់គឺគឺជាដឹងអ្វីដែលលោកអាចឮ(ខ្លួនឯង) ។ សម្លេងខ្លាំងគឺបន្លឺសម្លេងលោកយ៉ាងខ្លាំង ។" (21 /315 :3 (الكافي)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): عَلَى الْإِمَامِ أَنْ يُسْمِعَ مَنْ خَلْفَهُ وَ إِنْ كَثُرُوا؟ فَقَالَ: «لِيَقْرَأَ قِرَاءَةً وَسَطًا، يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا"». (الكافي 3/ 27: 3، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 599)***

២. [...] អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ប៊ីន ស៊ីណាន បានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើអ្នកដឹកនាំស្នំឡាតុត្រូវតែឲ្យអ្នកនៅខាងក្រោយឮ ទោះជាអ្នកនៅខាងក្រោយនោះមានចំនួនច្រើនក៏ ដោយ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដឹកនាំស្នំឡាតុត្រូវត្រឡប់ស្រឡាត្រឡប់ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{تبارك وتعالى} មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ ។" (27 /317 :3 (الكافي)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا"، قَالَ: «الْجَهْرُ بِهَا: رَفْعُ الصَّوْتِ، وَ التَّخَافُ: مَا لَمْ تَسْمَعْ بِأَذْنِكَ، وَ إِقْرَأْ مَا بَيْنَ ذَلِكَ». (تفسير القمي 2: 30، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 599)***

៣. អ្នកលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ហ្ន៎មបានតំណាលថា... អ៊ីសហ្ន៎ក្កុ ប៊ីន អ្នកម៉ារបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ក្តី [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេង

ខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ: ថា: "សម្លេងខ្លាំងគឺតម្លើងសម្លេង (សូត្រ) ស្ងាត់គឺត្រចៀកលោកផ្ទាល់មិនឮទេ ។ ចូរសូត្រដោយប្រើសម្លេងកណ្តាល ។" (تفسير القمي 2: 30)

4. عَنْ زُرَّارَةَ وَ حُمْرَانَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ لَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَ لَا تُخَافِتْ بِهَا وَ اِتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا"، قَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذَا كَانَ بِمَكَّةَ جَهَرَ بِصَوْتِهِ، فَيَعْلَمُ بِمَكَانِهِ الْمُشْرِكُونَ، فَكَانُوا يُؤَدُّونَهُ، فَأَنْزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ عِنْدَ ذَلِكَ». (تفسير العياشي 318 / 175: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 600)***

៤. សូរ៉េ: តួបានតំណាលតមកពីហ្វារ៉េន តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ: ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "កាលវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله وسلم} នៅឯម៉ាកកាស៊ូ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم} រមែងសូត្រដោយប្រើសម្លេងខ្លាំង ។ ដូច្នេះពួកពហុទេពនិយមស្គាល់កន្លែងព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ហើយរមែងធ្វើបាបព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} បានលើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្កុនេ:ដោយសារហេតុនេះឯង ។" (تفسير العياشي 2: 318 / 175)

5. عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَ لَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَ لَا تُخَافِتْ بِهَا وَ اِتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا"، قَالَ: تَفْسِيرُهَا: وَ لَا تَجْهَرُ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لَا بِمَا أَكْرَمْتُهُ بِهِ حَتَّى أَمُرَكَ بِذَلِكَ "وَ لَا تُخَافِتْ بِهَا" يَعْنِي وَ لَا تَكْتُمُهَا عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَعْلَمُهُ بِمَا أَكْرَمْتُهُ بِهِ». (تفسير العياشي 319 / 178: 2، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 600)***

៥. អាហ្វិ ហ្វារ៉ាស្កុន អាល់-ស្វីម៉ាលីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ: ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស្កុនេ:គឺ: កុំសូត្រខ្លាំងវិឡាយ៉ាស្កុនេរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងកិត្តិយសដែលអញ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} ប្រទានឲ្យគេ^{صلوات الله عليه والسلام} លុះត្រាតែអញ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} បានដាក់បញ្ជាឲ្យអ្នក^{صلى الله عليه وآله} ធ្វើសិន ។ កុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ: មានន័យថា ចូរកុំខ្លាចរឿងនេះ: ចូរកុំលាក់រឿងនោះ: ពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ចូរប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យដឹងថាអញ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} បានលើកតម្កើងគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير العياشي 2: 319 / 178)

6. عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ آيَةِ فِي قَوْلِ اللَّهِ "وَ لَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَ لَا تُخَافِتْ بِهَا وَ اِتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا". قَالَ: «لَا تَجْهَرُ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَهُوَ الصَّلَاةُ، وَ لَا بِمَا أَكْرَمْتُهُ بِهِ حَتَّى أَنْزَلَ بِهِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: "وَ لَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَ لَا تُخَافِتْ بِهَا وَ اِتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا"».

៦. យ៉ាក្កុហ្វារដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស្កុនេ: គឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្ការរបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្ការនោះ: ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ចូរ

កុំនិយាយអំពីវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហាក់ដូចជាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជានមស្តារ (الصلاة) ហើយកុំនិយាយ អំពីរឿងដែលគេបានលើកតម្កើងអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} លុះត្រាតែគេបានបើកឲ្យអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដឹងសិន ។ នេះគឺព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្តាររបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្តារ នោះ ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល ។"

... وَأَمَّا قَوْلُهُ: "وَلَا تُخَافَتِ بِهَا" فَإِنَّهُ يَقُولُ: وَلَا تَكْتُمُ ذَلِكَ عَلَيْنَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَقُولُ: أَعْلَمُهُ بِمَا أَكْرَمْتُهُ بِهِ فَأَمَّا قَوْلُهُ: "وَأَبْتَحِ بِبَنِي ذَلِكَ سَبِيلًا"، يَقُولُ: تَسْأَلُنِي أَنْ أَدِّنَ لَكَ أَنْ تَجْهَرَ بِأَمْرِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، بَوْلَايَتِهِ. فَأَدِنَ لَهُ بِإِظْهَارِ ذَلِكَ يَوْمَ غَدِيرِ حُمٍّ، فَهُوَ قَوْلُهُ يَوْمَئِذٍ: اللَّهُمَّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيَّ مَوْلَاهُ، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ». (تفسير العياشي 2: 180 / 319، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 601)***

រីឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} និងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្តារនោះ អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា: "ចូរកុំលាក់ រឿងនេះពីអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ចូរប្រាប់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យដឹងរឿងដែលគេបានលើកតម្កើងគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះ ។" រីឯព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} ចូរស្វែងរកផ្លូវកណ្តាល អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា: "ចូរសូមអញ្ជើញ អនុញ្ញាតឲ្យអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និយាយរឿងនោះខ្លាំងៗ (គឺឲ្យគេដឹងឮ) រឿងអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺរឿងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់គេ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} បានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បើកឲ្យដឹងរឿងអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯក៏ខ្មៅរ យុម ។ នេះគឺសុន្ទរកថាក៏ខ្មៅរ យុម: "អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} អើយ អ្នកណាដែលមានទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជា ម្ចាស់ អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម្ចាស់របស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عز وجل} អើយ សូមព្រះអង្គ ^{عز وجل} ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែល ជាមិត្តរបស់អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ ^{عز وجل} ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير العياشي 2: 180 / 319)

7. الْأَعْيَاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافَتِ بِهَا"، قَالَ: «نَسَخْتُهَا "فَأَصْدَعُ بِمَا تُؤْمَرُ"». (تفسير العياشي 2: 45 / 252، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 390)***

៧. អាស់-អ៊ុយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី អាចូ បាស្តៀរ ដែលបានមកពី អាចូ យ៉ាកុបហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះ បន្ទូលព្រះអង្គ ^{عز وجل} [១៧:១១០] ចូរអ្នកកុំប្រើសម្លេងខ្លាំងក្នុងនមស្តាររបស់អ្នកនិងកុំស្ងាត់ក្នុងនមស្តារ នោះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវលើកចោលដោយ[អាយ៉ាស្តុ] [១៥:៩៤] ដូច្នេះ ចូរអ្នកប្រកាសឲ្យដឹងពុទ្ធវិទ្ធិដែលគេបានដាក់ជាបង្គាប់មកលើអ្នក ។" (45 / 252 : 2 (تفسير العياشي))

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَاوِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبْرُؤُهُ تَكْبِيرًا ﴿١١٠﴾

១១១. ចូរអ្នកថ្លែងថា: "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះអង្គពុំដែលបានយករាជបុត្រ ឡើយ ព្រះអង្គពុំមានដៃគូឡើយក្នុងការគ្រងរាជ្យ ហើយព្រះអង្គមិនមានអ្នកជួយការពារឲ្យផុតពី សេចក្តីអាម៉ាស់ថោកទាបណាមួយឡើយ ។" ចូរអ្នកប្រកាសសេចក្តីម៉ឺងរបស់ព្រះអង្គយ៉ាង ឱឡារិក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១១១

1. الْعِيَاشِيُّ: عَنِ النَّوْفَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) قَالَ: «قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ قَدْ فَتَدَ رَجُلًا، فَقَالَ: مَا أَبْطَأَ بِكَ عَنَّا؟ فَقَالَ: السُّقْمُ وَ الْعِيَالُ. فَقَالَ: أ لَا أَعْلَمُكَ بِكَلِمَاتٍ تَدْعُو بِهِنَّ، وَ يُذْهَبُ اللَّهُ عَنْكَ السُّقْمُ وَ يَنْفِي عَنْكَ الْفَقْرَ؟ تَقُولُ: لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَ ”الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الدَّلِّ وَ كَبْرَهُ تَكْبِيرًا“». (تفسير العياشي 2/ 181 / 320، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 601)***

១. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាល់-ណេហ្គាលី តមកពី អាល់-សាក្វី តមកពី យ៉ាក្កុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានអវត្តមានយ៉ាងយូរ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីលោកកម្រមកលេងយើង ^{عليهم السلام} ?" បុរសនោះបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំឈឺ ហើយមានបន្ទុកច្រើន ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាចបង្ហាត់លោកខ្លាអ្វីមួយបានទេ បើលោកបូងស្ងួតជាមួយខ្លាអ្វីនេះ អល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عجل وحل} នឹងឲ្យលោកជាពីជម្ងឺនិងចាកផុតពីភាពទុលក្រ ? ចូរលោកបូងស្ងួតថា៖ "មានតែអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عجل وحل} ព្រះដ៏មហាជំនឿ ព្រះដ៏មហារុងរឿងមួយទេដែលធ្វើឲ្យមានអានុភាព មានកម្លាំងពល ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះដែលគង់នៅមិនសោយព្រះទិវង្គត ។ [១៧:១១១] "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះអង្គពុំដែលបានយករាជបុត្រឡើយ ព្រះអង្គពុំមានដៃគូឡើយក្នុងការគ្រងរាជ្យ ហើយព្រះអង្គមិនមានអ្នកជួយការពារឲ្យផុតពីសេចក្តីអាម៉ាស់ថោកទាបណាមួយឡើយ ។" ចូរអ្នកប្រកាសសេចក្តីផ្តំផ្តើមរបស់ព្រះអង្គយ៉ាងឱឡារិក ។" (181 / 320 : 2) (تفسير العياشي)

2. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، قَالَ: شَكَوْتُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: «أ لَا أَعْلَمُكَ شَيْئًا إِذَا فُلْتَهُ قَضَى اللَّهُ ذَيْنَكَ وَ أَنْعَشَكَ وَ أَنْعَشَ حَالَكَ؟» فَقُلْتُ: مَا أَحْجَجُنِي إِلَى ذَلِكَ. فَعَلَّمَهُ هَذَا الدُّعَاءَ: «قُلْ فِي ذُبْرِ صَلَاةِ الْفَجْرِ: تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الدَّلِّ وَ كَبْرَهُ تَكْبِيرًا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُؤْسِ وَ الْفَقْرِ، وَ مِنْ غَلْبَةِ الدِّينِ وَ السُّقْمِ، وَ أَسْأَلُكَ أَنْ تُعِينَنِي عَلَى آدَاءِ حَقِّكَ إِلَيْكَ وَ إِلَى النَّاسِ». (تفسير العياشي 2/ 182 / 320، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 601)***

២. អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លែ ប៊ិន ស៊ីណានបានតំណាលថា ខ្ញុំបានត្អូញត្អែរប្រាប់អាប៊ូ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លែ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាចបង្ហាត់លោកអ្វីមួយបានទេ ពេលលោកស្ងួតអល់ឡោះហ្វ្លែ ^{عجل وحل} នឹងដោះបំណុលលោក នឹងធ្វើឲ្យលោករស់រានឡើងវិញ ឲ្យលោកមានស្ថានភាពប្រសើរឡើងវិញ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំមិនត្រូវការអ្វីលើសពីនោះទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានបង្ហាត់លោកខ្លាអ្វីនេះគឺ៖ "ចូរសូត្រក្រោយស្ម័គ្រច្បាប់មុនថ្ងៃរះថា៖ "ខ្ញុំទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះដែលគង់នៅមិនសោយព្រះទិវង្គត ។ [១៧:១១១] "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះអង្គពុំដែលបានយករាជបុត្រឡើយ ព្រះអង្គពុំមានដៃគូឡើយក្នុងការគ្រងរាជ្យ ហើយព្រះអង្គមិនមានអ្នកជួយការពារឲ្យផុតពីសេចក្តីអាម៉ាស់ថោកទាបណាមួយឡើយ ។" ចូរអ្នកប្រកាសសេចក្តីផ្តំផ្តើមរបស់ព្រះអង្គយ៉ាង

ខិត្តភាព ១" អស់ឡោះហ្ន៎ អ៊ីយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមជ្រកក្រោមព្រះបារមីព្រះអង្គ ឲ្យផុតពីទុក្ខវេទនា និងភាពទំលក្រ ឲ្យផុតពីការចំពាក់បំណុលនិងជម្ងឺ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមព្រះអង្គជួយទ្រទ្រង់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងការគោរពព្រះរាជសិទ្ធិព្រះអង្គនិងមនុស្ស ។" (تفسير العياشي 2: 182 / 320)

28/12/2016

ពាក្យរាយ

-អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلا} ចូលទិវង្គត [១៧:៦]	១១
-ឈ្មោះរបស់ អ៊ីម៉ាម គឺ អាឡូ ហ្គាហ្វ៊ូស្ត្រី (មើល ១៧:៦០) ។.....	៤៨
-អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ចោល [១៧:៧៣] ។	៦៧
-អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ចោល [១៧:៨២] ។	៨១
-អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ចោល [១៧:៨៩] ។	៨៦
-អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ចោល [២:២៣៨] ។	៧៦